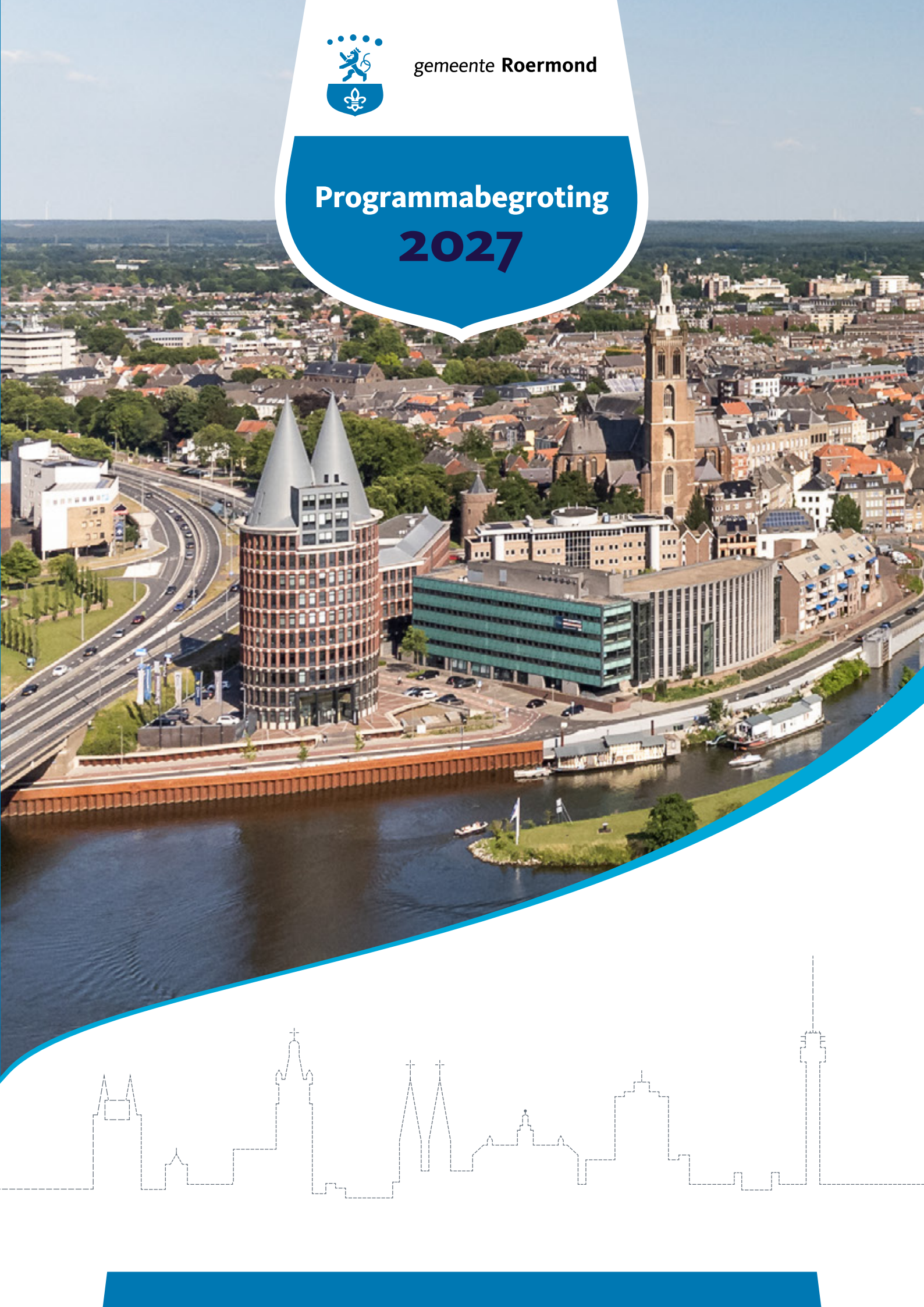

gemeente **Roermond**

Programmabegroting **2027**

Inhoudsopgave begroting 2027

Voorwoord	5
1. Inleidende beschouwing	7
2. Verloop financiële positie	15
3. Programma's	23
Programma 0 - Bestuur en ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen	25
Programma 1 - Veiligheid	33
Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	41
Programma 3 - Economie	47
Programma 4 - Onderwijs	53
Programma 5 - Sport, cultuur en recreatie	59
Programma 6 - Sociaal Domein	67
Programma 7 - Volksgezondheid en milieu	77
Programma 8 - Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	83
(verplichte) BBV indicatoren	89
4. Paragrafen	93
4.1 Paragraaf Lokale heffingen	95
4.2 Paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing	103
4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	117
4.4 Paragraaf Financiering	129
4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering	135
4.6 Paragraaf Verbonden partijen en participaties	141
4.7 Paragraaf Grondbeleid	181
4.8 Paragraaf Wet open overheid (Woo)	187
5. Financiële begroting	189
5.1 Algemeen	191
5.2 Overzicht baten en lasten en toelichting	195
5.3 Uiteenzetting financiële positie en toelichting	219
6. Bijlagen	233
6.1 Ambities begroting 2027	235
Colofon	243

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de Programmabegroting 2027 ter vaststelling aan. Deze begroting markeert de eerste concrete uitwerking van het coalitieakkoord voor de bestuursperiode 2026–2030. Met deze begroting zetten wij een belangrijke stap in het realiseren van onze ambities voor het Roermond van morgen: een stad die daadkrachtig en vastberaden handelt, zorgvuldig en realistisch opereert en bovenal werkt vanuit vertrouwen in haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

Wij bevinden ons in een tijd waarin de opgaven voor gemeenten onverminderd groot zijn. Gemeentefinanciën staan, mede door externe ontwikkelingen, onder druk. Internationale spanningen, economische onzekerheden, stijgende kosten en onvoorspelbaarheid in rijksbeleid werken direct door op lokaal niveau. Tegelijkertijd zien wij, bijvoorbeeld in het Jaarrekeningresultaat 2025, dat Roermond er relatief goed voor staat. Uit de bestemming van het financiële resultaat over 2025 hebben we nog een aantal gerichte impulsen gegeven, zoals de Actieagenda Wonen, Welzijn en Zorg, het integrale accommodatiebeleid breed, het programma Democratisering, de herontwikkeling van het Stationsplein, de uitbreiding van straatzorg voor dak- en thuislozen en de Task Force Overbewoning.

Er is een solide uitgangspositie, maar scherpe keuzes en financieel wendbaar handelen blijven noodzakelijk. Met name ook omdat Rijksbeleid en Rijksfinanciering een onzekere factor blijft. Samen met partners zoals de VNG blijven wij het Rijk aanspreken op haar verantwoordelijkheid om voor meer stabiliteit en voorspelbaarheid te zorgen.

Binnen deze context kiezen wij er nadrukkelijk voor, om te blijven investeren in een sterke, toekomstbestendige stad. Wij realiseren ons dat veel ontwikkelingen buiten onze directe invloed liggen. Binnen onze mogelijkheden doen wij echter het maximale om inwoners, ondernemers en instellingen te ondersteunen en kansen te benutten. Daarbij werken wij intensief samen, zowel lokaal als regionaal, vanuit onze rol als centrumgemeente.

Deze begroting is een realistische en verantwoorde vertaling van onze ambities naar concrete keuzes en financiële kaders en vormt de eerste stap in de uitvoering van het coalitieakkoord. De komende jaren bouwen we daarop verder en werken we de plannen verder uit naar uitvoeringsagenda's en concrete acties. Dat doen we samen met de gemeenteraad, inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties, om zo te werken aan zichtbare resultaten voor het Roermond van morgen.

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Dirk Franssen,

Wethouder economie, stedelijke ontwikkeling en financiën

1.

Inleidende beschouwing

Inleidende beschouwing

In deze programmabegroting van de gemeente Roermond voor de jaren 2027-2030 leest u wat onze plannen zijn voor de stad en waar we geld aan willen uitgeven. In 2027 gaat het om een begroting van ongeveer € 309 miljoen euro. Deze begroting is voor een belangrijk deel gebaseerd op de financiële kaders die in de Kadernota 2027 zijn geschetst. Beleidsinhoudelijk zijn doelen en ambities met name gebaseerd op de het Coalitieakkoord 'Voor het Roermond van morgen', dat ook toeziet op de periode tot en met 2030.

In de Kadernota 2027 is aangegeven dat de gemeente Roermond er goed voor staat, met daarbij een forse "winstwaarschuwing". Onze financiële positie staat namelijk, net als bij vele andere gemeenten, onder druk. Ontwikkelingen die zich (ver) buiten Roermond afspelen hebben daarbij grote invloed. En dan gaat het niet alleen om de gevolgen van internationale en geopolitieke spanningen, maar ook om de financiële en beleidsmatige koers van de rijksoverheid. De realiteit is, dat het als lokale overheid niet eenvoudig is om gedegen financieel beleid te voeren. Het is al eerder aangegeven, maar stabiel zicht op structurele middelen vanuit het gemeentefonds is nodig om op duurzame wijze invulling te geven aan de majeure opgaven waar wij in onze stad voor staan. Want dat staat voor ons centraal. En wij kiezen daarom binnen de gestelde kaders, voor financiële wendbaarheid. We benutten de mogelijkheden die er zijn om onze opgaven aan te kunnen pakken en om met onze inwoners, ondernemers en instellingen daadkrachtig en vastberaden, zorgvuldig en realistisch te kunnen bouwen aan het Roermond van morgen.

Bij het benutten van mogelijkheden kan ook een andere manier van werken of anders kijken naar een opgave effectief zijn. Voor complexe opgaven die meerdere beleidsterreinen raken, gaan we daarom werken wij met stuurgroepen. Deze kunnen de integrale sturing, prioritering en besluitvorming op strategische vraagstukken scherper maken en versterken. In 2027 zijnde eerste vijf stuurgroepen actief.

Deze begroting is de eerste stap van vier jaar in de uitvoering van ons Coalitieakkoord 'Voor het Roermond van morgen'. Het coalitieakkoord ziet immers toe op een bestuursperiode van vier jaar. De komende jaren werken we de plannen verder uit naar uitvoeringsagenda's en concrete acties en zetten we verdere stappen in de financiële en beleidsmatige vertaling van het akkoord.

Onze doelen en ambities

Het in juni 2026 gepresenteerde Coalitieakkoord "Voor het Roermond van morgen" legt een stevig fundament voor de periode 2026 – 2030; een fundament dat is gestoeld op visie en ambitie.

Ontwikkelen voor morgen

We willen de bouw van de noodzakelijke woningen fors versnellen, met voldoende betaalbare woningen voor starters, gezinnen en ouderen. Daarnaast wordt geïnvesteerd in een goede bereikbaarheid, verkeersveiligheid en een hoogwaardige openbare ruimte. Om die noodzakelijke ontwikkelingen te kunnen realiseren en meer regie te kunnen voeren, investeren we in de randvoorwaarden en processen die daarbij horen. Duurzaamheid vormt een belangrijke rode draad, met aandacht voor klimaatadaptatie, energietransitie, biodiversiteit en water. Het gemeentelijk vastgoed moet toekomstbestendig worden. We stellen ons verder tot doel om een aantrekkelijke, veilige, groene en klimaatbestendige leefomgeving te creëren waarin inwoners prettig kunnen wonen, werken en recreëren.

Werken aan morgen

We zetten ons in voor een sterke economie met voldoende werkgelegenheid, een aantrekkelijke binnenstad, vitale wijk- en buurtwinkelcentra en goed functionerende bedrijventerreinen. Onderwijs, arbeidsmarkt en ondernemerschap moeten beter op elkaar aansluiten, zodat we beter zijn voorbereid op de economie van morgen. Toerisme, recreatie en evenementen zijn al van een hoog niveau maar door kansen te blijven benutten blijven deze belangrijke functies toekomstbestendig.

Kansen voor morgen

We hanteren als uitgangspunt dat inwoners zoveel als mogelijk zelfredzaam zijn en volwaardig moeten kunnen deelnemen aan de samenleving. Iedereen die daar zelf niet toe in staat is, helpen we zoveel als mogelijk aan een betaalde baan. Zorg en ondersteuning wordt geboden aan wie dat echt nodig heeft. We zetten in op kansengelijkheid voor jongeren en een sterke sociale basis in wijken en kernen. Cultuur, sport en verenigingsleven zijn belangrijke verbindende factoren die bijdragen aan leefbaarheid, gezondheid en maatschappelijke samenhang. We investeren in onze wijken en kernen en willen weten wat er speelt en leeft. De komende jaren werken we aan een herijking van onze taken in het sociaal domein. De kaders worden gaandeweg aangepast en de strategische koers voor van ambitieniveau, effectiviteit, organisatie van ondersteuning, toegang tot zorg, financiën en regionale positie en samenwerking is uitgezet.

Voorbereid op morgen

Veiligheid en maatschappelijke weerbaarheid zijn voor ons van groot belang. Criminaliteit, overlast en ondermijning worden daadkrachtig aangepakt door inzet op handhaving, toezicht en de samenwerking met veiligheidspartners. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan een weerbare samenleving waarin inwoners beter voorbereid zijn op crises, desinformatie en maatschappelijke spanningen. Ook het versterken van vertrouwen in de democratie en betrokkenheid van inwoners bij het openbaar bestuur krijgt extra aandacht.

Investeren in morgen

Een financieel gezonde gemeente met een meerjarig sluitende begroting, beheersbare lasten voor inwoners en ruimte voor investeringen, blijft het uitgangspunt. Onze positie als centrumstad en de regionale samenwerking willen we beide verder versterken en professionaliseren. Daarnaast wordt ingezet op betere dienstverlening, minder regeldruk en een professionele en slagvaardige gemeentelijke organisatie die samen met het bestuur integraal samenwerkt. Hiervoor zetten we onder andere in op werken met stuurgroepen, data & AI en Strategische Personeelsplanning.

Werken met stuurgroepen

Voor complexe opgaven die meerdere beleidsterreinen raken, werken wij met stuurgroepen. Deze versterken de integrale sturing, prioritering en besluitvorming op strategische vraagstukken. In 2027 zijn stuurgroepen actief op de thema's accommodatiebeleid, deregulering, bedrijfsvoering en dienstverlening, subsidiebeleid en het sociaal domein. Voor de uitvoering van complexe, organisatiebrede opgaven worden gedurende twee jaar schakelfunctionarissen ingezet. Zij ondersteunen de stuurgroepen door de verbinding te leggen tussen beleid, uitvoering en bestuurlijke besluitvorming, bewaken de samenhang tussen opgaven en dragen bij aan een effectieve voorbereiding, uitvoering en monitoring van strategische vraagstukken.

De inzet van extra formatie is bewust beperkt tot een periode van twee jaar. In deze periode wordt ingezet op het verder optimaliseren van processen, dienstverlening, deregulering en het gebruik van data en AI. In samenhang met de Strategische Personeelsplanning werken wij aan een wendbare en toekomstbestendige organisatie, waarbij structurele capaciteitsvraagstukken zoveel mogelijk worden opgevangen door efficiëntere werkwijzen, digitalisering en de ontwikkeling van medewerkers. De tijdelijke inzet biedt ruimte om de huidige opgaven te realiseren en tegelijkertijd deze transitie vorm te geven.

Onze inzet voor 2027

Beleidsinhoudelijk worden met deze begroting de eerste stappen gezet in het uitvoeren van de doelen en ambities uit het coalitieakkoord. Om de keuzes overzichtelijk in beeld te brengen zijn deze in onderstaand overzicht weergegeven, voorzien van een financiële vertaling en een korte toelichting. Bij de gemaakte keuzes is rekening gehouden met de strategische personeelsplanning in ontwikkeling. Hierbij is gekozen voor voldoende flexibiliteit om toekomstige personele opgaven te kunnen realiseren.

Ambities vanuit coalitieakkoord*			bedragen x € 1.000				
Nr.		Thema uit het coalitieakkoord	Investerings- bedrag	2027	2028	2029	2030
1	Vergroten harde en zachte plancapaciteit	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 280	€ 280		
	Dekking toerekening uren			€ -196	€ -196		
2	Mobiliteit (capaciteit)	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 120	€ 120		
	Dekking toerekening uren			€ -84	€ -84		
3	Bodemadviseur	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 120	€ 120		
	Dekking toerekening uren			€ -84	€ -84		
4	Woonwagen-locatie Maalbroek en Sportparklaan	1. Ontwikkelen voor morgen	2027: € 385 2028: € 600	€ -7	€ 15	€ 39	€ 39
5	Beheerplannen	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 250	€ 250		
6	Duurzaamheid	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 150	€ 150	€ 150	€ 150
7	Woonbeleid (in samenhang met kwetsbare groepen)	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 200	€ 200		
8	Mobiliteit in brede zin - verkeersveiligheid	1. Ontwikkelen voor morgen	2029: € 350 2030: € 500	€ 0	€ 0	€ 0	€ 35
9	Vergroenen (o.b.v. quickscan)	1. Ontwikkelen voor morgen	2028: € 500 2029: € 500	€ 0	€ 0	€ 19	€ 38
10	Spoorzone	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 375			
	Spoorzone (vorming bestemmingsreserve)	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 5.000			
	Algemene Reserve			€ -375			
	Algemene Reserve			€ -5.000			
11	Tegelarijeveld	1. Ontwikkelen voor morgen	€ 2.250	€ 750	€ 750	€ 750	
	Algemene Reserve			€ -750	€ -750	€ -750	
12	Omgevingsplan	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 200	€ 200		
	Totaal 1. Ontwikkelen voor morgen			€ 949	€ 971	€ 208	€ 262

* Zie bijlage 1 voor de volledige tabel inclusief toelichting

Ambities vanuit coalitieakkoord*			bedragen x € 1.000				
Nr.		Thema uit het coalitieakkoord	Investerings- bedrag	2027	2028	2029	2030
13	Wijk -en buurteconomie	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 110	€ 110		
14	Fietsenstalling	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 200	€ 200		
15	Retail Interventie Team	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100
16	Uitvoeringsprogramma vrijtijdseconomie en Roermond Waterstad	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 250	€ 250	€ 250	€ 250
17	Intensivering Citybranding	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 100	€ 100		
18	Placemaking	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 100	€ 100	€ 100	
19	Kwaliteitsimpuls binnenstad	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 500			
	Algemene Reserve			€ -500			
20	Evenementen	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100
21	Gebiedsprofielen verbreden	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 250			
22	Realiseren aanbod HBO (economie)	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 100	€ 100		
	Totaal 2. Werken aan morgen			€ 1.310	€ 1.060	€ 550	€ 450
23	Realiseren aanbod HBO (onderwijs)	3. Kansen voor morgen	n.v.t.	€ 100	€ 100		
24	Complexe problematiek	3. Kansen voor morgen	n.v.t.	€ 150	€ 150		
25	Herijking cultuurvisie	3. Kansen voor morgen	n.v.t.	€ 150	€ 150	€ 150	€ 150
	Totaal 3. Kansen voor morgen			€ 400	€ 400	€ 150	€ 150

* Zie bijlage 1 voor de volledige tabel inclusief toelichting

Ambities vanuit coalitieakkoord*			bedragen x € 1.000				
Nr.		Thema uit het coalitieakkoord	Investerings- bedrag	2027	2028	2029	2030
26	Uitvoering bibob-aanvragen	4. Voorbereiding op morgen	n.v.t.	€ 120	€ 120		
27	Taskforce overbewoning	4. Voorbereiding op morgen	n.v.t.	€ 130	€ 130		
28	Integrale benadering handhaving	4. Voorbereiding op morgen	n.v.t.	€ 175	€ 175		
29	Risicogericht toezicht en handhaving	4. Voorbereiding op morgen	n.v.t.	€ 100			
30	Noodsteunpunten	4. Voorbereiding op morgen	n.v.t.	€ 150			
31	Veteranenstad & democratisering	4. Voorbereiding op morgen	n.v.t.	€ 100			
32	Preventie met gezag	4. Voorbereiding op morgen	n.v.t.	€ 128	€ 128		
33	Dekking via rijks gelden of via bestaande programma's			€ -64	€ -64		
	Totaal 4. Voorbereid op morgen			€ 839	€ 489	€ 0	€ 0
34	Financiële administratie	5. Investeren in morgen	n.v.t.	€ 280	€ 280	€ 280	€ 280
	Dekking			€ 0	€ -280	€ -280	€ -280
35	Raadskader sociaal domein	5. Investeren in morgen	n.v.t.	€ -2.510	€ 662	€ -196	€ -196
36	Strategische Personeelsplanning	5. Investeren in morgen	n.v.t.	€ 500			
37	Adviseur Formatie en Personeelskosten	5. Investeren in morgen	n.v.t.	€ 110	€ 110	€ 110	€ 110
	Dekking			€ 0	€ -110	€ -110	€ -110
38	Communicatie	5. Investeren in morgen	n.v.t.	€ 300	€ 300		
39	Publiekszaken	5. Investeren in morgen	n.v.t.	€ 300	€ 300		
40	Digitalisering / datagedreven werken	5. Investeren in morgen	n.v.t.	€ 500	€ 500		
	Algemene Reserve			€ -500	€ -500		
41	Verbijzonderde interne controle (VIC)	5. Investeren in morgen	n.v.t.	€ 70	€ 70	€ 70	€ 70
42	Coördinator BHV, Veiligheid en Arbo	5. Investeren in morgen	n.v.t.	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100
43	Inclusiehuis	5. Investeren in morgen	n.v.t.			€ -282	€ -282
44	Schakelfunctionarissen 5 stuurgroepen	5. Investeren in morgen	n.v.t.	€ 300	€ 300		
	Totaal 5. Investeren in morgen			€ -550	€ 1.732	€ -308	€ -308
	Ten laste van begrotingssaldo			€ 2.948	€ 4.652	€ 600	€ 554

* Zie bijlage 1 voor de volledige tabel inclusief toelichting

Tot slot

Met deze meerjarenbegroting 2027 leggen wij een realistisch fundament voor de komende jaren. Deze begroting laat zien dat we blijven investeren in zowel het heden als in de toekomst van Roermond. We reserveren middelen om verder te bouwen aan een toekomstbestendige en gezonde stad waarin alle bewoners zich thuis moeten kunnen voelen. Wij maken daarbij wel bewuste keuzes, met oog voor zowel de ambities van vandaag als de financiële houdbaarheid op de lange termijn. Vanwege de geschetste onzekerheden rond de gemeentefinanciën blijven we onze ambities en uitgaven spiegelen aan de ontwikkeling van onze financiële positie. In het volgende hoofdstuk schetsen we het verloop van onze financiële positie op basis van de huidige kennis en informatie.

Wij beschouwen deze begroting niet alleen als een financieel document, maar als een gezamenlijke opdracht. Samen met de gemeenteraad, inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties van onze stad werken wij de plannen de komende jaren verder uit. We bouwen daadkrachtig en vastberaden, zorgvuldig en realistisch verder aan het Roermond van morgen: een sterke stad die toekomstbestendig, leefbaar en van en voor alle Roermondenaren is.

2.

***Verloop
financiële positie***

2.1 Financiële positie structureel

Het financiële vertrekpunt van deze begroting is de kadernota 2027. De kadernota is op 9 juli jl. vastgesteld door de gemeenteraad.

In de periode tussen kadernota en begroting hebben diverse financiële doorrekeningen plaatsgevonden, zoals het effect van de meicirculaire 2026 met de doorrekening van prijs- en loonontwikkeling en enkele raadsvoorstellen. Ook is een aanvulling op de autonome ontwikkelingen exploitatie en verbonden partijen opgenomen. Vervolgens zijn de wijzigingen van de kapitaallasten uit de geactualiseerde investeringsplanning doorgerekend.

Aansluitend zijn diverse aanvullende mutaties verwerkt, waaronder de bijstelling van retributies en leges, de onderuitputting op basis van de financiële opdracht uit het coalitieakkoord, de stelpost btw-compensatie en de stelpost onderuitputting kapitaallasten.

Tot slot zijn verschillende ambities en doelen in deze begroting opgenomen. Hierbij zijn keuzes gemaakt die passen binnen de structurele begrotingsruimte van de gemeente. Roermond presenteert daarmee een sluitende en realistische meerjarenbegroting (zie ook het overzicht structureel – reëel begrotingsevenwicht, paragraaf 2.3).

Al deze mutaties en bijstellingen vormen gezamenlijk de primitieve begroting 2027-2030. De opbouw hiervan is weergegeven in de tabel op de volgende pagina.

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Vertrekpunt kadernota 2027	€ 2.147	€ 1.353	€ 813	€ 387
Autonome ontwikkelingen (excl. verbonden partijen)	€ -418	€ -372	€ -280	€ -280
Actualisatie investeringen (kapitaallasten)	€ 730	€ 652	€ 837	€ 685
Begrotingssaldo na kadernota 2027	€ 2.459	€ 1.633	€ 1.370	€ 792
Mutaties meicirculaire 2026 (incl. taakmutaties)	€ 1.692	€ 904	€ -4.039	€ -2.966
Mutatie ontwikkeling loon-prijs index	€ -525	€ -660	€ -121	€ -111
Mutatie huishoudelijke hulp uit de WMO 'Stelpost'	€ -	€ -	€ 5.953	6.181
Mutatie Raadsbesluit Wijzigingsverordening OZB	€ 428	€ 625	€ 564	€ 564
Mutatie Raadsbesluit Sporthal Schöndeln	€ -	€ -	€ -	€ -150
Verwachte mutatie annotaties verbonden partijen	€ -1.536	€ -1.719	€ -1.737	€ -1.718
Meerjarig begrotingssaldo na meicirculaire 2026	€ 2.518	€ 783	€ 1.990	€ 2.592
Aanvullende mutaties annotaties verbonden partijen	€ -542	€ -422	€ -421	€ -500
Aanpassing Vangnet huishoudelijke hulp uit de WMO 'stelpost'	€ -	€ -	€ -1.777	€ -1.846
Nagekomen autonome ontwikkelingen	€ -305	€ -305	€ -305	€ -305
Mutatie bijstelling leges & retributies naar actualiteit	€ 350	€ 350	€ 350	€ 350
Raadsbesluit 2024 nog te verwerken	€ -100	€ -	€ -	€ -
Mutatie overig (o.a. jaarschijfcontrole, correcties)	€ -14	€ -3	€ -1	€ 174
Mutatie financiële opdracht coalitieakkoord (onderuitputting)	€ 754	€ 754	€ 754	€ 754
Ramen stelpost teruggave btw-compensatiefonds	€ 800	€ 800	€ 800	€ 800
Mutatie herijking investeringsplanning	€ 45	€ -200	€ 66	€ -178
Mutatie onderuitputting kapitaallasten	€ 81	€ 321	€ 218	€ 170
Mutatie herrekening rentelasten (treasury)	€ 795	€ 599	€ -169	€ -1.050
Subtotaal begrotingssaldo begroting 2027 (voor prioritering ambities en doelen begroting 2027)	€ 4.382	€ 2.677	€ 1.505	€ 961
Thema 1: Ontwikkelen voor morgen	€ -949	€ -971	€ -208	€ -262
Thema 2: Werken aan morgen	€ -1.310	€ -1.060	€ -550	€ -450
Thema 3: Kansen voor morgen	€ -400	€ -400	€ -150	€ -150
Thema 4: Voorbereid op morgen	€ -839	€ -489	€ -	€ -
Thema 5: Investeren in morgen	€ 550	€ -1.732	€ 308	€ 308
Totaal begrotingssaldo begroting 2027 (na prioritering ambities en doelen begroting 2027)	€ 1.434	€ -1.975	€ 905	€ 407

2.2 Financiële positie incidenteel

Voor de incidentele financiële positie wordt uitgegaan van de bij de jaarstukken 2025 vastgestelde stand van de algemene reserve (AR). In onderstaand overzicht is de reeds vastgestelde besluitvorming als voorgenomen besluitvorming (prognose) meegenomen.

(bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Stand algemene reserve voor besluitvorming jaarstukken 2025	€ 38.986	€ 37.531	€ 36.841	€ 36.656	€ 36.656
-/- Besluit Kiezen voor Kansen	€ -2.925				
-/- Limburg centraal/grootschalige woningbouw OV	€ -425				
-/- Besluit raadsvoorstel resultaatbestemmingen 2024	€ -1.721				
-/- Besluit amendementen jaarstukken 2024	€ -30	€ -50	€ -50		
-/- Onttrekking inzake kapitaallastenreserve Dam-Lateraal	€ -1.484				
-/- Raadsbesluit maatwerkplan Willem-Alexanderhaven	€ -221				
-/- Raadsbesluit 3e tussenrapportage 2025	€ -53	€ -230	€ -35		
Stand algemene reserve na voorgaande besluitvorming	€ 32.127	€ 37.251	€ 36.756	€ 36.656	€ 36.656
Aanvullende besluitvorming:					
+/- Jaarrekeningresultaat 2025	€ 20.606				
-/- Resultaatbestemmingen 2025	€ -6.077	€ -410	€ -100		
Stand algemene reserve na besluitvorming jaarstukken 2025	€ 46.656	€ 36.841	€ 36.656	€ 36.656	€ 36.656
Voorgenomen besluitvorming:					
-/- Ambities en doelen begroting 2027	€ -9.125				
Prognose stand algemene reserve	€ 37.531	€ 36.841	€ 36.656	€ 36.656	€ 36.656
Benodigde weerstandscapaciteit	€ -12.827	€ -12.827	€ -12.827	€ -12.827	€ -12.827
Prognose stand algemene reserve na aftrek minimum positie	€ 24.704	€ 24.014	€ 23.829	€ 23.829	€ 23.829

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat onze algemene reserve uitstekend is. Het blijft echter zaak om de komende jaren de algemene reserve kritisch te blijven volgen.

Minimumpositie algemene reserve

Het minimum van de algemene reserve is geactualiseerd. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is hierover een uitgebreide toelichting opgenomen. Hierin is aansluiting gezocht met de methode die landelijk breed wordt toegepast en wordt veel meer de relatie gelegd met de risicoanalyse. Als basis voor het bepalen van het benodigde weerstandsvermogen worden de volgende uitgangspunten (streefwaarden) gehanteerd:

- Een actuele risico-inventarisatie
- Een weerstandsratio binnen de bandbreedte van 1,4 (minimaal) – 2 (ruim voldoende)
- Het streven naar een minimale solvabiliteit van 20%

Het minimum van de algemene reserve komt op basis hiervan op afgerond € 12,8 miljoen. Voor een verdere inhoudelijke toelicht wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

2.3 Structureel en reël begrotingsevenwicht

In artikel 189 van de Gemeentewet is bepaald, dat de gemeenteraad erop toe ziet, dat de begroting structureel en reël in evenwicht is. Hiervan kan worden afgeweken, indien aannemelijk is, dat het structureel en reël evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht.

Structureel evenwicht

Structurele baten en lasten zijn die baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting en meerjarenraming worden opgenomen. Voor het begrip structureel wordt aangesloten bij de periode van vier jaar van de begroting en meerjarenraming. Baten en lasten zijn in beginsel incidenteel wanneer deze baten en lasten het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het betreft bijvoorbeeld eenmalige activiteiten, projecten of subsidies met een tijdelijk karakter of een vooraf vastgestelde harde einddatum. Het structureel begrotingssaldo wordt bepaald door het begrotingssaldo te corrigeren voor incidentele baten en lasten.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is voorgeschreven dat bij de begroting en jaarrekening een overzicht van incidentele baten en lasten wordt opgenomen. Het structureel en reël evenwicht vormt daarbij een belangrijk criterium voor een solide financieel beleid.

Het BBV geeft geen scherpe afbakening van de begrippen structureel en incidenteel. De commissie BBV heeft in de Notitie incidentele en structurele baten en lasten van maart 2026 een nadere duiding gegeven van deze begrippen. Ook de provinciale handreiking verduidelijking handreiking S structurele en incidentele baten en lasten 2021 van de provincies gaat daar verder op in. De aard van een begrotingspost is bepalend (dominante criterium) of een post als structureel of incidenteel wordt aangemerkt. Als hulpmiddel voor het begrip 'incidenteel' kan gedacht worden aan baten en lasten die zich gedurende maximaal 3 jaar voortdoen. Hierbij geldt dus dat niet uitsluitend de duur, maar vooral de aard van de baate of last bepalend is voor de uiteindelijke kwalificatie als incidenteel of structureel.

Het structureel begrotingsevenwicht 2027 wordt berekend door het begrotingssaldo te verminderen met de incidentele lasten en baten, conform het overzicht 'incidentele baten en lasten' in de financiële begroting. Het resterende saldo dat over blijft dient op termijn positief te zijn, hetgeen betekent dat de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten. Dit is uiteengezet in onderstaande tabel:

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldo (na besluitvorming)	€ 1.434	€ -1.975	€ 905	€ 407
Bij: Incidentele lasten	€ 15.675	€ 8.358	€ 6.695	€ 2.929
Af: Incidentele baten	€ -16.467	€ -5.250	€ -6.595	€ -2.929
Saldo incidentele baten en lasten	€ -792	€ 3.108	€ 100	€ -
Structureel begrotingssaldo	€ 642	€ 1.133	€ 1.005	€ 407
Structureel evenwicht	JA	JA	JA	JA

Reëel evenwicht

Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen in voorliggende begroting van de Gemeente Roermond volledig, voldoende realistisch en haalbaar dienen te zijn. Belangrijke onderwerpen om dit te kunnen toetsen zijn onder andere de realiteit van: ombuigingen, loon- en prijsstijgingen, algemene uitkering, weerstandsvermogen en risico's, ontwikkeling van de grondexploitatie en onderhoud van kapitaalgoederen (wegen, groen, gebouwen en riolering). Indien ramingen onvoldoende volledig, realistisch en haalbaar zijn, bestaat het risico dat op termijn een begrotingstekort ontstaat.

De voorliggende begroting is opgesteld conform de uitgangspunten van de kadernota genoemd in de kadernota 2027. Zo is de algemene uitkering begroot op basis van de stand meicirculaire 2026 en zijn de loon- en prijsindexen verwerkt op basis van de CPB-ramingen, zoals opgenomen in de meicirculaire 2026. Tenslotte zijn er taakstellingen en stelposten opgenomen in deze begroting. Voor enkele nieuwe stelposten, waaronder onderuitputting btw-compensatie en onderuitputting kapitaallasten heeft afstemming plaatsgevonden met de provinciale toezichthouder. Voor een compleet overzicht van de risico's en een meer inhoudelijke onderbouwing van de opgenomen taakstellingen en stelposten wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

3.

Programma's

Programma 0

Bestuur en ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen

Strategisch doel programma

Roermond staat voor een betrouwbaar, daadkrachtig en toegankelijk bestuur en een professionele gemeentelijke organisatie die inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners centraal stelt. We werken regionaal en grensoverschrijdend samen waar dit meerwaarde biedt voor Roermond en zorgen voor goede, persoonlijke en toegankelijke dienstverlening. Daarbij zetten we onze organisatie, financiën en gemeentelijke eigendommen doelmatig en toekomstbestendig in om onze maatschappelijke ambities te realiseren.

Beleidskaders:

- Toekomstvisie Roermond 2030 (2016)
- Euregio-Visie 2030 (2021)
- Het verbindend hart van Limburg in uitvoering! (2021)
- Communicatievisie gemeente Roermond (2025-2030)
- Nota vastgoed (2025)

Verbonden partijen:

- Euregio Rijn-Maas Noord

Producten:

0.1 Bestuur

Bestuur is een onderdeel van programma 0. Binnen dit onderdeel werken we aan deze onderwerpen:

Wat willen we bereiken?

Vertrouwen in de overheid is een groot goed, daarom blijven we werken aan de integriteit en kwaliteit van ons eigen bestuur. Integriteit is daarbij de basis. We houden dat onderwerp bespreekbaar en spreken elkaar erop aan. Ook werken we aan het samenspel tussen bestuur en organisatie. College, raad en ambtelijke organisatie hebben elkaar nodig.

Daarnaast versterken we onze lokale democratie. De opkomst bij verkiezingen in de gemeente Roermond is laag. We willen begrijpen waar dat aan ligt. Vanuit dat inzicht zoeken we naar manieren om de betrokkenheid van inwoners te vergroten. Zo bouwen we aan vertrouwen in de gemeente. Vertrouwen en verbondenheid ontstaan niet alleen in het gemeentehuis. Ze ontstaan ook tussen inwoners onderling en over de grens van onze eigen gemeente heen.

Roermond is een stad van herdenken en vieren. Dat verbindt inwoners met elkaar. Het helpt ook om het verleden te kennen. We hebben niet allemaal hetzelfde verleden. We hebben wel een gezamenlijke toekomst.

Roermond is een veteranenstad. Zij hebben zich ingezet voor vrede en veiligheid. Daarom zetten we ons in voor erkenning en waardering voor onze veteranen. Vanuit diezelfde gedachte kijken we over de grens en werken we internationaal samen. Roermond heeft een officiële stedenband met Mönchengladbach. Sinds 2021 werken we nauwer samen. In 2024 is daarvoor een 10-puntenplan vastgesteld. We kijken naar samenwerking op andere terreinen, zoals citymanagement, vervoer en infrastructuur. Daarnaast verbinden we inwoners via cultuur, jongeren en sport. Met Niederkrüchten en Brüggen houden we contact als buurgemeenten. Ook onderhouden we de jumelages met Marktredwitz en Nepomuk.

Roermond is verder lid van de Euregio Rijn-Maas-Noord. Deze samenwerking helpt om grenzen minder belemmerend te maken. Dat gaat over wonen, werken, studeren en ondernemen. Ook versterkt de Euregio het gebied als één samenhangende regio. De Euregio is belangrijk voor het Europese subsidieprogramma INTERREG Duitsland-Nederland.

Wat gaan we ervoor doen?

- We versterken de samenwerking met onze Duitse partners om grensbelemmeringen weg te nemen en kansen voor inwoners en ondernemers beter te benutten.
- We ontwikkelen grensoverschrijdende projecten en verkennen met Niederkrüchten de samenwerking rond de ontwikkeling van Javelin Park op het terrein van de voormalige RAF-basis.
- Met Mönchengladbach voeren we het gezamenlijke 10-puntenplan uit via kennisdeling, overleg en gezamenlijke projecten.
- We ondersteunen activiteiten op het gebied van herdenken en vieren en bieden ruimte aan initiatieven die bijdragen aan de identiteit van Roermond.
- We versterken de profilering van Roermond en geven invulling aan de ambitie van Roermond Veteranenstad.
- We verkennen samen met de raad hoe we om willen gaan met de Strategische Toekomstvisie 2030.

Wat levert het op?

De samenwerking met de Euregio en Duitse gemeenten helpt om grensbelemmeringen te verminderen. Ook vergroot dit de kans op INTERREG-subsidies voor gezamenlijke projecten. Met Mönchengladbach investeren we in contact en kennisdeling. Dat kan later leiden tot concrete resultaten.

We werken ook regionaal samen aan mobiliteit, woningbouw, inkoop in het sociaal domein, arbeidsmarkt, omgevingsdienst, onderwijs, vervoer en veiligheid. Deze onderwerpen komen terug in de bijbehorende paragrafen.

We werken aan een toekomstbestendige visie voor vieren en herdenken. Daarin krijgt Roermond als veteranenstad een duidelijke plek. Zo zorgen we dat vieren, herdenken en veteranen goed verankerd blijven in onze gemeente.

0.2 Burgerzaken**Wat willen we bereiken?**

Dienstverlening aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties is voor ons een prioriteit. We willen dat onze dienstverlening toegankelijk, persoonlijk, duidelijk en betrouwbaar is. Digitaal waar dat kan en persoonlijk waar dat gewenst of nodig is. Inwoners en ondernemers moeten eenvoudig zaken met de gemeente kunnen regelen, inzicht hebben in de voortgang van hun aanvraag en weten waar zij terecht kunnen als persoonlijk contact nodig is.

Wat gaan we ervoor doen?

- We ontwikkelen het PodiumD-Portaal ('Mijn Loket') in 2027 verder. Inwoners en ondernemers kunnen daar de status van hun aanvraag volgen. Het portaal sluit straks beter aan op hun behoeften.
- We werken aan een toekomstbestendige inrichting van Publiekszaken. We versterken de personele capaciteit ten behoeve van de continuïteit en kwaliteit van onze basisdienstverlening. We maken meer producten en diensten digitaal beschikbaar.
- Onze chatbot ontwikkelen we door zodat deze meer vragen kan beantwoorden.
- We werken aan PodiumD Contact. Daarmee registreren we alle contactmomenten bij het KCC. Zo ontstaat een beter klantbeeld.

Wat levert het op?

Onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners ervaren betere (tijdig, transparant, duidelijk) dienstverlening. Een meer eigentijds 'Mijn Loket' waar aanvragen digitaal kunnen worden ingeschoten en de voortgang duidelijk is te volgen. De betere chatbot moet ons Klant Contact Centrum ontlasten door meer vragen al goed te kunnen beantwoorden. We krijgen een beter klantbeeld door PodiumD Contact. Daarmee kunnen we onze service verbeteren en beter inspelen op de behoeften van inwoners en ondernemers. Hierdoor wordt onze service sneller, betrouwbaarder en toegankelijker.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Wat willen we bereiken?

We willen een effectieve en efficiënte vastgoedportefeuille. Het gaat om gebouwen en gronden die passen bij de doelen van de gemeente.

Wat gaan we ervoor doen?

- De afgelopen jaren hebben we het vastgoedmanagement verder geprofessionaliseerd. In 2025 hebben we de Nota Vastgoed vastgesteld en een implementatieplan uitgewerkt. In 2026 hebben we belangrijke bouwstenen ontwikkeld, waaronder het portefeuilleplan, het (Duurzaam) Meerjarenonderhoudsplan ((D)MJOP) en het systeem van kostprijsdekkende huur. In 2027 zetten we deze ontwikkeling voort. De nadruk verschuift van ontwikkelen naar toepassen, sturen en realiseren.
- Met het portefeuilleplan en het vernieuwde (D)MJOP versterken we het tactisch en strategisch vastgoedmanagement. Hierdoor krijgen we beter inzicht in de prestaties, kansen en risico's van onze vastgoedportefeuille.
- We beoordelen ons vastgoed op de bijdrage aan maatschappelijke en ruimtelijke opgaven en op de ondersteunende rol voor de gemeentelijke organisatie. Op basis daarvan maken we bewuste keuzes over behoud, onderhoud, verduurzaming, herbestemming of verkoop.
- In 2027 beheren en onderhouden we het gemeentelijk vastgoed volgens de actuele beheer- en onderhoudsplannen. Daarbij sturen we op duurzaamheid, doelmatigheid en een efficiënte inzet van middelen gedurende de gehele levensduur van gebouwen.
- We ontwikkelen een toekomstbestendige kernportefeuille. Vastgoed dat niet langer past binnen onze doelen en opgaven bouwen we af, herbestemmen we of stoten we af, conform de nota vastgoed.
- We zorgen zo voor een vastgoedportefeuille die optimaal bijdraagt aan onze maatschappelijke ambities, financieel verantwoord wordt beheerd en toekomstbestendig is.

Wat levert het op?

We hebben een vastgoedportefeuille die bijdraagt aan onze ruimtelijke, maatschappelijke en duurzame doelen. Vastgoed dat niet langer bijdraagt aan gemeentelijke doelstellingen wordt herbestemd of waar passend afgestoten.

0.4 Overhead

Overzicht: Kosten van overhead

Definitie overhead

Overhead zijn de kosten voor sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Kosten rekenen we zoveel mogelijk direct toe aan de juiste taken en activiteiten. Kosten voor diensten aan inwoners en ondernemers komen op de bijbehorende taakvelden. Overhead begroten en verantwoorden we centraal op taakveld 0.4 Overhead. *

Kostprijsberekening

Als we een integrale kostprijs moeten berekenen, verdelen we overhead buiten de administratie. Dat doen we op basis van de fte-inzet per taakveld.

Herijking subsidiebeleid – fase 2

In fase 2 van het project herijking subsidiebeleid wordt een transparant en gemoderniseerd subsidiebeleid opgesteld, op basis waarvan subsidies weloverwogen en bewust worden ingezet. In dit proces is aandacht voor financiële beheersbaarheid en uitlegbaarheid.

* Overhead mag nog wel worden toegerekend aan grondexploitatie, investeringen, projecten met subsidie en lokale heffingen.

In dialoog met interne en externe betrokkenen wordt een integraal subsidiebeleidskader ontwikkeld waarin helder is wanneer, waarom en onder welke voorwaarden de gemeente Roermond subsidie(s) inzet. Een afwegingskader om te kunnen beoordelen of er sprake is van inkoop of subsidie maakt hier onderdeel van uit. Het bijbehorende subsidieproces wordt zorgvuldig en laagdrempelig ingericht en hierin is aandacht voor zo min mogelijk administratieve lasten voor aanvragers. Een subsidievolgstelsel dat enerzijds het aanvraagproces digitaliseert, het behandelproces standaardiseert en bovendien geraadpleegd kan worden als subsidieregister is hier ondersteunend aan. Er is overgegaan tot het instellen van een stuurgroep.

Overhead

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	€ 35.707	€ 37.317	€ 40.949	€ 40.529	€ 39.161	€ 39.393
Baten	€ -524	€ -457	€ -707	€ -707	€ -707	€ -707
Totaal taakveld 0.4 Overhead	€ 35.183	€ 36.860	€ 40.242	€ 39.822	€ 38.454	€ 38.686

0.5 – 0.7

Treasury, OZB, belastingen en algemene dekkingsmiddelen

Overzicht: Algemene dekkingsmiddelen

Definitie algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten zonder directe dienst of vaste besteding. De gemeente mag deze middelen vrij inzetten voor de uitgaven van de programma's. De belangrijkste zijn de uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de OZB. Ook zijn er kleinere inkomsten zonder vast bestedingsdoel.

Treasury

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	€ 627	€ 436	€ 170	€ 1.266	€ 2.849	€ 4.047
Baten	€ -939	€ -333	€ -332	€ -331	€ -330	€ -357
Totaal taakveld 0.5 Treasury	€ -312	€ 103	€ -162	€ 935	€ 2.519	€ 3.690

Treasury gaat over het sturen en beheersen van geldstromen. Het gaat ook over onze financiële positie en de risico's daarbij. In de paragraaf financiering lichten we deze taken verder toe.

Specificatie lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten:						
0.61 OZB woningen	€ 260	€ 631	€ 713	€ 742	€ 771	€ 812
0.62 OZB niet-woningen	€ 203	€ 497	€ 562	€ 586	€ 610	€ 643
0.63 Parkeerbelasting	€ 128	€ 123	€ 63	€ 211	€ 63	€ 66
0.64 Belastingen overig	€ 571	€ 33	€ 39	€ 41	€ 42	€ 45
Totaal lasten	€ 1.162	€ 1.284	€ 1.377	€ 1.580	€ 1.486	€ 1.566
Baten:						
0.61 OZB woningen	€ -11.311	€ -11.548	€ -11.791	€ -12.037	€ -12.289	€ -12.289
0.62 OZB niet-woningen	€ -9.669	€ -9.791	€ -10.245	€ -10.720	€ -10.944	€ -10.944
0.63 Parkeerbelasting	€ -2.506	€ -2.417	€ -2.660	€ -2.808	€ -2.660	€ -2.660
0.64 Belastingen overig	-577	€ -325	€ -344	€ -344	€ -344	€ -344
Totaal baten	€ -23.486	€ -24.081	€ -25.040	€ -25.909	€ -26.237	€ -26.237
Totaal taakveld 0.6 Lokale heffingen (waarvan de besteding niet gebonden)	€ -22.324	€ -22.797	€ -23.663	€ -24.329	€ -24.751	€ -24.671

De onroerendezaakbelasting (OZB) is een gemeentelijke belasting. Eigenaren van woningen betalen OZB. Bij niet-woningen betalen eigenaren en gebruikers OZB. De opbrengsten horen bij de algemene dekkingsmiddelen. Dat geldt ook voor de parkeerbelasting. We gebruiken deze inkomsten voor gemeentelijke taken. In de paragraaf lokale heffingen lichten we de belastingen verder toe.

Specificatie Algemene en overige uitkering Gemeentefonds

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten	€ -178.668	€ -176.356	€ -183.106	€ -182.379	€ -182.818	€ -190.440
Totaal taakveld 0.7 algemene- overige uitkering Gemeentefonds	€ -178.668	€ -176.356	€ -183.106	€ -182.379	€ -182.818	€ -190.440

Het gemeentefonds staat op de rijksbegroting. Gemeenten krijgen hieruit elk jaar een algemene uitkering. Met dit geld voeren we wettelijke taken uit. Ook houden we hiermee de bestuurlijke en ambtelijke organisatie in stand. Daarnaast krijgen gemeenten soms specifieke uitkeringen van ministeries voor bepaalde taken.

De gemeente mag de algemene uitkering vrij besteden. We hoeven daarover geen verantwoording af te leggen aan het Rijk. We moeten wel onze wettelijke taken uitvoeren. De gemeentefondscirculaires geven elk jaar informatie over bijstellingen.

Vanaf 2027 ramen we ook de toegestane ruimte onder het btw-compensatiefonds plafond meerjarig mee.

0.8 Overige baten en lasten

Overzicht: overige baten en lasten

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	€ 10	€ 1	€ -80	€ 4.230	€ 8.577	€ 14.037
Baten	€ -2	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal taakveld 0.8 Overige Baten en Lasten	€ 8	€ 1	€ -80	€ 4.230	€ 8.577	€ 14.037

Reservering toekomstige loon/prijs indexaties

We houden rekening met toekomstige stijgingen van lonen en prijzen. Hiervoor krijgen we middelen via de gemeentefondscirculaires.

Voor de reserveringen sluiten we aan bij de ramingen van het CPB voor de sector overheid. Bijstellingen verwerken we via de gemeentefondscirculaires.

Bedrag voor onvoorzien

Volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) moeten we een bedrag voor onvoorzien opnemen. Dit is opgenomen voor de begroting als geheel.

In de algemene reserve houden we een minimumpositie aan om risico's mee op te kunnen vangen.

Dit is uiteengezet in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Daarnaast ramen we in de exploitatie een laag bedrag voor onvoorzien van €1.000. Dit is een keuze, daar we de onvoorziene uitgaven toelichten bij het programma waar ze zich voordoen. Dat maakt de jaarverantwoording duidelijker en voldoet aan de BBV.

0.9 Vennootschapsbelasting

Overzicht: Heffing voor de vennootschapsbelasting

Definitie vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting (VPB) is belasting over belastbare winst. Door de Wet modernisering VPB-plicht overheidsondernemingen moeten gemeenten vennootschapsbelasting betalen voor zover zij een fiscale onderneming hebben. Deze wet zorgt voor een gelijk speelveld tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen.

Een gemeente betaalt VPB over belastbare winst als zij een onderneming drijft. Niet alle activiteiten vallen onder de VPB. Dat geldt alleen voor activiteiten die aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Er is een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid.
- De gemeente neemt deel aan het economische verkeer.
- Er is sprake van een winstoogmerk.

De gemeente houdt in de begroting en jaarstukken rekening met Vennootschapsbelasting. De Vennootschapsbelasting is een last binnen het stelsel van baten en lasten. Elk jaar wordt na vaststelling van de jaarrekening de aangifte vennootschapsbelasting opgesteld en ingediend.

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	€ 23	€ 83	€ 85	€ 85	€ 85	€ 85
Baten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting	€ 23	€ 83	€ 85	€ 85	€ 85	€ 85

Baten en lasten van het programma 0

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	€ 47.785	€ 51.036	€ 53.109	€ 57.016	€ 61.484	€ 68.453
Baten	€ -189.025	€ -204.344	€ -211.989	€ -212.060	€ -212.826	€ -220.475
Resultaat voor bestemming	€ -141.240	€ -153.308	€ -158.880	€ -155.044	€ -151.342	€ -152.022
Storting in reserves	€ 1.308	€ 0	€ 500	€ 500	€ 0	€ 0
Onttrekking uit reserves	€ -430	€ -2.898	€ -2.233	€ -1.000	€ 0	€ 0
Mutatie reserves	€ 878	€ -2.898	€ -1.733	€ -500	€ 0	€ 0
Totaal programma 0 - Bestuur en ondersteuning	€ -140.362	€ -156.206	€ -160.613	€ -155.544	€ -151.342	€ -152.022

Programma 1

Veiligheid

Strategisch doel programma

Roermond is een veilige, weerbare, leefbare en aantrekkelijke stad. In een tijd van toenemende veiligheidsrisico's worden inwoners geconfronteerd met een bredere en complexere mix van veiligheidsvraagstukken, variërend van ondermijnende criminaliteit en digitale dreigingen tot overlast, maatschappelijke spanningen en verstoringen van de openbare orde. Daarom investeren wij in preventie, weerbaarheid, toezicht en handhaving.

Vanuit verbinding en vertrouwen werkt de gemeente samen met inwoners, ondernemers en partners aan het voorkomen en aanpakken van criminaliteit, overlast en maatschappelijke ontwrichting. Daarbij zijn wij zichtbaar aanwezig, handelen we proactief, signaleren wij risico's vroegtijdig en treden we daadkrachtig op waar dat nodig is. Zo versterken wij de veiligheid, leefbaarheid en veerkracht van Roermond.

Beleidskaders:

- Integraal Veiligheidsbeleid 2024 – 2027.
- Programmaplan Ondermijning 2024-2027.
- Handhavingsplan Roermond 2025.
- Coffeeshopbeleid (2020).
- Damoclesbeleid (2026).
- Bibob beleid (2024).
- Sekswerkbeleid (2025).
- Beleidskader aanpak mensenhandel gemeenten NML (2022).
- Camerabeleid (2025).
- Beleidsregel veilige jaarwisseling Roermond 2026.
- Regionaal beleidsplan 2024-2027 Veiligheidsregio Limburg- Noord.
- Provinciaal risicoprofiel Veiligheidsregio (2024).
- Beleid bluswater en bereikbaarheid (2026).

Verbonden partijen:

- Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN).

Producten:

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Wat willen we bereiken?

De risico's voor onze gemeente nemen in omvang en complexiteit toe. Door klimaatverandering en maatschappelijke ontwikkelingen nemen de kans op en de impact van langdurige crises, zoals extreme weersomstandigheden en uitval van vitale voorzieningen, toe. Dit vergroot de druk op hulpdiensten, de continuïteit van de samenleving en de zelfredzaamheid van inwoners. Dit vraagt om een goed voorbereide en weerbare samenleving.

Samen met de Veiligheidsregio versterken we de brandweertzorg, risicobeheersing, crisisvoorbereiding en maatschappelijke weerbaarheid. Zo beperken we risico's voor gezondheid en fysieke veiligheid, verkleinen we de impact van incidenten en kunnen we bij crises snel en adequaat handelen.

Wat gaan we ervoor doen?

De Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) is een samenwerkingsverband van 15 gemeenten waarin brandweer, GGD en crisisbeheersing samenwerken. De gemeente Roermond draagt vanuit de kerndiscipline bevolkingszorg (oranje kolom) bij aan de voorbereiding, uitwerking en uitvoering van crisisplannen.

In 2027 richten we ons samen met de VRLN op de volgende activiteiten:

- Uitvoering geven aan de wettelijke taken op het gebied van risicobeheersing, crisisbeheersing en brandweezorg.
- Veiligheidsrisico's in beeld brengen en waar mogelijk preventieve maatregelen treffen om rampen en crisis te voorkomen.
- Toezicht, controles en inspecties uitvoeren om risico's voor inwoners en bedrijven te beperken.
- Zorgdragen voor een geoefende, parate en professionele crisis- en brandweerorganisatie die adequaat kan optreden bij incidenten, ongevallen en rampen.
- Uitvoering geven aan het programma Maatschappelijke Weerbaarheid van de VRLN als antwoord op de toenemende dreiging van langdurige en complexe crisis, zoals grootschalige stroomuitval.
- Ook op lokaal niveau versterken we de crisisorganisatie, zodat deze beter is toegerust op langdurige en complexe crises. Hiervoor leiden we een bredere pool van functionarissen op en integreren we de noodsteunpunten in de crisisstructuur.
- Door deelname aan het project Euregionale Rijn-Maas-Waal Incidentbestrijding en Crisisbeheersing (ERMWIC) versterken we de internationale samenwerking op het gebied van brandweezorg, ambulancezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het project wordt in 2027 afgesloten met een multidisciplinaire eindoefening.

Wat levert het op?

De VRLN voert namens de gemeenten taken uit op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing en publieke gezondheid. Door de intensieve samenwerking tussen gemeenten en crisispartners zijn we beter voorbereid op de toenemende en complexere risico's die op ons afkomen. In geval van een incident of crisis zorgt de VRLN voor een snelle, gecoördineerde en effectieve aanpak. Dit draagt bij aan een weerbare crisisorganisatie, beperkt de maatschappelijke impact van incidenten en versterkt de veiligheid en gezondheid van inwoners in onze gemeente en regio.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

De veiligheid van onze samenleving staat onder toenemende druk. Ondermijnende criminaliteit verweeft zich steeds sterker met de bovenwereld, digitale dreigingen nemen toe en maatschappelijke spanningen kunnen zich snel verspreiden. Inwoners worden geconfronteerd met een bredere en complexere mix van veiligheidsvraagstukken, variërend van woon- en jeugdoverlast tot cybercriminaliteit, uitbuiting en ondermijnende criminaliteit. Deze ontwikkelingen vergroten de impact op de leefbaarheid, het veiligheidsgevoel en de sociale samenhang in onze gemeente.

Dit vraagt om een overheid die zichtbaar aanwezig is, signalen vroegtijdig herkent en risico's daadkrachtig aanpakt. Daarom intensiveren wij onze inzet op preventie, toezicht en handhaving, versterken we de samenwerking met veiligheidspartners en investeren we in een toekomstbestendige veiligheidsorganisatie. Zo willen we bereiken dat inwoners, ondernemers en bezoekers van Roermond veilig zijn én zich veilig voelen.

Wat gaan we ervoor doen?

We werken programmatisch aan de drie bestuurlijk vastgestelde prioriteiten uit het Integraal Veiligheidsplan 2024-2027:

- Ondermijning;
- Maatschappelijke weerbaarheid en digitale veiligheid;
- Maatschappelijke onrust.

Jeugd loopt als rode draad door alle prioriteiten. Daarnaast investeren we in een sterke, weerbare en toekomstbestendige veiligheidsorganisatie via de pijlers Basis op Orde, de persoonsgerichte aanpak via het zorg- en veiligheidshuis, integraal toezicht en handhaving en professionalisering van stadstoezicht.

1.2.1 Ondernijning

Wat willen we bereiken?

Ondernijnde criminaliteit wordt steeds professioneler en manifesteert zich nadrukkelijker in de leefomgeving van inwoners en ondernemers. Criminele netwerken maken misbruik van vastgoed, bedrijven, vergunningen en kwetsbare personen om illegale activiteiten te faciliteren en af te schermen. De effecten hiervan zijn zichtbaar in wijken en buurten en leiden tot veiligheidsrisico's, oneerlijke concurrentie, sociale ontwrichting en een afnemend vertrouwen in de overheid.

Dit vraagt om een proactieve en zichtbare overheid die risico's vroegtijdig signaleert en gericht ingrijpt. Daarom versterken we onze informatiepositie, zetten bestuurlijke instrumenten risicogericht in en vergroten de weerbaarheid van inwoners, ondernemers en de gemeentelijke organisatie. Daarmee willen we ondernijnde criminaliteit eerder herkennen, effectief verstoren en de maatschappelijke impact ervan terugdringen.

Wat gaan we ervoor doen?

- Het bewustzijn over ondernijning en weerbaarheid verder vergroten.
- De informatiepositie versterken en informatie gestuurd werken verder ontwikkelen.
- Implementatie van een casemanagementsysteem voor veiligheidsprocessen ter ondersteuning van signalering, analyse en sturing op interventies.
- De samenwerking met interne en externe ketenpartners intensiveren.
- De aantrekkingskracht van ondernijnde criminaliteit verminderen, met bijzondere aandacht voor jongeren en jonge aanwas.
- Het Bibob-instrument vroegtijdig en risicogericht inzetten om misbruik van gemeentelijke vergunningen, subsidies, vastgoedtransacties en overheidsopdrachten voor criminele doeleinden te voorkomen.
- Instrumenten zoals integrale controles en de Taskforce Overbewoning zetten we informatie gestuurd en risicogericht in.
- Uitvoering geven aan de aanpak van mensenhandel door implementatie van het sekswerkbeleid, het versterken van signalering, samenwerking en bestuurlijke interventies.
- Een nieuw programmaplan Ondernijning 2028-2031 opstellen als basis voor de verdere ontwikkeling van de aanpak van ondernijning waarbij de focus verschuift van verschijningsvormen van ondernijning naar het terugdringen van de maatschappelijke effecten die ondernijnde criminaliteit veroorzaakt.

Wat levert het op?

Een weerbare overheid met een sterke informatiepositie, een integrale aanpak van ondernijning en een effectieve inzet van bestuurlijke instrumenten.

- Beter bewustzijn van de problematiek en de aanpak van ondernijning inclusief weerbaarheid.
- Inwoners en ondernemers hebben meerdere mogelijkheden om hun signalen te melden en zijn daarvan op de hoogte.
- Collega's van afdelingen binnen de gemeente Roermond leveren proactief signalen aan die worden geregistreerd en opgevolgd.
- Signalen worden vastgelegd in een systeem dat veilig en handzaam is en dat fungeert als dashboard.
- Er vindt kennisdeling plaats tussen ketenpartners en het netwerk wordt versterkt.
- Excessen worden zichtbaar aangepakt.
- Minder verleiding tot ondernijnde activiteiten.

1.2.2 Maatschappelijke weerbaarheid en digitale veiligheid

Wat willen we bereiken?

Het vergroten van de zelfredzaamheid en weerbaarheid van inwoners, ondernemers en de gemeentelijke organisatie bij crises en maatschappelijke verstoringen en digitale dreigingen. Gelet op de verslechterde internationale veiligheidssituatie en toenemende geopolitieke spanningen versterken we zowel de paraatheid van onze eigen organisatie als de veerkracht van de samenleving.

Wat gaan we ervoor doen?

- Inrichten van noodsteunpunten die zijn geborgd binnen de lokale crisisorganisatie.
- Organiseren van omgevingsdialogen op de noodsteunpunten in de wijken gericht op het vergroten van de bewustwording en weerbaarheid.
- Organiseren van bijeenkomsten digitale veiligheid voor ondernemers.
- Investeren in het vergroten van de digitale weerbaarheid van jongeren en ouderen.

Wat levert het op?

Inwoners, ondernemers en organisatie zijn beter voorbereid op crises, langdurige uitval van voorzieningen en digitale dreigingen.

1.2.3 Maatschappelijke onrust

Wat willen we bereiken?

Polarisatie, desinformatie, maatschappelijke tegenstellingen en internationale ontwikkelingen kunnen steeds sneller leiden tot lokale spanningen en gevoelens van onveiligheid. De impact van incidenten wordt daarbij versterkt door de snelle verspreiding van informatie via sociale media.

Wij willen maatschappelijke spanningen vroegtijdig signaleren, escalatie voorkomen en de sociale veiligheid versterken.

Wat gaan we ervoor doen?

- Uitvoering motie en amendement 'Wij eisen de nacht op'
 - Inrichting meldpunt 'Samenveiligroermond'
 - Uitvoering lokale bewustwordingscampagne over (vrouw)onveiligheid.
 - Versterken van een veilig uitgaansleven.
 - Intensiveren van de samenwerking met initiatieven zoals Orange the World.
- Voorkomen van escalatie
 - Implementatie model aanpak voorkomen escalatie (AVE) lokaal en regionaal.
 - Doorontwikkeling van scenarioteams.
 - Versterken van de regionale samenwerking op het gebied van Contra Terrorisme En Radicalisering (CTER) en maatschappelijke onrust door deelname aan de bondgenotenaanpak.
 - Organiseren CTER Limburg dag.
- Versterken weerbaarheid samenleving
 - Deelname Christoffeltafel
 - Faciliteren buurtpreventiegroepen.
 - Update fenomeenanalyse maatschappelijke onrust.
 - Organiseren workshops straatsignalen BOA's.
 - Vaststellen meerjarenplan maatschappelijke onrust.

Wat levert het op?

Een gemeente die maatschappelijke spanningen vroegtijdig herkent, adequaat handelt bij incidenten en daarmee de sociale veiligheid van inwoners versterkt.

1.2.4 Basis veiligheid op orde

Wat willen we bereiken?

Veiligheidsvraagstukken worden steeds complexer en vragen om een overheid die zichtbaar aanwezig is, risico's vroegtijdig signaleert en daadkrachtig optreedt. Wij willen beschikken over een professionele en toekomstbestendige veiligheidsorganisatie met actuele beleidskaders, duidelijke werkprocessen, effectieve bestuurlijke instrumenten en een sterke uitvoeringskracht.

Wat gaan we ervoor doen?

- Overlast en onveiligheid in wijken gebiedsgericht aanpakken.
- De aanpak van overlast en criminaliteit op en rond de Maasplassen continueren.
- Uitvoering geven aan de Wet Veilige Jaarwisseling.
- De uitkomsten van de evaluatie van de cameragebieden implementeren en het camerasysteem vernieuwen. Waar noodzakelijk en proportioneel intensiveren we het cameratoezicht.
- Het Retail Interventie Team voortzetten en verder professionaliseren.
- Woonoverlast, jeugdoverlast en high impact crimes aanpakken.
- De leefbaarheid versterken via de Taskforce Overbewoning.
- De veiligheid in en rondom scholen bevorderen via de VIOS-aanpak.
- Evenementenveiligheid waarborgen.
- Bestuurlijke maatregelen inzetten op basis van de Wet Victoria en de Wet Damocles.
- Het AVE-model (Aanpak Voorkomen Escalatie) verder implementeren om regie en verantwoordelijkheden bij complexe veiligheidsvraagstukken helder te organiseren.
- Het Integraal Veiligheidsplan 2028-2031 opstellen en vaststellen.
- De bestuurlijke instrumentenkoffer actueel houden en doorontwikkelen zodat deze aansluit bij nieuwe veiligheidsontwikkelingen en wet- en regelgeving.

Wat levert het op?

- Een professionele en slagvaardige veiligheidsorganisatie.
- Actueel beleid en effectieve veiligheidsinstrumenten.
- Meer grip op overlast, criminaliteit en onveiligheid.
- Een samenhangende aanpak van leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken.
- Meer regie op complexe casuïstiek en dreigende escalaties.

1.2.5 Jeugd

Wat willen we bereiken?

Het voorkomen van jeugdcriminaliteit, jeugdoverlast en risicogedrag door vroegsignalering, preventie en een sluitende ketenaanpak. We versterken de weerbaarheid van jongeren en voorkomen jonge aanwas in de criminaliteit.

Wat gaan we ervoor doen?

- Het 7-stappenmodel aanpak Jeugdoverlast implementeren.
- De integrale jeugdaanpak Roermond (IJAR) verder ontwikkelen en uitvoeren.
- Uitvoering geven aan het programma Preventie met Gezag en succesvolle interventies structureel borgen.
- Regie voeren op de inzet van Halt.
- Vuurwerkoverlast en alcoholgebruik onder minderjarigen aanpakken.
- Uitvoering geven aan het programma Veilig In en Om School (VIOS).
- Samen met ketenpartners jongeren tijdig signaleren en passende ondersteuning bieden.

Wat levert het op?

- Minder jeugdcriminaliteit, jeugdoverlast en risicogedrag.
- Minder jonge aanwas in de criminaliteit.
- Meer weerbare en zelfredzame jongeren.
- Vroegtijdige ondersteuning van jongeren met verhoogde risico's.
- Een veiligere leefomgeving voor jongeren en inwoners.

1.2.6 Persoonsgerichte aanpak via Zorg- en Veiligheidshuis

Wat willen we bereiken?

De complexiteit van veiligheidsvraagstukken waarbij zorg en veiligheid samenkomen neemt toe. Personen met meervoudige problematiek veroorzaken vaker ernstige overlast, veiligheidsrisico's of criminaliteit, terwijl reguliere interventies niet altijd voldoende effectief zijn. Wij willen recidive, overlast en veiligheidsrisico's verminderen door middel van een integrale, persoonsgerichte aanpak, waarbij strafrecht, zorg en ondersteuning optimaal worden verbonden.

Wat gaan we ervoor doen?

We versterken de samenwerking binnen het Zorg- en Veiligheidshuis en voeren regie op complexe casuïstiek waarbij zorg- en veiligheidsvraagstukken samenkomen. Daarbij richten we ons in het bijzonder op de aanpak van jeugdproblematiek, geweld in afhankelijkheidsrelaties en onbegrepen gedrag. Hiervoor implementeren we het lokale plan van aanpak Geweld in Afhankelijkheidsrelaties, nemen deel aan regionale samenwerkingsverbanden en versterken via het programma Grip op Onbegrip de ketensamenwerking, signalering en uniforme werkwijze.

Wat levert het op?

Een effectievere aanpak van complexe casuïstiek, minder recidive, overlast en veiligheidsrisico's en betere verbinding tussen zorg en veiligheid. Inwoners krijgen sneller passende ondersteuning en interventies, waardoor escalatie wordt voorkomen en de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente worden versterkt.

1.2.7 Integraal toezicht en handhaving

Wat willen we bereiken?

Leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken worden complexer en vragen om een zichtbare en daadkrachtige overheid. Door toezicht en handhaving integraal, risicogericht en informatie gestuurd in te zetten, vergroten we de naleving van wet- en regelgeving en versterken we de aanpak van overlast, woonfraude, ondermijning en andere veiligheidsvraagstukken. Zo dragen we bij aan een veilige, leefbare en weerbare gemeente.

Wat gaan we ervoor doen?

- Een integrale handhavingsstrategie opstellen en implementeren als gemeente breed meerjarig beleidskader voor toezicht en handhaving.
- Toezicht- en handhavingsinstrumenten uniform, risicogericht en informatie gestuurd inzetten.
- De samenwerking tussen gemeentelijke teams en externe partners versterken.
- Handhaving verbinden aan de aanpak van ondermijnende criminaliteit.
- Om over bewoning tegen te gaan zetten we in op preventie en controles en waar nodig gebruiken we ook instrumenten als boetes tot sluitingen.
- Een overkoepelend kader bieden voor handhavingsbeleid, uitvoeringsprogramma's, sanctiestrategieën en handhavingsmatrixen.

Wat levert het op?

- Een samenhangende en integrale aanpak van toezicht en handhaving waarmee we ook invulling geven aan de Omgevingswet.
- Meer samenwerking binnen de gemeentelijke organisatie en met externe partners.
- Een effectievere en doelgerichte inzet van toezicht- en handhavingscapaciteit.
- Meer grip op leefbaarheids-, veiligheids- en ondermijningsvraagstukken.
- Een hogere naleving van wet- en regelgeving.

1.2.8 Stadstoezicht

Wat willen we bereiken?

De veiligheidsproblematiek wordt complexer en vraagt om meer zichtbaarheid, toezicht en vroegtijdige signalering in de wijken. Dit vraagt ook meer van Stadstoezicht, zowel in professionaliteit als in de rol binnen de lokale veiligheidsketen. Daarom intensiveren we de doorontwikkeling van Stadstoezicht tot een professioneel, toekomstbestendig en informatie gestuurd team en versterken we de positie binnen de veiligheidsketen. Zo kunnen we leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken eerder signaleren, effectiever aanpakken en bijdragen aan een veilige en leefbare gemeente.

Wat gaan we ervoor doen?

- Stadstoezicht verder professionaliseren en positioneren binnen de veiligheidsketen.
- Wijkgericht en informatie gestuurd werken.
- De samenwerking met politie, woningcorporaties, zorg- en veiligheidspartners versterken.
- Signalen van overlast en veiligheidsproblemen vroegtijdig signaleren en opvolgen.
- Toezichthouders passend toerusten met opleidingen, vaardigheden en moderne middelen.

Wat levert het op?

- Een professioneel en goed toegerust team Stadstoezicht.
- Een sterkere informatiepositie en betere samenwerking met partners.
- Vroegtijdige signalering en aanpak van leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken.
- Meer zichtbare aanwezigheid in de wijken.

Baten en lasten van het programma 1

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	€ 13.758	€ 15.818	€ 16.379	€ 15.603	€ 14.779	€ 14.773
Baten	€ -1.214	€ -2.022	€ -1.908	€ -1.616	€ -1.552	€ -1.551
Resultaat voor bestemming	€ 12.544	€ 13.796	€ 14.471	€ 13.987	€ 13.227	€ 13.222
Storting in reserves	€ 300	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking uit reserves	€ -794	€ -450	€ -160	€ -160	€ -60	€ -60
Mutatie reserves	€ -794	€ -450	€ -160	€ -160	€ -60	€ -60
Totaal programma 1 - Veiligheid	€ 11.750	€ 13.346	€ 14.311	€ 13.827	€ 13.167	€ 13.162

Programma 2

Verkeer, vervoer en waterstaat

Strategisch doel programma

Roermond wil een gemeente zijn waar leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersveiligheid hoog in het vaandel staan en waarin het aangenaam is om te wonen, werken en leven. Dat vraagt om een leefomgeving en openbare ruimte die uitnodigt tot wandelen, fietsen, buitenspelen en ontmoeting. Om dit te realiseren zet Roermond volop in op de mobiliteitstransitie. De focus ligt hierbij op schoner, slimmer en – waar mogelijk – minder gemotoriseerd verkeer met minder barrières. Ook onze havens en waterwegen dragen bij aan de bereikbaarheid en economische ontwikkeling van Roermond.

Beleidskaders:

- Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan (2017).
- Programma Duurzaamheid (2025-2028).
- Verkeersveiligheidsplan (2025-2030).
- Parkeervisie, Parkeerbeleidsplan en Nota Parkeernormen (2021-2025).
- Uitvoeringsregels Langzame en Actieve deelmobiliteit (2021).
- Uitvoeringsbeleid laadinfrastructuur elektrische voertuigen (2022).
- Kwaliteitshandboek Openbare Ruimte (2026).
- Beheerplannen (Algemeen, Verhardingen, Civieltechnische kunstwerken, Havens en waterpartijen, Wegmeubilair, Verkeersvoorzieningen).

2.1 Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

We streven naar een bereikbare, leefbare en verkeersveilige gemeente voor onze inwoners en bezoekers. Verder werken aan de mobiliteitstransitie is hierbij de kernopgave. We zetten in op meer gebruik van de fiets, lopen en het openbaar vervoer en minder gebruik van de auto door zowel inwoners, forensen als bezoekers. Daarnaast werken we aan verduurzaming van het mobiliteitssysteem via slimmere en meer duurzame logistiek en het stimuleren en faciliteren van elektrische mobiliteit. We geven vorm aan de mobiliteitstransitie door:

- Het verbeteren van bestaande fiets- en voetgangersverbindingen en het realiseren van nieuwe verbindingen.
- Maximaal in te zetten op het verbeteren van de positie van de voetganger en de fietser binnen gebiedsontwikkelingen, infrastructurele projecten en verkeersveiligheidsmaatregelen.
- Bewoners, bezoekers en forensen alternatieve vervoerswijzen aan te bieden ten opzichte van de eigen auto.
- Het faciliteren van de verdere elektrificatie van zowel de particuliere als de zakelijke/logistieke mobiliteit.
- Het toepassen van passende parkeernormen en mobiliteitsconcepten bij gebiedsontwikkelingen, behorende bij de ligging en het karakter van het gebied en de doelgroep.
- In te zetten op een structurele gedragsverandering, die met name voor de kortere ritten moet leiden tot minder autoverplaatsingen onder bewoners, forensen en bezoekers.

Wat gaan we ervoor doen?

- We stellen een Programma Mobiliteit op dat richting geeft aan hoe we Roermond op lange termijn bereikbaar, leefbaar en verkeersveilig houden, rekening houdend met groei van de gemeente. Daarbij kijken we ook naar het aantal parkeervoorzieningen.
- We onderzoeken:
 - de haalbaarheid van een tweede aansluiting van bedrijventerrein Willem Alexander op de N280;
 - waar de maximumsnelheid op gebiedsontsluitingswegen binnen de bebouwde kom verlaagd kan worden van 50 km/u naar 30 km/u;
 - waar mogelijk nieuwe logistieke concepten in combinatie met (snel)laden en parkeren op afstand kunnen landen;
 - de mogelijkheden voor het structureel uitbreiden van de stallingscapaciteit voor fietsers in de binnenstad, zodat fietsen veilig en comfortabel kunnen worden gestald.
- We continueren onze inzet op de planvoorbereiding van het binnenstedelijk deel van de IJzeren Rijn (fiets- en voetpad), waarbij we blijven lobbyen via Provincie en Rijk om vanuit België toestemming te verkrijgen met de planvoorbereiding te starten.
- We voeren in 2027 een aantal infrastructurele projecten uit waarbij integraal wordt gekeken naar vergroening, klimaatadaptatie, water, kabels en leidingen en verkeersveiligheid. Projecten die in 2027 worden uitgevoerd, zijn onder andere; afronding Singelring Fase 3 (Minderbroederssingel, Zwartbroekplein), herinrichting van het Stationsplein en herinrichting van het Wilhelminaplein.
- In 2027 continueren we de voorbereiding van diverse infrastructurele projecten. We geven uitvoering aan diverse verkeersveiligheidsmaatregelen, overeenkomstig het uitvoeringsprogramma van het in 2025 vastgestelde Verkeersveiligheidsplan. We benutten daarbij maximaal subsidiemogelijkheden die van hogerhand worden geboden.
- We starten een pilot met deelmobiliteit waarbij gedurende één jaar gemeentebreed 100 deelfietsen ter beschikking worden gesteld aan bewoners, bezoekers en forensen.
- We maken in het Regionaal Mobiliteitsoverleg (RMO) nieuwe afspraken over een regionaal, collectief mobiliteitsprogramma voor Midden-Limburg waar Roermond naar rato van het inwoneraantal aan bijdraagt. Het merendeel van dit programma heeft betrekking op gedragsbeïnvloeding en hinderbeperking en wordt uitgevoerd door de regionale uitvoeringsorganisatie Midden Limburg Bereikbaar. De gemeente Roermond continueert hierin zijn rol als penvoerder.
- We stimuleren duurzame, eigentijdse mobiliteitsconcepten in gebiedsontwikkelingen zoals Roerdelta en Weerstand.
- We pakken een actieve rol in het faciliteren van de toenemende behoefte aan (snel)laadinfrastructuur.
- De huidige beheerplannen voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en de Kadernota Beheer lopen tot en met 2032. In 2027 wordt gestart met de noodzakelijke actualisatie van deze plannen, die in 2028 ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. Kansen voor duurzaamheid, circulariteit en klimaatadaptatie worden meegenomen bij gepland onderhoud en vervanging. Hiervoor worden ook middelen vrijgemaakt om de beheerplannen te actualiseren.
- Vanwege de piek in gebiedsontwikkeling en mobiliteit is verkeerskundige capaciteit opgenomen.
- Roermond is goed bereikbaar, verkeersveilig en leefbaar daarvoor investeren we aanvullend in verkeersveiligheid.

Wat levert het op?

In 2027 zetten we verdere stappen in de verduurzaming van het gehele mobiliteitssysteem. Dat vertaalt zich in 2027 in:

- Hoger aandeel lopen en fietsen in de totale modal-split binnen de gemeente.
- Minder gemotoriseerde verkeersbewegingen in de (binnen)stad.
- Meer gebruik van de elektrische deelauto's en deelfietsen binnen de gemeentelijke organisatie.
- Meer gebruik van openbare deelauto's en deelfietsen als alternatief voor individueel (gemotoriseerd) vervoer.
- Meer oplaadmogelijkheden in de openbare ruimte, zowel voor particulier vervoer als zakelijk vervoer.
- Minder verkeersslachtoffers op het Roermondse wegennet.
- Een bereikbaar Roermond op drukke dagen en tijdens (grootschalige) wegwerkzaamheden.
- Verbeterde verkeersveiligheid voor kwetsbare groepen verkeersdeelnemers, onder meer van en naar de binnenstad, scholen en campusgebieden.

2.2 Parkeren

Wat willen we bereiken?

Parkeren blijft een belangrijke schakel in de mobiliteitsketen en speelt ook een belangrijke rol in de ambitie voor de mobiliteitstransitie en het faciliteren van ruimtelijke en economische ontwikkeling in Roermond. Parkeerbeleid moet hierin sturend zijn door eigentijdse, realistische (fiets)parkeernormen die recht doen aan wat nodig is en dat tegelijkertijd bijdragen aan de mobiliteitstransitie.

Wat gaan we ervoor doen?

- We gaan de digitale parkeerketen verder optimaliseren door het inzetten van een scanauto.
- We gaan de parkeerapparatuur in de parkeergarage Stationspark vervangen.
- We monitoren de parkeerdruk in het centrum, de schil en de overloopgebieden om daarmee tijdig te anticiperen op eventuele regulering.
- Vanuit de door de provincies Limburg en Noord-Brabant aangestuurde concessie, plaatst Vattenfall ook in 2027 laadpalen in de openbare ruimte, passend binnen het in 2022 vastgestelde uitvoeringskader.
- We onderzoeken de mogelijkheden om de exploitatie van de rijwielstallingen te verbeteren, waarbij de gebruikstijden worden uitgebreid.

Wat levert het op?

- Het onder controle houden van de parkeerdruk, waardoor de leefbaarheid en bereikbaarheid voor bewoners toeneemt.
- Moderne parkeerapparatuur in de parkeergarage Stationspark, gebaseerd op kentekenherkenning. Dit zorgt voor meer gebruiksgemak en minder storingen.
- Een betere verdeling van het parkeren: minder parkeerdruk op straat, hogere bezettingsgraad in de parkeergarages.
- Beter inzicht in de actuele parkeerdruk, waardoor we tijdig maatregelen uit het parkeerbeleidsplan kunnen toepassen.
- Een verdere groei van het aantal (al dan niet publieke) laadpalen in onze gemeente.

2.3 en 2.4 (Economische) Havens en waterwegen

Wat willen we bereiken?

Roermond wil een toekomstbestendige, veilige en duurzame haveninfrastructuur die de positie van de stad binnen de Europese logistieke keten versterkt. De Maas vormt een strategische vervoerscorridor; door deze corridor te verbeteren en te beschermen ontstaat ruimte voor een modal shift van weg naar water. Dit vermindert de verkeersdruk op het regionale wegennet en draagt bij aan CO₂ reductie en een robuuste logistieke keten.

Daarnaast streven we naar aantrekkelijke recreatieve havens en een betere verbinding tussen stad en water. Via Limburg Marketing stimuleren we het gebruik van de cruiseterminal door riviercruises.

Wat gaan we ervoor doen?

- Samen met Provincie Limburg, Waterschap Limburg en Port of Roermond Coöperatief U.A. werken we aan de uitvoering van het Maatwerkplan Willem Alexanderhaven. De toegekende Europese CEF works subsidie (maximaal € 20,9 miljoen) maakt realisatie mogelijk. De overeenkomst bundelt hoogwaterbescherming, logistieke versterking en verduurzaming (o.a. walstroom) in één integraal uitvoeringskader.
- We verplaatsen de aanmeerplek binnen de haven en realiseren minimaal één walstroomvoorziening. Dit vermindert geur en geluidsoverlast voor omwonenden en sluit aan bij de Europese AFIR verplichting voor walstroom in binnenhavens.
- We zetten in 2027 de herinrichting van de haven La Bonne Aventura (Roerdelta fase 3) voort en ronden de werkzaamheden naar verwachting medio 2027 af, waarbij de verdere optimalisatie van de stadshaven onderdeel is van de uitvoering.
- We voeren het meerjarige baggerplan uit waardoor de havens en waterwegen bevaarbaar blijven. Waar nodig stemmen we dit af met andere ontwikkelingen in de havens zoals het verhogen van het hoogwaterbeschermingsniveau.

Wat levert het op?

- Een toekomstbestendige Willem-Alexanderhaven waarin hoogwaterbescherming, logistieke versterking en verduurzaming integraal worden uitgevoerd.
- Een waterkering waar het gehele bedrijventerrein van profiteert, mede gefinancierd door het Waterschap, de CEF subsidie en bijdragen van bedrijven.
- Minimaal één operationele walstroomvoorziening.
- Een versterkte positie van Roermond binnen de Europese vervoerscorridor en een structurele bijdrage aan de modal shift.

2.5 Openbaar vervoer

Wat willen we bereiken?

Een goed functionerend openbaar vervoerssysteem (bus en trein) is belangrijk voor de totale bereikbaarheid van de gemeente. Het openbaar vervoer is een goed alternatief voor de auto en draagt daarmee bij aan de mobiliteitstransitie die de gemeente voor ogen heeft.

Wat gaan we ervoor doen?

- We voeren proactief overleg met de provincie Limburg, Arriva en NS om een goede bereikbaarheid van Roermond, de diverse kernen, bedrijventerreinen en andere voorzieningen per bus en trein te waarborgen.
- Met het oog op de naderende concessie openbaar vervoer voeren we een verkenning uit naar een optimalisatie van bushaltes.
- Mede op basis van het vastgestelde gebiedsprofiel voeren we het nieuwe Stationsplein uit.

Binnen Limburg Centraal werken we integraal aan een nieuwe stationsomgeving / Spoorzone voor de lange termijn.

Wat levert het op

- Een Stationsplein dat binnenstad en station met elkaar verbindt en zo functioneert als mobiliteitsknooppunt én visitekaartje van Roermond.
- Een geoptimaliseerd aanbod en dienstregeling met gegarandeerde bereikbaarheid per trein en bus van kernen, openbare voorzieningen en bedrijventerreinen.

Baten en lasten van het programma 2

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	€ 14.725	€ 16.359	€ 16.910	€ 17.734	€ 17.992	€ 18.804
Baten	€ -2.261	€ -3.191	€ -2.330	€ -2.330	€ -2.330	€ -2.330
Resultaat voor bestemming	€ 12.464	€ 13.168	€ 14.580	€ 15.404	€ 15.662	€ 16.474
Storting in reserves	€ 248	€ 1.706	€ 2.250	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking uit reserves	€ -1.073	€ -2.591	€ -2.522	€ -358	€ -507	€ -1.016
Mutatie reserves	€ -825	€ -885	€ -272	€ -358	€ -507	€ -1.016
Totaal programma 2 - Vervoer	€ 11.639	€ 12.283	€ 14.308	€ 15.046	€ 15.155	€ 15.458

Programma 3

Economie

Strategisch doel programma

In Roermond werken wij samen met ondernemers, inwoners, onderwijsinstellingen en maatschappelijke partners aan een sterke en toekomstbestendige (vrijtijds) economie. Een economie die bijdraagt aan een brede welvaart. Wij bieden ruimte aan ondernemerschap en versterken het lokale vestigings-, - en ondernemersklimaat. We zetten in op een krachtige binnenstad, vitale wijk, - en buurtwinkelcentra en toekomstbestendige bedrijventerreinen.

Door te investeren in onze vrijetijdseconomie vergroten we zowel het bewonersprofijt als de economische waarde van de bezoekerseconomie. Tegelijkertijd versterken we de verbinding tussen economie, arbeidsmarkt en onderwijs, zodat bedrijven kunnen groeien, talent voor de regio behouden blijft en inwoners de kans krijgen zich te ontwikkelen en mee te doen.

Een sterke positionering van Roermond door een gerichte citybranding draagt bij aan een sterk vestigingsklimaat door de unieke kwaliteiten, kansen en ambities van Roermond zichtbaar te maken.

Beleidskaders:

- Economische visie Roermond (2017).
- Bestuursovereenkomst Samenwerking Midden-Limburg (2021).
- Duurzaamheidsvisie (2017).
- Detailhandelsbeleid Gemeente Roermond 2025-2030 (2025).
- Evenementennota (2016).
- Ontwikkelkader Stedelijke Maasplassen (2019).
- Gebiedsprofiel Niet-Stedelijke Maasplassen (2025).
- Visie en Actieprogramma Recreatie en Toerisme Midden Limburg. Verbinden, Vertellen en verrijken (2019).
- Hotel en B&B beleid (2017) => Beleidskader verblijfsaccommodaties (2026).
- Regionaal beleidskader werklocaties (2019).
- Gebiedsprofiel Binnenstad Roermond (2023).
- Horecabeleid (2024).
- Gebiedsprofiel Spoorzone Roermond (2025).
- Gebiedsprofiel Centrum Swalmen (2024).
- Beleidsnotitie Menselijk Kapitaal (2026).
- Brandingstrategie (2025).
- Havenvisie (2026).

Verbonden partijen:

- Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML B.V.).
- Stichting Keyport.
- Samenwerkingsverband Midden-Limburg (SML).

Producten:

3.1 Economische ontwikkeling

Roermond is een woon-, werk- en bezoekersstad. Sterke sectoren zijn de (gezondheids-) zorg en welzijn, (maak)industrie, vrijetijdssector, (detail)handel en publieke- en zakelijke dienstverlening.

De stad en omgeving bieden veel kwaliteiten als woonomgeving. Zo zijn belangrijke regionale voorzieningen als het ziekenhuis, de rechtbank en middelbare opleidingen gevestigd maar ook een theater en bioscoop. Ook is Roermond een werkstad met een forse inkomende regionale pendel. Veel mensen uit de regio werken in Roermond. Als regionale werkstad is Roermond ook aantrekkelijk voor starters. De bevolking van de stad is relatief jong, zeker in vergelijking met omliggende gemeenten. Daarnaast heeft Roermond op het gebied van vrijetijdseconomie, met de historische binnenstad, de Maasplassen, Nationaal park de Meinweg en het Designer Outlet Roermond (DOR), sterke troeven in handen. De wisselwerking tussen deze troeven is van groot belang. Extra aandacht gaat uit naar de economische potentie van de Maasplassen en Roermond als waterstad. De binnenstad van Roermond heeft een grote opgave op het gebied van de aanpak van leegstand en leefbaarheid. En ook de bedrijventerreinen hebben stevige opgaven op het gebied van onder andere verduurzaming, energie en arbeidsmarkt. Gemeente Roermond staat voor het faciliteren van een vitale lokale economie en helpt ondernemers bij deze belangrijke transitie

Samen met ondernemers en verbonden partners zorgen we ervoor dat we onze bezoekers, bedrijven en bewoners vooruitbrengen. Belangrijk ontwikkelpunt voor Roermond is een heldere profilering en citybranding. Met een heldere koers kunnen bouwen aan een sterk (merk) Roermond.

Wat willen we bereiken?

We werken de komende jaren aan een florerende (vrijetijds)economie. Hierbij richten we ons op:

- Een aantrekkelijke binnenstad waar ingezet wordt op aanpak leegstand, transformatie en een compact kernwinkelgebied, waar het goed wonen, verblijven en ondernemen is.
- Een kwalitatief sterke binnenstad waar ruimte is voor placemaking: het gericht versterken van de identiteit en beleving van gebieden door ontmoeting, cultuur, ondernemerschap, aantrekkelijke openbare ruimte, invulling van leegstand en onderscheidende activiteiten. De binnenstad is daarmee niet alleen een plek om te winkelen, maar ook om te ontmoeten, te verblijven en te leven.
- Een optimale benutting van de wisselwerking van onze publiekstrekkingen (de historische binnenstad, Maasplassen, Meinweg en Designer Outlet Roermond). Een samenhangend kwalitatief vrijetijdsaanbod, dat herkenbaar is voor inwoner en bezoeker.
- Onze bedrijventerreinen en werklocaties zijn toekomstbestendig en bereikbaar.
- De voorzieningenstructuur in onze wijken is vitaal.
- Een toegankelijke dienstverlening naar ondernemers: publieke dienstverlening met een menselijke maat.
- Een vruchtbare samenwerking tussen economie, arbeidsmarkt en onderwijs, om bedrijven en talent aan te trekken en te behouden.
- Realisatie van hoger onderwijs in Roermond en het creëren van de daarvoor benodigde randvoorwaarden en het ecosysteem. Dit is tevens onderdeel van programma 4 (onderwijs).

Wat gaan we ervoor doen?

- We stellen een economisch profiel op, dat richting geeft en een kader is voor de ontwikkeling van onze economische speerpunten.
- We actualiseren het evenementbeleid met herijkte locatieprofielen
- We geven uitvoering aan de aanpak Citybranding (2025-2032)
- We geven uitvoering aan de vastgestelde Gebiedsprofielen conform de prioriteitenlijst met waar nodig de verbreding van deze profielen. We gaan aan de slag met regionale toeristische projecten.
- We stellen een uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie op waarbij onder andere aandacht wordt gegeven aan voorzieningen ten behoeve het toegankelijk maken van de Maasplassen. We blijven uitvoering geven aan de Stimuleringsregeling kwaliteitsimpuls binnenstad. Hierbij ligt de focus op vergroening, het toevoegen van woningen tussen en boven winkels, de aanpak van gevels en het ondersteunen van ondernemerschap.
- Wij gaan actief aan de slag met placemaking in de binnenstad en een verdieping van het Gebiedsprofiel binnenstad waarbij speciale aandacht is voor het kernwinkelgebied en aanloopgebieden.
- Aanjagen en ondersteunen van ondernemerschap in wijk en buurtcentra.
- We gaan aan de slag met de verdere uitwerking van projecten, voortvloeiend uit de gebiedsprofielen (nadere toelichting programma 8).
- Wij stellen Gebiedsprofielen voor de bedrijventerreinen op.
- We ondersteunen initiatieven op het gebied van Menselijk Kapitaal, om talent te behouden, benutten en te boeien. Tevens zetten wij ons in om passend HBO en mogelijk WO-aanbod te stimuleren.

Wat levert het op?

(Vrijetijd) economie:

- In Roermond wordt het Limburg brede Economic Board gevestigd
- Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie
- Toeristische overstappunten, een erfgoed route, deelname promotiecampagne voor Midden-Limburg
- Verbetering van de kwaliteit en aanbod van kleine en grote evenementen middels extra ondersteuning.
- Een uitrol van de Citybrandingstrategie waarmee de identiteit en aantrekkingskracht van Roermond wordt versterkt.
- Verbetering van gevels, transformatie van commerciële ruimtes naar wonen en nieuw ondernemerschap in de binnenstad.
- Levendige locaties in de binnenstad, middels placemaking en aanpak aanloopstraten.
- (Deels) realisatie van kansrijke ontwikkelingen voortvloeiend uit het Gebiedsprofiel Binnenstad zoals, Wilhelminaplein, Stationsplein en Centrumkwartier.
- Verbreding van het Gebiedsprofiel Binnenstad met speciale aandacht voor het kernwinkelgebied en de aanpak van aanloopstraten.

Regionale en Euregionale samenwerking

Wat willen we bereiken?

Op diverse beleidsterreinen wordt regionaal samengewerkt, soms informeel en soms wettelijk verplicht. De formele samenwerkingsverbanden kennen hun eigen regeling en governance en worden inhoudelijk beschreven bij de betreffende inhoudelijke programma's.

Samenwerking Midden-Limburg (SML) is de samenwerking tussen de Midden-Limburgse gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert. De samenwerking richt zich op de hoofdthema's Ruimte, Wonen, Economie en Mobiliteit beoogt de ruimtelijk-economische kwaliteit in de regio te verbeteren en het vestigingsklimaat van Midden-Limburg te versterken. SML is een netwerksamenwerking en fungeert als coördinatie- en afstemmingsplatform. De gemeente Roermond treedt op als centrumgemeente.

In 2020 hebben de zeven bij SML aangesloten gemeenten de visie “Midden-Limburg, verbindend hart van Limburg” vastgesteld. Deze visie is het inhoudelijk referentiekader voor de samenwerking. Op basis van deze visie is in 2021 de Investeringsagenda Midden-Limburg opgesteld. Om de grote regionale opgaven aan te kunnen pakken en de noodzakelijke financiering daarbij te verkrijgen is in 2023 samen met partners in de regio en andere overheden waaronder provincie en waterschap, een aanvraag voor de zogenaamde Regio Deal opgesteld en ingediend. De Regio Deal is een rijksregeling ter bevordering van de brede welvaart in de regio. De Midden-Limburgse aanvraag is in februari 2024 toegekend voor de periode 2025-2028. In 2025 is voor de uitvoering een samenwerkingsovereenkomst met de 7 gemeenten Midden-Limburg en de provincie getekend. Dit heeft in mei 2026 al tot 45 goedgekeurde projecten geresulteerd.

Wat gaan we ervoor doen?

In Regio Deals werken regionale partijen en het Rijk samen als partners om de brede welvaart te vergroten. Dit gaat over de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers in Nederland. Vanuit de SML-samenwerking is een aanvraag voor de vijfde tranche Regio Deal ingediend waarvoor de minister van Binnenlandse Zaken inmiddels een bedrag van €20 mln. heeft toegekend. In 2024 is een convenant gesloten tussen Rijk en regio Midden-Limburg waarmee de Regio Deal voor onze regio is vastgesteld. De looptijd van de Regio Deal is vier jaar tot 31 december 2028. Om uitvoering te geven aan de Regio Deal is een Regio Deal Bureau ingericht en zijn spelregels en de governance vastgelegd. Onder regie van het Regio Deal Bureau wordt de komende jaren gewerkt aan de volgende vier themalijnen:

1. -Leefbaarheid
2. -Landschap en Klimaatadaptatie
3. -Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt
4. -Versterking regionale samenwerking

De Rijksbijdrage ter hoogte van het genoemde bedrag is gedaan onder de voorwaarde dat regio Midden-Limburg een evenredig bedrag ter beschikking stelt. De Provincie Limburg heeft een bedrag ter hoogte van €10 mln. toegekend aan Regio Deal Midden-Limburg en neemt daarmee 50% van de regionale bijdrage voor haar rekening. De zeven SML-gemeenten staan daarmee gezamenlijk garant voor het resterende bedrag dat op basis van inwoneraantal wordt verdeeld. Voor onze gemeente betekent dit een bedrag van €2.504.133.

Bij de vaststelling van de Kadernota 2025 is besloten een bestemmingsreserve Regio Deal in te stellen en is het benodigde bedrag in deze reserve gestort. Het betreft op dit moment nog slechts een garantstelling. Bij de daadwerkelijke realisatie van projecten die passen binnen de Regiodeal zal een beroep worden gedaan op deze reserve ter dekking van het Roermondse deel van de kosten. Bij de tussenrapportages zal de komende jaren worden gerapporteerd over de aanwending van de bestemmingsreserve.

Wat levert het op?

Onze inspanningen in SML-verband zijn aan de ene kant gericht op de uitvoering van de Regio Deal en het bevorderen van de brede welvaart in Midden-Limburg op een drietal thema's. Daarnaast ontstaat er weer ruimte om te werken aan de investeringsagenda en de doorontwikkeling van de regionale samenwerking. De gebeurt o.a. vanuit het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR). Regio Midden-Limburg is een van de 11 aangewezen regio's waarmee de rijksoverheid de samenwerking de komende jaren wil verstevigen en meer in gezamenlijkheid wil werken aan de aanpak van de opgaven. In 2027 zal er een Plan Voor Midden Limburg gereed zijn die hieraan invulling geeft.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Wat willen we bereiken?

We zetten in op de toekomstbestendigheid van onze bedrijventerreinen, de doorontwikkeling en borging van een goed vestigingsklimaat van de bedrijventerreinen en werklocaties. Wij versterken onze regionale positie.

Wat gaan we ervoor doen?

We blijven in samenwerking met de BIZ, Parkmanagement Midden-Limburg, Keyport en OML ontwikkelen. We professionaliseren de ondersteuning aan de bedrijventerreinen. Wij zetten in op verduurzaming, infrastructuur, bereikbaarheid & veiligheid, (lokaal) ondernemerschap, menselijk kapitaal en data. Tevens gaan wij de samenwerking met de Limburgse binnenhavens verankeren. De ontwikkeling en uitgifte van de bedrijventerreinen middels inzet OML en het beheer van bedrijventerreinen door inzet van Stichting Parkmanagement Limburg.

Wat levert het op?

- Uitvoeringsprogramma voor de binnenhaven.
- Gebiedsprofielen bedrijventerreinen die sturen op de toekomstbestendigheid in ontwikkeling en behoud van krachtige bedrijventerreinen en werklocaties en onze positie in de regio.
- Het voortzetten van de samenwerking tussen de bedrijfsinvesteringszones (BIZ) en de gemeente, met aandacht voor de verdere professionalisering en uitvoeringskracht van BIZ.

3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke dienstverlening naar ondernemers, organisatoren en andere initiatiefnemers; publieke dienstverlening met een menselijke maat.

We willen ondernemers in Roermond toegankelijk, snel en deskundig ondersteunen. We staan dichtbij en hebben actief contact met het ondernemersveld in de binnenstad, wijk- en buurtcentra en op bedrijventerreinen. Daarmee versterken we het lokale ondernemerschap en het ondernemers- en vestigingsklimaat.

We gaan de regeldruk verder verminderen en vergunningsprocedures verder versnellen. Hiervoor is een stuurgroep deregulering ingesteld.

Wat gaan we ervoor doen?

We blijven werken aan onze dienstverlening en ondersteuning van het MKB:

- We zetten het strategisch accountmanagement voort.
- Optimaliseren relatiebeheer met het ondernemersveld
- We geven uitvoering aan het Routeplan Keyport 2025-2028.
- We zetten extra in op wijk- en buurteconomie middels ondersteuning van individuele ondernemers, collectieve ondernemer inspanningen en het lokale voorzieningenniveau, zoals de wijk- en buurtcentra.

Wat levert het op?

- Aanjagen en ondersteunen van (startend) ondernemerschap en innovatie.
- Aantrekken van bedrijvigheid, invulling leegstand.
- Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bestaande en nieuwe bedrijvigheid, met invulling van leegstand.

3.4 Economische promotie

Wat willen we bereiken?

Roermond werkt richting 2032 aan een sterke, herkenbare en toekomstbestendige positionering als stad van werklust, levenslust en buitenlust, met de merkeloofte 'Roermond brengt meer'. Vanuit de citybrandingstrategie versterken we stapsgewijs de samenhang tussen economie, cultuur, toerisme, leefkwaliteit en stedelijke ontwikkeling.

In 2027 ligt de focus op het verder verankeren en zichtbaar maken van het stadsmerk in samenwerking met partners in de stad, als onderdeel van de langetermijnontwikkeling richting 800 jaar Roermond in 2032.

Wat gaan we ervoor doen?

- Samen met Stichting Citymanagement Roermond uitvoering geven aan citymarketing en merkactivatie passend binnen de vastgestelde citybrandingstrategie. Citymarketing is een belangrijke pijler het uitdragen van het merk.
- Het stadsmerk gefaseerd versterken en zichtbaar maken via communicatie, programmering, evenementen en stedelijke initiatieven. Het uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie is hier integraal onderdeel van.
- Samenwerking stimuleren tussen ondernemers, cultuur, onderwijs, maatschappelijke organisaties en andere partners rondom een gezamenlijke positionering van Roermond.
- Verbinding leggen tussen bestaande projecten, evenementen en gebiedsontwikkelingen vanuit een herkenbare merkidentiteit.
- Stapsgewijs toewerken naar een breed gedragen en toekomstbestendige positionering van Roermond richting 2032.

Wat levert het op?

- Een sterkere en meer consistente positionering van Roermond als woon-, werk-, verblijfs- en vestigingsstad.
- Meer samenhang en samenwerking tussen partners en initiatieven binnen een gezamenlijke merkstrategie.
- Vergroting van de zichtbaarheid en aantrekkingskracht van Roermond voor inwoners, bezoekers, ondernemers en talent.
- Een groeiend netwerk van organisaties en initiatieven dat actief bijdraagt aan het stadsmerk en de uitstraling van de stad.

Baten en lasten van het programma 3

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	€ 5.158	€ 7.004	€ 7.121	€ 5.765	€ 5.412	€ 5.312
Baten	€ -2.496	€ -2.733	€ -2.864	€ -2.864	€ -2.864	€ -2.864
Resultaat voor bestemming	€ 2.662	€ 4.271	€ 4.257	€ 2.901	€ 2.548	€ 2.448
Storting in reserves	€ 10.187	€ 0	€ 500	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking uit reserves	€ -11.352	€ -1.703	€ -1.501	€ 0	€ 0	€ 0
Mutatie reserves	€ -1.165	€ -1.703	€ -1.001	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal programma 3 - Economie	€ 1.497	€ 2.568	€ 3.256	€ 2.901	€ 2.548	€ 2.448

Programma 4

Onderwijs

Strategisch doel programma

Onderwijs vormt de basis voor persoonlijke ontwikkeling, maatschappelijke participatie en economische groei. Wij streven naar een kwalitatief hoogwaardig, toegankelijk en toekomstbestendig onderwijsaanbod waarin gelijke kansen centraal staan. Ieder kind en iedere jongere moet zich optimaal kunnen ontwikkelen, ongeacht achtergrond, sociaaleconomische positie of leefomgeving. Waar nodig bieden we tijdig passende ondersteuning.

Onderwijs draagt bij aan een sterke arbeidsmarkt, een toekomstbestendige economie en vitale gemeenschappen. Daarom versterken wij de verbinding tussen onderwijs, economie en arbeidsmarkt. We zetten in op het behoud en de verdere versterking van het hoogwaardige middelbaar beroepsonderwijs en werken actief aan een aanbod van hoger onderwijs in Roermond, passend bij de economische en maatschappelijke ontwikkeling van de stad en (EU)regio. Daarmee willen we talent opleiden, aantrekken én behouden en de verbinding tussen onderwijs, bedrijfsleven en arbeidsmarkt verder versterken. .

Onderwijsvoorzieningen kunnen daarnaast een bredere maatschappelijke functie vervullen, als plekken voor ontmoeting, ontwikkeling en verbinding. We zetten daarom in op multifunctioneel en doelmatig gebruik van onderwijshuisvesting en een evenwichtige spreiding van voorzieningen, zodat onderwijs nabij en toegankelijk blijft en bijdraagt aan de leefbaarheid van stad, wijken en kernen.

De jeugd staat hierbij centraal, vanuit het uitgangspunt van een leven lang ontwikkelen. Samen met onderwijsinstellingen, kinderopvang, maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven en andere partners werken we aan een integrale aanpak, van de voorschoolse periode tot en met de arbeidsmarkt en gedurende alle levensfasen. Zo werken we aan een Roermond waarin iedereen de kans krijgt talenten te ontwikkelen, mee te doen en een eigen toekomst op te bouwen.

De gemeente zet zich samen met haar partners in voor een samenhangend, toegankelijk en toekomstbestendig onderwijsbeleid. De beleidsinzet richt zich onder meer op:

- voor- en voorschoolse educatie en kinderopvang;
- passend en inclusief onderwijs en de verbinding met jeugdhulp;
- het terugdringen van onderwijsachterstanden en bevorderen van gelijke kansen;
- de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en een leven lang ontwikkelen;
- leerplicht en het Doorstroompunt;
- ondersteuning van jongeren in een kwetsbare positie en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten;
- bibliotheekwerk en leesbevordering;
- basisvaardigheden en volwasseneneducatie;
- nieuwkomersonderwijs;
- onderwijshuisvesting;
- leerlingenvervoer.

De gemeente bouwt voort op bestaand beleid, actualiseert waar nodig beleidskaders en ontwikkelt succesvolle interventies en samenwerkingsvormen verder. Daarbij leggen we verbinding met andere beleidsterreinen en -kaders.

Beleidskaders:

- Beleidsnotitie Kansrijke peuter- en kleutertijd Roermond 2024-2027.
- Lokale Educatieve Agenda (LEA), gemeente Roermond 2025-2028.
- Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) in het kader van de Wet passend onderwijs en Jeugdwet, gemeente Roermond.
- Beleidsnotitie 'Anders denken en anders doen', project 'Samenhang Jeugdhulp en Onderwijs Midden-Limburg (eindrapport fase 1) en Startnotitie 'Samenhang Onderwijs en Jeugdhulp' (fase 2).
- Kiezen voor Kansen: Programma Sociaal Domein Roermond 2023-2028.
- Regionaal programma 2026-2029 Doorstroompuntregio 38 in het kader van de Wet van school naar duurzaam werk.
- Regionaal programma volwasseneneducatie en basisvaardigheden 2026-2029 en lokaal uitvoeringsplan 2026-2027.
- Regiodeal Midden-Limburg 2024 en verder, opgave economie, onderwijs en arbeidsmarkt.
- Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs gemeente Roermond 2020-2040.
- Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) 2025.

Producten:**4.1 Openbaar basisonderwijs**

De gemeente heeft een grondwettelijke taak om te voorzien in voldoende openbaar basisonderwijs. In Roermond betreft dit de openbare basisscholen Aan de Roer, De Brink en De Stapsteen. Dit onderwijs en deze scholen maken onderdeel uit van de navolgende sub-producten.

4.2 Onderwijshuisvesting**Wat willen we bereiken?**

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van scholen in het primair en voortgezet onderwijs. In de uitvoering van de hieruit volgende taken streven we naar passende, duurzame en toekomstbestendige onderwijshuisvesting als randvoorwaarde voor kwalitatief goed onderwijs.

De onderwijshuisvesting voldoet aan de geldende functionele en wettelijke eisen, sluit aan bij maatschappelijke ontwikkelingen en draagt bij aan een aantrekkelijke en leefbare omgeving. Daarbij streven wij naar een efficiënt en multifunctioneel gebruik, zodat onderwijshuisvesting waar mogelijk ook buiten onderwijstijd een maatschappelijke functie vervult. Middels de ingestelde stuurgroep accommodatiebeleid breed wordt gestuurd op samenhang en koppelkansen binnen het gemeentelijk accommodatiebestand.

Wat gaan we ervoor doen?

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs is samen met het onderwijs en andere partners opgesteld en vormt het strategisch kader voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs in Roermond. Op basis hiervan wordt uitvoering gegeven aan renovatie, vervangende nieuwbouw en uitbreiding. Waar nodig wordt het uitvoeringsprogramma en de bijbehorende planning in overleg met het onderwijs, dat als bouwheer optreedt, bijgesteld.

Onderwijsvoorzieningen zien we waar mogelijk niet uitsluitend als schoolgebouw, maar als onderdeel van de maatschappelijke infrastructuur van een wijk of kern. Bij investeringen in onderwijshuisvesting zoeken we daarom actief naar kansen voor multifunctioneel gebruik. Hiermee kunnen gebouwen en voorzieningen zo doelmatig mogelijk worden benut en kan de maatschappelijke betekenis van onderwijslocaties als ontmoetingsplek in de wijk worden ondersteund. Deze inzet wordt verbonden met de ontwikkeling van het integraal accommodatiebeleid, waarin de behoefte aan en het gebruik van maatschappelijke accommodaties in samenhang wordt gezien.

In 2027 starten wij met de herijking van het huidige IHP Onderwijs en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma. Daarbij betrekken wij ook de mogelijkheden voor multifunctioneel gebruik en de verbinding met het integraal accommodatiebeleid.

Wat levert het op?

Conform het IHP Onderwijs wordt per project een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd, gevolgd door besluitvorming en realisatie. De komende periode richten we ons op:

- uitvoering van de sloop- en (ver)nieuwbouwplannen voor ROER College Schöndeln, waarbij we toewerken naar een campusontwikkeling op locatie met meerdere gebouwen en multifunctioneel gebruik;
- besluitvorming en uitvoering van de (ver)nieuwbouwplannen voor de basisscholen De Kasteeltuin, Willem de Zwijger en Vrijeschool Christophorus;
- uitvoering en afronding van de haalbaarheidsonderzoeken voor de basisschool Sint Theresia en voor SO Herman Broerenschool;
- vergroten van het multifunctioneel gebruik van onderwijsgebouwen via afspraken met schoolbesturen en andere partners;
- uitvoering van overige wettelijke gemeentelijke taken onderwijshuisvesting.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Wat willen we bereiken?

Wij streven naar een kwalitatief hoogwaardig, toegankelijk en dekkend onderwijsaanbod dat bijdraagt aan kansengelijkheid. Zoveel mogelijk kinderen en jongeren doorlopen hun onderwijsloopbaan succesvol en stromen duurzaam door naar een passende plek in onderwijs, arbeidsmarkt of participatie. Ontwikkelingsachterstanden en problemen worden zo vroeg mogelijk gesignaleerd en waar mogelijk voorkomen of beperkt. Daarbij richten we extra aandacht op kinderen, jongeren, scholen en gebieden waar de opgaven het grootst zijn. De inzet begint al in de voorschoolse periode en loopt vanuit het principe van een leven lang ontwikkelen door gedurende alle levensfasen.

Wat gaan we ervoor doen?

Aanpak kansrijke peuter- en kleutertijd

Samen met partners in onderwijs en kinderopvang zetten wij in op een kansrijke ontwikkeling van alle peuters en kleuters. We realiseren een integrale aanpak voor kinderen van 2 tot 6 jaar, gericht op het vergroten van bereik en deelname aan voor- en voorschoolse educatie (VVE) en een doorgaande ontwikkellijn.

Aanpak kansrijk onderwijs

Wij voeren onze wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van onderwijs uit en geven samen met onderwijsinstellingen, kinderopvang, maatschappelijke organisaties en andere partners uitvoering aan het gemeentelijke onderwijsbeleid. Daarbij verbinden we wettelijke taken met onze bredere beleidsambities op het gebied van kansengelijkheid, talentontwikkeling, ondersteuning en een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Samen met partners geven we uitvoering aan de Lokale Educatieve Agenda (LEA) Roermond en sluiten we aan op bestaande samenwerkingsstructuren, zoals het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) in het kader van de Wet passend onderwijs en de Jeugdwet, het beleidskader Sociaal Domein en het programma Kiezen voor Kansen.

Binnen onze wettelijke gemeentelijke verantwoordelijkheden geven wij onder meer uitvoering aan leerplicht, het Doorstroompunt en leerlingenvervoer. Waar mogelijk verbinden we deze taken met de bredere aanpak gericht op het voorkomen van onderwijsachterstanden, schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten en het bevorderen van een succesvolle onderwijsloopbaan.

We stimuleren doorgaande leer- en ontwikkellijnen van kinderopvang naar onderwijs en van onderwijs naar arbeidsmarkt. Met de Rijke Schooldag versterken we brede talentontwikkeling van kinderen en jongeren op het gebied van sport, cultuur, cognitieve ondersteuning en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Daarnaast versterken we basisvaardigheden en volwasseneneducatie en stimuleren we een leven lang ontwikkelen (LLO). Samen met Gilde Opleidingen en de LWV werken we binnen het LLO-collectief aan het vergroten van de ontwikkelkansen voor laagopgeleiden en laaggeletterden.

We zetten in op het voorkomen en bestrijden van schoolverzuim, schooluitval en voortijdig schoolverlaten.

In regionaal verband werken we samen binnen één regionaal programma aan de aanpak van voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid, in nauwe samenwerking met de arbeidsmarktregio. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, bieden we begeleiding naar een passende onderwijs- of ontwikkelplek. De Maatwerkalliantie wordt ingezet wanneer het reguliere aanbod onvoldoende passend is. Voor nieuwkomers zetten we in op passend onderwijs en een goede aansluiting op de samenleving. Daarnaast werken we met partners aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van jeugdigen en aan Veiligheid In en Om School (VIOS).

Triple/quattro helix samenwerking

We versterken de samenwerking tussen overheid, onderwijs, bedrijfsleven en andere partners. Daarbij sluiten we aan bij de Regiodeal Midden-Limburg en ontwikkelingen rondom campusvorming. Binnen het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Installatietechniek Limburg (CIVIL) werken we aan de ontwikkeling van een duurzaamheidscampus voor de bouw- en installatietechniek in Roermond. Daarnaast stimuleren we de ontwikkeling van opleidingen en innovaties die aansluiten bij de regionale arbeidsmarkt. Ook versterken we de samenwerking met het hoger onderwijs en werken we toe naar de realisatie van een aanbod van hoger onderwijs in Roermond, onder meer in samenwerking met Zuyd Hogeschool. Dit is eveneens onderdeel van programma 3 Economie.

Aanpak samenwerking onderwijs en jeugdhulp

Samen met partners werken we aan een heldere verdeling van verantwoordelijkheden tussen onderwijs, jeugdhulp en andere ondersteuningsstructuren. We maken afspraken over ondersteuning binnen het onderwijs, gezamenlijke ondersteuning en de inzet van jeugdhulp of gezinsgerichte begeleiding.

Bibliotheekwerk

We werken, in afstemming met de gemeente Roerdalen, aan een nieuw meerjarenbeleidsplan voor het bibliotheekwerk, in aansluiting op de herijkte Wsob die naar verwachting in 2027 in werking treedt. Deze ontwikkeling raakt tevens aan Programma 5 Sport, cultuur en recreatie.

Wat levert het op?

Aanpak kansrijke peuter- en kleutertijd

- Uitvoering van het herijkte gemeentelijke VVE-beleid, met interventies zoals gratis kinderopvang en de inzet van kindcoaches in onderwijs en kinderopvang.
- Inzicht in de effectiviteit van interventies en aanbevelingen voor toekomstig beleid op basis van onderzoek door de Universiteit Maastricht.

Aanpak kansrijk onderwijs

- Uitvoering van de LEA en het bijbehorende uitvoeringsprogramma.
- Uitvoering van de Rijke Schooldag in het primair onderwijs.
- Uitvoering van jongerenwerk/straatcoaching, huiswerkbegeleiding en de symbioseklas in het voortgezet onderwijs.
- Uitvoering van de aanpak VIOS.
- Extra begeleiding en ondersteuning gericht op kansengelijkheid, onder meer via de Maatwerkalliantie en de Kerngroep Nieuwkomersonderwijs.
- Uitvoering van regionale en lokale programma's voor volwasseneneducatie, basisvaardigheden en LLO.
- Uitvoering van het regionaal programma gericht op het voorkomen en bestrijden van schooluitval, voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid.
- Uitvoering van overige wettelijke gemeentelijke onderwijstaken, onder meer op het gebied van leerplicht, het Doorstroompunt en leerlingenvervoer.

Triple/quattro helix samenwerking

- Versterking van de samenwerking binnen de onderwijs- en beroepskolom en samenwerkingsverbanden zoals CIVIL, Keyport en de Regiodeal Midden-Limburg.
- Verdere ontwikkeling van de Duurzaamheidscampus in Roermond.
- Versterking van de samenwerking met het hoger onderwijs, waaronder Zuyd Hogeschool, en ontwikkeling van een aanbod hoger onderwijs in Roermond.

Aanpak samenwerking onderwijs en jeugdhulp

- Een (regionale) visie en uitvoeringsagenda voor de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp.

Bibliotheekwerk

- Een nieuw meerjarenbeleidsplan voor het bibliotheekwerk.

Baten en lasten van het programma 4

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	€ 10.616	€ 12.186	€ 11.963	€ 11.565	€ 11.192	€ 11.521
Baten	€ -3.745	€ -5.153	€ -4.462	€ -4.232	€ -4.232	€ -4.232
Resultaat voor bestemming	€ 6.871	€ 7.033	€ 7.501	€ 7.333	€ 6.960	€ 7.289
Storting in reserves	€ 210	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking uit reserves	€ -2.187	€ -1.950	€ -1.283	€ -492	€ -9	€ -9
Mutatie reserves	€ -1.977	€ -1.950	€ -1.283	€ -492	€ -9	€ -9
Totaal programma 4 - Onderwijs	€ 4.894	€ 5.083	€ 6.218	€ 6.841	€ 6.951	€ 7.280

Programma 5

Sport, cultuur en recreatie

Strategisch doel programma

Cultuur, sport en verenigingsleven dragen in belangrijke mate bij aan een sterke, leefbare en gezonde samenleving. Het zijn verbindende elementen die bijdragen aan ontmoeting, gemeenschapszin, identiteit en inclusiviteit. We koesteren onze lokale tradities en culturele diversiteit en zien onder andere cultuur, sport, erfgoed en natuur als onmisbare pijlers onder het maatschappelijk en economisch functioneren van onze stad en kernen.

Verenigingen vormen het kloppend hart van onze samenleving en zijn cruciaal voor het betrekken, verbinden, stimuleren en activeren van mensen. Alle inwoners kunnen deelnemen aan cultuur, sport en verenigingsactiviteiten ongeacht hun financiële of sociale situatie. Innovatiekracht en ondernemerschap worden actief gestimuleerd. Cultuur en cultureel erfgoed versterken de identiteit en aantrekkingskracht van Roermond en zijn daarmee belangrijk voor de leefbaarheid en onze economie. Culturele instellingen, verenigingen en erfgoedorganisaties zijn verbonden met elkaar en de Roermondse samenleving. Het is belangrijk dat zij zich blijven ontwikkelen met het oog op een toekomstbestendig en veerkrachtige samenleving. We stimuleren kruisbestuivingen tussen diverse vormen van cultuur. Wij hebben aandacht voor het Roermonds dialect en voor de Limburgse taal. We stimuleren het behoud van lokale tradities die de identiteit van wijken, kernen en binnenstad versterken. Samenwerking tussen cultuur, sport, onderwijs, welzijn en zorg leidt tot een bredere maatschappelijke meerwaarde.

Er is samenwerking tussen (sport)verenigingen, scholen en (maatschappelijke) partners, ook met het oog op multifunctioneel gebruik van accommodaties. We bieden ruimte voor talentontwikkeling en (top)sport. We stimuleren sport en bewegen voor alle doelgroepen. We zetten in op kwalitatief goede, duurzame en toekomstbestendige sportaccommodaties. Multifunctioneel gebruik van accommodaties wordt vanuit een integraal perspectief bekeken en we nemen hierin actief de regie om voorzieningen optimaal te benutten.

Beleidskaders:

- Meedoen naar vermogen, op weg naar een participatiesamenleving: welzijnsvisie gemeente Roermond (2012).
- Beleidskader Sociaal Domein Midden-Limburg Oost (MLO) 2020-2028.
- Kiezen voor Kansen: Programma Sociaal Domein Roermond 2023-2028.
- Nota Sport- en beweegbeleid 2024-2028 'Roermond: sportief bezig'.
- Sportaccommodatiebeleid 2017.
- Regionaal sport- en beweegakkoord Midden-Limburg.
- Meerjarencultuurvisie "Cultuur Werkplaats Roermond 2027-2031: Roermond werkt aan Cultuur." ¹
- Erfgoedvisie 2024-2030, Ambitieuze aan de slag met het verleden.
- Integrale Groenvisie Gemeente Roermond 2025-2035.
- Beleid Spelen, Bewegen en Ontmoeten in de openbare ruimte 2025-2035.

¹ Conform planning wordt deze herijkte visie in december 2026 ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad.

Producten:

5.1 Sportbeleid en activering

Wat willen we bereiken?

Met een uitgebreid sport- en beweegaanbod, aangeboden door een groot aantal organisaties/verenigingen, bereiken we vele inwoners. Dit draagt bij aan belangrijke onderwerpen, zoals preventie, gezondheid en actieve inwoners. Met ons sport- en beweegbeleid willen we bereiken dat zoveel mogelijk inwoners voldoen aan de beweegrichtlijn van het Ministerie van VWS (Volksgezondheid, Welzijn en Sport). We zetten in op gelijke kansen voor deelname aan sport- en bewegen door goede sportaanbieders in een veilige en voor iedereen bereikbare sportomgeving. We willen ook bereiken dat onze jonge inwoners van kinds af aan vaardig in bewegen zijn en blijven. Daarnaast willen wij dat alle inwoners kunnen deelnemen aan sport en bewegen, ongeacht hun financiële of sociale situatie. Daarbij besteden wij extra aandacht aan ouderen, zodat zij vitaal, gezond en maatschappelijk actief blijven door middel van sport en bewegen. Sport en bewegen dragen bij aan een gezonde leefstijl en ondersteunen de ambities uit het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) door inwoners fysiek, mentaal en sociaal vitaal te houden.

Sterke en toekomstbestendige sportverenigingen zijn daarbij onmisbaar. We willen verenigingen ondersteunen om ook bij veranderende ledenaantallen, vrijwilligerstekorten en maatschappelijke ontwikkelingen hun verbindende rol in wijken en kernen te kunnen blijven vervullen.

In 2025 is gestart met de financiële ondersteuning van sporttalenten, topsporters en topsportverenigingen in Roermond, zodat deze geholpen worden in het bereiken, continueren of verbeteren van hun sportieve ambitie.

Wat gaan we ervoor doen?

We voeren samen met partners het sport- en beweegbeleid uit door onder andere:

- Het evalueren en actualiseren van het topsportbeleid en de bijbehorende subsidieregeling, inclusief een (regionale) verkenning naar de mogelijkheden voor (top)sportfaciliteiten.
- Het ontwikkelen en uitvoeren van programma's en activiteiten die (oudere) inwoners stimuleren om te sporten en bewegen, waarbij wordt aangesloten bij bestaande gezondheids- en preventieprogramma's
- Het op peil houden van de huidige inzet van de combinatiefunctionarissen Sport & Cultuur.
- We zetten in op het professionaliseren van sportverenigingen door middel van de aanvullende inzet van een verenigingsondersteuner.
- We stimuleren, samen met betrokken partners, Roermond waterstad door middel van activiteiten op en rondom de Maasplassen.
- We continueren het volwassenenfonds Sport en Cultuur.
- We stellen een actieplan op voor stimulering van het Limburgs dialect.

Wat levert het op?

- Een verbeterde ondersteuning van talenten, topsporters en topsportverenigingen bij het realiseren van hun sportieve ambities, ondersteund door een geactualiseerd topsportbeleid en inzicht in de mogelijkheden voor (regionale) (top)sportfaciliteiten
- Meer (oudere) inwoners die structureel sporten en bewegen, waardoor hun gezondheid, zelfredzaamheid, sociale contacten en kwaliteit van leven worden versterkt ongeacht hun financiële of sociale situatie.

5.2 Sportaccommodaties

Wat willen we bereiken?

We willen een toekomstbestendige sportinfrastructuur die aansluit bij de behoeften van inwoners en verenigingen en bijdraagt aan gezondheid, ontmoeting en sterke gemeenschappen. Daarbij kijken we niet alleen naar afzonderlijke accommodaties, maar naar het totale aanbod, multifunctioneel gebruik, spreiding, bereikbaarheid, duurzaamheid en financiële haalbaarheid. In 2026 is gestart met de ontwikkeling van een nieuw sportaccommodatiebeleid. Begin 2027 wordt dit beleid ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Sportaccommodatiebeleid is een van de bouwstenen van het accommodatiebeleid breed, waarvoor ook een stuurgroep is ingesteld.

Wat gaan we ervoor doen?

We werken aan een voldoende kwaliteitsniveau van onze sportaccommodaties door:

- Het opstellen en vaststellen van het sportaccommodatiebeleid 2027-2042 als strategisch kader dat richting geeft aan gezonde, toekomstbestendige, multifunctionele en duurzame sportaccommodaties in Roermond. Voor de uitvoering van dit beleid zijn in deze begroting nog geen middelen geraamd. Gelijktijdig met de beoogde vaststelling van het beleid, wordt ook de middelenclaim ter besluitvorming voorgelegd.
- Het uitwerken van het sportaccommodatiebeleid in een uitvoeringsagenda met concrete projecten, prioriteiten en investeringsopgave.
- Het renoveren van de atletiekbaan op Sportpark De Wijher en het vervangen van de uitschuifbare tribune van de Jo Gerrishal.
- Voor Swalmen werken we verder aan de ontwikkeling van een toekomstbestendige multifunctionele sportaccommodatie richting 2031 (Stip op de horizon). In 2027 werken we samen met betrokken verenigingen en andere partijen toe naar een gedragen ontwikkelrichting en brengen we de ruimtelijke, functionele en financiële randvoorwaarden voor realisatie in beeld.

Wat levert het op?

- Een actueel sportaccommodatiebeleid dat richting geeft aan de ontwikkeling van een toekomstbestendige, duurzame, toegankelijke en multifunctionele sportinfrastructuur in Roermond.
- Een uitvoeringsagenda die inzicht geeft in de maatregelen, investeringen en prioriteiten die nodig zijn om te komen tot een kwalitatief goede, duurzame en toekomstbestendige sportinfrastructuur.
- Een verbeterd kwaliteitsniveau van bestaande sportaccommodaties, waaronder de atletiekbaan op Sportpark de Wijher en de uitschuifbare tribune van de Jo Gerrishal.
- Een gedragen ontwikkelrichting voor de multifunctionele sportaccommodatie in Swalmen, inclusief inzicht in de ruimtelijke, functionele en financiële randvoorwaarden voor realisatie richting 2031.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wat willen we bereiken?

Cultuur leeft, en leeft op in Roermond. Wij willen dat cultuur en (immaterieel) erfgoed toegankelijk zijn voor iedereen in Roermond en dat er ruimte is voor vernieuwing en initiatieven van onderop. Met een breed en gevarieerd aanbod van culturele instellingen en amateurkunsten zorgen we voor een gemeente waar voor iedereen iets te beleven valt. Stap voor stap werken we aan een levendig, veelzijdig cultureel Roermond. We zien daarbij een duidelijke beweging in het culturele veld: makers, maatschappelijke partners en bewoners zoeken elkaar steeds vaker op en werken samen aan (vernieuwende) projecten en lokale producties. De culturele infrastructuur is de laatste jaren verbreed en meer divers geworden, waardoor meer doelgroepen worden aangesproken. Ook ontstaan cross-overs tussen disciplines, bijvoorbeeld waar muziek, dans, beeldende kunst en erfgoed elkaar ontmoeten. Maar daarnaast ook tussen (onder andere) cultuur, onderwijs, sport, economie, welzijn & zorg. De rol van de wijk en de buurt als culturele ontmoetingsplek groeit. Wij ondersteunen onze verenigingen op verschillende manieren door verbinding (onder andere door de cultuurcoaches) en subsidieregelingen. Jong talent krijgt steeds meer ruimte om zich te ontwikkelen. Makers en mogelijkmakers dragen actief bij aan de begeleiding en inspiratie van de volgende generatie. Innovatiekracht en ondernemerschap worden actief gestimuleerd

door het maken van subsidieafspraken. We verbinden de jongere generaties sterker met de stad en laten zien dat cultuur overal kan ontstaan op het plein, in de straat en in de wijk.

Cultuur is meer dan alleen meedoen. Het is onderdeel van de sociale basis. Cultuur draagt bij aan een actief leven, preventie, mentale en fysieke gezondheid en het brengt mensen dicht bij elkaar. Samen creëren, beleven of genieten versterkt de onderlinge band. Door cultuur te verweven met erfgoed, toerisme, sport, welzijn en onderwijs ontstaan nieuwe kansen voor kruisbestuiving en innovatie, met oog voor traditie en toekomst. Daarnaast geeft een bruisend cultureel klimaat de lokale economie een impuls. Denk aan meer kansen voor kunstenaars en cultureel ondernemers en een levendige binnenstad die aantrekkelijk is voor bewoners en bezoekers. We bouwen aan een culturele stad waarin iedereen mee kan doen, als bezoeker, als maker en als inwoner die trots is op zijn stad. Een stad die in beweging blijft en waar cultuur steeds opnieuw verbinding en vernieuwing brengt. Cultuur laat Roermond bruisen en Roermond laat cultuur bruisen.

Wat gaan we ervoor doen?

- We geven uitvoering aan de Meerjarencultuurvisie “Cultuur Werkplaats Roermond 2027–2031: Roermond werkt aan Cultuur”, die naar verwachting in december 2026 wordt vastgesteld. Hiervoor zijn in de begroting structureel extra middelen opgenomen.
- Op basis van de nieuwe visie herijken we de nadere regelingen “Culturele Maakplaats Roermond 2023- 2026” en “Samenwerken in Cultuur Roermond 2023-2026” waarmee we culturele initiatieven en (amateurkunst)verenigingen ondersteunen.
- We zetten in op het professionaliseren van culturele verenigingen door middel van inzet van een verenigingsondersteuner.
- We continueren het volwassenenfonds Sport en Cultuur.

Wat levert het op?

- Een bloeiend verenigingsleven, sterke culturele instellingen, een levendige streetculture community die samen zorgdragen voor een divers aanbod dat een zo breed mogelijke doelgroep aanspreekt. (Jonge) Makers en culturele initiatieven krijgen ruimte voor het ontwikkelen en uitvoeren van hun ideeën en kunnen op laagdrempelige manier hun talent laten groeien en laten zien. Verbinding tussen maatschappelijke organisaties, culturele instellingen, makers en amateurkunsten; en tussen onderwijs, sport, welzijn en cultuur en mensen onderling.
- De uitvoering van (grensoverschrijdende) culturele projecten en ontwikkeling van initiatieven die door samenwerking tot stand komen, aansluiten op de leefwereld van verschillende doelgroepen en bijdragen aan een samenleving waarin iedereen mee kan doen.

5.4 Musea

Wat willen we bereiken?

We geven verdere uitvoering aan de *Toekomstvisie Cuypershuis: Vooruit met Cuypers. Cuypershuis als cultureel ondernemer*.

Deze Toekomstvisie voorziet in een toekomstbestendig museum voor Roermond rondom het gedachtengoed van de meest beroemde architect van Nederland: Pierre Cuypers. Een museum met lokale, regionale en nationale aansprekende programmering voor een breed publiek. Een beeldbepalend museum dat zich inzet om een collectie van nationale betekenis en uitstraling tentoon te stellen, te beheren en te onderhouden en daarmee Roermond als cultuurstad van formaat verder op de kaart te zetten.

Wat gaan we ervoor doen?

Toekomstvisie Cuypershuis: Vooruit met Cuypers is een culturele visie, voortbouwend op de Cultuurvisie ‘Cultuur Werkplaats Roermond 2023-2026’ en de Erfgoedvisie ‘Ambitieuw aan de slag met het verleden 2024-2030’. Daarmee is de Toekomstvisie zowel inhoudelijk als financieel in een goede balans met de huidige en toekomstige culturele basisinfrastructuur van Roermond.

Met de tentoonstelling Van Maker tot Majesteit die nog tot medio 2027 loopt zetten we in op een project dat naar verwachting veel bezoekers zal trekken en het Cuypershuis landelijk, regionaal en lokaal op een markante wijze zichtbaar te maken. Met het betrekken van het onderwijs in de volle breedte, van primair onderwijs tot hoger onderwijs met een grote nadruk op het middelbaar beroepsonderwijs wordt, naast de symbolische functie van de Koninklijke Troon, vooral ook de ambachtelijke en creatieve vaardigheden van Cuypers benadrukt en verbonden met hedendaags vakmanschap en kunstenaarschap. Rond het thema worden publieksactiviteiten en educatieve projecten gepresenteerd.

- Het Cuypershuis ontwikkelt naast de vaste presentatie volop activiteiten en wisseltentoonstellingen met een veelheid aan doelgroepen.
- Het Cuypershuis biedt een leerplek aan zowel gevestigde namen als jonge makers om zich verder te professionaliseren en hun werk te presenteren. Dat doen we middels de meester-leerlingaanpak, waarmee we een brug slaan tussen de vakmensen van toen en nu.
- Het Cuypershuis is als innovator en onderzoeker actief om de nalatenschap van Pierre Cuypers niet alleen in stand te houden, maar ook actueel te houden. Kennis wordt in huis geborgd en gedocumenteerd. De bezoekers weten na een bezoek aan het Cuypershuis wat de architect heeft betekend in zijn tijd en hoe zijn invloed nog altijd terug te vinden is in onze hedendaagse samenleving.
- Het Cuypershuis zal de kennisfunctie verder ontwikkelen, zodat het museum een plek wordt waar studenten, professionals en geïnteresseerden elkaar kunnen ontmoeten en hun kennis kunnen uitbreiden.
- Het opstellen van een collectievisie en collectieplan voor de gemeentelijke collecties

Wat levert het op?

- Vergroten van cultureel ondernemerschap: Het ontwikkelen van strategieën om meer eigen inkomsten te genereren en te behouden, met als doel het museum financieel duurzaam te maken en de bezoekerscijfers te verhogen.
- Versterken van de positie als unieke trekpleister in Roermond: Het Cuypershuis positioneren als een onmisbare bestemming voor bezoekers, met een focus op de bijzondere culturele en historische waarde van de collectie.
- Versterken van het merk Cuypers: een krachtige merkstrategie ontwikkelen en bestaande samenwerkingen uitbreiden, zoals met het Rijksmuseum in Amsterdam, architectuur- en designorganisaties, maatschappelijke organisaties en onderwijs (PO, VO, MBO, HO).
- Het stimuleren van herhaalbezoek door prikkelende tentoonstellingen en side-events op basis van een meerjarenprogrammering.
- Een collectieplan als instrument voor het beleid rond de gemeentelijke collecties

5.5 Cultureel erfgoed

Wat willen we bereiken?

De erfgoedvisie “Ambitieuze aan de slag met het verleden 2024-2030” is in december 2023 vastgesteld. De visie kent drie rode draden en een erfgoedagenda. De gemeente Roermond wil de maatschappelijke en verbindende waarden van haar cultureel erfgoed op z'n best benutten. Het doel is zichtbaarheid, toegankelijkheid en het kunnen beleven van erfgoed en erfgoededucatie. Daar willen we samen met erfgoedgemeenschappen voor zorgen; het erfgoed is tenslotte van ons allemaal. De gemeente Roermond kiest ervoor om richting 2030 met drie rode draden te werken. Deze rode draden komen uit de analyse van visie- en beleidsdocumenten en de opbrengsten van het participatieproces van deze Erfgoedvisie.

De drie rode draden zijn:

- Behoud en versterken van erfgoed;
- Zichtbaarheid, toegankelijkheid en het kunnen beleven van erfgoed en erfgoededucatie;
- Erfgoed is van ons allemaal.

Wat gaan we ervoor doen?

- We steunen het onderhoud van gemeentelijke monumenten en rijksmonumenten.
- We ondersteunen initiatieven van inwoners die de aandacht voor het erfgoed vergroten.
- We ondersteunen initiatieven van inwoners die de restauratie van klein religieus erfgoed ten doel hebben.
- We actualiseren ons beleid waar nodig, bijvoorbeeld op het vlak van regelgeving van het beschermd stadsgezicht.
- We voeren de Kerkenvisie uit.
- We stellen een actieprogramma rondom de Kapelse Molen op.
- We steunen het zichtbaar maken en toegankelijk maken van erfgoed, onder andere via toeristische projecten.
- We brengen monumenten in kaart en selecteren en wijzen nieuwe monumenten aan uit de periodes Wereldoorlog II, Koude oorlog en 1965-1990.
- Restauratie en digitalisering van archieven en collecties.
- We starten met de eerste voorbereidingen voor de programmering van 800 jaar Roermond in 2032.

Wat levert het op?

- Goed onderhouden gemeentelijke en rijksmonumenten en klein religieus erfgoed
- Erfgoed is van ons allemaal. We steunen projecten die beleid ondersteunen en het draagvlak voor erfgoed vergroten.
- We voeren actueel beleid. Dat betekent dat je erfgoed gezien de wet goed kan beschermen maar ook ontwikkelmogelijkheden kan bieden.
- We steunen eigenaren bij het verbeteren van de gevelkwaliteit in de binnenstad.
- We blijven in gesprek met de eigenaren en beheerders van religieuze monumenten.
- We maken een plan met oog op educatief gebruik van de Kapelse Molen. Dit bedden we in de verkenning van de positionering van het Kapeller Kwartier in (Oude Kerkhof en Kruiswegpark).
- Het zichtbaar en toegankelijk maken van erfgoed, onder andere via toeristische projecten, zorgt voor meer bekendheid van erfgoed en steun voor erfgoedbeleid. Toeristen en eigen inwoners kunnen genieten van erfgoed dat ze misschien niet kenden.

5.6 Media

Wat willen we bereiken?

Inwoners beschikken over een onafhankelijk en toegankelijk lokaal media-aanbod dat bijdraagt aan de lokale informatievoorziening en betrokkenheid bij de samenleving.

Wat gaan we ervoor doen?

Op grond van artikel 2.170b van de Mediawet 2008 is de gemeente verplicht zorg te dragen voor de bekostiging van de door het Commissariaat voor de Media (CvdM) aangewezen lokale publieke omroep. Het Commissariaat voor de Media (CvdM) heeft op 25 november 2025 stichting RTV Roermond aangewezen als lokale publieke omroep. Hiertoe ontvangt Stichting RTV Roermond een meerjarige subsidie voor de uitvoering van de wettelijke taken als lokale publieke omroep.

We geven in 2027 uitvoering aan het nog vast te stellen lokaal mediabeleid. Voor de uitvoering van dit beleid zijn in deze begroting nog geen middelen geraamd. Gelijktijdig met de beoogde vaststelling van het beleid, wordt ook de middelenclaim ter besluitvorming voorgelegd.

Wat levert het op?

- De continuïteit van lokale publieke omroep is gewaarborgd.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Wat willen we bereiken?

We werken aan een diverse, groene en uitnodigende openbare ruimte die bijdraagt aan biodiversiteit, klimaatadaptatie, gezondheid en welzijn. Wij maken onze openbare ruimte klimaatbestendig, zodat deze bijdraagt aan de leefbaarheid en beter bestand is tegen hittestress en extreme neerslag. Het doel is een gezonde, veilige en beleefbare omgeving waarin inwoners worden geïnspireerd om in de buitenlucht te bewegen, ontmoeten en spelen. Met de Integrale Groenvisie (2025-2035) leggen we een sterke koppeling tussen natuur, klimaat en leefkwaliteit.

Wat gaan we ervoor doen?

- We investeren substantieel meer in de vergroening van Roermond.
- Het opstellen van een Groenstructuurplan;
- Het uitvoeren van de Quickscan van groen naar donkergroen bij het project 'Gebiedsgericht werken en gebiedsgericht uitvoeren';
- Het opstellen van een Actieplan groeninitiatieven;
- Het opstellen van een Monitoringsplan Biodiversiteit;
- Toepassen van de basisprincipes uit de Integrale Groenvisie op bestaand groenbeheer, projecten en VTH;
- Communicatie naar inwoners over onderwerpen, gerelateerd aan de Integrale groenvisie;
- Het uitvoeren van het Regiodealproject 'Roermond Oost landschap en systeemherstel Lusenkamp';
- Het vergroenen van stenen pleinen, op basis van de Quickscan Groen;
- Ondersteunen in uren van Gebiedsontwikkeling Roermond Oost (GORO), een gebiedsproces met respect voor inwoner, ondernemer, agrariër en natuur;
- Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma binnen de beleidsnota Spelen, Bewegen & Ontmoeten in de openbare ruimte;
- We beheren en onderhouden het recreatief wandel-, fiets- en ruiter/men-routenetwerk.

Wat levert het op?

- Biodivers, klimaatrobuust en uitnodigend groen in de gemeente Roermond.
- Een gezonde, veilige en beleefbare leefomgeving, nu en in de toekomst.
- Een openbare ruimte die uitnodigt om te spelen, te bewegen en elkaar te ontmoeten, voor alle inwoners.
- Een goed functionerend wandel-, fiets- en ruiter/men-routenetwerk voor inwoners en bezoekers.

Baten en lasten van het programma 5

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	€ 22.092	€ 26.380	€ 24.794	€ 24.319	€ 24.539	€ 24.840
Baten	€ -2.824	€ -4.136	€ -3.519	€ -3.384	€ -3.384	€ -3.423
Resultaat voor bestemming	€ 19.268	€ 22.244	€ 21.275	€ 20.935	€ 21.155	€ 21.417
Storting in reserves	€ 891	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking uit reserves	€ -1.323	€ -1.296	€ -542	€ -145	€ -145	€ -145
Mutatie reserves	€ -432	€ -1.296	€ -542	€ -145	€ -145	€ -145
Totaal programma 5 - Sport, cultuur en recreatie	€ 18.836	€ 20.948	€ 20.733	€ 20.790	€ 21.010	€ 21.272

Programma 6

Sociaal Domein

Strategisch doel programma

Roermond is een sociale stad, waar iedereen gezien wordt en zich thuis voelt. Gelijkwaardigheid van mensen wordt als een vanzelfsprekendheid beschouwd en sociale armoede en vereenzaming worden effectief tegengegaan. Onze inwoners kunnen naar vermogen meedoen.

We werken de komende jaren aan een herijking van onze taken rond zorg, welzijn, participatie, zelfredzaamheid, gezondheid, zorg en jeugd. Hiermee starten wij in dit begrotingsjaar en hiervoor is ook een stuurgroep gestart.

In het sociaal domein brengen we de basis op orde om de fundamentele voorwaarden te creëren om onze inwoners die dat nodig hebben effectief te helpen en tijdig de juiste ondersteuning te bieden. We werken aan efficiënte, betaalbare, toegankelijke zorg en ondersteuning. Dat doen we gericht op effectiviteit en impact.

We investeren gericht in preventie en versterking van de sociale basis, waarbij beschikbare middelen doelmatig en binnen financiële kaders worden ingezet. Als zorg en ondersteuning nodig zijn dan worden deze toegankelijk, mensgericht en dicht bij onze inwoners georganiseerd.

Wij werken aan een integrale jongerenbenadering. Jeugdigen en jongeren in Roermond hebben gelijke kansen om mee te doen aan onderwijs, sport, cultuur, stageplekken, werk en het sociale leven. Zij krijgen de ruimte om hun talenten te ontdekken, onderwijs te volgen en perspectief op te bouwen richting werk en een zelfstandig leven. Als er echt sprake is van ongelijke kansen dan wordt hulp en ondersteuning geboden.

Het programma Kiezen voor Kansen wordt tussentijds geëvalueerd en bijgestuurd op doelmatigheid en doeltreffendheid. Op basis hiervan wordt continuering afgewogen.

Beleidskaders:

- Meedoen naar vermogen, op weg naar een participatiesamenleving: welzijnsvisie gemeente Roermond (2012).
- Beleidskader Sociaal Domein Midden-Limburg Oost 2020-2028.
- Kiezen voor Kansen: Programma Sociaal Domein 2023-2028.
- Regiovisie Jeugd en gezin Regio Midden- Limburg Oost, Koersdocument 2023 – 2028.
- Investeer in Jeugd 2024-2028.
- Beleidsplan armoede en schulden gemeente Roermond 'Bestaanszekerheid als kompas' 2025-2028.
- Preventie- en gezondheidsbeleid 2026-2029 'Samen voor gezond'.
- Lokale Inclusie Agenda: Iedereen doet mee! 2021-2024.
- Uitgangspuntennotitie arbeidsmarkttoeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, Arbeidsmarkt Midden-Limburg (2020 e.v.).
- Contourennota mensontwikkelbedrijf Roermond 2025-2028.
- Strategische agenda Arbeidsmarktregio Midden-Limburg (2024).
- Regiovisie Meedoen & Wonen 2022-2026, inwoners met complexe problematiek, Noord- en Midden-Limburg.
- Regioplan Integraal Zorg Akkoord (IZA) Noord- en Midden-Limburg.
- Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA).
- Visie 'Thuis in Roermond. Wonen, welzijn en zorg'.
- Wijkaccommodatiebeleid (2013) 'Hart van de wijk'.
- Wijken- en kernenbeleid (2024): "Werk aan de wijk!"
- Visie opvang nieuwkomers.

Verbonden partijen:

- GGD Limburg Noord als onderdeel van Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN).
- GR Omnibuzz.
- GR Westrom.
- Groen en Doen Roermond BV.
- Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord (MGR).
- Doon Roermond BV.
- GR Antidiscriminatie voorziening (ADV) Limburg.

Producten:**6.1 Samenkracht en burgerparticipatie****Wat willen we bereiken?**

Gemeenten hebben een wettelijke taak in het bevorderen en versterken van de sociale en pedagogische basis. Deze taak is vastgelegd in onder meer de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet, de Participatiewet en de Wet publieke gezondheid (Wpg). We werken aan een samenleving waarin iedereen zich welkom voelt en mee kan doen. Mensen, organisaties en netwerken vormen samen de (sociale) basis. Zij zorgen voor contact, betrokkenheid en een omgeving waarin inwoners zich kunnen ontwikkelen en zich voor elkaar inzetten.

Hierbij onderscheiden we drie niveaus:

1. De persoonlijke sociale basis: de inwoner en het netwerk van die persoon;
2. De gemeenschappelijke sociale basis: de formele en informele gemeenschappen waar individuen zich in bevinden;
3. De institutionele sociale basis: de plekken (gebouwen) en organisaties waarin mensen samenkomen en formele voorzieningen.

We willen vitale wijken en kernen waarin inwoners zich betrokken voelen bij hun leefomgeving, voorzieningen aansluiten bij wat lokaal nodig is en initiatieven vanuit de gemeenschap ruimte krijgen. Wijkaccommodaties zijn belangrijke plekken voor ontmoeting, verenigingsleven en maatschappelijke activiteiten en dragen daarmee bij aan vitale wijken en kernen. We willen komen tot een toekomstbestendig en passend netwerk van accommodaties dat aansluit bij de behoeften van inwoners en organisaties en waarbij we actief kijken naar multifunctioneel gebruik en samenwerking. Wijkaccommodatiebeleid is een van de bouwstenen van het accommodatiebeleid breed, waarvoor ook een stuurgroep is ingesteld.

Wat gaan we ervoor doen?

- We werken aan sterke en veerkrachtige gemeenschappen.
- We ondersteunen mantelzorgers door inzet op deskundigheidsbevordering, de inzet van ambassadeurs binnen organisaties en het verbeteren van de expertfunctie mantelzorg.
- We geven uitvoering aan het Wijken- en kernenbeleid, waarbij we effectief inspelen op kansen in de wijken en kernen om zo de leefbaarheid in de woon- en leefomgeving van bewoners te verbeteren.
- Wij geven uitvoering aan onze wettelijke taken op het gebied van toegankelijkheid, participatie en gelijke behandeling. We zetten in op het voorkomen van eenzaamheid onder alle leeftijdsgroepen. We verkennen de verdere vormgeving en positionering van participatie, zoals inwonerinitiatieven en Right to Challenge.
- Naar verwachting wordt in Q2 van 2027 het nieuwe wijkaccommodatiebeleid ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. Aan de hand van het nieuwe beleid zal in Q2 van 2027 een start worden gemaakt met het opstellen van een uitvoeringsplan op accommodatieniveau. Het nieuwe beleid zal aan de hand van het uitvoeringsplan worden geïmplementeerd. Voor de uitvoering van dit beleid zijn in deze begroting nog geen middelen geraamd. Gelijktijdig met de beoogde vaststelling van het beleid, wordt ook de middelenclaim ter besluitvorming voorgelegd. Huisvesting en opvangplekken voor nieuwkomers zijn onderdeel van de visie opvang nieuwkomers en de actieagenda nieuwkomers.

- We werken aan een denkkader ten aanzien van inclusie dat richting geeft aan hoe we gezamenlijk (binnen én buiten de gemeentelijke organisatie) werken aan de verankering ervan in ons beleid over alle domeinen en in ons dagelijks handelen.
Indien voor de uitvoering van dit denkkader middelen nodig zijn, wordt de middelenclaim separaat ter besluitvorming voorgelegd.
- We zetten in op het professionaliseren van maatschappelijke organisaties door middel van de inzet van een verenigingsondersteuner.

Wat levert het op?

- Door samen met onze partners te bouwen aan sterke netwerken, toegankelijke ontmoetingsplekken ontstaat er een sterkere sociale samenhang, grotere betrokkenheid van inwoners en meer informele zorg en ondersteuning
- Een verbeterde ondersteuning van mantelzorgers.
- Een goede samenwerking tussen wijkcoalitiepartners door het werken met wijkagenda's die leiden tot een betere leefbaarheid in de kernen. Inwoners worden meer betrokken bij hun leefomgeving en voelen meer eigen verantwoordelijkheid.
- Toegankelijkheid en gelijke kansen voor alle inwoners. Minder eenzaamheidsbeleving onder de inwoners Een op de huidige en toekomstige ontwikkelingen aansluitend wijkaccommodatiebeleid met als doel passende, kwalitatief goede en toekomstbestendige wijkaccommodaties.
- Een stad waar iedereen mee kan doen, gezien wordt en zich thuis voelt.
- Een samenhangende aanpak voor de opvang en integratie van nieuwkomers gericht op zelfredzaamheid en gelijke behandeling.

6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo

Wat willen we bereiken?

Wij organiseren vrij toegankelijke voorzieningen en een laagdrempelige toegang tot voorzieningen voor de (meest) kwetsbare inwoners en stimuleren vrijblijvende ontmoeting in de wijk voor iedereen. Zodat we een inclusieve samenleving bevorderen waaraan iedereen, ongeacht kwetsbaarheid of beperking, kan meedoen. Eigen kracht, ontmoeten, elkaar helpen en naar elkaar omkijken staan centraal.

Wat gaan we ervoor doen?

Op basis van het landelijk convenant Stevige Lokale Teams werken we in Roermond aan het verder inrichten van lokale teams die inwoners ondersteunen bij hun regie, zelf- ondersteuning en hulp bieden, en waar nodig extra hulp inschakelen. In lijn met het convenant werken deze teams dichtbij, integraal en met mandaat.

Wat levert het op?

Ondersteuning die aansluit bij wat inwoners nodig hebben.

6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd

Wat willen we bereiken?

We organiseren de toegang dicht bij de jeugdigen/ gezinnen en ondersteunen ontmoetingen. We gaan uit van een sterke pedagogische basis en een inclusieve samenleving waarin iedereen, ongeacht kwetsbaarheid of beperking, kan meedoen. Voor jeugdigen en gezinnen die dat nodig hebben, is passende en tijdige hulp en ondersteuning beschikbaar. Deze vindt zoveel mogelijk plaats binnen het eigen netwerk en de context waarin jeugdigen opgroeien. De omgeving van de jeugdige speelt hierin een sleutelrol, want hulpverleners zijn tijdelijk, het netwerk is blijvend. Deze dagelijkse contacten (formeel en informeel) worden waar nodig en gewenst op maat aangevuld met extra expertise.

Wat gaan we ervoor doen?

- We zetten de preventieve, eerstelijns en toegangstaken op grond van de Jeugdwet voort, waarbij we op basis van het landelijk convenant Stevige Lokale Teams inrichten die inwoners ondersteunen bij hun regie, zelf ondersteuning en hulp bieden en waar nodig extra hulp inschakelen. In lijn met het convenant werken deze teams dichtbij, integraal en met mandaat.
- We ondersteunen de huisartsen in hun verwijfsfunctie door de inzet van een praktijkondersteuner huisarts jeugd (POH-J). De ondersteuner jeugd is een deskundige die samen met de huisarts jeugdigen en gezinnen ondersteunt in hun hulpvraag. We intensiveren deze aanpak om het aantal huisartsverwijzingen verder te verminderen.

Wat levert het op?

- Passende, laagdrempelige basisondersteuning voor alle jeugdigen en gezinnen, tijdige toegang tot ondersteuning/jeugdhulp, het verminderen van de wachttijden en (indien nodig) het inzetten van specialistische jeugdhulp.
- Beperken van de onnodige verwijzingen naar specialistische (met name GGZ) jeugdhulp door huisartsen.

6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal**Wat willen we bereiken?**

We organiseren toegang dicht bij de inwoner en ondersteunen ontmoetingen in de wijk. Eigen kracht, ontmoeten, elkaar helpen en naar elkaar omkijken staat centraal. We zetten in op de beweging van zorg naar gezondheid.

Wat gaan we ervoor doen?

Op basis van het landelijk convenant Stevige Lokale Teams richten we in Roermond lokale teams in die inwoners ondersteunen bij hun regie, zelf ondersteuning en hulp bieden, en waar nodig extra hulp inschakelen. In lijn met het convenant werken deze teams dichtbij, integraal en met mandaat.

Wat levert het op?

Passende ondersteuning voor inwoners. Professionele zorg wordt aanvullend aan de eigen mogelijkheden en die van het netwerk ingezet.

6.3 Inkomensregelingen**Wat willen we bereiken?**

Wij willen dat alle inwoners kunnen beschikken over voldoende bestaanszekerheid. Dit betekent dat zij een toereikend inkomen hebben voor hun levensonderhoud en toegang tot passende en veilige huisvesting.

Daarnaast streven wij ernaar dat armoede en schulden zoveel mogelijk worden voorkomen en waar nodig effectief worden aangepakt.

Wij willen daarnaast dat financiële belemmeringen inwoners niet uitsluiten van deelname aan sport- en cultuuractiviteiten. Daarom zetten wij in op een structurele deelname aan het Volwassenenfonds Sport & C Door integraal te werken binnen het brede sociaal domein richten wij ons op het tijdig signaleren van financiële problematiek, het bieden van passende ondersteuning en het duurzaam versterken van de financiële positie van inwoners. Zo dragen wij bij aan een gezond en veerkrachtig leven voor iedereen.

Wat gaan we ervoor doen?

- We geven uitvoering aan de wettelijke inkomensvoorzieningen (Participatiewet, IOAW (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers), IOAZ (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen), Bbz 2004 (het Besluit bijstandverlening zelfstandigen) en Wgs (Wet gemeentelijke schuldhulpverlening);
- We voeren het uitvoeringsplan Armoede en schulden 'Bestaanszekerheid als kompas 2025-2028' uit.
- We nemen structureel deel aan het Volwassenenfonds Sport & Cultuur, zodat volwassenen met een laag inkomen kunnen deelnemen aan sport-, cultuur- en verenigingsactiviteiten.

Wat levert het op?

Inwoners ontvangen tijdig passende ondersteuning bij financiële problematiek. Hiermee wordt de financiële stabiliteit van inwoners versterkt, wordt schuldenproblematiek beheersbaar gemaakt of voorkomen en neemt de zelfredzaamheid toe. Dit draagt bij aan duurzame bestaanszekerheid en een betere participatie in de samenleving. Daarnaast kunnen alle inwoners deelnemen aan sport-, cultuur- en verenigingsactiviteiten, ongeacht hun financiële of sociale situatie.

6.4 WSW en beschut werk**Wat willen we bereiken?**

Door de 'Participatiewet in Balans' wordt de huidige Participatiewet gewijzigd met als doel deze beter aan te laten sluiten op het leven van mensen en de uitvoering te verbeteren. Per 1 januari 2026 is de eerste fase van de 'Participatiewet in Balans' in werking getreden, gedurende 2026 fase 2. Met ingang van 1 januari 2027 treedt fase 3 in werking. Deze laatste fase omvat een pakket definitieve wetswijzigingen dat per 1 januari 2027 ingaat en bevat complexere maatregelen die ingrijpende ICT-aanpassingen vereisen en juridisch zorgvuldig moeten worden voorbereid door gemeenten.

In aansluiting hierbij geven we invulling aan de contourennota van het mensontwikkelbedrijf Roermond 2025-2028 vanuit Doon Roermond BV.

Op basis van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) is geen nieuwe instroom meer mogelijk. Mensen die nu al een WSW-dienstverband hebben, behouden dit dienstverband in principe tot hun pensionering.

Wat gaan we ervoor doen?

- We implementeren de 3e fase van de Participatiewet in Balans die per 1 januari 2027 in werking treedt.
- We geven uitvoering aan de contourennota van het mensontwikkelbedrijf Roermond 2025-2028 vanuit Doon Roermond BV in relatie tot de ontwikkeling van Stevige Lokale Teams.
- We werken aan de invulling van de taakstelling beschut werk.
- We geven prioriteit aan wettelijke taken en zetten beschikbare middelen doelmatig in om een financieel houdbaar sociaal domein te waarborgen.
- We voeren een onderzoek uit naar het al dan niet inpassen van Groen en Doen bij DOON.

Wat levert het op?

- Met de implementatie van de Participatiewet in Balans zorgen we voor een meer effectieve, klantgerichte en menselijke uitvoering van de Participatiewet, met meer ruimte voor maatwerk, vertrouwen en participatie.
- De brede doelgroep van de Participatiewet krijgt een passende aanpak op maat waardoor ze naar vermogen kan participeren en ruimte krijgen om hun talenten te ontwikkelen. Ondersteuning is beschikbaar voor inwoners die deze nodig hebben, waarbij maatwerk wordt geboden op basis van noodzaak en effectiviteit.
- We stimuleren arbeidsdeelname en begeleiden inwoners naar werk, waarbij talenten en ontwikkelmogelijkheden centraal staan.
- De huidige WSW-doelgroep en de doelgroep beschut werk behoudt in de basis hun dienstverband. Daarnaast zijn zoveel mogelijk mensen, inclusief degenen die voorheen onder de WSW vielen, aan het werk bij een reguliere werkgever. Als dat niet lukt, wordt beschut werk als vangnet ingezet.

6.5 Arbeidsparticipatie

Wat willen we bereiken?

We streven naar een goed functionerende arbeidsmarkt voor iedereen. Een (regionale) arbeidsmarkt waarin vraag en aanbod van arbeid met elkaar in evenwicht zijn en waar plek is voor iedereen die wil en kan werken, ook voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

We willen bereiken dat zoveel mogelijk inwoners mee kunnen doen in de samenleving: met werk, in onderwijs en stage, met een vrijwilligersbaan of andere vormen van deelname aan de maatschappij.

Wat gaan we ervoor doen?

- Het doorontwikkelen van het Regionaal Werkcentrum vanuit onze rol als centrumgemeente. Daarbij wordt in de arbeidsmarktregio Midden-Limburg integraal samengewerkt op het gebied van werkzoekenden, werkenden en werkgeversdienstverlening. De dienstverlening van de WerkgeversServicepunten zal worden geïntegreerd in het Regionaal Werkcentrum.
- We bouwen op basis van een regionale Meerjarenagenda verder aan de samenwerking met de partners (onderwijs, werkgeversorganisaties, vakbonden, UWV, gemeenten) in het regionaal beraad.
- We zetten subsidieregelingen, opleidingen en extra begeleiding in en nemen daarmee drempels voor werkzoekenden en werkgevers weg.
- De Wet van school naar duurzaam werk, die per 1 januari 2026 in werking is getreden, heeft tot doel om jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt de juiste begeleiding en ondersteuning te geven richting economische zelfstandigheid. In 2027 zal dit verder doorontwikkeld worden. Dit is tevens onderdeel van Programma 4 Onderwijs.

Wat levert het op?

- Een vergroot bereik van de beschikbare dienstverlening. Het maakt dienstverlening herkenbaar en vindbaar voor (groepen) mensen en werkgevers. Werkenden, werkzoekenden en werkgevers kunnen met al hun arbeidsmarkt gerelateerde vragen hier terecht.
- Inwoners krijgen gelijke kansen op zelfontplooiing, participatie, werk en inkomen en worden in staat gesteld om maximaal te participeren.
- Werkgevers krijgen de ondersteuning die nodig is om inwoners een kans te geven op de arbeidsmarkt.
- Inwoners kunnen gebruik maken van een werkomgeving waarin hun talenten tot bloei komen, passend bij de mens wie ze zijn. Een plek waar talentontwikkeling voor de hele doelgroep van de Participatiewet (inclusief WSW) ingevuld kan worden.

6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)

We geven uitvoering aan onze wettelijke taak door het bieden van hulpmiddelen, vervoer en passende woonvoorzieningen voor inwoners met een ondersteuningsvraag zodat zij zo lang mogelijk zelfredzaam zijn, thuis kunnen wonen en kunnen meedoen in de samenleving.

6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)

We geven uitvoering aan onze wettelijke taak door het bieden van passende en kwalitatief goede hulp bij het huishouden aan inwoners die niet in staat zijn om zelf, of met hulp vanuit hun netwerk een gestructureerd huishouden te voeren waarbij het uitgangspunt is een schoon en leefbaar huis, in plaats van het overnemen van huishoudelijke taken.

De huishoudelijke hulp in Nederland staat de komende jaren (2027-2029) voor een aantal belangrijke ontwikkelingen op het gebied van de Wmo, de eigen bijdrage en de toekomstige rol van gemeenten. Dit kan leiden tot een verschuiving van gemeentelijk gefinancierde hulp naar een combinatie van:

- Zelf betaalde huishoudelijke hulp voor mensen die dat financieel kunnen dragen.
- Gemeentelijke ondersteuning voor inwoners die dit niet zelf kunnen betalen.
- Mogelijk met meer aandacht voor algemene voorzieningen, preventie en lokale sociale netwerken.
- Een grotere behoefte aan samenwerking tussen gemeenten, zorgaanbieders, welzijnsorganisaties en mantelzorgondersteuning.

6.712 Begeleiding (Wmo) & 6.71c Dagbesteding incl. vervoer (Wmo) & 6.71d Overige maatwerkarrangementen (Wmo)

We geven uitvoering aan onze wettelijke taak om de zelfredzaamheid en participatie van inwoners te bevorderen door het bieden van passende ondersteuning die aanvullend is op hun persoonlijke situatie en mogelijkheden.

6.751 / 6.752 / 6.753 Jeugdhulp ambulant lokaal / regionaal / landelijk

Wat willen we bereiken?

Vanuit de Jeugdwet en de Hervormingsagenda Jeugd hebben we de verantwoordelijkheid om een goed en dekkend aanbod aan jeugdhulp te bieden aan de jeugdigen en hun gezin. Jeugdigen en hun ouders moeten voor jeugdhulp gemakkelijk en dichtbij huis terecht kunnen.

Jeugdhulp is beschikbaar voor jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties. Het is voor jeugdigen en hun ouders helder waar ze terecht kunnen. Met jeugdhulp op locatie willen we bereiken dat jeugdigen in onze gemeente zich optimaal kunnen ontwikkelen in een veilige en stabiele omgeving. We blijven inzetten op het vergroten van de zelfredzaamheid van jeugdigen en ouders, gebruikmakend van hun netwerk en de mogelijkheden binnen de pedagogische en sociale basis. Hierbij faciliteren we onze kernpartners om domeinoverstijgend te kijken en te handelen.

Wat gaan we ervoor doen?

- We voeren de (regionale) ontwikkelagenda uit als onderdeel van de overeenkomst 'ambulante jeugdhulp en wonen'. De agenda richt zich op mogelijkheden om hulpverlening te normaliseren, eigen kracht van gezinnen te versterken en ondersteuning dichtbij te organiseren. Ook het versterken van groepsaanbod en het ontwikkelen van gezinsgerichte woonvormen maken hier onderdeel van uit.
- We continueren het project 'Samenhang Jeugdhulp-Onderwijs'. We voeren het deelproject Onderwijszorgarrangementen (OZA) uit. Doel van het project is het bundelen van ondersteuning binnen onderwijs voor specifieke doelgroepen. Dit is tevens onderdeel van Programma 4 Onderwijs.

Wat levert het op?

- Een gezamenlijke aanpak om de jeugdhulp te transformeren naar een systemisch, integraal jeugdhulpaanbod dat verbonden is met het brede sociaal domein.
- Onderwijszorgarrangementen (OZA) zorgt voor snelle, duurzame hulp en maatwerk bij complexe casussen.

6.761 / 6.762 / 6.763 Jeugdhulp met verblijf lokaal / regionaal / landelijk

Wat willen we bereiken?

We willen dat jeugdigen zo veel als mogelijk thuis, of in een gezinssituatie opgroeien, en sluiten daarmee aan op de lijn van de Hervormingsagenda Jeugd. Echter is thuis of in een gezinssituatie wonen, niet voor iedere jeugdige haalbaar. Daarom willen we toe naar een aanbod van jeugdhulp met verblijf, waarbij er voor alle jeugdigen een passende plek is. De landelijke opdracht tot afbouw van de JeugdzorgPlus en de daarmee samenhangende opdracht tot het organiseren van voldoende alternatieven, biedt een uitdaging en een kans om te komen tot voldoende en passend aanbod voor die jeugdigen die (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen. Deze opgave wordt bovenregionaal opgepakt in het traject Robuust zorglandschap, waarbij op Limburgs niveau wordt gewerkt aan een passend zorglandschap. Het uiteindelijke doel is een goede ondersteuning van jeugdigen en gezinnen, waardoor jeugdigen gezond en veilig op kunnen groeien.

Wat gaan we ervoor doen?

- We zetten in op het voorkomen van uithuisplaatsingen, onder andere door aan de voorkant te werken met de gedeelde Verklarende Analyse, daarvoor is een goed georganiseerde toegang nodig en worden professionals daarin geschoold.
- We verstevigen de ambulante hulp en de ontwikkeling van meer hybride varianten van verblijf, waardoor verblijf niet meer standaard 24/7 uur hoeft te zijn. Om dat mogelijk te maken, wordt tegelijkertijd ingezet op ondersteuning aan het gezinssysteem om terugkeer naar huis mogelijk te maken.
- Met aanbieders van jeugdhulp met verblijf en verwijzers maken we afspraken over het voorkomen van 24/7 verblijf in een behandelsetting en/of het verkorten van de verblijfsduur van een jeugdige.
- We ontwikkelen, samen met aanbieders, een aanbod voor de jeugdigen die niet (meer) thuis kunnen wonen en een langdurige woonplek nodig hebben, maar die niet in een pleeggezin of gezinshuis kunnen verblijven.

Wat levert het op?

- Minder uithuisplaatsingen.
- Minder en korter verblijf in een behandelsetting.
- Kortere verblijfsduur in een behandelsetting.
- Voldoende passende woonplekken waar jeugdigen (onvoorwaardelijk) kunnen wonen buiten een behandelsetting.

6.811 Beschermd wonen (Wmo) / 6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)

Wat willen we bereiken?

Het doel is en blijft om inwoners in een kwetsbare situatie op passende wijze te ondersteunen zodat zij zo zelfstandig mogelijk kunnen meedoen en wonen in de samenleving. Er wordt maatwerk geboden en er wordt ingezet op preventie en het versterken van de sociale basis. Daarmee werken we aan de ontwikkeling van zelfredzaamheid, inclusie, participatie en herstel.

We stellen hiervoor een nieuwe regiovisie op. De nieuwe regiovisie is een richtinggevend document waarin wordt beschreven wat de gedeelde visie van de regiopartners is, welke richtinggevende principes we hanteren en voor welke strategische opgaven we aan de lat staan. De regiovisie vormt daarmee ons kompas en het biedt inwoners, aanbieders en ketenpartners duidelijkheid over waar we naartoe willen. Hoe we dit gaan uitvoeren wordt omschreven in uitvoeringsprogramma's.

Wat gaan we ervoor doen?

- We stellen een nieuwe regiovisie en een bijbehorend uitvoeringsprogramma vast met o.a. aandacht voor Jongeren uit de knel, Housing First, de Herstelacademie en Straatzorg.
- We verstevigen de samenwerking met het domein wonen, zorgverzekeraars en zorgkantoren.
- De samenwerking met het veiligheidsdomein.
- We zetten in op het borgen van de continuïteit, betaalbaarheid en kwaliteit van de ondersteuning aan inwoners met complexe problematiek.

Wat levert het op?

- De problematiek van onze inwoners lijkt complexer te worden, mede als gevolg van een steeds complexer wordende samenleving. De nieuwe regiovisie zal inspelen op de behoefte aan meer maatwerk voor specifieke doelgroepen, een vermindering van de druk op het sociaal domein, een toekomstbestendige zorg die rekening houdt met de krapte op de arbeidsmarkt, de krapte op de woningmarkt, en de toenemende druk op de maatschappelijke opvang.
- Wonen is een cruciale randvoorwaarde voor herstel, stabiliteit en perspectief. Gemeenten kunnen deze opgave niet alleen dragen; het raakt direct aan de verantwoordelijkheden van woningcorporaties, ontwikkelaars en regionale woonregio's. Hiermee zorgen we dat kwetsbare inwoners toegang hebben tot passende woonvormen, variërend van tijdelijke opvangplekken tot zelfstandig wonen met ondersteuning.
- Kwetsbare inwoners hebben uiteenlopende vormen van ondersteuning nodig: begeleiding, behandeling of langdurige zorg. Omdat deze ondersteuning verdeeld is over de Wmo, Zvw en Wlz, vraagt dit om afspraken tussen gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren over hoe zij gezamenlijk zorgen voor passende ondersteuning. Hiermee wordt geborgd dat inwoners passende ondersteuning en passende woonvormen krijgen, ongeacht in welk domein hun zorgvraag valt.
- Naarmate meer mensen uit de maatschappelijke opvang en beschermd wonen in de wijken wonen, wordt de verwevenheid tussen zorg, ondersteuning en veiligheid steeds zichtbaarder. In de wijk komen kwetsbaarheid, herstel, leefbaarheid en veiligheid samen. Met een verstevigde samenwerking met het veiligheidsdomein bereiken we dat kwetsbare inwoners veilig en stabiel in de wijk kunnen wonen, met ondersteuning die aansluit op hun situatie.
- Door te sturen op een verdere verschuiving naar lichtere ondersteuning, gericht op zelfstandig wonen, herstel en participatie, houden we de ondersteuning betaalbaar en houden we tegelijkertijd rekening met de kwaliteit van het leven van inwoners. Belangrijk onderdeel hiervan zijn de afspraken tussen de gemeenten over hun lokale inzet en het op orde brengen en houden van hun sociale basis.

6.821 Jeugdbescherming / 6.822 Jeugdreclassering**Wat willen we bereiken?**

De jeugdbescherming en jeugdreclassering (JB en JR) voert de maatregelen uit die zijn opgelegd door de rechterlijke macht wanneer de veiligheid van een jeugdige in het geding komt. Om te komen tot een stevigere jeugdige/kind- en gezinsbescherming wordt landelijk ingezet op het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming met als gezamenlijk doel om in een eerder stadium betere hulp en bescherming te bieden, gericht op samenwerking en gelijkwaardigheid en met minder organisaties in de keten. Het hele systeem rondom een jeugdige wordt in deze aanpak versterkt. De principes van het Toekomstscenario nemen we breed in de aanpak JB en JR op.

Wat gaan we ervoor doen?

- Op basis van de landelijke kaders wordt vanuit de ketenpartners toegewerkt naar een stevigere samenwerking met de uitgangspunten van het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming als leidraad. Hiervoor is in 2026 een nieuwe subsidieregeling vastgesteld, die vanaf 1 mei 2026 is ingegaan.
- Volgend op deze uniforme subsidieregeling voor heel Limburg, worden samenwerkingsafspraken opgesteld tussen de GI's en gemeenten in Limburg. Hierbij worden zowel regionale als landelijke ontwikkelingen meegenomen.

Wat levert het op?

- Eenduidige afspraken op het gebied van JB en JR tussen gemeenten en GI's.
- Versterkte samenwerking tussen ketenpartners, met name GI en gemeenten, waarbij jeugdige en het gehele systeem sneller passend ondersteuning ontvangen.

6.791 PGB Wmo & 6.792 PGB Jeugd

De best passende hulp, ondersteuning en zorg voor inwoners die dat nodig hebben. Hulp, ondersteuning en zorg vanuit de Wmo en Jeugdwet wordt door de gemeenten ingekocht en door diverse aanbieders in natura (Zorg in natura, ZIN) geleverd. Inwoners die zelf regie willen voeren over de voor hen best passende zorg kunnen ook kiezen voor een Persoonsgebonden Budget (PGB).

6.91 Coördinatie en beleid Wmo & 6.92 Coördinatie en beleid Jeugd

Wat willen we bereiken?

Om een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering vorm te geven zetten we de samenwerking met de regiogemeenten in Noord- en Midden-Limburg (NML) ten aanzien van de inkoop, het contractmanagement, toezicht en op gezamenlijke thema's voort. De beleidscoördinatie Jeugd vindt plaats op Midden-Limburgse schaal.

Wat gaan we ervoor doen?

We werken samen met de regio Noord-Limburg toe naar een zo sterk mogelijke bedrijfsvoering op Jeugd en Wmo (inkoop, contractmanagement, toezicht, facturatie en data-analyse).

Wat levert het op?

Efficiënte en effectieve bedrijfsvoering op het gebied van Wmo en Jeugd. Beleidsafstemming op regionaal niveau met aandacht voor lokale verschillen.

Baten en lasten van het programma 6

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	€ 120.803	€ 152.815	€ 132.499	€ 131.321	€ 124.749	€ 124.927
Baten	€ -38.369	€ -54.501	€ -42.025	€ -43.070	€ -43.199	€ -43.205
Resultaat voor bestemming	€ 82.434	€ 98.314	€ 90.474	€ 88.251	€ 81.550	€ 81.722
Storting in reserves	€ 5.891	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking uit reserves	€ -7.038	€ -6.126	€ -1.161	€ -859	€ -391	€ -251
Mutatie reserves	€ -1.147	€ -6.126	€ -1.161	€ -859	€ -391	€ -251
Totaal programma 6 - Sociaal domein	€ 81.287	€ 92.188	€ 89.313	€ 87.392	€ 81.159	€ 81.471

Programma 7

Volksgezondheid en milieu

Strategisch doel programma

In Roermond voelen de huidige en toekomstige generaties zich prettig en veilig in een duurzame, gezonde en groene omgeving. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040, met weerbare en gezonde inwoners die kunnen opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving en waarin sprake is van een sterke sociale basis. Waarin de fysieke en mentale gezondheid vanaf het prille begin, de eerste 1.000 dagen, wordt bevorderd en behouden en waar speciale aandacht uitgaat naar inwoners in kwetsbare situaties.

De gemeente Roermond is in 2050 klimaatneutraal en -bestendig. De gemeentelijke organisatie is dat al in 2035. Roermond levert een positieve bijdrage aan het tegengaan van de klimaatverandering. Zo is de gemeente voorbereid op die verandering. Waar nodig, past zij zich aan. De leef- en woonomgeving is groen en biodivers, het landschap groenblauw dooraderd en de natuurgebieden zijn robuust. De gemeente streeft naar een circulaire wereld. Hergebruik van materialen en afval gebruiken als grondstof wordt de standaard.

Realisatie vindt plaats met de hulp van inwoners en partners. De gemeente geeft het goede voorbeeld. Daarbij is er oog voor de ruimtelijke impact en de sociale effecten van de gezamenlijke inspanningen.

Beleidskaders:

- Meedoen naar vermogen, op weg naar een participatiesamenleving: welzijnsvisie gemeente Roermond (2012).
- Beleidskader Sociaal Domein Midden-Limburg Oost 2020-2028.
- Kiezen voor Kansen: Programma Sociaal Domein 2023-2028.
- Investeer in Jeugd 2024-2028.
- Preventie- en Gezondheidsbeleid 2026-2029 'Samen voor gezond'.
- Regioplan Integraal Zorg Akkoord (IZA).
- Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA).
- Visie 'Thuis in Roermond. Wonen, welzijn en zorg'.
- Duurzaamheidsvisie (2017).
- Programma Duurzaamheid 2025-2028.
- Transitievisie Warmte (2022).
- Water en klimaatadaptatieplan Waterpanel Noord (2026).
- Water- en rioleringsplan (2025).
- Regionale Energiestrategie Noord- en Midden-Limburg 1.0 (2021).

Verbonden partijen:

- GGD Limburg Noord als onderdeel van de Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN).
- Regionale Energiestrategie Noord- en Midden-Limburg (RES NML).
- Samenwerking Midden-Limburg (SML).
- Waterpanel Noord (WPN).
- Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL).
- Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuur Landschap).
- Grenspark Maas-Swalm-Nette.
- Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (ODNML).
- Bodemzorg Limburg.

Producten:

7.1 Volksgezondheid

Wat willen we bereiken?

We willen dat alle inwoners gezond en kansrijk kunnen opgroeien en leven, van de eerste 1.000 dagen van hun leven tot aan goed ouder worden. Zo willen we gezondheidsachterstanden terugdringen en voor kwetsbare inwoners gelijke kansen bevorderen, investeren in een gezonde leefomgeving, een gezonde leefstijl mogelijk maken en de mentale gezondheid versterken. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040 die opgroeit in een gezonde leefomgeving met een sterk sociaal netwerk. En een gemeenschap waarin iedereen zich gezien, gehoord en gesteund voelt.

Wat gaan we ervoor doen?

Vanuit het gedachtengoed van Positieve Gezondheid geven we uitvoering aan het preventie- en gezondheidsbeleid. De basisfunctionaliteiten en basisvoorzieningen uit de (regionale) AZWA werkagenda die bijdragen aan de transformatie vanuit IZA en AZWA (de beweging naar de voorkant), maken hiervan onderdeel uit:

- We geven uitvoering aan de lokale aanpak Kansrijke Start op basis van het lokaal uitvoeringsplan, o.a. door middel van het verbeteren van de samenwerking tussen het medisch en sociaal domein, het inrichten van een eenduidige prenatale en postnatale basisstructuur en het beschikbaar hebben van een formeel en informeel steunpalet.
- We implementeren lokaal de eenduidige regionale afspraken vanuit de werkagenda AZWA, waaronder de ketenaanpak voor kinderen en volwassenen met overgewicht en obesitas (Keigezond Roermond, Leefstijlinterventies) en de wijkgerichte aanpak valpreventie.
- Sociaal verwijzen: We gaan deze werkwijze doorontwikkelen met als focus bestendiging van samenwerking en methodiek. Ook eventuele uitbreiding van het aantal deelnemende huisartsenpraktijken.

Ook onderstaande punten maken onderdeel uit van het preventie- en gezondheidsbeleid:

- Voor het bevorderen van de doorstroom vanuit bovenstaande ketenaanpakken naar het reguliere sport- en beweegaanbod zetten we structureel de beweegmakelaar in. Hiermee versterken we de verbinding tussen zorg, welzijn, sport en bewegen.
- Goed ouder worden: De aanpak seniorvriendelijk Roermond wordt gecontinueerd, waarbij we blijven inzetten op het verder uitbreiden van de dementievriendelijke gemeenschap en preventie van eenzaamheid onder senioren
- Investeren in een gezonde leefomgeving: We realiseren meer gezonde kindomgevingen via de JOGG-aanpak. We geven uitvoering aan het plan van aanpak Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) om middelengebruik te verminderen. We onderzoeken of het mogelijk is beide aanpakken meer in samenhang te organiseren. We stimuleren een beweegvriendelijke omgeving met aandacht voor de Schijf van 10, groen en ruimte voor spelen en ontmoeten.
- Mentale gezondheid versterken: We zetten in op een stevige basis voor mentale gezondheid in onze gemeente door drie pijlers te versterken: locaties (laagdrempelige steunpunten), mensen en vaardigheden. We continueren de deelname aan het Actienetwerk zelfmoordpreventie Midden-Limburg en initiëren lokale acties gericht op bewustwording. We continueren de facilitering en ondersteuning van zelfregiegroepen.

De GGD Limburg Noord (GGD), als onderdeel van de Veiligheidsregio Limburg-Noord, is een belangrijke partner in de uitvoering van onze wettelijke taak vanuit de Wet publieke gezondheid (Wpg) om de gezondheid van onze inwoners te beschermen, bewaken en te bevorderen.

- De GGD Limburg-Noord geeft uitvoering aan het versterkingsplan 'Toekomstbestendige GGD'. Hiermee kan de organisatie haar wettelijke taak weer naar behoren uitvoeren.

Wat levert het op?

- Zoveel mogelijk kinderen van -10 maanden tot 2 jaar krijgen een Kansrijke Start.
- De samenwerking tussen professionals is efficiënter en er is passende ondersteuning voor kind en gezin.
- Inwoners met psychosociale problemen hebben baat bij oplossingen in het voorliggend veld en de druk op de eerstelijns zorg (huisartsen) neemt af.
- De samenwerking tussen professionals is efficiënter en er is passende ondersteuning voor volwassenen.
- Ouderen hebben laagdrempelige toegang tot de wijkgerichte aanpak valpreventie en/of een passend beweegaanbod.
- Meer inwoners nemen blijvend deel aan sport-, beweeg- en welzijnsactiviteiten, waardoor gezondheid, participatie, zelfredzaamheid en sociale verbinding worden versterkt.
- De preventieve werking die uitgaat van de aanpak seniorvriendelijk Roermond wordt gedragen en uitgevoerd door een netwerk van meer dan 60 organisaties. Daarnaast krijgen inwoners en professionals de ruimte om met initiatieven te komen gericht op preventie van eenzaamheid en verbeteren van de dementievriendelijke gemeenschap.
- Het is makkelijker om de gezonde keuze te maken voor kinderen en jongeren. De omgeving nodigt uit tot bewegen, spelen en ontmoeten.
- Meer inwoners vinden tijdig steun, waardoor problemen minder snel escaleren. Het is (meer) normaal om te praten over mentale problemen. Ervaringsdeskundigen, ervaringsdelers en lotgenoten kunnen elkaar opzoeken op een laagdrempelige manier.
- De GGD Limburg-Noord voert haar taken uit conform haar wettelijke opdracht.

7.2 Riolering**Wat willen bereiken?**

We voeren de gemeentelijke watertaken voor afvalwater, regenwater en grondwater uit. Hiermee dragen we bij aan een gezond waterecosysteem conform de Europese Kader Richtlijn Water (KRW) en werken we aan een klimaatbestendige en waterrobuuste stad in 2035. Ons (afval)watersysteem beschermt de volksgezondheid en het milieu door het vuile water af te voeren naar de zuivering. Ook verwerkt het systeem hemelwater om wateroverlast zoveel mogelijk te voorkomen, maar ook om genoeg hemelwater vast te houden voor elk nodig doel. We willen een zo natuurlijk mogelijk grondwaterniveau zonder structurele afwijkingen. Het water- en rioolsysteem is daarom een belangrijk onderdeel van de leefomgeving, waarmee er een directe band is met andere vakgebieden in de bovengrondse en ondergrondse openbare ruimte. We passen de leefomgeving zo aan dat we voorbereid zijn op het veranderende klimaat.

Wat gaan we ervoor doen?

We voeren het Water- en Klimaatadaptatieplan van de regionale samenwerking Waterpanel Noord uit.

Belangrijke speerpunten van Waterpanel Noord voor 2027 zijn:

- Samenhangende aanpak voor watervraagstukken in het buitengebied
- Lozingsroutes afvalwater en bronneringswater
- Referentie en aanpak klimaatadaptief maken bebouwde omgeving
- Voortzetten GroenBlauwe revolutie schoolpleinen

In 2027 voeren we het programma uit het Water- en rioleringsplan (Wrp) uit. De grootste en belangrijkste taak hieruit is het beheren, onderhouden en renoveren van de objecten van onze riool- en watersystemen. Andere zaken die we in 2027 oppakken vanuit riolering en water zijn onder andere:

- Emissiemaatregelen riooloverstorten
- Monitoren emissies en analyseren meetgegevens riolering
- Gegevensbeheer huisaansluitingen
- Verhoging waterweerbaarheid
- Waterrobuust Roerstreek-Noord
- Diverse afkoppelprojecten

Wat levert het op?

De maatregelen en onderzoeken leiden tot:

- Inzicht verkrijgen in de werking van de overstorten en het stelsel. Hieruit kunnen maatregelen volgen om de uitwerp te verminderen en het systeem te optimaliseren.
- Een betere structuur in de gegevens, resulteert in het makkelijker en sneller raadplegen van de data.

7.3 Afval

Wat willen we bereiken?

We willen in de gemeente Roermond groeien van een lineaire economie (met afval) naar een circulaire economie, waarin afval nauwelijks bestaat en grondstoffen steeds opnieuw gebruikt worden. Het terugdringen van de hoeveelheid huishoudelijk restafval en het verhogen van het recyclepercentage zijn speerpunten binnen het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid. Zo maken we tastbare impact, waarbij we verspilling terugdringen, de milieubelasting vermindert en circulariteit de nieuwe standaard wordt.

Wat gaan we ervoor doen?

- We zetten in op het verder verminderen van restafval en stimuleren inwoners om grondstoffen en huishoudelijk restafval beter te scheiden.
- We zetten de campagne 'Samen aan de bak' voort, met aandacht voor bewustwording rondom grondstoffen, afvalscheiding, afvalpreventie, zwerfafval en hergebruik.
- We verbeteren het inzicht in grond- en afvalstromen door data te bundelen in een dashboard en deze actief te benutten voor verbeterstappen in inzameling en verwerking.
- We werken aan de uitvoering van het nieuw vast te stellen grondstoffenplan waarbij gekeken wordt naar hoe we de inzameling van huishoudelijk afval in de toekomst willen vormgeven.
- We verder met het ontwikkelen van het toekomstige grondstoffenpark en circulair ambachtscentrum. Hier stimuleren we hergebruik, bewustwording en duurzame gedragsverandering bij inwoners.
- We vergroten de mogelijkheden om grondstoffen hoogwaardig te hergebruiken en restafval verder te verminderen.
- We voeren het nog vast te stellen plan van aanpak zwerfafval uit en werken verder aan de vermindering van zwerfafval.

Wat levert het op?

- De uitvoering van het grondstoffenplan draagt bij aan minder restafval, een hoger scheidingspercentage en een betere kwaliteit van ingezamelde grondstoffen.
- Door beter inzicht in afvalstromen en een datagedreven aanpak kan gericht worden gestuurd op de gemeentelijke doelstellingen en effectiever worden gecommuniceerd met inwoners en ketenpartners.
- In 2027 wordt gewerkt aan bewustwording rondom afvalpreventie, afvalscheiding, hergebruik en de toekomstige mogelijkheden van het grondstoffenpark en circulair ambachtscentrum.

Zodra het grondstoffenpark en circulair ambachtscentrum gerealiseerd zijn, ontstaan er extra mogelijkheden voor hergebruik, reparatie, educatie en het voorkomen van verspilling van grondstoffen. De betrokkenheid van inwoners bij de circulaire economie wordt verder vergroot.

7.4 Milieubeheer

Wat willen bereiken?

We willen een veilige, duurzame, gezonde en groene leefomgeving met ruimte voor biodiversiteit. In 2050 is Roermond klimaatneutraal. Onze eigen organisatie bereikt dit al in 2035.

Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken we aan de overgang naar duurzame energie. We maken onze leefomgeving groener en stimuleren het hergebruik van grondstoffen.

Binnen onze eigen organisatie geven we het goede voorbeeld door ons vastgoed te verduurzamen en zo circulair mogelijk met grondstoffen om te gaan. We helpen inwoners en ondernemers bij hun eigen overstap naar duurzaamheid. Daarbij werken we ook samen met partners in de regio aan een toekomstbestendig en meer decentraal energiesysteem.

Wat gaan we ervoor doen?

We voeren samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties het Programma Duurzaamheid 2025-2028 uit. Dit programma, dat in 2025 is vastgesteld, brengt alle duurzaamheidsthema's samen.

We gebruiken dit als basis voor onze acties en samenwerking. We werken datagericht en voeren een heldere communicatiestrategie uit. De gemeenteraad houden we op de hoogte via een jaarlijkse voortgangsrapportage en de bijbehorende data-rapportage.

In 2027 werken we aan verschillende concrete acties, waaronder:

- We helpen inwoners met het isoleren van hun woning met onze subsidieregeling voor isolatie.
- We stimuleren de toepassing van hybride en all-electric warmtepompen bij particuliere woningeigenaren via de gemeentelijke warmtepompsubsidieregeling. Hiermee ondersteunen we inwoners bij het verduurzamen van hun woning, het verminderen van aardgasverbruik en het beperken van CO₂-uitstoot.
- We bouwen samen met partners en relevante stakeholders verder aan de inrichting en uitvoering van de Duurzaamheidscampus voor integraal verduurzamingsadvies aan inwoners en MKB-ondernemers. Regionale samenwerking, kennisdeling, opleiding en concrete technologische toepassingen vormen de basis.
- Binnen onze eigen organisatie blijven we verduurzamen. Met de CO₂-prestatieladder meten we onze voortgang.
- Binnen het Uitvoeringsplan Luchtkwaliteit werken we momenteel aan het krijgen van inzicht in de huidige luchtkwaliteit. Via het intergemeentelijke project Grenzeloos Meten 2.0 wordt in 2027 gestart met luchtmetingen op een locatie in Roermond en andere gemeenten. Daarnaast voeren scholieren fijnstof metingen op de fiets, om zich bewust te worden van de hun eigen omgeving.
- In het warmteprogramma dat in 2027 vastgesteld moet worden bepalen we de route naar een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050.
- We stimuleren circulair bouwen bij onze eigen projecten en externe projecten met als doel het verminderen van bouwafval. Via onze deelname aan Cirkelstad leren we hoe we in onze aanbestedingen circulariteit beter kunnen uitvragen. Bij een aantal projecten is hier ook al mee gestart. Ook werken we aan schoon en emissieloos bouwen via het convenant Schoon en Emissieloos Bouwen.
- We werken aan een toekomstbestendig en duurzaam energiesysteem, zowel lokaal als regionaal. Regionaal doen we dit door de samenwerking in de Regionale Energie Strategie (RES).
- We zoeken samen met bedrijven naar oplossingen voor netcongestie en proberen netcongestie te voorkomen door netbewust te handelen. In het Actieplan Netcongestie Roermond hebben we opgenomen hoe we dit doen.
- We verwerken duurzaamheid in ons inkoop- en aanbestedingsbeleid. In 2026 zijn we begonnen met het uitvoeren van een evaluatie hoe duurzaamheid op dit moment wordt toegepast in inkoop en aanbesteding. In 2027 werken we verder aan het opstellen van richtlijnen per cluster/ inkoopcategorie/ productgroep en borgen we de aanpak door monitoring en evaluatie van inkoop om duurzaamheid structureel mee te nemen.
- Met een Soortenmanagementplan (SMP) vraagt de gemeente een gebiedsgerichte Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan bij de Provincie Limburg, geldig voor maximaal tien jaar. Binnen deze periode kan volgens vastgestelde werkwijzen gewerkt worden aan verduurzamingsmaatregelen.
- We stimuleren en ondersteunen lokale initiatieven en samenwerkingen die bijdragen aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente.

Wat levert het op?

We voeren het Programma Duurzaamheid uit en realiseren maatregelen die bijdragen aan minder CO₂-uitstoot, meer hergebruik van grondstoffen en een gezondere leefomgeving.

We realiseren in 2027:

- Een warmteprogramma met nieuwe doelstellingen voor aardgasbesparing in de gebouwde omgeving.
- De aanpak van de eerste woningen binnen tranche 1 van minimaal 809 slecht geïsoleerde woningen.
- Duurzaam inkoopbeleid: in 2027 worden voor verschillende inkoop categorieën duurzaamheidscriteria uitgewerkt.
- Een Soortenmanagementplan waarmee de leefomgeving van beschermde diersoorten wordt beschermd en tegelijkertijd de verduurzaming van het bestaande gebouwde gebied.

Baten en lasten van het programma 7

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	€ 21.071	€ 27.148	€ 24.436	€ 24.709	€ 23.701	€ 23.783
Baten	€ -18.183	€ -21.416	€ -18.098	€ -18.480	€ -18.723	€ -18.724
Resultaat voor bestemming	€ 2.888	€ 5.732	€ 6.338	€ 6.229	€ 4.978	€ 5.059
Storting in reserves	€ 158	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking uit reserves	€ -1.332	€ -1.881	€ -1.219	€ -1.432	€ 0	€ 0
Mutatie reserves	€ -1.174	€ -1.881	€ -1.219	€ -1.432	€ 0	€ 0
Totaal programma 7 - Volksgezondheid en milieu	€ 1.714	€ 3.851	€ 5.119	€ 4.797	€ 4.978	€ 5.059

Programma 8

Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Strategisch doel programma

We zetten maximaal in op het versnellen van woningbouw in de hele gemeente en in alle segmenten. We zorgen voor voldoende passende en betaalbare woningen voor verschillende doelgroepen en benutten onze schaarse ruimte toekomstbestendig, met aandacht voor leefbaarheid, bereikbaarheid, groen en voorzieningen.

Beleidskaders:

- Omgevingsvisie Roermond (2023).
- Uitvoeringsprogramma Omgevingsvisie Roermond (2026).
- Ambitiedocument Limburg Centraal (2024).
- Plan van Aanpak Omgevingsplan (2023).
- Structuurvisie Kwaliteitsbijdrage (2012).
- Welstandsnota Roermond (2025).
- Nota Grondbeleid gemeente Roermond 2025.
- Intergemeentelijke Structuurvisie Maas en Maasplassen (2014).
- Ontwikkelingskader Stedelijke Maasplassen 2020.
- Gebiedsvisie Vrijveld 2021.
- Gebiedsprofiel Centrum Swalmen (2024).
- Structuurvisie wonen Midden-Limburg 2022-2025 (2022).
- Woondeal Limburg (2023).
- Visie 'Thuis in Roermond. Wonen, welzijn en zorg' (2024).
- Nota Bodembeheer regio Maas & Roer (incl. bodemkwaliteitskaart).
- Beleidsregel 'Uitvoeringsbeleid begeleid en/of beschermd wonen en maatschappelijke opvang' (2024).
- Beleidskader huisvesting internationale werknemers Roermond (2024).
- Hoogbouwnota Roermond (2025).
- Gebiedsprofiel Niet-Stedelijke Maasplassen (2025).
- Gebiedsprofiel Spoorzone Roermond (2025).
- Gebiedsprofiel Binnenstad Roermond (2023).

Verbonden partijen:

- ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML), inclusief Geo- expertise centrum (ECGeo).
- Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (ODNML).
- Samenwerkingsverband Midden-Limburg (SML).

Producten:

8.1 Ruimte en leefomgeving

Wat willen we bereiken?

De gemeente wil een onderscheidend profiel in de regio ontwikkelen als moderne stad voor jong en oud. Ook voor langer zelfstandig wonende ouderen moet de stad een prettige leefomgeving zijn. Om de stad voor jong en oud te zijn hebben we (nieuwe) woningen, onderwijshuisvesting, ruimte voor werkgelegenheid en maatschappelijke voorzieningen nodig die hiervoor zorgen. Roermond is een leefomgeving waar ruimte is voor mens, groen, spelen, fietsen en lopen. Ook is er oog voor het tegengaan van de gevolgen van klimaatverandering (hittestress, wateroverlast en verdroging) en voor ons landschap.

Wat gaan we ervoor doen?

- In het ontwerp van de Nota Ruimte van het Rijk is opgenomen dat het Rijk samen met de regio Limburg Centraal (omgeving langs de intercitystations van Heerlen, Maastricht, Roermond, Sittard-Geleen, Weert en Venlo) voor dit gebied een integrale verstedelijkingsstrategie opstelt. In dit kader werken we samen met het Rijk en de provincie aan een uitwerking van deze woningbouwlocatie. Vanuit de samenwerking binnen Limburg Centraal gaan we afspraken met provincie (en waar mogelijk met het Rijk) maken aangaande ondersteuning van de Roermondse projecten.
- Als Roermondse uitwerking daarvan is in 2025 het Gebiedsprofiel Spoorzone Roermond vastgesteld. Op basis van het Gebiedsprofiel Spoorzone Roermond worden vanaf 2026 plannen uitgewerkt in drie deelgebieden (Spoorzone Zuid, Spoorzone Midden en Spoorzone Noord). Naast woningbouw wordt hierbij ook gekeken naar economie, bereikbaarheid/mobiliteit en leefbaarheid.
- Ten aanzien van Spoorzone Zuid gaan we een stedenbouwkundig plan opstellen en nadere afspraken maken met de grondeigenaren.
- Ten aanzien van Spoorzone Midden zitten we met ProRail in de afrondende overlegfase aangaande het krijgen van duidelijkheid van overtuiging van (een deel van) het spooreplacement.
- Voor wat betreft Spoorzone Noord gaan we aan de slag met het opstellen van een ontwikkelperspectief en gesprekken met de grondeigenaren voeren.
- De in het Plan van aanpak Ruimte, wonen en bedrijvigheid en Plan van aanpak locatieonderzoek woningbouw “straatje erbij” opgenomen locaties worden op basis van prioritering verder onderzocht, uitgewerkt en waar mogelijk tot ontwikkeling gebracht.
- We vergroten onze ‘harde en zachte plancapaciteit’ en versnellen de zoektocht naar nieuwe ontwikkellocaties. We werken samen met Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg en de Provincie Limburg aan het verbeteren van de veiligheid ten aanzien van hoog water. Hiervoor participeren we onder andere in trajecten rondom dijkversterking.
- De verlaging van de dam van het Lateraalkanaal, dit betekent een belangrijke bijdrage aan de hoogwaterveiligheid van Roermond en voor de maatschappelijk- economische ontwikkelmogelijkheden.
- Nadat de basis op orde is gebracht op de verschillende bouwstenen van het accommodatiebeleid (breed – waaronder beleid sport- en wijkaccommodaties, onderwijshuisvesting en gemeentelijk vastgoed – werken we een strategisch afwegingskader uit, inclusief een integraal proces dat het maken van weloverwogen keuzes ten aanzien van accommodaties ondersteunt en faciliteert. Hiervoor is inmiddels een stuurgroep ingesteld.

Wat levert het op?

Op basis van de ruimtelijke kaders en strategie bouwen we vanuit onze projecten aan een stad die qua ruimtegebruik van functies in balans is en zo op een verantwoorde manier groeit met behoud van onze kwaliteiten.

Het strategisch afwegingskader voor accommodatiebeleid breed levert een situatie op waarin de gemeente onderbouwd en toekomstgericht keuzes kan maken ten aanzien van accommodaties en koppelkansen, zowel proactief als reactief, waarbij wordt ingespeeld op de behoeften van stad, wijken en buurten en op (toekomstige) ontwikkelingen.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Wat willen we bereiken?

De gemeente Roermond zet het grondbeleid in om ruimtelijke en maatschappelijke doelstellingen te realiseren, met name op het gebied van woningbouw en stedelijke ontwikkeling.

Uitgangspunt is dat ontwikkelingen in beginsel door marktpartijen worden gerealiseerd, waarbij de gemeente – afhankelijk van de opgave – een faciliterende, regisserende of initiërende rol vervult. Hiermee borgen we dat projecten bijdragen aan de gewenste kwaliteit van de leefomgeving, de woningbouwopgave en andere gemeentelijke doelstellingen.

Wat gaan we ervoor doen?

- De Nota Grondbeleid Gemeente Roermond 2025 vormt het kader voor de uitvoering van het grondbeleid. Hierin is vastgelegd dat de gemeente een situationeel grondbeleid voert, waarbij per ontwikkeling een passende rol wordt gekozen. De uitvoering en financiële ontwikkeling van de gebiedsontwikkelingen wordt jaarlijks gemonitord via het Meerjarenprogramma Gebiedsontwikkeling (MPG).
- De belangrijkste gebiedsontwikkelingen die vanuit het grondbeleid worden ondersteund, zijn opgenomen in het MPG en dragen bij aan de stedelijke ontwikkeling en de woningbouwopgave van de gemeente. Voorbeelden van deze projecten zijn: Roerdelta fase 2 en 3, Centrumkwartier en Aan de Vallei. In 2027 is gestart met de sloop en het bouwrijp maken van Roerdelta fase 2 en van Centrumkwartier. In 2027 gaat de realisatie van Aan de Vallei verder.
- Daarnaast lopen diverse andere woningbouw/gebiedsontwikkeling projecten zoals Jazz City, Tegelarijeveld, Philipsterrein (herontwikkeling terrein Weerstand voor woningen en kleinschalige bedrijven), het Bisdomkwartier, Lief Vrouweveld, Leeuwen Noord en Broekhin-Noord. Enkele ontwikkelingen worden nader toegelicht:
 - Tegelarijeveld: We werken samen met Wonen Zuid en Nester verder aan de herontwikkeling van Tegelarijeveld tot een toekomstbestendige woonwijk. In 2027 zetten we de volgende stappen in de voorbereiding en planontwikkeling en werken we toe naar realisatie van de gebiedsontwikkeling.
 - Bisdomkwartier: We werken verder aan de ontwikkeling van het Bisdomkwartier en concretiseren de ontwikkelrichtingen en kansen voor het gebied.
 - Broekhin Noord en Leeuwen Noord: De gemeente faciliteert de lopende initiatieven en heeft een projectleider aangesteld om de ruimtelijke planvorming te begeleiden en verder te brengen

Wat levert het op?

De projecten leveren niet alleen een belangrijke bijdrage aan de opgave voor woningbouw maar ook aan een leefbare, aantrekkelijke, toegankelijke en klimaatbestendig leefomgeving met openbare ruimte van een hoog kwaliteit in de gemeente Roermond.

8.3 Wonen en bouwen

Wonen

Wat willen we bereiken?

In de gemeente Roermond is er voor iedereen een passende woning. Om dit te bereiken worden voldoende en de juiste woningen toegevoegd aan de woningvoorraad en wordt de bestaande woningvoorraad beter benut.

Buiten woningbouw voor de reguliere behoefte van Roermond, willen we met Limburg Centraal op termijn een passende woning gaan bieden voor een aanvullende bovenregionale behoefte.

Wat gaan we ervoor doen?

- De Wet versterking regie volkshuisvesting is in 2026 in werking getreden en vereist dat gemeenten een volkshuisvestingprogramma opstellen. Afronding van het volkshuisvestingsprogramma voor de gemeente Roermond is in de eerste helft van 2027 voorzien. Het volkshuisvestingsprogramma vormt hét kader voor het gemeentelijk handelen op dit terrein. In het kader van de Wet versterking regie volkshuisvesting dient de gemeente een huisvestingsverordening voor urgent woningzoekenden vast te stellen. Dit wordt in 2027 aan de gemeenteraad voorgelegd. We onderzoeken de meerwaarde en mogelijkheden om woningen (zowel koop als huur) toe te wijzen aan inwoners met een economische of maatschappelijke binding.
- Aanvullende woningbouwlocaties worden onder andere op basis van het “Plan van aanpak Ruimte, wonen en bedrijvigheid”, “Plan van aanpak locatieonderzoek woning-bouw “straatje erbij”” en “Limburg Centraal/Gebiedsprofiel Spoorzone” geconcretiseerd.

- Voor Limburg Centraal/Gebiedsprofiel Spoorzone willen we actief ontwikkelen en aanjagen/participeren waar nodig. De mogelijkheden voor het realiseren van hoogbouw worden binnen de kaders van de Hoogbouwnota, in bijzonder binnen de scope van het gebiedsprofiel Spoorzone en/of 'Limburg Centraal', zo maximaal mogelijk benut.
- Om woningzoekenden een stem te geven in nieuwe woningbouwplannen bereiden we een pilot voor om een raad van woningzoekenden in te stellen. Daarnaast wordt ingezet op diverse woningopgaven zoals lokale binding, doorstroming, passend wonen, woningtransformatie en nieuwe woonvormen.
- Verder worden waar mogelijk nieuwe plannen opgepakt en versneld, waarbij de door het Rijk aangekondigde verruimde mogelijkheden van woningsplitsing, optoppen, herbestemming, transformatie en vergunningvrij bouwen worden meegenomen. Ook worden nieuwe flexibele woonvormen zoals tiny houses verkend.
- Op het gebied van woningbouwsubsidies blijft de gemeente aanvullende mogelijkheden onderzoeken, naast de lopende of in afronding zijnde subsidies (waaronder Kwaliteit Limburgse centra, start bouw impuls, woningbouw op korte termijn, realisatiestimulans).
- In 2027 geven we verder uitvoering aan de visie en actieagenda 'Thuis in Roermond. Wonen, welzijn en zorg'. Daarbij zetten we onder andere in op de wonen-welzijn-zorgclusters, woningtoewijzing en doorstroming, de inzet van een passend wonen coach, meer toegankelijke woningen en geclusterde woonvormen.
- In verband met de aanvullende behoefte aan woonwagendplaatsen wordt uitvoering gegeven aan de uitbreiding.
- In december 2026 worden de nieuwe prestatieafspraken 2027-2028 met woningcorporaties en huurdersorganisaties getekend. In 2027 worden deze afspraken uitgevoerd.
- We starten met een bredere benadering voor internationale werknemers

Wat levert het op?

Er komen meer verschillende typen woningen beschikbaar voor huurders en kopers. Deze woningen passen bij de woonbehoeften van verschillende doelgroepen en zijn duurzaam en toekomstbestendig gebouwd. Er zijn veel ontwikkelingen in gang gezet en nog in gang te zetten op het gebied van woningbouw en het beter benutten van de woningvoorraad. Met het oog op de grote woningbouwopgave en de lange doorlooptijd van plannen is het in gang zetten van veel ontwikkelingen belangrijk om ook een kwalitatief en kwantitatief voldoende woningvoorraad te bereiken.

Bouwen

Wat willen we bereiken?

Na het in werking treden van de Omgevingswet beschikt Roermond over een zogenaamd tijdelijk omgevingsplan. Hierin zijn van rechtswege de huidige bestemmingsplannen, een set voormalige rijksregels (de bruidsschat) en enkele verordeningen opgenomen. Gemeenten hebben tot 2032 de tijd om tot één eigen omgevingsplan te komen. Het 'Roermonds' omgevingsplan wordt zo veel mogelijk door de eigen ambtelijke organisatie voorbereid en opgesteld. In 2027 ontvangen we vanuit de landelijke overheid geen extra middelen voor deze transitie-/decentralisatie opgave.

Verder werken we samen met onze partners in de regio aan een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving. Dat doen we samen met de Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg.

Wat gaan we ervoor doen?

- De Intaketafel/Omgevingstafel zetten we actief in ten behoeve van nieuwe ontwikkelingen.
- We werken aan de transitie naar het Roermonds omgevingsplan. We hebben tot 2032 de tijd om het tijdelijke deel om te vormen tot één volwaardig en gebiedsdekkend omgevingsplan. Daarbij worden de bestaande regels waar nodig geharmoniseerd en gestructureerd en worden beleidsmatige keuzes uit onder meer de omgevingsvisie vertaald naar juridisch bindende regels.
- We werken met een duidelijke indeling van het omgevingsplan, waarna het omgevingsplan in de komende jaren met opeenvolgende wijzigingsbesluiten wordt opgebouwd. Iedere wijziging vormt een volgende stap naar één samenhangend en toekomstbestendig omgevingsplan.

Wat levert het op?

- Inwoners, ondernemers en instellingen kunnen zich gemakkelijk informeren over de fysieke leefomgeving en geldende regels (via het Digitaal stelsel Omgevingswet, het DSO).
- Inwoners, ondernemers en instellingen worden eerder betrokken bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving door het toepassen van de omgevingsdialoog.
- De gemeente kan zorgvuldig belangen afwegen op basis van de beschikbare informatie en adviezen en hierbij rekening houden met de lokale situatie.

Baten en lasten van het programma 8

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	€ 7.297	€ 8.370	€ 12.743	€ 9.339	€ 13.125	€ 9.375
Baten	€ -2.172	€ -2.121	€ -6.525	€ -3.459	€ -7.702	€ -3.796
Resultaat voor bestemming	€ 5.125	€ 6.249	€ 6.218	€ 5.880	€ 5.423	€ 5.579
Storting in reserves	€ 1.038	€ 323	€ 5.297	€ 158	€ 158	€ 0
Onttrekking uit reserves	€ -15.130	€ -1.399	€ -5.594	€ -113	€ -113	€ -113
Mutatie reserves	€ -14.092	€ -1.076	€ -297	€ 45	€ 45	€ -113
Totaal programma 8 - Volkshv, leefomg. en sted. Vernieuw.	€ -8.967	€ 5.173	€ 5.921	€ 5.925	€ 5.468	€ 5.466

(verplichte) BBV indicatoren

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

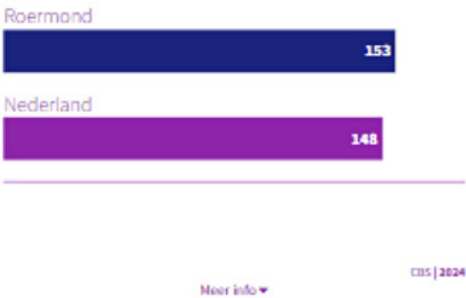
Sociaal domein

Banen
per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

Volksgezondheid en Milieu

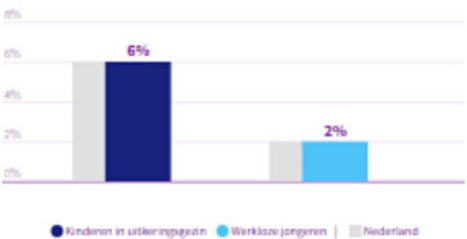
Omvang huishoudelijk restafval
kg per inwoner

Jongeren met een delict voor de rechter

Achterstand onder jeugd
Roermond

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

Netto arbeidsparticipatie

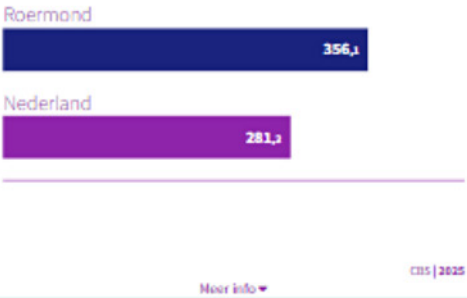

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ-waarde
x €1.000

Personen met een bijstandsuitkering
per 10.000 inwoners

4.

Paragrafen

4.1 Paragraaf Lokale heffingen

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- de visie van de gemeente Roermond ten aanzien van lokale heffingen;
- beleidskeuzes en onderbouwing berekening van tarieven;
- ontwikkelingen op het gebied van lokale heffingen;
- belastingdruk;
- belastingopbrengsten.

Visie lokale heffingen

In het coalitieakkoord 'Voor het Roermond van morgen' is als algemeen uitgangspunt geformuleerd, dat belastingen en tarieven niet meer stijgen dan de inflatie, tenzij dat niet anders kan. Daarbij is de inzet dat het belastingniveau zo laag als mogelijk blijft.

Onze gemeente slaagt er al jaren in om de belastingdruk relatief laag te houden. In de publicaties van vergelijkende cijfers van de lastendruk (de som van onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing) blijkt onze gemeente zowel op provinciaal niveau (zie Belastingoverzicht 2026 van de Provincie Limburg), als op nationaal niveau (zie Atlas van de lokale lasten 2026 van het Coelo) wederom te behoren tot de gemeenten die onder het gewogen gemiddelde weten te blijven.

Onze gemeente heft de volgende belastingen op basis van de Gemeentewet:

- onroerende zaakbelastingen;
- (water-)toeristenbelasting;
- parkeerbelasting;
- Precariobelasting (gebruik van gemeenteground)

Daarnaast heft de gemeente afvalstoffenheffing op grond van de Wet milieubeheer.

Kenmerk van deze belastingen is dat het een verplichte bijdrage van de burgers, bedrijven en instellingen aan de gemeente betreft. Hier hoeft geen rechtstreekse individuele tegenprestatie tegenover te staan.

Dit is anders voor de zogenaamde retributies en vergoedingen die door de gemeente worden gevraagd voor concreet bewezen diensten, zoals lijkbezorgingsrechten, rioolheffing, markt- en havengelden. Daarvoor hanteert onze gemeente als algemeen uitgangspunt dat de tarieven maximaal kostendekkend zijn. Dat geldt ook voor leges, de vergoeding voor administratieve diensten die door de gemeente worden verricht, zoals voor (omgevings)vergunningen, burgerlijke stand, identiteitsbewijzen en rijbewijzen. Tot slot is er de Bedrijven Investeringszone (BIZ), een bestemmingsbelasting die op verzoek van ondernemers wordt geheven om met de opbrengst activiteiten in de openbare ruimte van en voor deze ondernemers te realiseren.

Beleidskeuzes en berekening van tarieven

In de kadernota is het uitgangspunt voor de indexering van de tarieven aangegeven. Deze wordt bepaald op basis van enerzijds de prijsindexatie en anderzijds de loonindex.

Voor de prijsindexatie wordt het Prijs bruto binnenlands Product (pBBP) gehanteerd i.p.v. de Prijs Overheidsconsumptie, netto Materieel (Imoc).

De gemeentelijke loonkosten worden geïndexeerd aan de hand van de geldende CAO Gemeente-ambtenaren. Mocht deze voor het begrotingsjaar nog niet bekend zijn, dan is de loonvoet sector overheid het uitgangspunt. Dit kader is ongewijzigd t.o.v. voorgaande jaren.

Rekening houdende met bovenstaande uitgangspunten komt de inflatiecorrectie voor 2027 op 2,5%.

Het uitgangspunt voor de berekening van de tarieven voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing is, dat ze maximaal kostendekkend mogen zijn. Dat wil zeggen dat in beginsel alle kosten die de gemeente in dat kader moet maken, worden doorbelast via het tarief.

Ontwikkelingen

Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ)

Als heffingsgrondslag voor zowel eigenaren als gebruikers, geldt een percentage van de WOZ-waarde. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen woningen en niet-woningen.

In november 2023 heeft de gemeenteraad besloten om de heffingspercentages voor de niet-woningen naar het landelijke gemiddelde te laten stijgen. Vervolgens is gestart met het onderzoek en de uitwerking van dit besluit. Het landelijke gemiddelde heffingspercentage bedraagt in 2026 voor niet-woningen eigenaren 0,3401% en voor niet-woningen gebruikers 0,2395%.

Bij de tariefstelling voor 2027 wordt uitgegaan van de OZB-opbrengst 2026, verhoogd met een indexering van 2,5% voor woningen en niet-woningen en gecorrigeerd voor de meest recente waardeontwikkelingen. Voor niet-woningen wordt, conform de sinds 2023 gehanteerde lijn, aanvullend een tariefsopslag van 2,5% toegepast. Gezien de relatief lage belastingdruk van Roermond ten opzichte van het provinciale en landelijke gemiddelde wordt deze opslag ook in 2027 voortgezet.

Bovenstaande uitgangspunten leiden tot de volgende voorlopige OZB-tarieven:

Percentage van de heffingsmaatstaf (WOZ-waarde) voor berekening	2027	2026
Woningen eigenaren	0,1119%	0,1092%
Niet-woningen eigenaren	0,2535%	0,2413%
Niet-woningen gebruikers	0,2108%	0,2006%

Met bovenstaande tarieven wordt de nagestreefde totale opbrengst onroerendezaakbelasting gerealiseerd. Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde echter sterk fluctueren. Na afronding van de WOZ-waarderingsprognoses door Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) worden de definitieve OZB-tarieven woningen en niet-woningen door de raad in december 2026 vastgesteld.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een heffing ter dekking van kosten van beheer van huishoudelijke afvalstoffen. De heffing is voor rekening van gebruikers van percelen waarvoor de gemeente een inzamelverplichting voor huishoudelijk afval heeft. Het tarief voor de afvalstoffenheffing wordt in beginsel kostendekkend vastgesteld.

De afvalstoffenheffing wordt vanaf 1-1-2025 gebaseerd op de grootte van het huishouden. Voor de bepaling van de omvang van het huishouden wordt de Gemeentelijke basisadministratie per 1-1-2027 als uitgangspunt gehanteerd. Op basis van de gewijzigde systematiek is het tarief in 2027 als volgt bepaald:

Omschrijving	Tarief 2027	Tarief 2026
Eenpersoonshuishouden	€ 290,33	€ 283,25
Tweepersoonshuishouden	€ 315,03	€ 307,35
Meerpersoonshuishouden	€ 356,17	€ 347,48

Op basis van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) moet de gemeente inzichtelijk maken dat de totaal geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten en in welke mate de tarieven kostendekkend zijn. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de mate van kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing.

Overzicht kostendekkendheid afvalstoffenheffing (bedragen x € 1.000)	2027	2026
Kosten taakveld afval (incl. omslagrente)	€ 8.660	€ 8.728
Inkomsten taakveld afval (excl. heffing)	€ 920	€ 1.215
Netto kosten taakveld	€ 7.740	€ 7.513
<i>Toe te rekenen kosten</i>		
Overhead	€ 393	€ 396
BTW	€ 1.336	€ 1.215
Totale kosten	€ 9.469	€ 9.124
Opbrengst heffingen	€ 9.013	€ 8.807
Dekking uit egalisatievoorziening	- € 456	- € 317
Dekkingspercentage	100,00%	100,00%

Rioolheffing

Het uitgangspunt van de rioolheffing is om gemeenten in staat te stellen de kosten te verhalen die gepaard gaan met de gemeentelijke wateropgave. De gemeentelijke watertaken die uit de heffing bekostigd mogen worden, zijn de taken die onder andere betrekking hebben op:

- de inzameling, de berging en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater en op de zuivering van huishoudelijk afvalwater door middel van kleinere individuele installaties voor de behandeling van afvalwater (IBA);
- de inzameling en de verdere verwerking van afvloeiend hemelwater;
- het treffen van maatregelen ter voorkoming of beperking van nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming.

Ook voor de rioolheffing geldt dat deze in beginsel kostendekkend wordt vastgesteld. Hierbij wordt een voorziening ingezet om grote schommelingen in de rioolheffing op te vangen.

Per 2027 is de rioolheffing als volgt berekend:

Aantal gebruikers	Perceel (WOZ-waarde)	Eigenarenheffing 2027	Eigenarenheffing 2026
31.370	> € 40.000	€ 183,11	€ 178,64
650	< € 40.000	€ 91,55	€ 89,32

Aantal gebruikers	Gebruik (m ³)	Gebruikersheffing 2027	Gebruikersheffing 2026
30.000	1 - 400	€ 22,45	€ 21,90
125	401 - 800	€ 54,45	€ 53,90
95	801 - 2.000	€ 118,45	€ 117,90
32	2.001 - 5.000	€ 286,45	€ 285,90
6	5.001 - 10.000	€ 606,45	€ 605,90
1	10.001 - 20.000	€ 1.206,45	€ 1.205,90
3	20.001 - 30.000	€ 2.006,45	€ 2.005,90
9	> 30.000	€ 3.206,45	€ 3.205,90

Ook voor de rioolheffing wordt op basis van het BBV inzichtelijk gemaakt dat de totaal geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de mate van kostendekkendheid van de rioolheffing.

Overzicht kostendekkendheid rioolheffing (bedragen x € 1.000)	2027	2026
Kosten taakveld riolering (incl. omslagrente)	€ 5.482	€ 5.133
Inkomsten taakveld riolering (excl. rioolheffing)	€ 64	€ 68
Netto kosten taakveld	€ 5.418	€ 5.065
<i>Toe te rekenen kosten</i>		
Overhead	€ 936	€ 928
BTW	€ 767	€ 653
Totale kosten	€ 7.121	€ 6.647
Opbrengst heffingen	€ 6.544	€ 6.645
Dekking uit egalisatievoorziening	- € 577	€ 0
Dekkingspercentage	100,00%	99,98%

Bedrijven Investeringszones (BIZ)

Een BIZ is een afgebakend gebied zoals een winkelstraat of een bedrijventerrein, waarbinnen de ondernemers en/of de eigenaren samen investeren in de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving. Alle ondernemers betalen mee aan een gemeentelijke heffing om activiteiten te financieren. De activiteiten kunnen bijvoorbeeld gericht zijn op veiligheid (toezicht, verlichting, hekwerken of camerabewaking), bereikbaarheid (bewegwijzering en verkeersvoorzieningen), aantrekkelijkheid (schoonmaak, promotie, onderhoud, groenvoorziening en evenementen), etc. De BIZ-heffing wordt gebruikt om deze plannen te kunnen uitvoeren. Dit middel van belastingheffing maakt het mogelijk dat alle ondernemers in het betreffende gebied ook daadwerkelijk meebetalen.

Na een positieve draagvlakmeting in het najaar van 2025 is met ingang van 1 januari 2026 gestart met een nieuwe BIZ-periode, die loopt van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2030.

Ten opzichte van de vorige BIZ-periode zijn er enkele wijzigingen doorgevoerd: de BIZ'en Willem-Alexander en Roerstreek zijn gefuseerd tot de BIZ Industrie en Logistiek, het Retailpark heeft een extra zone (B) erbij gekregen, zone C van de Binnenstad is vergroot en in vier gebieden zijn nu ook eigenaren van leegstaande panden BIZ-bijdrage-plichtig. Daarnaast zijn de tarieven in alle BIZ-zones aangepast, onder meer vanwege inflatie en toekomstige opgaven.

Op dit moment bestaan er in Roermond zeven BI-zones:

- BI-zone Binnenstad Roermond 2026-2030
- BI-zone Merum 2026-2030
- BI-zone Stadsrand-Noord 2026-2030
- BI-zone Swalmen 2026-2030
- BI-zone Centrum Swalmen 2026-2030
- BI-zone Retailpark Roermond 2026-2030
- BI-zone Industrie en Logistiek 2026-2030

Voor de begroting van de gemeente zijn de BIZ'en financieel neutraal. Dat wil zeggen dat de BIZ-belastingen die door BsGW worden geheven en geïnd, één op één als subsidie aan de diverse BIZ'en worden uitgekeerd.

Kwijtschelding

De uitvoering van het kwijtscheldingsbeleid is opgedragen aan de uitvoeringsorganisatie BsGW. BsGW schakelt hiervoor het Inlichtingenbureau (IB) in. Dit is een door de overheid opgericht bureau dat gemeenten helpt op het gebied van de uitvoering van onder andere het bijstands- en kwijtscheldingsbeleid. Het IB toetst de gegevens die nodig zijn voor eventuele kwijtschelding aan de voorwaarden om voor kwijtschelding in aanmerking te komen. Het gaat hierbij om gegevens van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen, Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Belastingdienst en de Dienst Wegverkeer.

Huishoudens met een inkomen en vermogen onder een bepaalde norm hebben recht op kwijtschelding. Vaak komen deze huishoudens meerdere jaren achter elkaar hiervoor in aanmerking. Alle burgers die in 2026 kwijtschelding hebben ontvangen, worden geautomatiseerd getoetst en krijgen bij een positief advies automatisch kwijtschelding. In alle andere gevallen zal een burger nog het gebruikelijke kwijtscheldingsformulier moeten invullen en inzenden. Deze worden na ontvangst individueel door BsGW getoetst.

Kwijtschelding is onder voorwaarden mogelijk voor:

- rioolheffing;
- afvalstoffenheffing (het vastrecht conform artikel 1.1 van de tarieventabel verordening afvalstoffenheffing).

(bedragen x € 1.000)	2025		2026		207
	Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie per 30 juni 2026	Begroot
Afvalstoffenheffing	€ 8.748	€ 8.739	€ 8.772	€ 8.814	€ 9.089
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	€ 815	€ 561	€ 812	€ 515	€ 713
Netto	€ 7.933	€ 8.178	€ 7.960	€ 8.299	€ 8.376
Kwijtschelding overige	€ 0	€ 44	€ 0	€ 37	€ 0

De prognose kwijschelding is bepaald aan de hand van de realisatiecijfers van 2025 en op basis van de tussentijdse realisatie per 30 juni over 2026.

Belastingsamenwerking

BsGW voert de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen voor ons uit, evenals de WOZ-waarderingstaken. BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie de zorg voor het volledig, rechtmatig, juist, tijdig en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen. Eén van de doelen van deze gemeenschappelijke regeling is het minimaliseren van de kosten door middel van schaalvergroting. Per 1 januari 2026 zijn, op 2 gemeenten na, het Waterschap Limburg en alle overige 29 Limburgse gemeenten aangesloten bij de BsGW. De totale reguliere bijdrage (dus exclusief het maatwerk) voor onze gemeente aan BsGW bedraagt in 2027 € 1.333.776.

Belastingdruk

In het coalitieakkoord is ten aanzien van de gemeentelijke belastingen en de tarieven als algemeen uitgangspunt opgenomen, dat deze niet meer stijgen dan de inflatie; tenzij dat niet anders kan. Daarbij is de inzet dat het belastingniveau zo laag als mogelijk blijft.

Belastingsoort	2027	2026
OZB-eigenaren woningen	0,1119% van de WOZ- waarde	0,1092 % van de WOZ-waarde
OZB-eigenaren niet woningen	0,2535% van de WOZ-waarde	0,2413 % van de WOZ-waarde
OZB gebruik niet-woningen	0,2108% van de WOZ-waarde	0,2006 % van de WOZ-waarde
Afvalstoffenheffing*	€ 315,03	€ 307,35
Rioolheffing**	€ 205,56	€ 200,54

* voor een tweepersoonshuishouden

** bij een waterverbruik van 0 t/m 400 m³

De gemiddelde lastendruk voor woningeigenaren stijgt in 2027, bij een gemiddelde woz-waarde van een woning met waardepeildatum 01-01-2025 van € 354.000 (bron: waarderingkamer), voor een huishouden tot een bedrag ad € 916,72 ten opzichte van € 894,46 (o.b.v. de in 2027 gecorrigeerde ozb-tarieven) in 2026. Dit is een stijging van 2,5% ten opzichte van 2026.

Belastingdruk 2027	€ 916,72
Belastingdruk 2026	€ 894,46
Stijging belastingdruk t.o.v. 2026 inclusief prijsindex	2,5%
Loon/prijsindex 2027	2,5%
Stijging belastingdruk t.o.v. 2026 excl. prijsindex	0,0%

Belasting- en legesopbrengsten

De tarieven van de OZB worden berekend op basis van de totale opbrengst onroerendezaakbelasting en de waarde van de objecten. De uitgangspunten daarbij zijn hierboven beschreven. Dat geldt ook voor de tarieven van de rioolheffing en afvalstoffenheffing. Het voorstel is om de overige tarieven trendmatig aan te passen met de in de kadernota aangegeven prijsindex. Voor 2027 betekent dit een verhoging van de tarieven met 2,5%. Daarnaast wordt voor de OZB vanaf 2024 naast de index een extra opslag van 2,5% gehanteerd voor niet-woningen.

Uit de analyse van de historische ontwikkeling van de leges- en retributieopbrengsten, is de batenraming verhoogd. Afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn vanwege het gesloten stelsel niet in deze analyse betrokken. De belasting- en legesopbrengsten worden meerjarig als volgt geraamd over de jaren 2027 – 2030.

Belastingbaten (bedragen x € 1.000)		MJB 2027	MJB 2028	MJB 2029	MJB 2030
Onroerende Zaakbelasting	Eigenaar van woningen	11.734	11.980	12.232	12.232
	Eigenaar van niet-woningen	5.841	6.113	6.242	6.242
	Gebruiker van niet-woningen	4.357	4.560	4.656	4.656
Afvalstoffenheffing		9.089	9.081	9.087	9.087
Rioolheffing		6.829	7.000	7.175	7.175
BIZ-belasting		805	805	805	805
Toeristenbelasting		1.523	1.523	1.523	1.523
Lijkbezorgingsrechten		359	359	359	359
Leges WABO		835	835	835	835
Havengelden		377	377	377	377
Marktgelden		74	74	74	74
Precario		342	342	342	342
Leges		1.684	1.684	1.684	1.684
Parkeren		2.679	2.827	2.679	2.679
Totale Belastingbaten		46.528	47.560	48.070	48.070

Voor het onderbouwen van tarieven is in het BBV bepaald, dat de gemeente inzichtelijk maakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden. De berekening zelf is niet expliciet voorgeschreven, maar wel dat de wijze van toerekening op een consistente wijze moet worden toegepast. De berekening moet vervolgens worden aangevuld met een inhoudelijke toelichting over de totstandkoming van de tarieven en de beleidskeuzes die daaraan ten grondslag liggen.

Uit oogpunt van transparantie is in de toelichting op het Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV voorgeschreven dat deze toelichting niet alleen op het niveau van de verordeningen moet plaatsvinden. Dit hoort ook plaats te vinden op een meer gedetailleerd niveau: de onderliggende hoofdstukken of onderdelen. Ook de mate van kruissubsidiëring tussen de hoofdstukken of onderdelen binnen een verordening en binnen de hoofdstukken of onderdelen, moet worden toegelicht. Bij de onderdelen riolering en afval is een overzicht opgenomen van de geraamde lasten en baten en in welke mate de tarieven kostendekkend zijn.

4.2 Paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op het gemeentelijk weerstandsvermogen en de beheersing van financiële risico's in het licht van de begroting 2027. De economische- en bestuurlijke context is onveranderd complex ten opzichte van voorgaand jaar, waardoor het belang van risicobeheersing en een robuust weerstandsvermogen onveranderd hoog blijft.

Kaders vanuit het coalitieakkoord

Het coalitieakkoord 2026-2030 vormt een nieuwe basis voor het financieel beleid van de gemeente Roermond. De nadruk ligt op een sluitende begroting en een transparant en consistent financieel beleid, waarbij haalbare doelen en een realistische planning, betrouwbare data en een evenwicht tussen inkomsten en uitgaven (structureel evenwicht) rand-voorwaardelijk zijn. Binnen de begroting zoeken wij voortdurend naar ruimte om ambities te realiseren, zonder de financiële uitgangspunten en wettelijke verplichtingen uit het oog te verliezen.

De afwegingen binnen de vier sporen blijven actueel:

- Beperking van lasten en uitgaven
- Verhoging van inkomsten
- Realistisch en haalbaar
- Binnen de financiële spelregels.

Deze integrale benadering blijft nodig om ook op de lange termijn financieel in control te blijven.

Landelijke ontwikkelingen (kabinet Jetten I)

Gemeenten bevinden zich in een financieel onzekere tijd. De financiën van de decentrale overheden zijn in hoge mate afhankelijk van ontwikkelingen die zich op landelijk en internationaal niveau voordoen. Medio februari is een nieuw minderheidskabinet Jetten I beëdigd. Het coalitieakkoord, genaamd "Aan de slag, Bouwen aan een beter Nederland", werd al op 30 januari 2026 gepresenteerd en richt zich op samenwerking, betaalbare zorg en klimaat.

Tussen rijksoverheid en decentrale overheden vindt al langere tijd discussie plaats over de toereikendheid van de middelen in relatie tot het takenpakket. Het overleg tussen het nieuwe kabinet en de VNG moet nog worden voortgezet. De ontwikkeling rondom de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente, het gemeentefonds, blijft daarmee onzeker. De standen bij meicirculaire 2026 vormen het meerjarig uitgangspunt voor de begroting van 2027.

De incidentele financiële positie van de gemeente Roermond is uitstekend te noemen, maar de noodzaak om extra structurele financiering blijft onverminderd groot.

Externe onzekerheden en strategische opgaven

Het huidige tijdsgewricht blijft gekenmerkt door grote onzekerheden en geopolitieke spanningen. De oorlog in Oekraïne, de instabiliteit in het Midden-Oosten en de mondiale gevolgen van klimaatverandering raken direct en indirect ook de gemeente Roermond. Daarnaast nemen de maatschappelijke opgaven toe op het gebied van onder andere:

- Bestaanszekerheid en armoedebestrijding
- Klimaatadaptatie en energietransitie
- Woningbouw en leefbaarheid
- Jeugdzorg en zorgkosten
- Arbeidsmarkt en uitvoeringscapaciteit
- Asielopvang en integratie
- Cyberveiligheid en digitale weerbaarheid.

Deze opgaven vereisen een daadkrachtig, transparant en betrouwbaar gemeentebestuur en voldoende financiële armslag om risico's te beheersen en schokken op te vangen.

Conclusie

De begroting 2027 staat in het teken van daadkracht en vastberadenheid, zorgvuldigheid en realisme. Een solide weerstandsvermogen is daarbij geen luxe, maar noodzaak. Zeker nu aanvullende kaders (Sociaal Domein) zijn losgelaten. Wij blijven ons inzetten op het actualiseren van het risicoprofiel, het versterken van de risicobeheersing en het waarborgen van voldoende weerstandscapaciteit, zodat Roermond ook in onzekere tijden bestuurlijk en financieel koersvast kan blijven opereren.

Opbouw paragraaf

De paragraaf bestaat uit de volgende onderdelen:

- 2.1 Het gemeentelijke beleid inzake de weerstandscapaciteit en de risico's;
- 2.2 Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- 2.3 Een inventarisatie van de risico's;
- 2.4 Een toelichting op relevante risico's;
- 2.5 Een toelichting op de taakstellingen en stelposten;
- 2.6 Financiële kengetallen.

4.2.1 Het gemeentelijke beleid inzake de weerstandscapaciteit en de risico's

De basis voor de paragraaf weerstandsvermogen ligt opgesloten in de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen. De gemeenteraad heeft in de vergadering van 21 december 2023 een geactualiseerde nota vastgesteld. In deze nota heeft de gemeenteraad de kaders rondom het weerstandsvermogen en risicobeheersing opnieuw vastgesteld. De nota bevestigt het beleid dat de raad eerder (bij de begroting 2022) heeft geformuleerd ten aanzien van de gewenste omvang van het weerstandsvermogen en de minimale omvang van de algemene reserve.

Concreet zijn daarbij de volgende uitgangspunten vastgesteld:

- Voor het weerstandsvermogen wordt aangesloten bij de kwalificatie "ruim voldoende", hetgeen inhoudt dat de weerstandsratio zich bevindt tussen 1,4 en 2,0.
De weerstandsratio dient minimaal 1,4 te zijn;
- De gewenste omvang van de minimumpositie van de algemene reserve en het weerstandsvermogen wordt gekoppeld aan een gekwantificeerde risicoanalyse.

Daarnaast heeft de gemeenteraad een norm van minimaal 20% gesteld voor de solvabiliteitsratio. Deze ratio geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en het balanstotaal. Risicomanagement is structureel verankerd in het bestuurlijk besluitvormingsproces.

In het format van college- en raadsvoorstellen is de risicoparagraaf een verplicht onderdeel.

Jaarlijks wordt als onderdeel van de planning- en control cyclus in de programmabegroting en de jaarverantwoording aandacht besteed aan de risico's in relatie tot de aanwezige weerstandscapaciteit.

In de nota is aangegeven dat het risicomanagement nog verder doorontwikkeld moet worden.

4.2.2 Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die kunnen worden ingezet om financiële tegenvallers op te vangen.

In het Gemeenschappelijk financieel Toezichtkader Gemeenten 2026 is een algemeen kader geschetst hoe provincies in het kader van hun toezichtstaak bij de oordeelsvorming aan het begrip weerstandscapaciteit invulling geeft.

De weerstandscapaciteit is te onderscheiden in een incidentele en een structurele component.

De *incidentele* weerstandscapaciteit bestaat uit:

1. Algemene reserve;
2. Onvoorzien incidenteel;
3. Stille reserves;
4. Incidentele begrotingsruimte.

Uitgangspunt is, dat bestemmingsreserves niet worden gekwalificeerd als incidentele weerstandscapaciteit. De gemeenteraad kan op basis van een heroverweging besluiten om (een deel) van een reserve over te hevelen naar de algemene reserve, waarna deze meegenomen kan worden in de berekening van de weerstandscapaciteit.

De betekenis die stille reserves hebben voor de gemeentelijke weerstandscapaciteit blijkt in de praktijk beperkt en zijn daarom, conform de gedragslijn van afgelopen jaren, 'PM' opgenomen in onderstaand overzicht.

De *structurele* weerstandscapaciteit bestaat uit:

1. Onvoorzien structureel;
2. Structurele begrotingsruimte.
3. Onbenutte belastingcapaciteit

Bij het bepalen van de mogelijkheden tot belastingheffing die een gemeente heeft, wordt het zogenoemde belastingpakket gehanteerd. Dit betreft de ramingen aangaande de onroerendezaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en rioolheffingen. De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die een gemeente heeft tot aan het niveau dat de gemeente zou moeten heffen om voor toelating van een zogenaamde artikel 12 aanvraag bij het gemeentefonds in aanmerking te komen.

Ten aanzien van de post onvoorzien hanteert onze gemeente het standpunt dat er slechts een marginaal bedrag wordt opgenomen (omdat dit een verplichte uitgaaf is op grond van het BBV). Wij hanteren als uitgangspunt dat (onvoorziene) tegenvallers binnen de overige budgetten van de begroting moeten worden opgevangen.

Voor het bepalen van het structurele begrotingssaldo, dat kan worden ingezet voor het opvangen van (structurele) financiële tegenvallers, wordt aansluiting gezocht met het overzicht structureel en reëel begrotingsevenwicht, zoals dat is opgenomen in de toelichting op de financiële positie (hoofdstuk 2).

Op basis van bovenstaande uitgangspunten kan de weerstandscapaciteit voor 2027 en volgende jaren als volgt worden berekend:

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
<i>Incidentele weerstandscapaciteit:</i>				
Algemene reserve	€ 36.841	€ 36.656	€ 36.656	€ 36.656
Stille reserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Ruimte in begroting (incidenteel)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totale incidentele weerstandscapaciteit	€ 36.841	€ 36.656	€ 36.656	€ 36.656
<i>Structurele weerstandscapaciteit:</i>				
Onvoorzien structureel	€ 1	€ 1	€ 1	€ 1
Ruimte in begroting (structureel)	€ 642	€ 1.133	€ 1.005	€ 407
Onbenutte belastingcapaciteit*	€ 2.578	€ 2.578	€ 2.578	€ 2.578
Totale structurele weerstandscapaciteit	€ 3.221	€ 3.712	€ 3.584	€ 2.986
Totaal weerstandscapaciteit	€ 40.062	€ 40.368	€ 40.240	€ 39.642

* De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de extra ruimte die de gemeente heeft om, met inachtneming van de wetgeving, maximale inkomsten te genereren uit de gemeentelijke heffingen. Deze ruimte moet ingezet worden wanneer de Provincie Limburg de gemeente Roermond als artikel 12 gemeente aanmerkt. Gezien de (structurele) financiële positie ligt dit niet in de lijn der verwachtingen. Bij de gemeente Roermond zit deze ruimte in de onroerendezaakbelastingen (OZB). Om te beoordelen of er onbenutte belastingcapaciteit is, maken wij gebruik van de ruimte tussen de eigen OZB-tarieven en het redelijk peil van de OZB dat wordt vastgesteld in het kader van artikel 12 Financiële verhoudingswet (de artikel 12-norm). De door het Rijk vastgestelde artikel 12-norm is 0,1595%. Wanneer we dit percentage afzetten tegen de in de begroting opgenomen ramingen voor de OZB ontvangsten is er nog een ruimte van € 2.6 mln. De afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn 100% kostendekkend en leveren dus geen onbenutte belastingcapaciteit op.

4.2.3 Inventarisatie van risico's

Tegenover de weerstandscapaciteit staan een aantal risico's, die niet (geheel) gedekt zijn en van substantieel belang (kunnen) zijn om de financiële positie van de gemeente (meerjarig) te kunnen beoordelen. In onderstaand overzicht worden de belangrijkste risico's naar categorie samengevat. De niet financiële risico's zijn niet meegenomen in deze inventarisatie. Verder in deze paragraaf worden deze risico's toegelicht.

De benodigde weerstandscapaciteit is gelijk aan de som van alle gekwantificeerde risico's. Allereerst wordt een inschatting gemaakt van de maximale financiële impact van een risico na genomen beheersmaatregelen. Vervolgens wordt deze impact vermenigvuldigd met het percentage uit de risicoklasse. Deze risicoklasse geeft aan wat de kans is, dat het risico zich voordoet. In Roermond worden op dit moment 3 risicoklassen gehanteerd: hoog (65%), midden (35%) en laag (20%). Voor de grondexploitaties wordt een afzonderlijke risicomethodiek gehanteerd, zoals toegelicht bij het risico grondexploitaties.

Omdat het systeem van risicobeheersing nog een verdere doorontwikkeling behoeft, wordt tenslotte de optelsom van alle risico's verhoogd met 40%, waarmee eventuele risico's die nu (nog) niet in beeld zijn, verondersteld zijn ook te zijn meegenomen. Reguliere risico's, waarvoor verzekeringen zijn afgesloten, voldoende beheersmaatregelen zijn getroffen of voorzieningen zijn gevormd, maken geen onderdeel uit van de risico-inventarisatie.

Omschrijving risico's (bedragen x € 1.000)	Incidenteel	Structureel	Totaal
Boekenonderzoek Belastingdienst	p.m.		
Inflatie o.b.v. macro-economische ontwikkelingen		1.050	
Renterisico		135	
Juridische risico's	p.m.		
Toerekenen directe en/of indirecte uren aan projecten	243		
Informatiebeveiliging, privacy en fraude	1.575		
Calamiteiten	88		
Open eind regelingen sociaal domein	3.600		
Ontwikkelingen Participatiewet			
BTW risico project DAM Lateraal kanaal	1.300		
Grondexploitaties (restantrisiko)	42		
Overige gronden	425		
Verbonden partijen (o.a. ICT NML)	82		
Risico subsidieverplichting Walstroom Willem Alexanderhaven	134		
Netcongestie	p.m.		
Optelsom risicobedragen	7.977	1.185	
Omrekenfactor	1,4	1,4	
Totaal incidenteel en structureel	11.168	1.659	12.827

Conclusie ratio weerstandsvermogen

Zoals eerder aangegeven, gaat het bij het weerstandsvermogen om de robuustheid van de financiële positie. Om hier goed inzicht in te krijgen, is hieronder de van de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit (onderverdeeld in incidentele en structurele componenten) opgenomen. Incidentele risico's zijn risico's die een eenmalige last tot gevolg kunnen hebben. Ter dekking hiervan kan een beroep worden gedaan op de algemene reserves. Structurele risico's kunnen leiden tot meerjarige lasten en raken daarmee het begrotings-evenwicht. De verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit geeft inzicht in het gemeentelijk weerstandsvermogen.

Omschrijving risico's (bedragen in miljoenen euro's)	Incidenteel	Structureel
Beschikbare weerstandscapaciteit 2027	36,6	3,0
Benodigde weerstandscapaciteit op basis van risicoprofiel	11,2	1,7
Ratio weerstandsvermogen *	3,3	1,8

* normeringstabel NAR en Universiteit Twente t.b.v. het weerstandsvermogen: > 2,0 uitstekend, 1,4 < 2,0 ruim voldoende, 1,0 < 1,4 voldoende, 0,8 < 1,0 matig, < 0,8 onvoldoende en < 0,6 ruim onvoldoende.

Uitgaande van de door de raad vastgestelde streefwaarde van een ratio die tussen de 1,4 en 2,0 ligt, kan worden geconcludeerd, dat de huidige incidentele weerstandscapaciteit uitstekend is te noemen en de structurele weerstandscapaciteit ruim voldoende betreft.

4.2.4 Toelichting op risico's

Algemeen

Onderstaand worden de grootste risico's per programma nader toegelicht.

Programma 0

Bestuur en ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen

Boekenonderzoek Belastingdienst

De Belastingdienst heeft met ingang van 2025 een boekenonderzoek gestart. Het boekenonderzoek richt zich enkel op de verwerking van de btw en BCF over het boekjaar 2022. Het boekenonderzoek is op dit moment nog lopend. De Belastingdienst heeft aangegeven het onderzoek in 2026 af te ronden met een rapportage. Over de bevindingen van dit onderzoek kan ten tijde van het opstellen van de begroting, geen uitspraak worden gedaan. Indien daartoe aanleiding is, wordt dit risico op een later moment nader uitgewerkt en financieel gekwantificeerd.

Inflatie o.b.v. macro-economische ontwikkelingen

In de begroting is rekening gehouden met een stelpost prijsstijgingen, deze wordt periodiek bijgesteld o.b.v. CPB-actualisaties (pBBP/stand meicirculaire 2026). Echter de onzekerheden rondom de prijsontwikkelingen en de compensatie daarvoor via het gemeentefonds of anderszins zijn gestegen vanwege de ontwikkelingen in Oekraïne en het Midden-Oosten. Ondanks dat de energietarieven voor de gemeente Roermond nog vastliggen tot en met 2028 zijn de gevolgen direct merkbaar in de stijgende brandstof- en energieprijzen, welke de inflatie laten oplopen. Derhalve is dit risico als 'middel' gekwalificeerd. Voor de kwantificering van dit risico is rekening gehouden met 1% over de gehele begroting.

Renterisico's

De financieringspositie van de gemeente is aan wet- en regelgeving onderworpen welke is gericht op het verminderen van het renterisico. De renterisiconorm is jaarlijks onderdeel van de financieringsparagraaf bij de begroting en het jaarverslag. De treasury functionaris van de gemeente bewaakt de renteontwikkelingen en bewaakt het renterisico. Dit doet hij onder andere door te werken met liquiditeitsplanningen, spreiding en egalisatie van de vervaldata en het hanteren van een begrote omslagrente van 0,5%. Niettemin hebben wij een risicobedrag opgenomen op basis van 1% van de totale bruto financieringsbehoefte 2026 en 2027. Op dit moment wordt het risico beoordeeld als laag, omdat begrote investeringen doorschuiven. Hierdoor is er sprake van onderuitputting en is de financieringsbehoefte lager, dan vooraf begroot.

Juridische risico's

Gemeente Roermond loopt juridische risico's aangezien de gemeente veel besluiten neemt waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld. Maar ook in privaatrechtelijke zin loopt de gemeente risico's. Momenteel lopen diverse zaken waarvan onzeker is wat de uitkomst hiervan is en of deze financiële consequenties hebben. Derhalve is hiervoor een PM post opgenomen.

Toerekening ambtelijke uren aan projecten

De begrotingsvoorschriften (BBV) geven aan dat (ambtelijke) kosten die direct toerekenbaar zijn aan (investerings)projecten moeten worden geactiveerd, de daarmee gepaard gaande indirecte kosten mogen worden geactiveerd. Sinds 2020 is er een inschatting van de toe te rekenen uren opgenomen in de begroting, de daadwerkelijke toerekening vindt achteraf bij de jaarrekening plaats. In deze begroting is hieraan incidenteel € 364.000 aan toerekening toegevoegd o.b.v. een aantal specifiek toegevoegde functies. Het begrootte bedrag komt daarmee uit op € 1.214.000. Op het moment dat er als gevolg van omstandigheden (bijvoorbeeld economische neergang) het aantal projecten terugloopt, kunnen minder kosten worden doorberekend en komen deze ten laste van de exploitatie. Hierdoor lopen we een financieel risico. Gezien de huidige economische omstandigheden wordt dit risico gekwalificeerd als 'laag' ($20\% \times € 1,214 \text{ miljoen} = € 243.000$).

Informatiebeveiliging, privacy en fraude

Door toenemende digitalisering, het introduceren van nieuwe technologieën, de groei en het op grote schaal verwerken van informatie van burgers, medewerkers en andere organisaties zet steeds meer druk op de gemeentelijke organisatie om zorgvuldig met deze informatie om te blijven gaan. Deze zorgvuldigheid is wettelijk geregeld in wetgeving zoals: AVG, WPG, BIO2, NIS, Cyberwet, AI-Act, etc. Wetgeving waaraan wij moeten voldoen en ons over de naleving moeten kunnen verantwoorden. Het beschikbaar hebben van betrouwbare, correcte en beschermde informatie is essentieel voor de dienstverlening van de gemeente. Als dit niet het geval is dan kan dit ernstige gevolgen hebben op de (gehele) dienstverlening van de gemeente. Maar ook voor burgers, medewerkers en andere organisaties.

Financiële risico's zijn onder te verdelen in:

- Kosten welke ontstaan bij een incident, zoals uitval, tijd, onderzoek, herstelkosten, etc.
- Kosten aan schadeloosstelling betrokkene
- Kosten van boetes opgelegd door Autoriteiten.

Het gemiddeld financieel risico van een groot informatie-veiligheidsincident bedraagt indicatief € 4,5 miljoen. De inschatting van deze kosten is gebaseerd op kosten van eerdere informatie-veiligheidsincidenten bij instanties die zich in voorliggende jaren hebben voorgedaan. Het risico is als 'midden' gekwalificeerd ($35\% \times € 4,5 \text{ miljoen} = € 1,575 \text{ miljoen}$).

Investeren in informatiehuishouding, het voldoen aan wet- en regelgeving en het bewust omgaan met informatie door medewerkers draagt ertoe bij dat de financiële risico's kleiner worden. Neemt niet weg dat risico's op informatiebeveiligingsincidenten hierdoor nooit helemaal weggenomen kunnen worden.

Programma 1 Veiligheid

Calamiteiten

De gemeente heeft meerdere rampenbestrijdingsplannen, met enige regelmaat treedt de Maas buiten haar oevers. Het Team Bevolkingszorg houdt regelmatig oefeningen gericht op een goed lopende rampenbestrijding. In geval een calamiteit zich voordoet, is het aannemelijk dat schade niet volledig wordt vergoed en een deel daarvan ten laste van de gemeente blijft. De financiële impact van een dergelijke gebeurtenis hebben

wij ingeschat op € 250.000. Het risico is gekwalificeerd als 'midden' ($35\% \times € 250.000 = € 243.000$).

Programma 6 Sociaal Domein

Openeinderegelingen sociaal domein

We hebben in het sociaal domein te maken met ongeveer €79 miljoen aan open eind regelingen en € 35 miljoen aan verbonden partijen (Westrom, Omnibuzz, Veiligheidsregio GGD) en externe partners (waaronder Vijf). Dit is inclusief (€ 11,2 miljoen) WSW die aan de Westrom wordt verstrekt. Deze regelingen zijn ingedeeld in hoog, midden en laag risico. Voor de risicoanalyse ten aanzien van het sociaal domein, is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

1. 10% van de open eind budgetten wordt aangemerkt als risico;
2. Indien een van de risico's in de categorieën midden of hoog zich voordoet, is als uitgangspunt genomen, dat maximaal een termijn van twee jaar nodig is maatregelen te effectueren om dit risico af te dekken.

Voor risico's in de categorie laag wordt uitgegaan van een hersteltermijn van maximaal een jaar.

Voor het bovenstaande houden we rekening met een incidenteel risicobedrag ter hoogte van € 3,6 miljoen voor het sociaal domein.

In de Voorjaarsnota 2025 zijn afspraken gemaakt over het zwaarwegende advies van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd in 2027 met betrekking tot de kosten die gemeenten maken voor jeugdzorg. Deze afspraken heeft het huidige kabinet in het Overhedenoverleg van 13 april 2026 herbevestigd. Vooruitlopend op deze vervolgspraken zijn in deze begroting stelposten opgenomen, omdat we erop vertrouwen dat het rijk zich aan de gemaakte afspraken houdt.

In de Voorjaarsnota 2026 is een korting toegepast op het Gemeentefonds vanwege het afschaffen van de huishoudelijke hulp in de Wmo. Het is nog onduidelijk hoe deze bezuiniging wordt ingevuld, wat maakt dat wij de korting vanaf 2029 via een stelpost tenietdoen. Deze stelpost is onder voorbehoud van goedkeuring door de toezichthouder.

De VNG heeft voor de begroting 2027 een advies afgegeven ten aanzien van de Jeugdzorg en Wmo. Deze adviezen betreffen:

1. Maak de begroting voor 2027 sluitend.
2. Breng vanaf 2028 baten en lasten voor de jeugdzorg in balans met stelposten, waarbij u de lasten voor jeugdzorg zo realistisch mogelijk raamt.
3. Gebruik een stelpost voor de huishoudelijke hulp WMO.
4. Neem passages op over de stelposten in de risicoparagraaf.

In totaliteit is voor het advies van de VNG een totale stelpost berekend ter hoogte van ca. 6 mln, te verdelen als volgt:

- i) aanvullende maatregelen eigen bijdrage (jeugd) (€ 1,1 mln, vanaf 2028)
- ii) aanvullende maatregelen voor verkorting trajectduur (jeugd) (€ 0,3 mln, vanaf 2028)
- iii) verwacht te kort jeugdzorg, € 2,8 mln
- iv) vangnetregeling huishoudelijke hulp WMO, € 1,8 mln.

De toezichthouder heeft inmiddels ook haar zienswijze gegeven op bovenstaand advies van de VNG. In deze zienswijze geeft de toezichthouder aan niet akkoord te gaan met het instellen van een stelpost zoals benoemd onder punt iii) vooruitlopend op de uitspraken van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd. Desalniettemin vinden wij het belangrijk dit bedrag (ad. € 2,8 mln) in de risicoparagraaf te benoemen, maar vooralsnog niet als risico te kwantificeren. Naar verwachting kan dit tekort in 2027 opgevangen worden binnen het programma. Dit geldt ook voor de posten i) en ii) die reeds zijn opgenomen in de begroting, maar waarbij nog niet duidelijk is wat de financiële impact zal zijn. Wanneer de werkelijke bedragen lager uitvallen dan onze stelposten zal hier aanvullende dekking voor gevonden moeten worden in de gemeentelijke begroting.

Tot slot, in de meicirculaire 2026 is een incidentele taakmutatie (€ 1,053/k) voor 2027 opgenomen t.b.v. het uitstel vervanging abonnementstarief WMO. Naar alle waarschijnlijkheid zal dit leiden tot een tekort binnen de WMO. Wanneer zich dit voordoet zal bekeken worden of dit tekort opgevangen kan worden binnen programma 6, mocht dit niet mogelijk zijn zal hierop gestuurd worden via de tussenrapportages.

Voorgesteld wordt om vooralsnog geen maatregelen te nemen in afwachting van de uitspraken van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd. Deze worden begin 2027 verwacht. Hierop zullen eventuele vervolgstappen volgen.

Ontwikkelingen Participatiewet

Eigenaarschap

Doon

De gemeenteraad heeft op 19 september 2024 ingestemd met de overname van de uitvoeringsorganisatie van Westrom per 1 januari 2025. Per 1 januari 2025 is Doon BV opgericht. Door deze oprichting heeft de gemeente Roermond de verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering en het financieel risico als gevolg van de krimpende WSW doelgroep. Het risico kan voor de eerste jaren worden opgevangen door het ontvangen transitiebudget om de krimp- en veranderopgave mee op te vangen. Er is daarom geen risicobedrag opgenomen. Voor de langere termijn is een transitie in gang gezet waarbij het van belang is te komen tot een robuuste en toekomstbestendige organisatie voor het bedienen van de brede doelgroep Participatiewet.

Groen en Doen

De gemeente Roermond is enig aandeelhouder van de BV Groen en Doen. In deze organisatie vinden inwoners met een beperking of afstand tot de arbeidsmarkt een werkplek in het groenonderhoud van de gemeente Roermond. Om de bedrijfsvoering van Groen en Doen duurzaam toekomstbestendig te houden is een transitie noodzakelijk met een financieel risico voor de gemeente. Als enig aandeelhouder is Roermond risicodragers voor de bedrijfsvoering van deze organisatie om de continuïteit van het groenonderhoud van de gemeente en de werkplek van de medewerkers te kunnen waarborgen. Het risicobedrag is gebaseerd op beschikbaar gestelde middelen waarbij het risico als hoog is bepaald. De gemeente Roermond onderzoekt de financiële en organisatorische toekomst van Groen en Doen. In 2025 is een aanvullende kapitaalinjectie gedaan middels een agiostorting voor een bedrag van € 691.000 (resultaatbestemming jaarrekening 2024). Gelet op de financiële betrokkenheid van de gemeente Roermond bij haar eigen BV is gelijktijdig een voorziening gevormd ter afdekking van mogelijke toekomstige verliezen ter hoogte van hetzelfde bedrag, e.e.a. conform de BBV. Om die reden is hiervoor geen aanvullend bedrag opgenomen in deze risicoanalyse. In de tweede helft van 2026 wordt een definitieve keuze gemaakt tussen de toekomstscenario's. De implementatie van het gekozen scenario wordt uiterlijk per 1 januari 2027 verwacht.

Programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

BTW risico project Dam Lateraal

De belastingdienst heeft in 2019 de BTW op het project "Damverlaging Lateraalkanaal" als kostprijsverhogend aangemerkt beoordeeld en de gemaakte kosten zijn tot en met 2025 ook dusdanig verwerkt. Sinds het door de Belastingdienst ingenomen standpunt in 2019 zijn zowel de inhoudelijke doelstellingen, de governance-structuur, de financiële betrokkenheid van andere overheden als de uitvoering van het project "Damverlaging Lateraalkanaal" de laatste jaren wezenlijk gewijzigd. Intern is dit beoordeeld en worden mogelijkheden gezien om de BTW niet als kostprijsverhogend maar als compensabel aan te merken. Op basis hiervan heeft de gemeente Roermond wederom contact gezocht met de belastingdienst. De belastingdienst ziet in de genoemde wijzigingen eveneens voldoende aanknopingspunten om weer in vooroverleg te treden met de gemeente Roermond omtrent de BTW op het project. Dit vooroverleg kan wederom leiden tot een standpuntbepaling van de belastingdienst. Vooralsnog is de BTW op het project "Damverlaging Lateraalkanaal" als compensabel begroot, waarmee de gemeente een risico loopt.

Gezien het nog te voeren vooroverleg met de belastingdienst, is het BTW bedrag van € 2 mln. als 'hoog' gekwalificeerd in deze risicoparagraaf. Hiermee resulteert een risicobedrag van € 1,3 mln.

Grondexploitaties

Grondexploitaties kenmerken zich door het feit dat in een vroeg stadium investeringen worden gedaan, waarbij inkomsten en dus de dekking van de exploitatie veelal later kunnen worden ingeboekt. Grondexploitaties zijn per definitie meerjarig en zijn daarmee risicovol.

De gemeenteraad heeft op 18 september 2025 de nota Grondbeleid 2025 vastgesteld.

Voor het kwantificeren van de onvoorzienbare risico's wordt conform de Nota Grondbeleid 2025 gebruik gemaakt van de IFLO-methode (IFLO staat voor: Inspectie Financiën Lagere Overheden). Het risicobedrag, dat wordt bepaald middels deze methode, wordt gezien als de (onder)grens van het benodigde weerstandvermogen voor grondexploitaties. Conform de IFLO-methode die wordt benoemd in de nota grondbeleid wordt het risicobedrag bepaald op € 1.188.000. In dit bedrag zitten de risico's voor de project Roerdelta en voor Centrumkwartier opgenomen.

Voor afdekking van risico's t.b.v. gebiedsontwikkeling is de reserve Gebiedsontwikkeling ingesteld. Dit is dus de minimale omvang van de claim risico's grondexploitaties binnen de reserve Gebiedsontwikkeling. Deze claim wordt gevoegd door de storting van boekwinsten bij de verkoop van gronden binnen projecten met een faciliterend grondbeleid, voormalige grondexploitaties en zonder concreet plan.

Op dit moment omvat de reserve gebiedsontwikkeling € 1.146.000. In 2026 zijn geen nieuwe gerealiseerde grondopbrengsten toegevoegd aan de reserve Gebiedsontwikkeling.

Zoals bovenstaand toegelicht is het (bruto) risicobedrag is vastgesteld op € 1.188.000. Voor risicoafdekking is ultimo 2026 een bedrag van circa € 1.146.000 beschikbaar in de reserve Gebiedsontwikkeling. Het netto risico bedraagt derhalve € 42.000.

Overige gronden

In 2010 is een perceel gemeentegrond nabij de parkeergarage Stationspark geleverd aan een ontwikkelaar voor de realisatie van een kantoorcomplex. Dit perceel is geleverd op basis van een zogenaamde Groningerakte: levering met uitgestelde betaling. De koopsom bedroeg € 1.214.000. Tot het moment van betaling van de koopsom is de ontwikkelaar jaarlijks een rentevergoeding verschuldigd. De opbrengsten zijn oorspronkelijk gestort in de reserve Bereikbaarheid NS Station Oost. Wij hebben deze gelden overgeheveld naar de algemene reserve. Het mogelijke risico van het niet ontvangen van de koopsom (onder gelijktijdige teruglevering van de grond) beschouwen we als een risico waarvoor de algemene reserve kan worden aangesproken voor een bedrag van € 425.000.

Verbonden partijen (ICT NML)

Bij verbonden partijen hanteren wij als algemeen uitgangspunt, dat de verbonden partij zelf een voldoende buffer heeft voor de opvang van de risico's. Bij ICT-NML geldt een specifieke afspraak, dat 50% van de benodigde weerstandscapaciteit wordt opgebouwd bij de organisatie zelf en dat de overige 50% van de weerstandscapaciteit bij de deelnemende gemeenten als achtervang blijft. Het aandeel van Roermond in deze komt voor 2025, op basis van de begroting 2027 van ICT NML, overeen met € 81.700

Risico subsidieverplichting walstroom Willem Alexanderhaven

In de realisatieoverkomst walstroomvoorzieningen Willem Alexanderhaven is opgenomen dat de gemeente een risico draagt voor de overige middelen (50%) als de beoogde Europese CEF subsidiegelden € 382.500 onverhoopt niet zouden worden toegekend. In het voorstel hieromtrent is opgenomen dat dit als risico mee zal worden genomen. Vooralsnog wordt dit risico als 'midden' ingeschat, wat leidt tot een risicobedrag van afgerond € 134.000.

Netcongestie

Netcongestie vormt een financieel risico voor de gemeente doordat onzekerheid bestaat over toekomstige kosten en investeringen. Beperkte beschikbaarheid van netcapaciteit kan leiden tot vertragingen of aanvullende investeringen bij gemeentelijke projecten en vastgoedontwikkelingen, bijvoorbeeld in energieopslag of andere technische voorzieningen. Daarnaast kunnen ontwikkelingen rondom de aanbetalingsregeling voor netaansluitingen en stijgende energie- en nettarieven leiden tot extra financiële lasten. De financiële gevolgen zijn op dit moment nog onvoldoende concreet om te kwantificeren en worden daarom voorlopig als p.m. opgenomen.

4.2.5 Taakstellingen en stelposten

Taakstellingen, bezuinigingen, ombuigingen, onderuitputting en daarmee gemoeide stelposten, worden beoordeeld op hardheid en haalbaarheid. Ook wordt beoordeeld of ze binnen de termijn van de raming gerealiseerd worden. Het is noodzakelijk dat de ramingen hiervan reëel zijn onderbouwd. Hieronder volgt een totaaloverzicht met inhoudelijke onderbouwing van de opgenomen stelposten, taakstellingen:

Totaaloverzicht					
	Taakstelling/stelpost:	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
1	Stelpost onderuitputting BTW compensatiefonds	€ -800	€ -800	€ -800	€ -800
2	Stelpost opname meerjarige middelen CDOKE		€ -1.963	€ -1.963	€ -1.963
3	Stelpost afschaffing huishoudelijke hulp uit WMO			€ -4.176	€ -4.336
4	Stelpost onderuitnutting kapitaallasten	€ -81	€ -321	€ -218	€ -170
5	Stelpost Eigen bijdrage Jeugdzorg en Besparing trajectduur Jeugdzorg		€ -1.400	€ -1.437	€ -1.437
6	Stelpost realismefactor	€ -556	€ -556	€ -556	€ -556
7	Taakstellingen personeel	€ -568	€ -1.199	€ -1.329	€ -1.329
	Totaal	€ -2.005	€ -6.239	€ -10.479	€ -10.591

1. Stelpost onderuitputting BTW- compensatiefonds

De voorgestelde raming is gebaseerd op de ruimte onder het BCF-plafond over het jaar 2025, zoals gepubliceerd in de meicirculaire 2026. Dit is akkoord bevonden door de toezichthouder. Dit bedrag mag structureel geraamd worden. Het risico bestaat echter wel, dat deze stelpost volgend jaar o.b.v. de dan geldende richtlijn omlaag moet worden bijgesteld. Dit leidt dan tot een afname van het structureel begrotingssaldo.

2. Stelpost opname meerjarige middelen CDOKE

In 2023 hebben gemeenten miljoenen gekregen om met de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid aan de slag te gaan. Het tijdelijke karakter van de regeling (2023-2025) belemmerde een structurele versterking van de organisatie. In de meicirculaire 2026 is het bedrag gepubliceerd waarop gemeenten kunnen rekenen voor het aankomende jaar. Gemeenten mogen dit bedrag in afstemming met de toezichthouder volledig opnemen als structureel dekkingsmiddel.

3. *Stelpost afschaffing huishoudelijke hulp uit WMO*

In het coalitieakkoord van kabinet Jetten I is een maatregel opgenomen waarbij de huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening met ingang van 1 januari 2029 wordt geschrapt. In de meicirculaire is daarom een uitname van € 1,4 miljard uit het gemeentefonds gedaan. Voor de inwoners die niet in staat zijn de huishoudelijke hulp zelf te regelen blijft deze taak bij de gemeente. Voor dit vangnet wordt jaarlijks € 430 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd. Het is nog onduidelijk hoe dit vangnet eruit komt te zien en wie hiervan gebruik kan maken. Als gevolg hiervan kunnen gemeenten nog niet inzichtelijk maken wat de daadwerkelijke financiële gevolgen zijn van het nieuwe beleid. Voor de begroting 2027 staat de toezichthouder toe een stelpost op te nemen van de netto-uitname uit het gemeentefonds ter hoogte van € 1,01 miljard (€ 1.440 miljoen minus € 430 miljoen). Hierdoor heeft deze maatregel een budgetneutraaleffect op de begroting.

4. *Stelpost onderuitnutting kapitaallasten*

De stelpost onderuitnutting kapitaallasten heeft betrekking op nieuwe investeringen waarvan de kapitaallasten ten laste van de exploitatie komen. Op basis van historische cijfers binnen Roermond is rekening gehouden met 18% (max.=20%) onderuitnutting kapitaallasten, over de nieuwe investeringen vorig boekjaar zonder cumulatieve doorwerking. Deze werkwijze is door de toezichthouder akkoord bevonden.

5. *Stelpost Eigen Bijdrage Jeugdzorg en besparing trajectduur Jeugdzorg*

Vanaf 2028 neemt het Rijk een financieel voorschot op de nog te nemen maatregelen om het jeugdzorgstelsel te beheersen. Deze kortingen zijn gebaseerd op: - Het sturen op de trajectduur van jeugdhulptrajecten (€ 68 miljoen); - De invoering van een eigen bijdrage in de jeugdzorg (€ 260 miljoen). Gemeenten kunnen beide posten budgettair neutraal in hun begroting verwerken, bijvoorbeeld door hiervoor een stelpost op te nemen. Dit geldt nog steeds voor de komende begroting 2027-2030. De toezichthouder staat een budgettair neutrale verwerking toe omdat aannemelijk is dat het realiseren van deze uitwerking en wetgeving onder de verantwoordelijkheid van het Rijk valt.

6. *Realismefactor*

De beleidswensen die zijn opgenomen in de begroting 2023 zijn bij de tussenrapportages en de jaarrekening geanalyseerd. Uit deze analyse blijkt dat ca. 75% van deze ambities zijn gerealiseerd. Voor het jaar 2024 is deze analyse nog niet uitgevoerd, maar de verwachting is dat deze in eenzelfde lijn liggen. Gezien deze cijfers zou het legitiem zijn om de beleidswensen 2023 en 2024 in financiële zin meerjarig bij te stellen vanaf begrotingsjaar 2025. Om hier prudent mee om te gaan wordt niet 25%, maar 15% van deze beleidswensen opgenomen als realismefactor. De ingeboekte meerjarige realismefactor van € 556.000 is op programma/product niveau ingeboekt. Ten tijde van de kadernota 2025 heeft hierover afstemming met de toezichthouder plaatsgevonden.

7. *Taakstellingen personeel*

De taakstellingen op personeel betreffen functies in meerdere clusters zoals bijvoorbeeld functies die zich moeten terugverdienen door efficiency (AI) of in mens volgt werk (financiën), of door betere toerekening van personele lasten (adviseur formatie en personeelskosten) of functies die opgaan in toekomstig verloop i.v.m. pensionering enz. Om ook in de toekomst maatschappelijke opgaven goed te kunnen uitvoeren, investeren we via Strategische Personeelsplanning (SPP) in een wendbare en toekomstbestendige organisatie, met de juiste mensen, kennis en competenties op het juiste moment. Hiermee versterken we onze dienstverlening, uitvoeringskracht en het vermogen om in te spelen op ontwikkelingen in een krappe en snel veranderende (arbeids-)markt.

4.2.6 Financiële kengetallen

Voor gemeenten bestaat er geen harde wettelijke norm per financieel kengetal. Wel gebruiken de provinciale toezichthouders signaleringswaarden om de financiële positie en risicopositie van een gemeente te beoordelen. De kengetallen moeten daarbij in samenhang worden bekeken.

Getal	Minst risicovol	Neutraal / aandacht	Meest risicovol
Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Dit zijn de gebruikelijke signaleringswaarden uit het gemeenschappelijk financieel toezichtskader van de provincies. Categorie A geldt als minst risicovol en categorie C als meest risicovol.

Begroting 2027						
Kengetallen	Jaarverslag 2025	Begroting 2027	Norm	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Netto schuldenquote	26,3%	70,4%	72,8%	88,7%	99,5%	100,5%
Netto schuldenquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	23,2%	67,0%	69,7%	85,3%	96,1%	97,6%
Solvabiliteitsratio	43,4%	24,7%	21,1%	20,5%	19,0	18,4%
Structurele exploitatieruimte	6,5%	0,22%	0,57%	0,39%	0,34%	0,14%
Grondexploitatie	1,2%	0,8%	5,2%	0,1%	0,0%	0,0%
Belastingcapaciteit	84,5%	83,7%	90,0%	83,7%	83,7%	83,7%

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De schuldquote geeft een beeld van de relatie tussen de gemeentelijke schuldenpositie en de totale baten zoals opgenomen in de begroting. Opgenomen geldleningen brengen rentekosten en aflossingsverplichtingen met zich mee. Omdat op begrotingsniveau wordt uitgegaan van een volledige uitvoering van de investeringsplanning ligt deze ratio hoger dan op het niveau van de jaarrekening. De uitvoering van de investeringsraming kan zijn vertraagd. Uit cijfers van de VNG blijkt dat Roermond een lagere netto schuldquote heeft dan vergelijkbare gemeenten van dezelfde omvang. (50.000-100.000 inwoners). Volgens het model houdbare gemeentefinanciën is een schuldquote tot 100% normaal en ontstaat vanaf een schuldquote van meer dan 130% gevaar.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen van de gemeente uit als percentage van het totale vermogen. Zoals verwacht daalt de solvabiliteitsratio. Een score lager dan 20% wordt als risicovol gezien.

Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal “structurele exploitatieruimte” geeft aan hoe groot de structurele ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Hierbij worden de structurele baten gerelateerd aan de structurele lasten. Dit saldo wordt weergegeven in een percentage van de totale baten.

Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten of provincies leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de woningen kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd, dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio.

De gemeente Roermond kent een zeer beperkt aantal grondposities, als gevolg hiervan is het kengetal zeer gering.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de woonlasten van een meerpersoonshuishouden met een gemiddelde WOZ-waarde zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale gemiddelde woonlasten van een meerpersoonshuishouden in Roermond jaar t (2025) te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 (2024). Het geeft weer wat de “ruimte” is om belastingen te verhogen ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Het is de bevoegdheid van uw raad te bepalen met welke omvang de belastingen en heffingen worden verhoogd. Het percentage zoals berekent bij de jaarcijfers 2023 en begroting 2024 is naar beneden bijgesteld om zo aan te sluiten bij meerjarige berekeningssystematiek.

Conclusie van de kengetallen

De bovenstaande kengetallen moeten in samenhang worden gezien om daar duiding aan te geven. Op basis van bovenstaand overzicht en op basis van het weerstandsvermogen kan worden geconcludeerd dat de gemeente Roermond een stabiele financiële positie heeft. Voor 2027 betreft het solvabiliteitsratio een neutrale norm. De daling van de solvabiliteitsratio in de jaren 2028 tot en met 2030 wordt veroorzaakt door de investeringsplanning en de benodigde financieringen hiervoor. De overige kengetallen bevinden zich voor 2027 en meerjarig in de categorie minst risicovol.

4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De gemeente bezit een groot vermogen aan kapitaalgoederen zoals wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Het is cruciaal deze kapitaalgoederen in goede staat te houden voor het functioneren van onze samenleving op het terrein van vervoer, recreatie, welzijn en economie. Het totale bezit waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, duiden we aan met de term 'areaal'. De gemeente beheert het areaal zorgvuldig, daarom zijn beheerplannen opgesteld. Deze omschrijven de hoeveelheden, kwaliteitsniveaus en de kosten voor instandhouding van deze objecten. Het onderhoudsniveau is gebaseerd op de keuzes van de raad over het onderhouds- en kwaliteitsniveau. Bij de vaststelling van de Kadernota Beheer 2023 – 2032 is het onderhoudsniveau voor de periode 2024 tot en met 2026 vastgesteld op Basiskwaliteit Plus, waarna vanaf 2027 het onderhoudsscenario basiskwaliteit weer leidend wordt.

De huidige beheerplannen voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en de Kadernota Beheer lopen tot en met 2032. In 2027 wordt gestart met de noodzakelijke actualisatie van deze plannen, die in 2028 ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. Kansen voor duurzaamheid, circulariteit en klimaatadaptatie worden meegenomen bij gepland onderhoud en vervanging. Hiervoor worden ook middelen vrijgemaakt om de beheerplannen te actualiseren.

In het beheer is aandacht voor duurzame oplossingen en de mogelijkheden voor wijkgericht en projectmatig onderhoud. Door jaarlijkse prioritering van (onderhouds)maatregelen, sluit het beheer en onderhoud aan op de begroting en beleid. Kaders hierbij zijn het vastgestelde onderhoudsniveau, budgetten, participatie, het rapport "Beheerst investeren" en beleid betreffende de openbare ruimte.

In deze paragraaf worden de volgende onderdelen besproken:

1. Verhardingen.
2. Civieltechnische kunstwerken.
3. Riolering, hemelwaterafvoer en grondwater.
4. Havens en waterpartijen.
5. Groen en bomen.
6. Bossen en natuurterreinen.
7. Reiniging.
8. Openbare verlichting.
9. Inrichtingselementen.
10. Blusvoorzieningen.
11. Speelvoorzieningen.
12. Begraafplaatsen.
13. Kunstobjecten.
14. Sportlocaties- en accommodaties.
15. Onderhoud gebouwen.
16. Onderhoud schoolgebouwen.

Verhardingen

Beleidskader:

- Wettelijke kaders.
- Gemeentelijk beleid.
- Normen en richtlijnen vanuit CROW.
- Beheerplan verhardingen.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Technisch-constructief is dit niveau door de Raad vastgesteld op Basiskwaliteit. Onderhoud verhardingen is grotendeels technisch beheer, gericht op het veilig in stand houden van het areaal waarbij via gecontroleerd risico gestuurd beheer de afweging wordt gemaakt tussen repareren of vervangen.

Actuele staat van onderhoud

De technisch/constructieve kwaliteit geeft een achteruitgang aan; maar is nog voldoende. De oorzaak van deze achteruitgang is onder andere het doorschuiven van onderhoudsmaatregelen aan hoofdwegen en wijken en op onderdelen (met name asfalt) extreem stijgende materiaal-, onderhouds- en loonkosten. Om het kwaliteitsniveau op peil te houden wordt het areaal periodiek geïnspecteerd en daar waar nodig extra onderhouden.

Programma begrotingsjaar 2027

Uitvoeren civieltechnisch onderhoud zodat veilig gebruik van de openbare ruimte gewaarborgd blijft. Onderhoud wordt uitgevoerd op basis van meldingen, zowel intern als extern en visuele inspecties. Op basis van visuele weginspecties, die worden verwerkt in het beheerprogramma, wordt onderhoud geprogrammeerd uitgevoerd.

Civiltechnische kunstwerken

Beleidskader:

- Wettelijke kaders.
- Gemeentelijk beleid.
- Normen en richtlijnen vanuit CROW.
- Vastgestelde NEN-bladen.
- Beheerplan kunstwerken.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit: Het geactualiseerde beheerplan heeft het onderhoudsscenario Basiskwaliteit vertaald en het areaal opgedeeld in kunstwerken met een hoog, gemiddeld en laag risico. Zowel financiële als maatschappelijke risico's zijn meegenomen in deze beoordeling. Onkruidbestrijding en schoonhouden kunstwerken zijn tot het minimum beperkt op basis van het vastgestelde kwaliteitsniveau.

Actuele staat van onderhoud

Technisch/constructieve kwaliteit voldoet aan Basiskwaliteit. Op korte termijn verwachten we geen significante onderhoudsmaatregelen. Op middellange termijn is levensduur verlengend onderhoud aan verkeersbruggen in ontsluitingswegen te verwachten. Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten is in 2026 opdracht verstrekt voor diverse kunstwerken.

Programma begrotingsjaar 2027

- Onderhoud aan enkele fiets- en voetgangersbruggen.
- Onderhoud brugdekken diverse houten bruggen.
- Voegovergangen viaducten.

Riolering, hemelwaterafvoer en grondwater

Beleidskader:

- Wettelijke kaders.
- Water- en riolerings Plan (2025).
- Beheerplan Riolering (2023).
- Water- en klimaatadaptatieplan Waterpanel Noord (2026).

Vastgesteld kwaliteitsniveau

In tegenstelling tot diverse andere beheerdisciplines wordt bij de riolering niet getoetst op 'beeldkwaliteit'. Kwaliteitsniveau van de riolering is gebaseerd op de functionaliteit, veiligheid en technische kwaliteit van de objecten en het systeem. Voor de bescherming van de volksgezondheid, het milieu en het tegengaan van wateroverlast is goede riolering noodzakelijk. De hiervoor aanwezige infrastructurele ondergrondse openbare ruimte - in hoofdzaak bestaande uit riolering, gemalen, bergbezinkbassins, retentie- en hemelwatervoorzieningen – onderhouden we conform het beheerplan riolering. Hiermee beheren we de ondergrondse voorzieningen in de openbare ruimte op een verantwoorde wijze, gericht op het voldoen aan de wettelijke zorgplicht.

Actuele staat van onderhoud

Het rioleringsnetwerk verkeert over het algemeen in een goede conditie.

De gemetselde riolen uit de negentiende en begin twintigste eeuw vormen een specifiek aandachtspunt en verdienen daarom extra zorg.

Programma begrotingsjaar 2027

Jaarlijks wordt een deel van het rioolstelsel gereinigd en geïnspecteerd (risico gestuurd). Bij beoordeling worden schades vertaald naar noodzakelijke maatregelen. Deze maatregelen worden binnen de raamovereenkomst onderhoud riolering uitgevoerd, of indien vervanging een betere maatregel is, geprogrammeerd als onderhoudsproject.

In het WRP zijn voor 2027 enkele onderzoeksprojecten opgenomen. O.a. loopt het onderzoek van meten en monitoren emissies, en het gegevensbeheer huisaansluitingen.

Daarnaast lopen er specifiek op de investeringsplanning opgenomen integrale projecten.

Havens en waterpartijen

Beleidskader:

- Wettelijke kaders.
- Keur Waterschap.
- Meerjarenbaggerplan.
- Beheerplan Havens en Waterpartijen 2023-2032.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit.

Actuele staat van onderhoud

Het baggeronderhoud voeren we uit conform planning waarmee we havens en vijvers qua ecologie, visueel en doorstroming op het besloten kwaliteitsniveau houden. Binnen de oeververdedigingen is onderscheid te maken in natuurlijke oevers en harde oevers. Harde oevers worden daar waar mogelijk tijdens onderhoud omgevormd naar natuurlijke oevers.

Programma begrotingsjaar 2027

In 2027 wordt het baggeronderhoud gecontinueerd.

Groen en bomen

Beleidskader:

- Integrale Groenvisie 2025-2035.
- Beheerplan Groen & Bomen.
- Bomenplan 2012-2024.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Het vastgestelde onderhoudsbeeld is Basiskwaliteit: "het minimaal nog verantwoorde beheer gelet op zaken als veiligheid, voorkomen kapitaalsvernietiging, functionaliteit, ingrijpen bij klachten en minimale visuele eisen."

Actuele staat van onderhoud

De aannemer ondervindt tijdens de groeiperiode uitdagingen bij leveren van het gewenste beeldkwaliteitsniveau voor het reguliere groenonderhoud. We monitoren het geleverde kwaliteitsniveau van onderhoud door middel van regelmatig inspecties. Deze inspecties worden wekelijks met de aannemer besproken.

Door regelmatige boomcontroles en bijbehorend onderhoud borgen we onze wettelijke zorgplicht en houden we de veiligheid en kwaliteit van de bomen constant. Punt van aandacht blijft bomen in verhardingen met een slechte ondergrondse groeiplaats.

Programma begrotingsjaar 2027

Het op het vastgestelde onderhoudsniveau onderhouden van de groenvoorzieningen. Uitvoering vindt plaats via de contracten voor het onderhoud van de openbare ruimte en deels door de eigen dienst. Het geleverde kwaliteitsniveau monitoren we door middel van inspecties. Naast regulier onderhoud vervangen we kleinschalig niet vitaal en/of niet functioneel groen waarbij vergroten van biodiversiteit een aandachtspunt is. In het jaarlijkse bomenprogramma vervangen we kleinschalig niet vitale bomen en verbeteren we ondergrondse groeiplaatsen van bomen.

Bossen en natuurterreinen

Beleidskader:

- Beheerplan bos- en natuurbeheer. Het beheer en onderhoud wordt onder andere uitgevoerd vanuit de principes van het provinciale subsidiestelsel SNL.
- FSC-Certificeringsregels.
- VBNE voor veiligheid.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit voor het bosbeheer past binnen de principes voor duurzaam bosbeheer.

In het beheer en onderhoud is houtproductie geen doel op zichzelf, maar staan de opbrengsten hiervan ten gunste van een duurzaam, klimaatbestendig en (recreatief) waardevol bos en natuurareaal conform de speerpunten zoals vastgesteld in het beheerplan.

Actuele staat van onderhoud

Uit het beheerplan blijkt dat we geen grote afwijkingen constateren voor de beheergroep Bos en Natuur. Uit de leeftijdsclassieverdeling, boomsoortensamenstelling en recente inventarisaties komt naar voren dat de huidige beheerstrategie een structuurrijker bos oplevert. Om invulling te geven aan onze visie en doelstellingen, is het gedurende de komende beheerperiode zaak om bosverjonging als beheermaatregel uit te voeren. Zo zetten we de omvorming naar een klimaatbestendig, duurzaam en recreatief waardevol bos kracht bij en houden we het in stand.

Programma begrotingsjaar 2027

Conform het beheerplan wordt bij het beheer van de bos- en natuurgebieden ingezet op de doorontwikkeling van de natuurwaarden en een klimaatbestendig bos.

Onder andere door middel van bosverjonging. We proberen daarbij zoveel mogelijk gebruik te maken van natuurlijke verjonging en jonge bestaande houtopstanden. Op delen planten we een structuurrijk en klimaatbestendig bos aan.

Het beheer verschilt per vegetatietype. Gewerkt wordt met vastgestelde SNL natuurdoeltypen. Bij de lage vegetaties wordt ingezet op structureel beheer door runder- en/of schapenbegrazing.

In 2027 voeren we VTA-controles, en aanvullend onderhoud, uit aan bomen in bosranden en langs routes, in aansluiting op de richtlijnen van de VBNE. Tot slot vinden in 2027 ook enkele concrete projecten aan poelen, landschapselementen en/of heideterreinen plaats om aan de doelstellingen bij te dragen.

Reiniging

Beleidskader:

- Beheerplan Reiniging.
- Besluit gewasbeschermingsmiddelen wijziging maart 2016.
- Hondenbeleid conform raadsbesluitnummer 2009/017/2.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Het vastgestelde onderhoudsbeeld is Basiskwaliteit: "het minimaal nog verantwoorde beheer gelet op zaken als veiligheid, voorkomen kapitaalsvernietiging, functionaliteit, ingrijpen bij klachten en minimale visuele eisen."

Actuele staat van onderhoud

Er zijn geen achterstanden in het beeldkwaliteitsniveau. We monitoren het geleverde kwaliteitsniveau van onder door middel van regelmatige inspecties.

Programma begrotingsjaar 2027

Het onderhouden van de openbare ruimte door middel van het vastgestelde onderhoudsniveau. Uitvoering vindt plaats via de contracten voor het onderhoud van de openbare ruimte en deels door de eigen dienst. Het geleverde kwaliteitsniveau blijven we monitoren door middel van inspecties.

Openbare verlichting

Beleidskader:

- Kadernota Beheer “Licht op Roermond” 2023- 2032.
- Energieakkoord 2013.
- Uitgangspunt bij alle nieuwe te realiseren werken is dat de inrichting voor de openbare verlichting voldoen aan de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde (NSVV) 2018.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit.

Actuele staat van onderhoud

De actuele staat van onderhoud is conform het in het beheersplan 2023 – 2032 vastgestelde kwaliteitsniveau. Momenteel worden er jaarlijks in het verledingsprogramma technisch afgeschreven armaturen vervangen door de energiezuinige LED-armaturen. In het energieakkoord van 2013 staat echter opgenomen dat in 2030, 50% van de openbare verlichting in LED-verlichting uitgevoerd moet zijn. Momenteel is 61% van het areaal in LED-verlichting uitgevoerd. Na het verledingsprogramma van 2026 is dit 76%. Hiervoor is in de kadernota 2024 vastgesteld om dit versneld uit te voeren. Deze versnelde uitvoer naar LED is in 2024 gestart om van conventionele verlichting naar de energiezuinige LED-verlichting. Buiten de besparing aan energiekosten levert dit ook een CO2-besparing op.

Programma begrotingsjaar 2027

Regulier onderhoud en vervangen van masten en armaturen conform planning en via projecten, onder andere het jaarlijkse verledingsprogramma en de versnelde uitvoering naar LED-verlichtingsprogramma.

Inrichtingselementen

Beleidskader:

- Kadernota Beheer 2023-2032.
- Burgerlijk wetboek.
- Wegenverkeerswet 1994.
- CROW-publicatie 337.
- Duurzaam inkopen.
- Bouwstoffenbesluit.
- ARBO.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit.

Actuele staat van onderhoud

Om een beter inzicht te krijgen in de staat en omvang van het areaal plannen we areaalopnames in, zodat we een goed beeld kunnen vormen over de onderhouds- en vervangingskosten. De actuele staat van onderhoud is conform het vastgestelde kwaliteitsniveau. Indien we bij een inrichtingselement constateren dat deze niet meer voldoet, vervangen of verwijderen we deze.

Programma begrotingsjaar 2027

Regulier onderhoud, vervanging en technische aanpassingen van het areaal op basis van meldingen, via projecten en onderzoek.

Blusvoorzieningen

Beleidskader:

- Kadernota Beheer 2023 – 2032.
- Richtlijn 2200 Brandputten versie 2.0.
- NVBR 12-11-2016 Bluswatervoorziening en bereikbaarheid.
- Brandkranen overeenkomst Roermond_2013.
- Duurzaam inkopen en Regionaal modelbeleid bluswater en bereikbaarheid.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Conform gestelde normeringen.

Actuele staat van onderhoud

De actuele staat van onderhoud is geheel conform het vastgestelde kwaliteitsniveau van de secundaire blusvoorzieningen. Indien we bij een secundaire blusvoorziening constateren dat deze niet meer voldoet, herstellen en certificeren we deze opnieuw, de kosten daarvoor worden op regie basis vastgesteld.

Om een beter inzicht te krijgen in de staat en omvang van het areaal, plannen jaarlijkse areaalopnames in zodat we het bestaand en opgesteld beeld over de onderhouds- en vervangingskosten structureel en jaarlijks kunnen bevestigen.

De blusvoorzieningen behoeven aan de door de VRLN gestelde bluswaliteit (lees debiet en technische bruikbaarheid) te voldoen. Deze dienen in een goede technische staat te verkeren en betrouwbaar te zijn, e.e.a. conform veiligheidseisen zoals gesteld in boven genoemde modelbeleid. Alle primaire, secundaire en tertiaire blusvoorzieningen voldoen aan de daarvoor gestelde eisen.

Alle secundaire blusvoorzieningen worden jaarlijks getest en gecertificeerd conform het daarvoor opgesteld en geaccordeerde “RMCL -Inkoopstrategie 20240620 Secundaire Blusvoorzieningen” en de daarvoor geaccordeerde “20240627 Voorstel aan de Concern Manager Sanering Brandblusputten.”

Programma begrotingsjaar 2027

Primaire Blusvoorzieningen: Regulier onderhoud middels onderhoudscontract met WML (Brandkranen).

Secundaire en Tertiaire Blusvoorzieningen: Regulier onderhoud; vervanging en technische aanpassingen van het areaal op basis van regulier onderhoud en certificering (op jaarbasis), via meldingen uit de VRLN of via meldingen uit WML.

Nooddrinkwatervoorzieningen: geen wijzigingen na wijzigingen in de eisen voor de opstelplaatsen die in 2025 en 2026 zijn verwerkt.

Speelvoorzieningen

Beleidskader:

- Beheerplan Spelen en het beleidsstuk Spelen.
- Beweging en ontmoeten in de openbare ruimte 2025-2035.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit: In de gemeente Roermond streven we naar een functioneel, vitaal, veilig en aantrekkelijk speelareaal met speeltoestellen en speelaanleidingen in een aantrekkelijke speelomgeving. Het beheer van speel- en sportvoorzieningen is erop gericht om op een sobere, doelmatige en verantwoorde wijze te beheren. Gericht op het blijven boven de ondergrenzen van normen, waardoor we risico's en klachten beperken. Hierbij hanteren we een afschrijvingstermijn van 15 jaar voor vervangingen en een rendabel onderhoud.

De speelvoorzieningen dienen wettelijk te voldoen aan de Europese Normen met betrekking tot veiligheid en functionaliteit: NEN-EN 1176 voor speeltoestellen en NEN-EN 1177 voor val-dempende ondergronden conform het Warenbesluit Attractie en Speelvoorzieningen.

Actuele staat van onderhoud

Bij de gemeentelijke speelvoorzieningen is geen sprake van achterstallig onderhoud. De voorzieningen zijn te allen tijde schoon, heel en veilig conform de vastgestelde normen. We monitoren de staat van onderhoud door het regelmatig uitvoeren van inspecties.

Wel zijn er nog een aantal voorzieningen die de afschrijving hebben bereikt. Deze vervangen we op basis van de inspectiegegevens en de investeringsplanning.

Programma begrotingsjaar 2027

De speelvoorzieningen inspecteren we conform beheerplan op functionaliteit en veiligheid, waarbij we gebreken verhelpen.

In 2027 vervangen we speelvoorzieningen, conform investeringsplanning op wijkniveau. Daarnaast vervangen we afgeschreven voorzieningen waar nodig 1 op 1.

Begraafplaatsen

Beleidskader:

- Beheerplan Begraafplaatsen 2023 – 2032.
- Plan voor instandhouding en ontwikkeling van beschermde begraafplaatsen (alleen voor begraafplaats “Nabij Kapel in ‘t Zand”).
- Groenplan (alleen voor begraafplaats “Nabij Kapel in ‘t Zand”).

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit.

Actuele staat van onderhoud

Voor de meeste onderdelen is de huidige kwaliteit goed.

Programma begrotingsjaar 2027

In 2027 vindt het beheer en onderhoud plaats volgens het vigerende beheerplan. De adviezen voortvloeiend uit het Groenplan “Groen op den aje kirkhaof” zullen verder worden opgepakt. Tevens wordt verder gewerkt aan de uitbreiding van het Islamitische gedeelte op begraafplaats Tussen de Bergen.

Kunstobjecten

Beleidskader:

- Kadernota Beheer 2023 - 2032.
- Auteursrecht.
- Algemene voorwaarden plaatsen kunstobjecten in de openbare ruimte.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit: Het minimaal nog verantwoorde beheer gelet op zaken zoals veiligheid, voorkomen kapitaalsvernietiging, functionaliteit, ingrijpen bij klachten en minimale visuele eisen.

Actuele staat van onderhoud

De actuele staat van onderhoud is conform het vastgestelde kwaliteitsniveau.

Programma begrotingsjaar 2027

Regulier onderhoud conform planning en het in 2026 vernieuwde contract voor het beheer en onderhoud van kunstobjecten in de openbare ruimte.

Onderdeel	Omschrijving beheerplan	Achterstallig onderhoud cfm. BBV	Onderhoudsvoorziening	Starting in voorziening	Regulier onderhoud	Vervangingsinvestering
Verhardingen	Beheerplan Verhardingen 2023-2032	Nee	Nee	n.v.t.	€ 1.962	Vervangingen lopen mee in project-budgetten
Civieltechnische kunstwerken	Beheerplan kunstwerken 2023-2032	Nee	Nee	n.v.t.	€ 199	€ 220
Riolering	Beheerplan Riol 2023-2032 WRP 2025-2029	Nee	Nee	n.v.t.	€ 1.833	€ 4.374
Havens en waterpartijen	Beheerplan Havens & waterpartijen 2023-2032	Nee	Ja	€ 447	€ 822	n.v.t.
Groen en bomen	Beheerplan Groen & bomen 2023-2032	Nee	Nee	n.v.t.	€ 3.106	€ 150
Bossen en natuurterreinen	Beheerplan Bos & Natuur 2023-2032	Nee	Nee	n.v.t.	€ 234	n.v.t.
Reiniging	Beheerplan Reiniging 2023-2032	Nee	Nee	n.v.t.	€ 2.080	n.v.t.
Openbare verlichting	Beheerplan openbare verlichting 2023-2032	Nee	Nee	n.v.t.	€ 916	€ 565
Inrichtings-elementen	Beheerplan wegmeubilair 2023-2032	Nee	Nee	n.v.t.	€ 73	n.v.t.
Blusvoorzieningen	Beheernota beheer 2023-2032	Nee	Nee	n.v.t.	€ 82	n.v.t.
Speelvoorzieningen	Beheerplan Spelen 2023-2032	Nee	Nee	n.v.t.	€ 188	€ 450
Begraafplaatsen	Beheerplan Begraafplaatsen 2023-2032	Nee	Nee	n.v.t.	€ 536	n.v.t.
Kunstobjecten	Beheerplan kunstobjecten 2023-2032	Nee	Nee	n.v.t.	€ 57	n.v.t.

Betreffen afgeronde bedragen op duizendtallen

Sportlocaties en -accommodaties

Beleidskader:

In juli 2017 is het beheerplan Sportlocaties 2017-2026 (niet zijnde gebouwen) vastgesteld, waarin het geactualiseerde beleidskader, het kwaliteitsniveau (basiskwaliteit) en een vertaling van de hieraan gekoppelde financiële consequenties zijn opgenomen.

Daarnaast is er in april 2021 een geactualiseerd beheerplan sportaccommodaties (gebouwen) vastgesteld; uitgewerkt in een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gebruikersonderhoud sportaccommodaties (gebouwen en de bijbehorende technische installaties).

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit Plus is nauwelijks van invloed op het in stand houden van de sportvoorzieningen, daar deze moeten blijven voldoen aan de daarvoor geldende eisen. Wel wordt het visueel onderhoud (reiniging, onkruid) in overeenstemming gebracht met het vastgestelde onderhoudsniveau Basiskwaliteit Plus.

Reserve Gebruikersonderhoud gemeentelijke sportaccommodaties

Middels de besluitvorming bij de jaarrekening 2023 heeft er vrijval plaatsgevonden van de voorziening planmatig gebruikersonderhoud Sportaccommodaties op advies van de accountant. Om de vrijgevallen middelen te behouden voor het oorspronkelijk doel heeft de gemeenteraad besloten om deze middelen onder te brengen in een reserve gebruikersonderhoud gemeentelijke sportaccommodaties. Deze is toereikend om het inhalen van uitgesteld onderhoud te dekken. Voor een actuele stand verwijzen we naar de Financiële begroting (overzicht reserves en voorzieningen). Onderdeel bij de herijking van het MJOP zal zijn om een nieuwe afweging te maken in de financiering (reserve/voorziening/ exploitatie) van het planmatig gebruikersonderhoud.

Wat gaan we daarvoor doen

In 2027 vindt het beheer en gebruikersonderhoud plaats volgens zowel het geldende beheerplan sportlocaties (niet zijnde gebouwen) als het beheerplan (MJOP) sportaccommodaties (gebouwen). Beiden volgens het vastgestelde kwaliteitsniveau.

In 2025 en 2026 is een herijking van het meerjarenonderhoudsplan in voorbereiding, die nog aan uw raad zal worden voorgelegd. (MJOP).

Wat levert het op

Dit zorgt ervoor dat we de gemeentelijke sportaccommodaties en – locaties, conform het in de beheerplannen vastgesteld onderhoudsniveau, onderhouden en dat er dus geen kapitaalvernietiging plaatsvindt.

Wat mag het kosten

Voor het reguliere exploitatieonderhoud en het planmatig gebruikersonderhoud sportaccommodaties zijn in 2027 en verder de onderstaande bedragen beschikbaar:

Tabel Totaal gebruikersonderhoud

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Planmatig Onderhoud (MJOP)	405	248	248	248
Exploitatie (jaarlijks) onderhoud gebouwen	687	687	687	687
Exploitatie (jaarlijks) onderhoud (niet zijnde gebouwen)	349	349	349	349

De geraamde vervangingsinvesteringen in de periode 2027 en verder zijn opgenomen in de investeringsplanning (hoofdstuk Uiteenzetting financiële positie en toelichting) van deze begroting.

Onderhoud gebouwen

Beleidskader:

In het raadsbesluit, raadsvoorstel 2006/61/1, is de nota MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP) gemeentelijke vastgoed vastgesteld. Deze nota beschrijft het kader waarbinnen ons vastgoed op een slagvaardige en professionele wijze wordt beheerd.

Het gemeentelijk vastgoed omvat circa 110 gebouwen of objecten, exclusief onderwijshuisvesting. Binnen het vastgestelde MJOP wordt, vanuit onze verantwoordelijkheid als eigenaar, het gebouw gebonden planmatig onderhoud verzorgd gedurende de gebruiksperiode van een object.

- raadsbesluit 2006/61/1 (mei 2006)
- raadsbesluit 2013/1001/1 (december 2013)
- raadsbesluit 14233-2021 (8 april 2021)

Reserve eigenaarsonderhoud gemeentelijke gebouwen

Bij de besluitvorming over de jaarrekening 2023 (juli 2024) heeft er een vrijval plaatsgevonden van de “voorziening planmatig eigenaarsonderhoud gebouwen”. Om deze financiële middelen beschikbaar te houden voor het oorspronkelijke doel heeft de gemeenteraad toen besloten deze onder te brengen in een “reserve eigenaarsonderhoud gemeentelijke gebouwen”. Deze bestemmingsreserve is op dit moment nog toereikend. Vanuit deze reserve wordt regulier planmatig onderhoud als ook uitgesteld planmatig onderhoud financieel gedekt.

Uit de in 2025 uitgevoerde conditiemeting blijkt dat de technische staat van de gemeentelijke vastgoedportefeuille voldoende is (niveau 3). Hoewel op onderdelen sprake is van onderhoud dat in de komende periode nog moet worden ingehaald (vaak in combinatie met een verduurzamingsaanpak), is er géén sprake van achterstallig onderhoud. De conditiemetingen laten tevens zien dat er geen veiligheids-, gebruiks- of andere risico's aanwezig zijn gegeven de huidige onderhoudsstaat. Voor een actuele stand van de reserve wordt verwezen naar de financiële begroting (overzicht reserves en voorzieningen).

Wat gaan we daarvoor doen

- In 2027 vindt het beheer en onderhoud nog plaats volgens het huidige beheerplan gebouwen (het MJOP uit 2021) en het hierin vastgestelde kwaliteitsniveau. De huidige versie uit 2021 vraagt om actualisering.
- Een nieuw (D)MJOP wordt in de eerste helft van 2027 aan de raad voorgelegd. De actualisatie van het (D)MJOP is bewust afgestemd op de totstandkoming van het portefeuilleplan, dat in 2026 wordt uitgewerkt en richting geeft aan de strategische keuzes binnen de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Hierdoor kan het nieuwe (D)MJOP beter aansluiten op de toekomstige samenstelling en functie van de kernportefeuille.
- Onderdeel van de herijking van het MJOP is het maken van een afweging over de wijze van financiering van het planmatig gebouwen onderhoud (via een bestemmingsreserve, onderhoudsvoorziening of de jaarlijkse exploitatie).
- Ook zal aandacht zijn voor het aspect duurzaamheid bij planmatig onderhoud en bij vervangingsinvesteringen. De financiële consequenties van het nieuwe (D)MJOP voor de periode 2028-2032 zullen dan in de begrotingscyclus voor 2028 worden meegenomen.

Aanvullend hierop vindt plaats:

Uitvoering duurzaamheidsmaatregelen

Om bij te dragen aan de klimaatdoelstellingen is een sectorale routekaart verduurzaming gemeentelijk maatschappelijk vastgoed opgesteld. Op basis van deze routekaart stellen we per pand een maatregelenpakket samen, dat we vervolgens uitvoeren.

Wat levert het op

- We onderhouden gemeentelijk vastgoed, conform het in het beheerplan vastgesteld onderhoudsniveau zodat er geen onnodige kapitaalvernietiging plaatsvindt.
- Ook zorgt het uitvoering geven aan de “routekaart voor verduurzaming” van het gemeentelijk (maatschappelijk) vastgoed voor een positieve bijdrage aan de klimaatdoelstellingen.

Wat mag het kosten

Voor het planmatig eigenaarsonderhoud gemeentelijke gebouwen zijn in 2026 en verder de onderstaande bedragen beschikbaar:

Tabel Planmatig eigenaarsonderhoud

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Planmatig Onderhoud (MJOP)	2.231	1.231	1.231	1.231

De geraamde investeringen verduurzaming (2027 e.v.) zijn opgenomen in de investeringsplanning (hoofdstuk: Uiteenzetting financiële positie en toelichting) van deze begroting.

Onderhoud schoolgebouwen

Beleidskader:

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor (de bekostiging van) de huisvesting van scholen in het primair en voortgezet onderwijs. Ter compensatie van de te maken kosten ontvangt de gemeente van het Rijk een niet-geoordeelde bijdrage uit de algemene uitkering van het Gemeentefonds.

De gemeente is in het kader van onderwijshuisvesting verantwoordelijk voor zaken als:

- (vervangende) nieuwbouw;
- uitbreiding en tijdelijke huisvesting;
- eerste inrichting meubilair en onderwijsleerpakket;
- herstel van constructiefouten;
- verzekeringen en onroerende zaakbelasting;
- herstel van schade bij calamiteiten, brand, diefstal, storm en dergelijke;
- faciliteren van voorzieningen voor sport- en bewegingsonderwijs.

Het bevoegd gezag van de scholen in het primair en voortgezet onderwijs is zelf verantwoordelijk voor zaken als onderhoud en aanpassingen aan de betreffende gebouwen. Ter bekostiging daarvan ontvangt zij een financiële vergoeding van het Rijk.

Wat gaan we daarvoor doen

In de gemeentelijke verordening ‘Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Roermond 2015’ is vastgelegd, wanneer het bevoegd gezag van de scholen voor een voorziening zoals hierboven vermeld in aanmerking komt. Wanneer er sprake is van een voorziening in onderwijshuisvesting zijnde renovatie of (ver)nieuwbouw – *welke op basis van onderwijswet- en regelgeving voor rekening van de gemeente komt* – dan is het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs gemeente Roermond 2020-2040 van toepassing.

Wat levert het op

Het IHP Onderwijs fungeert als strategisch beleidskader voor de onderwijshuisvesting in de gemeente. Het bijbehorende uitvoeringsprogramma schetst een overzicht van noodzakelijke investeringen in scholen in het primair en voortgezet onderwijs en fungeert als richtinggevend en budgettair kader.

Wat mag het kosten

De geraamde investeringen voor het IHP Onderwijs zijn opgenomen in de Investeringsplanning (hoofdstuk: Uiteenzetting financiële positie en toelichting) van deze begroting.

4.4 Paragraaf Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het treasurybeleid van onze gemeente. De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) geeft hiervoor de wettelijke kaders. Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat gemeenten zorgvuldig omgaan met publieke middelen, zoals de beheersing van renterisico's: wettelijke normen hiervoor zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

De rente op de geld- en kapitaalmarkt wordt voornamelijk bepaald door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB). In juni 2026 heeft de ECB de rente voor het eerst in drie jaar verhoogd van 2% naar 2,25%, om te voorkomen dat de huidige hoge inflatie langdurig aanhoudt. Maar door de oorlog tussen Rusland en Oekraïne, de onrust in het Midden-Oosten, de gestegen inflatie en de hogere energieprijzen, is de verwachting dat de ECB de rente in de 2e helft van 2026 weer zal verhogen.

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld van een gemeente mag, over drie maanden gezien, niet boven de 8,5% van het begrotingstotaal uitkomen. Voor 2027 is de kasgeld-limiet 25,5 miljoen (8,5% van € 300 miljoen).

De kasgeldlimiet kent navolgend verloop:

Kasgeldlimiet 2026 € 24,4 miljoen (is 8,5 % van begrotingstotaal € 287 miljoen);

Kasgeldlimiet 2027 € 25,5 miljoen (is 8,5 % van begrotingstotaal € 300 miljoen);

Kasgeldlimiet 2028 € 25,3 miljoen (is 8,5 % van begrotingstotaal € 297 miljoen);

Een actief liquiditeitenbeheer voorkomt dat de geldende kasgeldlimiet wordt overschreden.

De renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel staat de verwachte ontwikkeling van de renterisiconorm voor de komende jaren.

Renterisiconorm en renterisico's van de vaste schuld (bedragen x € 1.000)		2027	2028	2029	2030
	Renterisico op vaste schuld	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	Renteherzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -
1.	Renteherziening op vaste schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
2a.	Aflossingen bestaande leningen	€ 8.962	€ 8.720	€ 8.728	€ 7.762
2b.	Aflossingen nieuwe leningen	€ -	€ 2.414	€ 8.473	€ 13.480
2c.	Aflossingen verstrekte leningen	€ 69	€ 69	€ 69	€ 1.239
2.	Netto aflossingen (2a + 2b - 2c)	€ 8.893	€ 11.065	€ 17.132	€ 20.003
3.	Renterisico op vaste schuld (1+2)	€ 8.893	€ 11.065	€ 17.132	€ 20.003
	Renterisiconorm				
4a.	Begrotingstotaal	€ 299.954	€ 297.371	€ 296.973	€ 301.788
4b.	Ministeriële regeling vastgesteld %	20%	20%	20%	20%
4.	Renterisiconorm	€ 59.991	€ 59.474	€ 59.395	€ 60.358
	Toets Renterisiconorm				
4.	Renterisiconorm	€ 59.991	€ 59.474	€ 59.395	€ 60.358
3.	Renterisico vaste schuld	€ 8.893	€ 11.065	17.132	€ 20.003
5.	Ruimte(+) / Overschrijding (-) (4-3)	€ 51.098	€ 48.409	€ 42.262	€ 40.355

De langlopende leningen waarover de gemeente een renterisico loopt, blijft ook de komende jaren binnen de wettelijke norm (wet Fido).

De leningenportefeuille

De *bestaande* leningenportefeuille per 1 januari 2027 is € 59 miljoen.

Opgenomen leningen (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Stand per 1 januari	€ 58.596	€ 49.634	€ 40.914	€ 32.186
Nieuwe lening	€ -	€ -	€ -	€ -
Aflossingen	€ -8.962	€ -8.720	€ -8.728	€ -7.762
Stand per 31 december	€ 49.634	€ 40.914	€ 32.186	€ 24.424
Gemiddelde rente	1,29%	1,20%	1,14%	1,11%

De verstrekte leningen bedragen € 8,4 miljoen per 1 januari 2027.

Verstrekte leningen (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Stand per 1 januari	€ 10.233	€ 10.164	€ 10.095	€ 10.026
Aflossingen	€ -69	€ -69	€ -69	€ -1.239
Stand per 31 december	€ 10.164	€ 10.095	€ 10.026	€ 8.787
Gemiddelde rente	4,29%	4,43%	4,59%	4,66%

In de stand van de verstrekte leningen per 1 januari 2027 is een bedrag van afgerond 6 miljoen opgenomen voor de leningfaciliteit die aangeboden wordt aan starters op de woningmarkt. Deze faciliteit is in 2026 verhoogd met € 3 miljoen tot een bedrag van € 8 miljoen. Met een gelijktijdige verhoging van de maximale aankoopssom tot € 345.000 komen meer kopers in aanmerking. De startersleningen worden aangeboden via een revolverend fonds. De aflossingen en rentebetaling vloeien weer terug in het fonds.

In de tabel hieronder is aangegeven dat op basis van de verwachte financieringsbehoefte nieuwe leningen moeten worden aangetrokken, waardoor de schuld jaarlijks per saldo toeneemt. Ook is in de risicoparagraaf een renterisico opgenomen. Dit komt nader terug in de paragraaf risicobeheersing en weerstandscapaciteit.

Liquiditeitsprognose en afgeleide financieringsbehoefte en rentelasten				
Afgeleide rentekosten	2027	2028	2029	2030
Beginsaldo	€ 14.000	€ -25.496	€ -25.277	€ -25.243
Kasgeldlimiet	€ 25.496	€ 25.277	€ 25.243	€ 25.652
Financieringsbehoefte begrotingsjaar				
Herfinancieringsbehoefte (rente & aflossing leningen)	€ -9.627	€ -11.632	€ -17.576	€ -20.294
Gemeentelijke exploitatie	€ 6.688	€ 6.503	€ 6.538	€ 15.495
Investerings (incl. grondexploitatie en onderhanden werk)	€ -60.691	€ -55.241	€ -39.000	€ -30.158
Financieringsbehoefte (Bruto)	€ -49.630	€ -85.866	€ -75.315	€ -60.200
waarvan kort	€ 25.496	€ 25.277	€ 25.243	€ 25.562
rentepercentage	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Rente kortlopende leningen	€ 382	€ 379	€ 379	€ 385
waarvan lang (10 jaar lineair dalend)	€ 24.135	€ 60.589	€ 50.072	€ 34.549
rentepercentage	3,5%	3,50%	3,50%	3,50%
Rente nieuwe langlopende leningen	€ 422	€ 1.905	€ 3.842	€ 5.322
Rente bestaande leningen	€ 697	€ 542	€ 417	€ 314
Totale rente per jaar	€ 1.501	€ 2.826	€ 4.638	€ 6.021

Rentemethodiek en renteresultaat

Rentelasten worden toegerekend door de rente-omslagmethode over de activa. Het totaal van de rentelasten wordt daarbij 'omgeslagen' per taakveld over (het geheel van) de activa. De rentelasten zijn het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van 'overtollige' middelen.

Door toepassing van de rente-omslagmethode worden de (totale netto) rentelasten, op basis van de berekende omslagrente, toegerekend aan de voorkomende taakvelden in de begroting. Deze methodiek waarborgt dat de gehanteerde omslagrente realistisch berekend is. Zodra de afwijking tussen de gehanteerde omslagrente en de werkelijke rentelast groter wordt dan + of - 0,5%, dient de gehanteerde omslagrente gecorrigeerd te worden.

Renteschema voor jaar (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Externe rentelasten bestaande lange financiering	€ 697	€ 542	€ 417	€ 314
Geprognostiseerde rente nieuwe lange leningen	€ 423	€ 1.905	€ 3.842	€ 5.322
Geprognostiseerde rente nieuwe korte leningen	€ 383	€ 379	€ 379	€ 384
Rentebaten verstrekte lening SVn	€ -10	€ 10	€ -10	€ -10
Rentebaten verstrekte lening ZPP	€ -75	€ -75	€ -75	€ -75
Externe rentebaten	€ -64	€ -63	€ -62	€ -89
Saldo rentelasten en rentebaten	€ 1.354	€ 2.678	€ 4.490	€ 5.846
Rente grondexploitatie	€ -69	€ -73	€ -50	€ -43
Rente projectfinanciering	€ -111	€ -103	€ -95	€ -86
Rentebaat projectfinanciering	€ 75	€ 75	€ 75	€ 75
	€ -105	€ -101	€ -70	€ -54
Saldo door te rekenen rente	€ 1.249	€ 2.577	€ 4.420	€ 5.792
Rente eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Rente voorzieningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
De aan taakvelden toe te rekenen rente	€ 1.158	€ 2.577	€ 4.420	€ 5.792
De aan taakvelden toegerekende rente (omslagrente)	€ 1.297	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
Renteresultaat op het taakveld Treasury	€ 48	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
Totaal vaste activa per 1 januari	€ 257.909	€ 307.681	€ 355.037	€ 394.955
Gemiddelde rente	0,48%	0,84%	1,24%	1,47%
Keuze voor omslagrente	0,50%			

Gemeenten hanteren een vast percentage (per jaar) voor de renteomslag. Voor 2027 is de omslagrente 0,5%, deze was voor 2026 eveneens 0,5%. Doordat er een (klein afrondings-) verschil is tussen de gehanteerde omslagrente en het exact berekende percentage, ontstaat een (voordelig) renteresultaat. Het voordeel door het hanteren van een vast percentage 0,5% bedraagt voor 2027 € 48.000 (in 2026 was er sprake van een nadeel ad € 129.000): dit houdt in dat de doorberekende rente (over de gemeentelijke activa) door afronding van het percentage voor de omslagrente op 0,5%, hoger uitvalt dan de verwachte te betalen rentelasten aan financiers. Dit voordeel is binnen de gestelde en toegestane wettelijke bandbreedte.

Meerjarig laat de verwachte omslagrente een stijgend verloop zien, maar jaarlijks wordt de omslagrente voor het aanstaande begrotingsjaar opnieuw berekend.

Schuldpositie

Hieronder geven we het verwachte verloop van de netto schuldpositie weer. Voor de definitie van de netto schuld wordt verwezen naar de Paragraaf weerstandsvermogen, onderdeel financiële kengetallen.

Netto schuldquote (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Netto schuldpositie per 31 december	70,4%	88,7%	99,5%	100,5%

4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Doelstelling

Een goede bedrijfsvoering zorgt ervoor dat de gemeentelijke organisatie haar werk goed kan doen voor inwoners, ondernemers, instellingen en bestuur. Daarvoor moeten ondersteuning, advisering, processen, systemen en kaders op orde zijn. Zo draagt bedrijfsvoering bij aan publieke waarde voor Roermond.

Waarom bedrijfsvoering belangrijk is

De gemeente Roermond wil een wendbare en weerbare organisatie zijn. De samenleving verandert snel door technologische, demografische en maatschappelijke ontwikkelingen. Ook krijgen gemeenten steeds vaker complexe taken vanuit het rijk overgeheveld die we moeten borgen in de organisatie.

Dat vraagt om duidelijke processen, betrouwbare systemen, heldere kaders en goede dienstverlening. Bedrijfsvoering is daarbij vooral intern gericht, maar inwoners, ondernemers en instellingen merken de effecten direct. Goede dienstverlening begint namelijk bij een organisatie die haar basis op orde heeft.

Sinds 2025 werkt de gemeente daarom met één integraal programma Bedrijfsvoering & Dienstverlening. Dit programma maakt onderdeel uit van het directieplan Vooruitdagend Roermond in uitvoering 2026–2028 en richt zich vooral op de speerpunten **Verbinden, Vereenvoudigen en Vooruitdagen**. Hier is tevens de **stuurgroep Bedrijfsvoering en Dienstverlening voor ingericht**.

Beleidskaders:

- Organisatievisie - met hart en lef voor Roermond (2017).
- Directieplan: Vooruitdagend Roermond in uitvoering 2026 – 2028 (2025).
- Programmaopdracht Bedrijfsvoering & Dienstverlening (2025).
- Vooruitdagend Roermond, doorontwikkeling organisatie (2024).
- Organisatiebesluit (2025).
- Opgave Informatiesamenleving 2023-2030 (2022).
- Dienstverleningsvisie 2023-2030 (2023).
- HRM-Visie (2024).
- Communicatievisie 2025-2030 (2025).
- Financiële verordeningen (2024):
 - Verordening artikel 212 Gemeentewet.
 - Verordening artikel 213 Gemeentewet.
 - Verordening 213a Gemeentewet.
- Nota reserves en voorzieningen (2023).
- Nota investeringen (2025).
- Treasury statuut en rentenota (2024).
- Beleidsregels publieke taak leningen en garanties (2024).
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid (2023).
- Visie Juridische Kwaliteitszorg (2010).

Verbonden partijen

- Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).
- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).
- ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML), inclusief Geo-expertise centrum (EC Geo).
- Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging.
- Coöperatieve vereniging Dimpaact.

Wat willen we bereiken?

Wij willen een gemeentelijke organisatie die weerbaar, wendbaar, efficiënt, effectief, transparant en betrouwbaar werkt. De organisatie moet goed kunnen inspelen op ontwikkelingen en medewerkers moeten hun werk goed kunnen doen. Daarbij zijn ontwikkeling, werkplezier en een goede balans tussen werk en privé belangrijk. In 2027 werken we verder aan drie speerpunten:

1. **Verbinden**
2. **Vereenvoudigen**
3. **Vooruitdagen**

Deze drie V's geven richting, brengen samenhang aan tussen initiatieven en helpen bij scherpe prioritering: aanraken is afmaken.

1. VERBINDEN

Verbinden gaat over samenwerken vanuit vertrouwen. Iedereen weet wat zijn rol is. We werken met gedeeld eigenaarschap. Voor de bedrijfsvoering betekent dit dat lijn, staf en programma's goed op elkaar aansluiten. Ook werken we aan duidelijk opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap. Daarnaast houden we aandacht voor leiderschap, werkdruk en werkplezier.

Wat willen we bereiken in 2027?

Wij willen bereiken dat:

- De organisatie meer integraal samenwerkt;
- Medewerkers en managers clusteroverstijgend denken en werken;
- Rollen en verantwoordelijkheden duidelijk zijn;
- Verbetering van het ambtelijk-bestuurlijk samenspel;
- Managers en medewerkers de juiste ondersteuning krijgen;
- Er meer aandacht is voor werkdruk, ontwikkeling en werkplezier.

Wat gaan we ervoor doen?

Onder andere:

- We ontwikkelen een gezamenlijke en integrale manier van planmatig/projectmatig werken met Werken aan (cluster overstijgende) opdrachten (3P's: Procesregie / Programma's / Projecten);
- We starten een Management development traject en werken aan verbindend leiderschap;
- We werken uit hoe we vormgeven aan Participatie & Gebiedsgericht werken.

2. VEREENVOUDIGEN

Vereenvoudigen betekent: processen, systemen en werkwijzen eenvoudiger, logischer en effectiever maken, zodat de organisatie wendbaar blijft en de werkdruk beheersbaar is. De focus ligt op standaardisatie, digitalisering en betere sturing.

Wat willen we bereiken in 2027?

- Duidelijke en eigentijdse dienstverlening;
- Een betrouwbare en voorspelbare bedrijfsvoering;
- Minder administratieve lasten en duidelijkere processen;
- Tijdige en kwalitatief goede (stuur)informatie.

Wat gaan we ervoor doen?

Onder andere:

- We gaan een Meetplan Dienstverlening opzetten waarmee we monitoren hoe we onze dienstverlening verbeteren;
- We gaan het verantwoord en effectief Werken met AI-toepassingen vorm geven;
- We geven uitvoering 'Groeipad datagedreven werken (als tweede natuur)' en maken daarmee steeds betere afwegingen op basis van data;

- We maken steeds meer onze communicatie aan inwoners & ondernemers duidelijk en begrijpelijk;
- We optimaliseren het P&C-cyclus proces en implementeren daarbij een P&C-tool;
- We werken aan de implementatie van diverse Dimpact PodiumD componenten (Zaaksysteem / Digitaal Loket / KCC ondersteuning etc.).

3. VOORUITDAGEN

Vooruitdagen gaat over groei, innovatie en werkplezier. Binnen de bedrijfsvoering investeren wij in mensen, een moderne werkomgeving en vernieuwing. Wij willen dat Roermond een aantrekkelijke werkgever blijft. Ook willen wij dat medewerkers digitaal vaardig zijn en zich blijven ontwikkelen.

Wat willen we bereiken in 2027?

- Een aantrekkelijke werkgever die talent weet te binden en boeien;
- Een werkomgeving die hybride werken, samenwerking en ontmoeting ondersteunt;
- Medewerkers die digitaal vaardig zijn en zich blijven ontwikkelen.
- We onderzoeken en analyseren de ambtelijke- en bestuurlijke huisvesting/werkomgeving om deze gefaseerd in brede zin te laten voldoen aan de huidige eisen.

Wat gaan we ervoor doen?

Onder andere:

- We brengen de Digitale fitheid (incl. data- en AI-geletterdheid) van onze medewerkers in kaart en bieden gericht opleiding(en) om deze verder op peil te brengen;
- We geven vorm aan Strategische Personeelsplanning (SPP) zodat we, ook gericht op de toekomst (o.a. andere invloed van Digitalisering/AI/Datagedreven Werken), beter regie op de kwaliteit en kwantiteit van ons personeelsbestand krijgen.
- We ontwikkelen een aanpak om ons ziekteverzuim omlaag te brengen;
- We werken scenario's uit en maken een keuze voor de Optimalisatie van onze huisvesting.

Hoe monitoren we de resultaten en / of de effecten

Verplichte BBV indicatoren / kengetallen

Taakveld 0. Bestuur en ondersteuning

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2025	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Nederland 2027 (50.000 - 100.000 inw)
1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	11,4	10,4	10,7	11,7	n.b.
2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	11,1	10,0	11,4	11,4	n.b.
3	Apparaatkosten	Kosten in € per inwoner	Eigen gegevens	1.351	1.228	1.383	1.389	n.b.
4	Externe inhuur*	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	16,9*	8,3	9,2	6,0	n.b.
5	Overhead	% totale lasten	Eigen gegevens	11,2	13,2	12,8	13,7	n.b.

* De realisatiecijfers komen uit de jaarstukken 2025. Het verschil met de begroting 2025 is dat de inhuur in de begroting op basis van de inhuurbudgetten, exclusief ruimte binnen formatiebudgetten, projecten en subsidieregelingen betreft. De realisatie is inclusief deze, gedurende het jaar, ontstane ruimte.

De begrote indicatoren zijn bepaald op basis van primitieve begrotingscijfers. De landelijke indicatoren zijn niet beschikbaar (n.b.).

Taakveld 0. Bestuur en ondersteuning

#	Naam indicator	Toelichting
1	Formatie	De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de gemeente voor het begrotingsjaar op peildatum 1 juli 2026.
2	Bezetting	Het aantal fte's van het ambtelijk apparaat van de gemeente dat werkzaam is op peildatum 1 januari van het begrotingsjaar. Voor de begroting 2026 wordt gerekend met de bezetting per 1 juli 2026.
3	Apparaatskosten	Alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur op basis van gemiddeld aantal inwoners.
4	Externe inhuur	Het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van de gemeente door een private organisatie door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst tussen gemeente en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.
5	Overhead	Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces in verhouding tot het totaal saldo van de lasten (exclusief toevoegingen aan reserves).

Overige ontwikkelingen bedrijfsvoering

Investeren in de organisatie van morgen

Wij werken continu aan effectievere en efficiëntere processen, met oog voor dienstverlening, deregulering en een slim gebruik van data en AI. Om ook in de toekomst maatschappelijke opgaven goed te kunnen uitvoeren, investeren we via Strategische Personeelsplanning (SPP) in een wendbare en toekomstbestendige organisatie, met de juiste mensen, kennis en competenties op het juiste moment. Hiermee versterken we onze dienstverlening, uitvoeringskracht en het vermogen om in te spelen op ontwikkelingen in een krappe en snel veranderende (arbeids-)markt.

Facilitaire dienstverlening

Een goede facilitaire dienstverlening ondersteunt het dagelijks functioneren van organisatie, bestuur en bezoekers. We werken aan een betrouwbare, duurzame en flexibele facilitaire organisatie, waarbij de gebruiker centraal staat. Daarbij benutten we input van medewerkers, verduidelijken we processen en werken we aan een toekomstbestendige inrichting van taken, verantwoordelijkheden en dienstverlening.

Taken op het gebied van Arbo, BHV en veiligheid worden centraal belegd in één functie om wettelijke verplichtingen en een samenhangende veiligheidsaanpak te borgen.

Ook zetten we stappen richting circulaire en milieubewuste facilitaire processen, zoals afvalscheiding, hergebruik van materialen, duurzaam inkopen en energiezuinige oplossingen. Daarnaast ondersteunt facilitaire dienstverlening de moderne werkomgeving, waaronder hybride werken, samenwerking en ontmoeting.

Financiën en P&C cyclus

Een betrouwbare financiële administratie is essentieel voor een goede jaarrekening, tijdige stuurinformatie en onderbouwde besluitvorming. Daarom continueren en verbeteren we de P&C-cyclus, onder meer door periodieke financiële afsluitingen. Dit zorgt voor betere spreiding van werkzaamheden en betrouwbaardere tussentijdse informatie. In januari 2026 is het nieuwe financiële pakket (ERPx) succesvol in gebruik genomen. De doorontwikkeling vindt plaats in 2026 en 2027.

Eind 2026 / begin 2027 wordt daarnaast een nieuwe P&C-module geïmplementeerd, waarmee de samenhang tussen kadernota, begroting, plannen en verantwoording wordt versterkt. Dit draagt bij aan efficiëntere processen, meer eigenaarschap, betere stuurinformatie en gebruiksvriendelijkere P&C-documenten. Dit leidt tot de volgende resultaten:

- Betrouwbare financiële administratie en stuurinformatie;
- Efficiëntere uitvoering van de P&C-cyclus;
- Meer samenhang tussen sturingsinstrumenten;
- Betere informatievoorziening en gebruiksvriendelijkere P&C-documenten.

Communicatie

We willen een gemeente zijn die helder, tijdig en betrouwbaar communiceert en voor inwoners begrijpelijk maakt wat we doen, waarom we dat doen en wat dit voor hen betekent. Communicatie is daarbij niet alleen zenden: we willen beter aansluiten bij wat er onder inwoners en ondernemers leeft en communicatie onderdeel maken van beleidsvorming en uitvoering. De communicatievisie 2025-2030 draagt bij aan heldere, eenduidige en betrouwbare informatie en communicatie naar onze inwoners en partners. Dit willen we bereiken door een contentstrategie met onderliggende social mediastrategie te ontwikkelen en het contentplatform roermond.nl/actueel te optimaliseren. Daarnaast wordt bestuurlijke communicatie verder verbeterd en kwalitatief op niveau gebracht.

Juridische zaken

Juridische kwaliteitszorg blijft een continu aandachtspunt. Naar aanleiding van het Rekenkameronderzoek naar Juridische Kwaliteitszorg zijn aanbevelingen opgepakt, zoals het verbeteren van werkprocessen, kwaliteitsnormen en de organisatorische inrichting van juridische kwaliteitszorg. Daarnaast blijft aandacht nodig voor juridische kennis, bewustwording en kennisdeling in de organisatie. Bij bezwaarschriften is de informele aanpak inmiddels de standaardwerkwijze. Waar een juridisch geschil kan worden voorkomen of opgelost door tijdig persoonlijk contact, heeft dat onze voorkeur. Daarmee willen we niet alleen procedures voorkomen, maar vooral zorgen dat inwoners zich gehoord voelen en besluiten beter begrijpen.

Inkoop en subsidie

We voeren het geldende inkoop- en aanbestedingsbeleid uit dat in 2027 wordt geactualiseerd. Ook blijft het verwerven van Europese, nationale en regionale subsidies belangrijk om gemeentelijke ambities te realiseren.

Verbijzonderde interne controle

De huidige formatie is ontoereikend om de verbijzonderde interne controlewerkzaamheden uit te voeren zodat het college de rechtmatigheidsverantwoording in het jaarverslag kan opnemen en de accountant deze kan beoordelen. Door toegenomen interne en externe regelgeving en vereiste kwaliteitsborging binnen de primaire (financieel gerelateerde) werkprocessen dienen aanvullende verbijzonderde interne controlewerkzaamheden te worden uitgevoerd. Er wordt aanvullende capaciteit toegevoegd voor de interne controle op zichtbare vastlegging van toetsing van financieel materiële processen en de rechtmatigheidsverantwoording en accountantscontrole tijd en kwalitatief uit te voeren.

Informatiebeveiliging & Privacybescherming

Informatiebeveiliging en privacy waarborgen de beschikbaarheid, vertrouwelijkheid en betrouwbaarheid van informatie en een zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens. Nieuwe en aangescherpte wet- en regelgeving, zoals de BIO2, NIS2, AVG, WPG, WGS en regels rond algoritmen en AI, stellen hogere eisen aan organisaties. In combinatie met technologische ontwikkelingen vraagt dit om actueel beleid, passende procedures en effectieve beheersmaatregelen om aan de wettelijke kaders te blijven voldoen.

De bovengenoemde wettelijke- en technische ontwikkelingen hebben de afgelopen jaren geleid tot veel hogere eisen op het gebied van informatiebeveiliging en privacybescherming. Om hieraan te kunnen voldoen en het ook te bestendigen, is het nodig de bestaande basis verder te versterken en te actualiseren: zowel in kennis, kwaliteit als mede mankracht. Een solide fundament is essentieel voor het succesvol implementeren van nieuwe ontwikkelingen (zoals transparant en verantwoord gebruik van algoritmes en kunstmatige intelligentie), en voor het duurzaam borgen van een compliant en veilige dienstverlening.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf de jaarverantwoording 2023 geeft het college de rechtmatigheidsverantwoording af aan de raad. Dit draagt bij aan bewustwording en verbetering van financieel beheer. De raad stelt hiervoor de kaders vast via onder andere het controleprotocol.

Collegeonderzoeken (op grond van artikel 213a Gemeentewet)

In de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (art. 213a GW) van Roermond is opgenomen dat jaarlijks tenminste één onderzoek wordt uitgevoerd naar doelmatigheid of doeltreffendheid. Verder is opgenomen dat het college het onderzoeksplan in deze paragraaf bedrijfsvoering opneemt. Voor 2027 is er nog geen onderzoeksthema geselecteerd. Hierover dient nog afstemming plaats te vinden, waarbij we indien mogelijk proberen het 213a onderzoek te combineren met een reeds geplande beleidsevaluatie of efficiencyonderzoek. De raad zal worden geïnformeerd over het onderzoeksplan.

Psychosociale Arbeidsbelasting (PSA)

In 2026 is binnen de gemeente Roermond een onderzoek uitgevoerd naar de psychosociale arbeidsbelasting (PSA).

Het onderzoek laat een overwegend positief beeld zien. PSA-risico's zijn niet breed structureel aanwezig, maar doen zich vooral voor bij specifieke functies en clusters met hoge werkdruk, complexe opgaven en grote verantwoordelijkheid. De belangrijkste verbeteropgave ligt in het versterken van prioritering, rolduidelijkheid, leiderschap en herstel, zodat betrokken medewerkers beter hun grenzen kunnen bewaken en overbelasting wordt voorkomen.

Deze verbeteropgave wordt uitgewerkt in een plan van aanpak dat in het vierde kwartaal van 2026 wordt opgesteld. De uitvoering van de daarin opgenomen maatregelen vindt plaats in 2027, met als doel de duurzame inzetbaarheid van medewerkers te versterken en PSA-risico's verder te beheersen.

4.6 Paragraaf Verbonden partijen en participaties

Conform artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) beschrijven wij in deze paragraaf de relaties met verbonden partijen waarin de gemeente Roermond een bestuurlijk én/of financieel belang heeft.

Er is sprake van een bestuurlijk belang als de gemeente een zetel heeft in het bestuur of stemrecht bezit. Van een financieel belang is sprake wanneer de gemeentemiddelen heeft ingebracht die bij een faillissement of financiële problemen verloren kunnen gaan, of wanneer financiële risico's van de partij (deels) op de gemeente kunnen worden verhaald.

De gemeente Roermond heeft bestuurlijke en financiële belangen in een aantal verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, coöperaties, verenigingen en vennootschappen. Taken die wij in samenwerking met anderen doelmatiger, doeltreffender en/of efficiënter kunnen uitvoeren dan zelfstandig, komen in aanmerking voor verbonden partijen. Samenwerking vindt plaats op het vlak van beleidsvorming, kennisdeling of uitvoering van wettelijke en gemeentelijke taken.

De gemeenteraad heeft op 9 juli 2015 de nota 'Verbonden Partijen' vastgesteld (besluitnummer 2015/042). Deze nota vormt nog steeds het beleidsmatig afwegingskader voor het aangaan, wijzigen of beëindigen van bestuurlijke en financiële verbondenheid met derden. De Commissie BBV heeft in oktober 2016 een aanvullende Notitie Verbonden Partijen uitgebracht met extra aandacht voor governance, informatievoorziening en bestuurlijke sturing. Deze inzichten zijn sindsdien doorvertaald naar het gemeentelijk beleid en toezicht. In 2027 zal de geactualiseerde Nota Verbonden Partijen van de gemeente Roermond aan de raad ter besluitvorming worden aangeboden.

De verbonden partijen dragen in belangrijke mate bij aan het realiseren van onze maatschappelijke doelstellingen. Tegelijk brengen zij ook bestuurlijke en financiële risico's met zich mee. Daarom is het belangrijk dat de gemeente voldoende grip en zicht houdt op de prestaties, besluitvorming en financiële ontwikkeling van deze partijen. De wijze waarop de gemeente Roermond betrokken is bij verbonden partijen, en hoe sturing en toezicht zijn ingericht, wordt beschreven in de bovengenoemde nota. In het overzicht van verbonden partijen wordt per partij toegelicht:

- het doel van de samenwerking,
- het bestuurlijk en financieel belang,
- het verwachte eigen en vreemd vermogen per 1 januari en 31 december 2027,
- het verwachte resultaat in 2027,
- en de eventuele risico's voor de financiële positie van de gemeente.

Wanneer een verbonden partij onvoldoende weerstandscapaciteit heeft en risico's op de deelnemers (waaronder Roermond) kunnen worden afgewenteld, worden deze risico's tevens opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie paragraaf 4.2).

Lijst verbonden partijen

Op de volgende pagina's treft u een totaaloverzicht aan van de in deze paragraaf opgenomen verbonden publiek belang partijen.

Deze worden vervolgens uitgewerkt.

(bedragen x € 1.000)									
Verbonden partij en vorm van belang	Programma	Omvang belang	Financiële bijdrage	Eigen vermogen 1/1/2027	Eigen Vermogen 31/12/2027	Vreemd vermogen 1/1/2027	Vreemd vermogen 31/12/2027	Risico's (laag, matig, hoog)	Verwacht resultaat
Gemeenschappelijke regelingen									
Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)	Bestuur en ondersteuning		1.333	2.427	2.905	286	0	laag	
Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (ODNML)	Volkshuisvesting, Leefomgeving / Stedelijke vernieuwing		1.401	716	716	2.104	2.119	matig	
Veiligheidsregio Limburg-Noord (VLRN) en GGD Limburg-Noord	Veiligheid / Volksgezondheid en milieu		10.700	9.465	9.516	45.739	72.401	matig	
Omnibuzz	Sociaal Domein		2.232	866	860	7.997	8.786	matig	
Westrom	Sociaal Domein		306	102	102	0	0	laag	
Openbaar Lichaam Euregio rijen-maas-noord	Bestuur en ondersteuning	4%	24	424 o.b.v. jaarrekening 2025	424 o.b.v. jaarrekening 2025	340 o.b.v. jaarrekening 2025	531 o.b.v. jaarrekening 2025	laag	
Grenspark Maas-Swalm-Nette	Volksgezondheid en milieu	9%	6	79 o.b.v. jaarrekening 2025	79 o.b.v. jaarrekening 2025	772 o.b.v. jaarrekening 2025	772 o.b.v. jaarrekening 2025	laag	
ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML)	Bestuur en Ondersteuning		4.233	560	560	1.320	1.310	laag	

(bedragen x € 1.000)									
Verbonden partij en vorm van belang	Programma	Omvang belang	Financiële bijdrage	Eigen vermogen 1/1/2027	Eigen Vermogen 31/12/2027	Vreemd vermogen 1/1/2027	Vreemd vermogen 31/12/2027	Risico's (laag, matig, hoog)	Verwacht resultaat
Gemeenschappelijke regelingen									
Anti-discriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg)	Veiligheid		43	221	132 o.b.v. jaarrekening 2025	127 o.b.v. jaarrekening 2025	107 o.b.v. jaarrekening 2025	laag	
MGR Sociaal domein Limburg-Noord	Sociaal Domein		733 uitvoeringskosten	0	0	6.593	5.186	laag	
Regionale Energie Strategie Noord- en Midden-Limburg (RES-NML)	Volksgezondheid en milieu	n.v.t.	€ 2,60 per inwoner	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	laag	
Vennootschappen en coöperaties									
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	Bestuur en ondersteuning		n.v.t.	4.721	4.777	110.819	123.164	laag	
N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)	Bestuur en ondersteuning		n.v.t.	206	217	393	403	laag	
Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) B.V.	Economie	31,9%	637.838	26.200 o.b.v. jaarrekening 2025	30.683 o.b.v. jaarrekening 2025	5.158 o.b.v. jaarrekening 2025	4.961 o.b.v. jaarrekening 2025	matig	
Enexis Holding N.V.	Bestuur en ondersteuning		n.v.t.	5.538	5.811	5.949	7.627	laag	
Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg)	Volksgezondheid en milieu		n.v.t.	11.038 o.b.v. jaarrekening 2025	11.701 o.b.v. jaarrekening 2025	32.965 o.b.v. jaarrekening 2025	32.428 o.b.v. jaarrekening 2025	matig	

(bedragen x € 1.000)									
Verbonden partij en vorm van belang	Programma	Omvang belang	Financiële bijdrage	Eigen vermogen 1/1/2027	Eigen Vermogen 31/12/2027	Vreemd vermogen 1/1/2027	Vreemd vermogen 31/12/2027	Risico's (laag, matig, hoog)	Verwacht resultaat
Vennootschappen en coöperaties									
Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)	Volksgesondheid en milieu		18	507 o.b.v. jaarrekening 2025	507 o.b.v. jaarrekening 2025	269 o.b.v. jaarrekening 2025	269 o.b.v. jaarrekening 2025	laag	
Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging	Bestuur en ondersteuning	n.v.t.	8	526 o.b.v. jaarrekening 2025	707 o.b.v. jaarrekening 2025	354 o.b.v. jaarrekening 2025	86 o.b.v. jaarrekening 2025	laag	
Coöperatieve vereniging Dimpact	Bestuur en ondersteuning		839	1.531	2.177	7.567 o.b.v. jaarrekening 2025	6.134 o.b.v. jaarrekening 2025	laag	
Coöperatie Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten (SHPV)	Verkeer, vervoer en waterstaat		25	2.300 o.b.v. jaarrekening 2024	2.300 o.b.v. jaarrekening 2024	67.000 o.b.v. jaarrekening 2024	67.000 o.b.v. jaarrekening 2024	laag	
Groen & Doen Roermond B.V.	Sociaal Domein / Volksgesondheid en milieu	100%	inkooprelatie	- 440 o.b.v. jaarrekening 2025	-262 o.b.v. jaarrekening 2025	1.510 o.b.v. jaarrekening 2025	1.426 o.b.v. jaarrekening 2025	hoog	
Doon Roermond BV	Sociaal Domein	100%	inkooprelatie	3.683	3.683	0	0	matig	

(bedragen x € 1.000)									
Verbonden partij en vorm van belang	Programma	Omvang belang	Financiële bijdrage	Eigen vermogen 1/1/2027	Eigen Vermogen 31/12/2027	Vreemd vermogen 1/1/2027	Vreemd vermogen 31/12/2027	Risico's (laag, matig, hoog)	Verwacht resultaat
Stichtingen en verenigingen									
Stichting Keyport	Economie		€ 2,54 per inwoner	8 o.b.v. jaarrekening 2025	44 o.b.v. jaarrekening 2025	1.062 o.b.v. jaarrekening 2025	1.015 o.b.v. jaarrekening 2025	laag	
Vereniging van eigenaren Parkeergarage Stationspark	Verkeer, vervoer en waterstaat		70	47 o.b.v. jaarrekening 2025	47 o.b.v. jaarrekening 2025	72 o.b.v. jaarrekening 2025	72 o.b.v. jaarrekening 2025	laag	
Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuur Landschap)	Volksgezondheid en milieu		40	274 o.b.v. jaarrekening 2024	274 o.b.v. jaarrekening 2024	305 o.b.v. jaarrekening 2024	305 o.b.v. jaarrekening 2024	laag	
Overig									
Samenwerking Midden-Limburg (SML)	Bestuur en ondersteuning		€ 0,89 per inwoner o.b.v. jaarrekening 2025	0	0	0	0	laag	
Waterpanel Noord (WPN)	Volksgezondheid en milieu		110	0 o.b.v. jaarrekening 2024	0 o.b.v. jaarrekening 2024	1.180 o.b.v. jaarrekening 2024	1.180 o.b.v. jaarrekening 2024	laag	

Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)	
Vestigingsplaats	Roermond	
Betrokkenen	De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van alle deelnemende gemeenten.	
Doel	BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en een waterschap de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen. BsGW werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening. Eén van de doelstellingen, die voortvloeien uit de missie van BsGW is kostenreductie. Dit bij minimaal gelijkblijvend kwaliteit van de dienstverlening en het vergroten van de digitale dienstverlening.	
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd.	
Financieel belang	Voor de reguliere dienstverlening betaalt de gemeente jaarlijks een vergoeding. Voor 2027 bedraagt deze vergoeding € 1.333.776.	
Eigen vermogen	1 januari 2027	€ 2.427.000
	31 december 2027	€ 2.905.000
Vreemd vermogen	1 januari 2027	€ 286.000
	31 december 2027	€ 0
Resultaat	Over het jaar 2025 is een positief resultaat behaald van € 4.526.486.	
Ontwikkelingen	De belangrijkste ontwikkelingen voor 2027 voor BsGW worden gevormd door het beleid van de deelnemers, (nieuwe) wetgeving, de indexeringen -beïnvloed door de cao Werken voor waterschappen alsook de nationale, Europese en mondiale ontwikkelingen- en het voldoen aan de door het Algemeen Bestuur BsGW opgelegde kostenreductie in het kader van OOP.	
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning	
Bijdrage aan het programma	BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende waterschappen en gemeenten de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen.	
Risicobeheer	Om de financiële gevolgen van vastgestelde risico's te kunnen opvangen houdt de BsGW een weerstandsvermogen aan dat overeenkomt met de benodigde weerstandscapaciteit. De totale benodigde weerstandscapaciteit voor deze risico's is € 1.190.000. Het aanwezige weerstandsvermogen (na resultaatbepaling 2025 en vaststelling begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030) bedraagt € 1.190.000.	

Naam	Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (ODNML)	
Vestigingsplaats	Venlo	
Betrokkenen	De gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en de Provincie Limburg.	
Doel	De Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (ODNML) is opgericht om de kwaliteit van de vergunningverlening en het toezicht en de handhaving bij de uitvoering van de milieutaken van de Omgevingswet te verbeteren.	
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten en de Provincie Limburg vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter en vijf leden (aangewezen door het algemeen bestuur).	
Financieel belang	De financiële bijdrage van de gemeente Roermond bedraagt voor 2027 €1.401.966. Deze bijdrage is opgenomen in programma 8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing.	
Eigen vermogen	1 januari 2027	€ 716.000
	31 december 2027	€ 716.000
Vreemd vermogen	1 januari 2027	€ 2.104.000
	31 december 2027	€ 2.119.000
Resultaat	Saldo van baten en lasten € 263.000 positief (2025) Gerealiseerd resultaat na toevoegingen/ onttrekkingen aan reserves € 513.000 positief (2025)	
Ontwikkelingen	De belangrijkste ontwikkeling in 2027 is de doorontwikkeling van de in 2026 opgerichte fysieke omgevingsdienst. Aan de hand van een nieuwe verdeelsleutel wordt het takenpakket uitgevoerd dat voor alle partners gelijk is. Het blijven voldoen aan de landelijke robuustheidscriteria is daarbij van belang.	
Programma begroting	Programma 8.0 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	
Bijdrage aan het programma	De ODNML is opgericht om de kwaliteit van de dienstverlening c.q. deskundige advisering en het toezicht en handhaving bij de uitvoering van de wettelijke taken te verbeteren. Dit draagt bij aan de algemene doelstelling om te zorgen voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving, nu en in de toekomst. Daarnaast wordt ook de kwaliteit van dienstverlening aan inwoners en bedrijven verbeterd.	
Risicobeheer	De ODNML heeft de belangrijkste risico's in kaart gebracht in de begroting 2027 en passende beheersmaatregelen getroffen. De grootste aandachtspunten liggen bij landelijke ontwikkelingen (zoals het stikstofdossier), arbeidsmarktontwikkelingen, de organisatiegroei die noodzakelijk is om de robuustheid te garanderen en financiële weerbaarheid. Door jaarlijkse actualisatie en een stevige algemene reserve is de organisatie redelijk weerbaar, maar onverwachte externe ontwikkelingen kunnen de financiële positie alsnog onder druk zetten. De ODNML is in gesprek met de Provincie Limburg over de inbreng van de provinciale taken in ons werkgebied. Op dit moment worden taken uitgevoerd door de ODZL waardoor niet wordt voldaan aan dit robuustheidscriterium.	

Naam	Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord (VRLN)				
Vestigingsplaats	Venlo				
Betrokkenen	De gemeenschappelijke regeling is aangegaan tussen alle gemeenten van Noord- en Midden-Limburg (15).				
Doel	De VRLN is het samenwerkingsorgaan van en voor de gemeenten en heeft tot doel de belangen van de gemeenten en hun ingezetenen te behartigen op het gebied van: • de brandweezorg; • de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; • de rampenbestrijding en crisisbeheersing; • het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen; • het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio; • de publieke gezondheidszorg als bedoeld in de Wet publieke gezondheid (Wpg).				
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de VRLN bestaat uit het Algemeen bestuur, de bestuurscommissie Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD), de bestuurscommissie Veiligheid, het Dagelijks bestuur en de voorzitter. Het Algemeen bestuur van de VRLN wordt gevormd door de burgemeesters van de aangesloten gemeenten. De bestuurscommissie GGD wordt gevormd door de portefeuillehouders gezondheid van de aangesloten gemeenten.				
Financieel belang	De financiële bijdrage voor 2027 bedraagt € 10.700.000, -. Deze bijdrage is deels opgenomen in programma 1 Veiligheid en deels in programma 7 Volksgezondheid en milieu van deze begroting.				
Eigen vermogen	<table> <tr> <td>1 januari 2026</td><td>€ 9.465.000</td></tr> <tr> <td>31 december 2026</td><td>€ 9.516.000</td></tr> </table>	1 januari 2026	€ 9.465.000	31 december 2026	€ 9.516.000
1 januari 2026	€ 9.465.000				
31 december 2026	€ 9.516.000				
Vreemd vermogen	<table> <tr> <td>1 januari 2026</td><td>€ 45.739.000</td></tr> <tr> <td>31 december 2026</td><td>€ 72.401.000</td></tr> </table>	1 januari 2026	€ 45.739.000	31 december 2026	€ 72.401.000
1 januari 2026	€ 45.739.000				
31 december 2026	€ 72.401.000				
Resultaat	€ 0				
Ontwikkelingen	De veiligheidsregio speelt een cruciale schakel tussen het Rijk en gemeenten bij de crisis die zich voordeden. Sinds 2026 geldt er vanuit het Rijk een landelijke structurele korting op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR). Tegelijkertijd wordt vanaf 2026 de BDUR ook weer trapsgewijs opgehoogd voor versterking van de weerbaarheid. Voor wat betreft de GGD is het versterkingsplan Toekomstbestendige GGD aan de orde. Deze versterking is gericht op het op orde brengen van de wettelijke taken van de GGD.				
Programma begroting	Programma 1 Veiligheid Programma 7 Volksgezondheid en milieu				
Bijdrage aan het programma	De zorg voor veiligheid en het regelen van de publieke gezondheidszorg zijn kerntaken van de gemeente. De VRLN levert ons snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften om risico's (op het gebied van gezondheid en veiligheid) te beperken en te beheersen. De VRLN/ GGD voert een groot deel van de wettelijke taken uit (op grond van de Wpg) ten aanzien van: • het bewaken en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. • adequate controle in het kader van handhaving door middel van toezicht en inspecties (brandweezorg en kinderopvang). • en snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers belast met GHOR (geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio) - en multidisciplinaire processen (crisisbeheersing). Een toekomstbestendige brandweezorg en GGD die nadrukkelijk bijdraagt aan de opgaven in het brede sociale domein blijven het uitgangspunt. De lessen uit grootschalige crisis zoals de coronapandemie en het extreme hoogwater helpen hierbij.				
Risicobeheer	Vanuit onze vertegenwoordiging in het bestuur van de VRLN volgen we de VRLN kritisch in financieel opzicht, waarbij begrotingsdiscipline, soberheid en doelmatigheid het uitgangspunt zijn. Een continuïteitsrisico bij een verbonden partij kan leiden tot een hogere gemeentelijke bijdrage. Extra middelen voor nieuw beleid dienen in beginsel te worden opgevangen binnen de eigen begroting van de verbonden partij.				

Naam	Omnibuzz				
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen				
Betrokkenen	De gemeenschappelijke regeling is aangegaan tussen alle Limburgse gemeenten met uitzondering van Mook en Middelaar.				
Doel	Omnibuzz is verantwoordelijk voor de uitvoering van het collectief, vraagafhankelijk vervoer in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) voor 30 Limburgse gemeenten. Klanten hebben hiervoor een indicatie van hun gemeente. In Midden-Limburg voert Omnibuzz voor zes gemeenten het leerlingenvervoer uit en per 2026 voor 5 gemeenten het jeugdwetvervoer. Ook dit zijn geïndiceerde vervoersvormen. Omnibuzz is voor de gemeente Roermond verantwoordelijk voor het collectief vraagafhankelijk vervoer vanuit de Wmo, het leerlingenvervoer, gym- en zwemvervoer en het jeugdwetvervoer. Het doel van Omnibuzz is het bieden van de beste service op het gebied van (aangepast) vervoer. Hierbij ligt een sterke focus op het bieden van (maatwerk-)oplossingen voor vervoersvragen van klanten. Omnibuzz zorgt dat klanten optimaal gebruik kunnen maken van vervoer en daardoor kunnen blijven participeren.				
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit de wethouders van de gemeenten Horst aan de Maas, Roermond, Venlo, Sittard-Geleen, Beek, Heerlen en Maastricht. Het vicevoorzitterschap is belegd bij de wethouder van de gemeente Roermond. Beiden zijn onder voorbehoud van besluitvorming door het algemeen bestuur. Voor het leerlingenvervoer is een aparte commissie samengesteld met een bestuurlijke vertegenwoordiging vanuit de deelnemende gemeenten. Deze commissie adviseert het dagelijks- en algemeen bestuur van Omnibuzz over leerlingenvervoer.				
Financieel belang	Voor 2027 bedraagt de geprognosticeerde financiële bijdrage: • € 1.040.597 voor het Wmo vervoer • € 1.042.414 voor het leerlingenvervoer, gym- en zwemvervoer • € 149.761 voor het jeugdwetvervoer				
Eigen vermogen	<table> <tr> <td>1 januari 2026</td><td>€ 866.494</td></tr> <tr> <td>31 december 2026</td><td>€ 860.370</td></tr> </table>	1 januari 2026	€ 866.494	31 december 2026	€ 860.370
1 januari 2026	€ 866.494				
31 december 2026	€ 860.370				
Vreemd vermogen	<table> <tr> <td>1 januari 2026</td><td>€ 7.997.105</td></tr> <tr> <td>31 december 2026</td><td>€ 8.786.082</td></tr> </table>	1 januari 2026	€ 7.997.105	31 december 2026	€ 8.786.082
1 januari 2026	€ 7.997.105				
31 december 2026	€ 8.786.082				
Resultaat	€ 0				
Ontwikkelingen	De vervoersomgeving waarin Omnibuzz opereert blijft de komende jaren sterk in beweging. Zowel maatschappelijke, demografische als organisatorische ontwikkelingen bepalen de koers voor 2027 tot en met 2030. De complexiteit in het doelgroepenvervoer is toegenomen, waardoor de behoefte aan sturing, datagedreven inzicht en ketensamenwerking groter is dan ooit. De belangrijkste ontwikkelingen die het beleid en de bedrijfsvoering van Omnibuzz in de jaren 2027–2030 richting geven zijn de grilligheid in vervoersvraag, veranderingen in het aanbod van openbaar vervoer, toenemende zorgbehoeften en een verdere digitaliserings- en compliancedruk. In 2027 vindt de implementatie plaats van het nieuwe vervoerscontract voor het Wmo-vervoer voor alle deelnemende Limburgse gemeenten. Dit nieuwe contract gaat in per 01-01-2028. Onderstaande accentverschuivingen zijn onderdeel van dit proces: 1. Beperking scootmobielvervoer 2. Verandering in de afrekensystematiek 3. Balans tussen toegankelijkheid en uitvoerbaarheid 4. Langere contractduur en prijs-kwaliteitverhouding 5. Toekomstbestendigheid: publieke mobiliteit en zero-emissie				
Programma begroting	Programma 4 Onderwijs Programma 6 Sociaal Domein				

Naam	Omnibuzz
Bijdrage aan het programma	Het doelgroepenvervoer is een wettelijke taak die het publieke belang dient, waarbij de binding met de gemeentelijke rol essentieel is. De gemeenten wensen een kwalitatief hoogstaande vervoersvoorziening te organiseren, waarmee ze zorgdragen voor ondersteuning van inwoners met een vervoersprobleem.
Risicobeheer	Het beleid van Omnibuzz is zodanig dat minimaal één keer per vijf jaar de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' geactualiseerd wordt. In 2023 heeft de laatste actualisatie plaatsgevonden. Bij deze actualisatie is ook de inventarisatie van de belangrijkste risico's waarmee Omnibuzz kan worden geconfronteerd geactualiseerd. Op basis van deze risico-inventarisatie en de bijbehorende beheersmaatregelen is een inschatting gemaakt van de financiële impact en de kans dat de risico's zich voordoen. Dit vormt de basis voor het bepalen van het weerstandvermogen. De belangrijkste geïdentificeerde risico's voor Omnibuzz zijn: • economische kwetsbaarheid taxibedrijven • gebrek aan kennis omtrent nieuw doelgroepenvervoer • afhankelijkheid leveranciers ICT • digitale dreigingen

Naam	Westrom
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De Gemeenschappelijke Regeling (GR) is aangegaan tussen de gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Roermond; ieder voor zover bevoegd.
Doel	De gemeenschappelijke regeling Westrom verzorgt het werkgeverschap voor inwoners met een Wsw-indicatie en Beschut werk. De begeleiding en uitvoering gebeurt binnen het mensontwikkelbedrijf van en voor Roermond, Doon Roermond BV.
Bestuurlijk belang	De GR Westrom is een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO). Hierdoor is er één bestuur waarin van iedere deelnemende gemeente één wethouder zitting heeft. Het voorzitterschap is belegd bij de wethouder van Roermond.
Financieel belang	De gemeentelijke financiële bijdrage voor 2027 wordt geraamd op € 305.844 voor Roermond. Met de gemeentelijke bijdrage wordt het tekort op exploitatie van de Westrom opgevangen. De afdekking van het exploitatietekort wordt voor de gemeentelijke bijdrage in de huisvestingslasten verdeeld conform verdeelsleutel 'inwoners'. Het resterende deel van de gemeentelijke bijdrage wordt naar rato van de totale loonsom van de Wsw-ers van het voorbije jaar (t-1) verdeeld over de deelnemende gemeenten. Deze bijdrage is opgenomen in programma 6. Sociaal Domein van deze begroting. Naast de gemeentelijke bijdrage ontvangt Westrom het Rijksbudget Wsw voor de loonkosten Wsw. Een bedrag van € 9.623.314,- conform de meicirculaire 2026. De Wsw subsidie is het grootste deel van de uitgaven uit het Participatiebudget.
Eigen vermogen	1 januari 2027 € 101.958 31 december 2027 € 101.958
Vreemd vermogen	Geen vreemd vermogen
Resultaat	0
Ontwikkelingen	Per 1 januari 2025 is de bedrijfsvoeringsorganisatie van de GR Westrom door de gemeente Roermond overgenomen en is het mensontwikkelbedrijf Doon Roermond BV opgericht. Door de overname van de bedrijfsvoeringsactiviteiten van GR Westrom door Doon resteert binnen de regeling uitsluitend nog de juridische verantwoordelijkheid voor het voortzetten van de dienstverbanden van de Wsw-doelgroep. Daarmee zijn zowel beleidsvorming als operationele uitvoering binnen de GR komen te vervallen. De resterende werkzaamheden zijn administratief en juridisch van aard. Dit maakt een lichte, uitvoeringsgerichte samenwerkingsvorm logisch en passend. Daarom is de gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2026 omgezet naar een bedrijfsvoeringsorganisatie welke geschikt is voor de uitvoering van deze beleidsarme uitvoeringsorganisatie. De uitvoering van de taken vinden plaats door het regulier personeel van Doon. Maandelijks worden de personeel gerelateerde kosten van de doelgroep Wsw doorbelast aan Westrom.
Programma begroting	Programma 6 Sociaal Domein
Bijdrage aan het programma	Westrom heeft uitsluitend nog de juridische verantwoordelijkheid voor het voortzetten van de dienstverbanden van de Wsw-doelgroep. Daarmee zijn zowel beleidsvorming als operationele uitvoering binnen de GR komen te vervallen. De resterende werkzaamheden zijn administratief en juridisch van aard.

Naam	Westrom				
Risicobeheer	<i>Risicoanalyse Westrom</i> Westrom maakt jaarlijks een risicoanalyse. Het totaal van de gekwantificeerde risico's bedraagt in 2027 € 0,7 miljoen en het weerstandsvermogen is onvoldoende om de geïnventariseerde risico's op te vangen. De kans dat alle risico's zich gelijktijdig voordoen is echter zeer klein, derhalve wordt ingeschat dat de reservepositie voldoende is.				
	<i>Tekorten WSW</i> De Wsw is afgesloten waardoor geen nieuwe instroom meer mogelijk is. Echter mensen met een Wsw-dienstverband houden dit dienstverband tot hun pensionering. Westrom is als werkgever verantwoordelijk voor loonbetaling. De tekorten die hiermee kunnen ontstaan, worden door de gemeenten gecompenseerd met een gemeentelijke bijdrage aan het Sw-bedrijf.				
	De totale gemeentelijke bijdrage (van de 5 GR gemeenten) aan het tekort ontwikkelt zich als volgt op basis van de begroting 2027:				
		2027	2028	2029	2030
	Bijdrage infrastructuur	530/K	188/K	0/K	-
	Bijdrage subsidieresultaat Wsw	268/K	201/K	0/K	-
Totaal	798/K	389/K	0/K	-	

Naam	Openbaar Lichaam Euregio Rijn-Maas-Noord
Vestigingsplaats	Mönchengladbach
Betrokkenen	34 gemeenten en instellingen behoren tot de euregio rijn-maas-noord. In het Nederlandse deel van de Euregio zijn dat de gemeenten Beesel, Echt-Susteren, Horst aan de Maas, Leudal, Nederweert, Peel en Maas, Maasgouw, Roerdalen, Roermond, Sittard-Geleen, Venlo, Venray, Weert. Ook MKB-Limburg is lid. Aan Duitse zijde gaat het om de Landeshauptstadt Düsseldorf, de steden Mönchengladbach en Krefeld, het zuidelijk deel van de Kreis Kleve, de gemeenten Brüggen, Niederkrüchten, Straelen, Geldern, Schwalmthal, Nettetal, Wassenberg en Wegberg, Selfkant, de Kreis Viersen, de Rhein-Kreis Neuss, de kreis Heinsberg, de Industrie- und Handelskammer Mittlerer Niederrhein en de Niederrheinische Industrie- und Handelskammer zu Duisburg.
Doel	De euregio rijn-maas-noord zet zich sinds 1978 in om de Europese integratie tastbaar te maken voor de inwoners in dit gebied. De euregio rijn-maas-noord is een doelcorporatie voor het stimuleren, ondersteunen en coördineren van de regionale grensoverschrijdende samenwerking tussen bovenstaande leden. Dit gebeurt in het bijzonder op de volgende gebieden: economische ontwikkeling, opleiding en onderwijs, menselijk potentieel, verkeer en vervoer, technologie en innovatie, ruimtelijke ordening, cultuur en sport, toerisme en recreatie, milieubescherming en afvalverwerking, natuurbehoud, rampenbestrijding, communicatie, openbare orde en veiligheid. Dit vindt zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau plaats. De Euregio beheert tevens de verdeling van de subsidie-middelen via het Interreg-programma.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond vertegenwoordigd in het algemeen bestuur (4 zetels), het dagelijks bestuur, in INTERREG-commissie en themagroepen door leden van het college. De burgemeester van Roermond is lid van het dagelijks bestuur van de euregio rijn-maas-noord.
Financieel belang	De bijdrage per zetel bedraagt € 4.500. De gemeente Roermond heeft vier zetels dus bedraagt de bijdrage voor 2025 € 18.000. De bijdrage voor het GrensInfoPunt (GIP) bedraagt voor 2026: € 5.389,63
Eigen vermogen	31 december 2025 € 423.960
Vreemd vermogen	31 december 2025 € 530.517
Resultaat	€ 85.901,00
Ontwikkelingen	De bijdrage per zetel bedraagt per 1 januari 2025 € 4.500, -. De gemeente Roermond heeft vier zetels dus bedraagt de bijdrage voor 2025 € 18.000, -. De bijdrage voor het GrensInfoPunt bedraagt in 2025 € 5.390 en is geïndexeerd aan de hand van het aantal inwoners.
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning.
Bijdrage aan het programma	Het lidmaatschap van de euregio levert een bijdrage aan het stimuleren van de samenwerking tussen Nederland en Duitsland op het gebied van rampenbestrijding, economie, arbeidsmarkt, energie, onderwijs, verkeer en vervoer. De vertegenwoordigers van overheden, werkgevers en Kamers van Koophandel besluiten in de Euregio over gezamenlijke Duits-Nederlandse projecten en stimuleren de uitvoering ervan. Met de vertegenwoordiging van Roermond in onder andere het dagelijkse bestuur is de bestuurlijke vertegenwoordiging geborgd. Voor onze inwoners is de samenwerking als grensgemeenten van wezenlijk belang. De informatievoorziening door het grensinfopunt is daarbij een belangrijk onderdeel voor onze inwoners, ondernemers en organisaties om vraagstukken die leven in de grensregio te beantwoorden. Met de gezamenlijke projecten wordt de onderlinge samenwerking tussen organisaties en inwoners van onze gemeenten gestimuleerd. Een voorbeeld voor 2027 is het project Euregio Toolkit, grensarbeid en R&T waarin Roermond voor Midden-Limburg de trekker is.
Risicobeheer	De samenwerking vraagt om een actieve toenadering tot de andere (grens)gemeenten en daarmee een investering in tijd en in capaciteit. Dat vergt ook een borging van de doelstellingen in onze eigen organisatie.

Naam	Grenspark Maas-Swalm-Nette
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling zijn het Duitse Zweckverband Naturpark Schwalm-Nette en de Nederlandse gemeenten Beesel, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond en Venlo.
Doel	Het Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette (MSN) is in 2002 opgericht met als doel de grensoverschrijdende samenwerking te verbeteren. Het uiteindelijke doel is het realiseren van een regionale grensoverschrijdende identiteit, die gebaseerd is op de verscheidenheid van de natuur en cultuurlandschappen binnen het Grenspark en het karakter van de mensen die er leven.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond zit in het algemeen bestuur en is vertegenwoordigd via een lid van het college.
Financieel belang	De bijdrage van Roermond voor 2027 bedraagt € 5.930
Eigen vermogen	Recentste cijfers betreffen jaarrekening 2025: 31 december 2025 € 79.000
Vreemd vermogen	Recentste cijfers betreffen jaarrekening 2025: 31 december 2025 € 772.000
Resultaat	Begroot resultaat 2027: € 7.870
Ontwikkelingen	In 2023 is het Interreg VI-A-project *Buitenrijden in Maas-Swalm-Nette* gestart. In 2025 heeft de aanbesteding plaatsgevonden. Het project richt zich op het verminderen van grensbarrières, het sturen van ruiters met een knooppuntensysteem en het ondersteunen van het MKB met het logo *Paarden Welkom* en marketing. In Nederland is de bewegwijzering vrijwel afgerond. Aan Duitse zijde wordt binnenkort gestart met het plaatsen van de borden. MSN is partner in het Interreg VI-A-project Natu(u)rbrandmanagement (NBM, lead partner VRLN). Het doel is de Nederlands-Duitse grensstreek in Noord- en Midden-Limburg beter bestand te maken tegen natuurbranden. Het project vertaalt de best beschikbare kennis naar de praktijk om risico's te verkleinen. Voor zes gebieden worden natuurbrandmanagementplannen opgesteld. Door samenwerking tussen de Nederlandse en Duitse brandweer en terreinbeheerders worden kennis en ervaring optimaal benut en verder ontwikkeld. Door gezamenlijk en multidisciplinair te oefenen, zijn de betrokken diensten beter in staat grensoverschrijdend natuurbranden te bestrijden. In 2025 heeft MSN voor de ministeries LVVN (Nederland) en MUNV (NRW) en vier provincies een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden voor Interreg-projecten ter verbetering van de natuurkwaliteit in Natura 2000-gebieden. Dit heeft geleid tot een nieuwe Interreg-aanvraag. Het Interreg-project Klimaatverandering en Natuur is begin 2026 aangevraagd en in september 2026 toegekend. Het project geeft het ecologisch beheer van wegbermen in vier Nederlandse en drie Duitse gemeenten een flinke impuls. Daarnaast wordt maaisel met behulp van Bokashi gefermenteerd tot bodemverbeteraar voor de landbouw. Hiermee worden de resultaten van vijf jaar Wagenings onderzoek in de praktijk toegepast en wordt regionale expertise opgebouwd.
Programma begroting	Programma 7 Volksgezondheid en milieu.
Bijdrage aan het programma	Het openbaar lichaam heeft de taak de grensoverschrijdende samenwerking van de deelnemers aan het openbaar lichaam te bevorderen, te ondersteunen en te coördineren op het gebied van: • behoud en ontwikkeling van bos, natuur en landschap; • benutten en ontwikkeling van de mogelijkheden van recreatief medegebruik van bos, natuur en landschap; • educatie en voorlichting over bos, natuur en landschap, inclusief de cultuurhistorie. Het openbaar lichaam voert binnen deze taak projecten uit en regelt/beheert daarvoor de financiële middelen (waaronder Europese en nationale subsidies) en de PR. Daarnaast adviseert het openbaar lichaam (deelnemende) overheden en instellingen bij grensoverschrijdende activiteiten en problemen.
Risicobeheer	Het financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage en bijdragen in separate projecten. Door extra bijdragen van deelnemers, MUNV (NRW) en Limburg in 2025 en goede projectresultaten is de financiële situatie na een mindere periode weer gezond.

Naam	ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML) (incl. ECGeo)
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Venlo, Weert, Nederweert, Roermond, Asten, Someren en Leudal; ieder voor zover bevoegd.
Doel	Het door middel van samenwerking efficiënter en effectiever kunnen inrichten en beheren van steeds complexer wordende ICT en Geo taken.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een lid van het college.
Financieel belang	De gemeente Roermond betaalt een jaarlijkse bijdrage aan het samenwerkingsverband ICT NML. Voor het jaar 2027 wordt een bijdrage geraamd aan ICT NML van € 3.977.906. Deze bestaat voor € 2.759.706 uit een bijdrage voor centrale lasten en voor € 1.218.200 uit gemeente specifieke lasten. De bijdrage aan ECGeo – ICTNML wordt in 2027 geraamd op € 963.028.
Eigen vermogen	1 januari 2027 € 560.000 31 december 2027 € 560.000
Vreemd vermogen	1 januari 2027 € 1.320.000 31 december 2027 € 1.310.000
Resultaat	Saldo van baten en lasten € 520.138 positief (2025) Gerealiseerd resultaat na toevoegingen/ onttrekkingen aan reserves € 370.138 positief (2025).
Ontwikkelingen	ICT NML wil zich profileren als een gerenommeerde ICT-dienstverlener – voor zowel de lokale overheid als de ketenpartners – die maximaal ontzorgt. Inmiddels maakt ECGeo al 3 jaar onderdeel uit van ICT NML en heeft er verdere vervlechting plaatsgevonden. Voor het jaar 2027 bestaat het programmaplan uit: • Automatisering (ICT) • Informatisering (ECGeo) • Bedrijfsvoering 1. Automatisering, Dit programma wordt collectief aangeboden aan zes deelnemende gemeenten. De samenwerking op het gebied van Automatisering biedt een integrale en kwalitatief hoogwaardige informatievoorziening. Hierbij wordt continu geanticipeerd op landelijke ontwikkelingen op het gebied van automatisering, waarbij producten en technologieën optimaal en centraal worden ingezet volgens wettelijke verplichtingen en de behoeften van de deelnemende gemeenten. De focus ligt drie belangrijke pijlers: strategisch leveranciersmanagement, toekomstgerichte en veilige ICT-infrastructuur en optimalisatie van dienstverlening. 2. Informatisering, In de afgelopen twee jaar heeft ECGeo diverse ontwikkelingen doorgemaakt op het gebied van verdere professionalisering en uitbreiding van de dienstverlening. Op basis van een duidelijke ambitie heeft ECGeo het voornemen om dit ook in 2027 verder door te zetten. Centraal hierin staan: • 'Common Ground', waarbij data opgehaald wordt bij de bron. • 'Haal Centraal', wat draait om efficiënt en effectief kwalitatieve geo-informatie beschikbaar stellen. 3. Bedrijfsvoering, in 2027 gaat ICT NML verder inzetten op het procesgericht denken. In 2023 is gestart met het omarmen van procesgerichtheid om meer grip op de organisatie te krijgen en overbodige activiteiten en slecht functionerende processen te verbeteren. Door processen goed in te richten, voorkomen we fouten, verbeteren we samenwerking en creëren we een werkomgeving waarin iedereen weet wat er van hem of haar wordt verwacht. Ook zal er aandacht zijn voor cyberveerbaarheid. Net als voorgaande jaren zal ICT NML in 2027 werken aan een hogere cyberveerbaarheid, niet alleen op technisch maar zeker ook op het gebied van awareness.
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Naam	ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML) (incl. ECGeo)
Bijdrage aan het programma	Het kwalitatief uitvoering geven aan de ICT-dienstverlening ter ondersteuning van het primaire proces, de veranderende rol van de gemeente en de eisen die de inwoner aan de dienstverlening stelt.
Risicobeheer	Het op afstand plaatsen van de ICT-dienstverlening blijft vragen om kwantitatieve en kwalitatieve eisen aan deze dienstverlening. ICT NML heeft in haar eigen risicoparagraaf diverse risico's benoemd met bijbehorende beheersmaatregelen waardoor het risico voor de deelnemende gemeenten minimaal is.

Naam	Subsidiëring Anti-discriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg) - onder de naam van Discriminatie.nl Limburg				
Vestigingsplaats	Maastricht				
Betrokkenen	Alle Limburgse gemeenten (met uitzondering van Horst aan de Maas, Gennep, Venray en Mook en Middelaar).				
Doel	Regeling voor de bekostiging van een antidiscriminatievoorziening voor de inwoners van de deelnemende gemeenten in Limburg, met als taak: • Klachtmelding en klachtbehandeling; • Registratie, monitoring en (beleids)advisering; • Voorlichting en preventie. Op deze manier voldoen we aan de wettelijke verplichting om een antidiscriminatievoorziening te onderhouden.				
Bestuurlijk belang	De gemeenten Roermond (namens de Noord- en Midden-Limburgse gemeenten) en Maastricht (namens de Zuid-Limburgse gemeenten) treden met betrekking tot de inhoud van deze regeling op als centrumgemeenten naar de Antidiscriminatievoorziening Limburg. De rol van centrumgemeenten kan op termijn veranderen als gevolg van de voorgenomen landelijke stelselherziening, wat bestuurlijke aandacht vraagt richting 2027.				
Financieel belang	De gemeente Roermond stelt jaarlijks namens de deelnemende Noord- en Midden-Limburgse gemeenten een subsidiebeschikking vast. De gemeente Roermond maakt de bijdragen van de deelnemende gemeenten, vermeerderd met de bijdrage van Roermond en verminderd met het bedrag voor uitvoering van de centrumfunctie (€ 12.500, -), over aan ADV Limburg. De ontwikkeling van het eigen vermogen vraagt aandacht, aangezien sprake is van een dalende trend, wat mogelijk gevolgen heeft voor de toekomstige financiële houdbaarheid.				
Eigen vermogen	<table border="0"> <tr> <td>1 januari 2025</td> <td>€ 203.762</td> </tr> <tr> <td>31 december 2025</td> <td>€ 132.290</td> </tr> </table>	1 januari 2025	€ 203.762	31 december 2025	€ 132.290
1 januari 2025	€ 203.762				
31 december 2025	€ 132.290				
Vreemd vermogen	<table border="0"> <tr> <td>1 januari 2025</td> <td>€ 127.169</td> </tr> <tr> <td>31 december 2025</td> <td>€ 107.071</td> </tr> </table>	1 januari 2025	€ 127.169	31 december 2025	€ 107.071
1 januari 2025	€ 127.169				
31 december 2025	€ 107.071				
Resultaat	Het resultaat over 2025 hangt samen met de inzet op (onder meer) preventie en uitvoering van taken, en heeft bijgedragen aan de afname van het eigen vermogen.				
Ontwikkelingen	In 2022 liet het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) onderzoek uitvoeren naar de financiering, taken en structuur van de antidiscriminatievoorzieningen (ADV's). Op basis daarvan heeft het kabinet gekozen voor een herinrichting van het stelsel, gericht op het versterken van onafhankelijkheid, toegankelijkheid en effectiviteit. In 2024 en 2025 zijn vervolgstappen gezet, waaronder de voorbereiding van nieuwe wetgeving, de verkenning van een landelijke ondersteuningsstructuur en het beschikbaar stellen van aanvullende middelen voor de preventietaak van ADV's. De verdere invulling hiervan en de wijze van toedeling van middelen aan gemeenten worden nader uitgewerkt. Het conceptwetsvoorstel voor het nieuwe stelsel wordt door BZK voorbereid en naar verwachting opengesteld voor internetconsultatie naarmate het wetgevingsproces vordert. De eerder beoogde invoeringsdatum is door het ministerie bijgesteld; een definitieve datum voor inwerkingtreding volgt na afronding van de consultatie en uitvoeringstoetsen. Dit brengt richting 2027 onzekerheden met zich mee over de toekomstige financiering, organisatie en aansturing van ADV Limburg. Tegelijkertijd neemt het belang van de preventietaak en beleidsadvisering toe, waardoor de rol van ADV Limburg zich verder ontwikkelt van uitvoerend naar meer strategisch ondersteunend richting gemeenten.				
Programma begroting	Programma 6 Sociaal Domein				
Bijdrage aan het programma	Anti-discriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg) draagt vanuit haar taken bij aan deze randvoorwaarde en aan het verkrijgen van een integraal beeld van de problematieken in Roermond. Op basis hiervan kunnen we onze capaciteit en middelen efficiënt en effectief inzetten. Door de versterkte inzet op preventie en monitoring levert ADV Limburg daarnaast in toenemende mate input voor beleidsontwikkeling binnen het sociaal domein.				

Naam	Subsidiëring Anti-discriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg) - onder de naam van Discriminatie.nl Limburg
Risicobeheer	De inzet van Anti-discriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg) wordt jaarlijks geëvalueerd door middel van de jaarlijkse monitor, het jaarplan, de begroting en een halfjaarlijkse rapportage. Op grond van artikel 20 Algemene Subsidieverordening 2008 (Asv 2008) dient na afloop van het subsidiejaar vóór 1 mei een inhoudelijk en financieel jaarverslag ingediend te zijn. Aanvullend hierop zijn er richting 2027 aandachtspunten ten aanzien van de financiële ontwikkeling (afnemend eigen vermogen), de onzekerheid rondom de landelijke stelselwijziging en de mogelijke gevolgen voor de bestuurlijke inrichting en financiering.

Naam	MGR Sociaal domein Limburg – Noord				
Vestigingsplaats	Venray				
Betrokkenen	Alle 14 Noord- en midden Limburgse gemeenten				
Doel	Regionale samenwerking op het gebied van de taken jeugdzorg, Wmo, participatie (module 1) en beschermd wonen, maatschappelijke opvang en bemoeizorg en preventie (module 2). Een deel van de taken van de MGR dient op grond van de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg verplicht voor Midden-Limburg in een GR te worden ondergebracht (module 1). De taken die bij het samenwerkingsverband de MGR zijn belegd: • Contractmanagement • Inkoop • Business control • Informatie-analyse • Facturatie jeugdzorg • Monitoring • Financieel beheer (module 2) • Coördinatie van de toegang (module 2) • Regie op het beleidsproces (module 2) • Toezicht				
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd via een lid van het college. De verwachting is dat de gemeente Roermond op enig moment in het dagelijks bestuur zal plaatsnemen.				
Financieel belang	De begroting wordt opgesteld op basis van de aan de MGR opgedragen taken. De taken van de MGR worden op een realistische wijze begroot, rekening houdend met het feit dat de MGR geen eigen vermogen heeft. Indien taken bij de MGR vervallen, worden de daarbij behorende kosten uit de begroting gehaald, waarmee de bijdrage van de gemeenten wordt verlaagd. Voor module 2 is het uitgangspunt dat elke gemeente de rijksbijdrage voor BW, MO en B&P en de eigen bijdragen van beschermd wonen aan de MGR afstaat, voor de regionale zorgkosten en regionale taken. De verdeling van het saldo (resultaat) wordt bepaald aan de hand van een verdeelsleutel gebaseerd op een combinatie van indicatoren die beogen een realistisch beeld te geven van de zorgvraag in de deelnemende gemeenten. Voor de gemeente Roermond bedraagt de gemeentelijke bijdrage aan de uitvoeringskosten (module 1 en 2) van de MGR € 733.737.				
Eigen vermogen	Het eigen vermogen bedraagt in de periode 2027-2030 € 0. Er zijn geen algemene of bestemmingsreserves aanwezig. De Module sociale domein Limburg-Noord voert haar activiteiten uit op basis van kostendekkende financiering, waardoor geen structurele vermogensvorming plaatsvindt.				
Vreemd vermogen	<table> <tr> <td>1 januari 2027</td><td>€ 6.593.000</td></tr> <tr> <td>31 december 2027</td><td>€ 5.186.000</td></tr> </table>	1 januari 2027	€ 6.593.000	31 december 2027	€ 5.186.000
1 januari 2027	€ 6.593.000				
31 december 2027	€ 5.186.000				
Resultaat	€ 0,00				
Ontwikkelingen	De begroting is gebaseerd op een stabiele organisatie waarbij structurele kosten gedekt worden uit de (structurele) bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten. In de meerjarenbegroting wordt niet geanticipeerd op ontwikkelingen waarvan de besluitvorming nog niet is afgerond. Daarbij wordt ernaar gestreefd dat een deel van het budget van de MGR flexibel inzetbaar is zodat kan worden ingespeeld op vragen aan de MGR. Er zijn tal van ontwikkelingen die een effect kunnen hebben op de begroting van de MGR, en waarover de MGR en de gemeenten voortdurend met elkaar afstemmen, waaronder: gewijzigde wetgeving, toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid die bij de MGR wordt belegd, nieuwe contracten en verlengde contracten, de vaststelling van reële tarieven, de toenemende vraag naar beschermd wonen en de maatschappelijke opvang, en de huisvesting van inwoners met complexe problematiek.				
Programma begroting	Programma 6 Sociaal Domein				

Naam	MGR Sociaal domein Limburg – Noord
Bijdrage aan het programma	Waarborging van de continuïteit van voorzieningen op het gebied van Jeugdzorg, Wmo en participatie (module 1). Waarborging van continuïteit van voorzieningen voor BW, MO en B&P voor inwoners met complexe problematiek en waarborging van de regionale aanpak van de doelgroep als bedoeld in de regiovisie (module 2).
Risicobeheer	Risicomanagement is een onderdeel van de P&C cyclus van de MGR en opgenomen in de meerjarenbegroting. De MGR mag voorlopig geen enkele reserve hebben om risico's af te dekken. De begroting bevat wel een post onvoorzien om financiële tegenvallers te compenseren. Het algemeen bestuur beslist over de benutting van deze post. De begroting is taakstellend. Dreigen er overschrijdingen dan zoeken we in eerste instantie naar een oplossing binnen de begroting. Het rekeningsaldo van de MGR wordt aferekend met de deelnemende gemeenten. Wanneer er sprake is van een overschot, dan wordt dat terugbetaald aan de gemeenten. Bij een tekort moeten de deelnemende gemeenten dit bijpassen. Zoals hiervoor aangegeven wordt het rekeningsaldo van de MGR verrekend met de deelnemende gemeenten. De MGR zelf heeft geen weerstandsvermogen. Gemeenten wordt geadviseerd te bekijken hoe de risico's te verwerken in hun eigen weerstandsvermogen. Voor de gemeente Roermond is dit een onderdeel van de risicoanalyse.

Naam	Regionale Energie Strategie Noord- en Midden-Limburg (RES NML)
Vestigingsplaats	Venlo (centrumgemeente)
Betrokkenen	Noord- en midden Limburgse gemeenten, Waterschap, Provincie Limburg en Enexis.
Doel	De Regionale Energiestrategieën (RES) zijn opgezet om het Klimaatakkoord uit te voeren en richten zich op grootschalige opwek van duurzame elektriciteit op land, de warmtetransitie en aanpassing van de energie-infrastructuur. Elke regio levert een bijdrage aan het nationale doel van 35 TWh duurzame opwek in 2030. RES Noord- en Midden-Limburg wil in 2030 minimaal 25% minder CO ₂ uitstoten ten opzichte van 2015. Daarnaast streeft de regio naar 1.200 GWh duurzame opwek via zon en wind. Deze ambities worden gerealiseerd samen met inwoners, bedrijven en overheden.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is vertegenwoordigd via een lid van het college. Het betreft een lichte WGR-regeling, bevoegdheden worden niet overgedragen.
Financieel belang	De gemeente Roermond is deelnemer aan de regeling.
Eigen vermogen	Het betreft een lichte WGR-regeling (centrumgemeenteregeling). Financiering van de regeling vindt plaats vanuit bijdragen van de deelnemers en rijksregeling(en).
Vreemd vermogen	Financiering van de regeling vindt plaats vanuit bijdragen van de deelnemers en rijksregeling(en).
Resultaat	Nihil.
Ontwikkelingen	De begroting is gebaseerd op een stabiele organisatie waarbij structurele kosten gedekt worden uit de structurele bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten en de provincie.
Programma begroting	Programma 7 Volksgezondheid en milieu.
Bijdrage aan het programma	€ 2,60 per inwoner.
Risicobeheer	Jaarlijks betrekken we deelnemers bij de conceptbegroting. Verantwoording richting deelnemers vindt plaats door de centrumgemeente (Venlo).

Vennootschappen en coöperaties

Naam	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
Vestigingsplaats	Den Haag (statutair)	
Betrokkenen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).	
Doel	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De drijfveer van de BNG Bank is maximale maatschappelijk impact en niet het behalen van zoveel mogelijk winst. De missie van BNG Bank is vertaald in de volgende strategische doelstellingen: • het verstrekken van kredieten tegen aantrekkelijke voorwaarden; • het adequaat verrichten van betalingsverkeer; • het als strategische partner meedenken over maatschappelijke vraagstukken en daarvoor oplossingen aandragen.	
Bestuurlijk belang	De wethouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Roermond in de algemene vergadering van aandeelhouders en is als zodanig stemgerechtigd. De gemeente Roermond is niet vertegenwoordigd in de raad van commissarissen.	
Financieel belang	De BNG Bank is een structuurvennootschap. Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente Roermond bezit 34.749 aandelen van € 2,50 nominaal per stuk. Het dividend over 2025 bedraagt € 1,41 per aandeel (in 2024 € 2,51), hetgeen overeenkomt met een bruto dividend van € 48.996,09. Na aftrek van de verschuldigde dividendbelasting resteert een netto dividend over het kalenderjaar 2025 van € 41.646,68.	
Eigen vermogen	1 januari 2025	€ 4.777 miljoen
	31 december 2025	€ 4.863 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2025	€ 123.164 miljoen
	31 december 2025	€ 110.701 miljoen
Resultaat	De nettowinst van de BNG over 2025 is € 172 miljoen (2024 € 294 miljoen).	
Ontwikkelingen	Vanaf 2026 wordt gestart met een driejarig transitieprogramma dat gericht is op het vergroten van haar maatschappelijke waarde. Dit doet de BNG door de leningportefeuille te vergroten, parnterschappen met hun klanten te intensiveren en tegelijkertijd de kosten te verlagen. Daarnaast zetten ze zich onverminderd in om een bijdrage te leveren aan het vergroten van het aanbod van betaalbare woningen en het versnellen van de energietransitie. Hun doel is om voor hun klanten dé strategische partner te worden, die samen met hen oplossingen ontwerpt, investeringsopgaven structureert en deze vervolgens financiert. Daarbij willen ze klanten uit diverse sectoren op regionaal niveau verbinden en actief aansluiten bij regionale investeringsopgaven, zodat ze samen duurzame impact realiseren. Deze stappen voorwaarts vragen ook aanpassingen binnen de organisatie. In 2025 zijn ze gestart met een versimpeling en professionalisering van de interne organisatie. De in gang gezette reorganisatie legt de basis voor een grotere effectiviteit en productiviteit, versnelt de digitalisering en verlaagt de kosten. Zoals gebruikelijk vergt dit tijdelijke investeringen, waardoor de kosten op korte termijn hoger zijn.	
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning	
Bijdrage aan het programma	De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de inwoner.	
Risicobeheer	De bank heeft de hoogste externe kredietratings (Moody's: Aaa, Fitch Ratings: AAA, S&P Global: AAA). Dankzij deze hoge kredietwaardigheid heeft de bank een sterke inkooppositie op de internationale geld- en kapitaalmarkt. De Common Equity Tier 1-ratio bedragen per einde 2025 42% (2024 40%).	

Naam	WML (N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg)				
Vestigingsplaats	Maastricht				
Betrokkenen	N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg is een niet beursgenoteerde N.V. De aandeelhouders zijn de Provincie Limburg en alle Limburgse gemeenten.				
Doel	De kerntaak van WML is het 24/7 produceren en leveren van betrouwbaar, veilig drinkwater van hoge kwaliteit aan inwoners, bedrijven en (overheids-)instellingen in Limburg. Drinkwater dient nu en in de toekomst toegankelijk te blijven voor iedereen, zodat daarmee bijgedragen wordt aan de volksgezondheid, het welzijn én de brede welvaart van alle Limburgers. WML stelt de openbare watervoorziening veilig, beschermt de bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water.				
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders. De gemeente Roermond is niet vertegenwoordigd in de raad van commissarissen, die 5 leden telt.				
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 4,2% van de aandelen in WML (21 van de 500 geplaatste en volgestorte aandelen à € 4.538 nominaal). Voor WML is in het overzicht algemene dekkingsmiddelen geen bedrag als ontvangen dividend begroot, omdat WML conform haar statuten het resultaat jaarlijks toevoegt aan haar algemene reserve. Het resultaat 2024 na belasting bedroeg € 11,7 miljoen.				
Eigen vermogen	<table> <tr> <td>1 januari 2024</td> <td>€ 206,1 miljoen</td> </tr> <tr> <td>31 december 2024</td> <td>€ 217,8 miljoen</td> </tr> </table>	1 januari 2024	€ 206,1 miljoen	31 december 2024	€ 217,8 miljoen
1 januari 2024	€ 206,1 miljoen				
31 december 2024	€ 217,8 miljoen				
Vreemd vermogen	<table> <tr> <td>1 januari 2024</td> <td>€ 393,8 miljoen</td> </tr> <tr> <td>31 december 2024</td> <td>€ 403,4 miljoen</td> </tr> </table>	1 januari 2024	€ 393,8 miljoen	31 december 2024	€ 403,4 miljoen
1 januari 2024	€ 393,8 miljoen				
31 december 2024	€ 403,4 miljoen				
Resultaat	Het resultaat 2024 na belasting bedroeg € 11,7 miljoen.				
Ontwikkelingen	Het streven van WML is en blijft om voor de komende planjaren én daarna een acceptabele en consistente tariefstructuur te bewerkstelligen, gebaseerd op een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten. De vervanging van het waterleidingnet, de verdroging van Nederland, de klimaattransitie en de vervuiling van het oppervlaktewater vereisen de komende jaren forse investeringen om een betrouwbare en veilige drinkwatervoorziening te waarborgen. Tot 2030 is de productie- en distributiecapaciteit in Limburg op orde, mits WML haar geplande maatregelen kan uitvoeren. Na 2030 kunnen er ook in Limburg knelpunten in de drinkwatervoorziening optreden, zeker als er rekening wordt gehouden met omgevingsontwikkelingen als de woningbouwambitie, groeiende economie, bevolkingstoename en klimaatverandering. Om de drinkwaterbeschikbaarheid in Limburg blijvend te borgen, óók op de lange termijn, werken Provincie Limburg en WML samen binnen het Programma Limburgs Drinkwater 'nu actie voor het drinkwater van morgen'.				
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning				
Bijdrage aan het programma	De drinkwatervoorziening in Limburg moet ook in de toekomst betrouwbaar, gezond en van een hoge kwaliteit blijven. Bescherming bij de bron is daarvoor noodzakelijk.				
Risicobeheer	WML kent een aantal financiële risico's die voortvloeien uit haar normale bedrijfsuitoefening. Het beleid van WML is erop gericht de negatieve gevolgen van onvoorziene omstandigheden uit de financiële risico's te verlichten. Risicomanagement is onderdeel van de reguliere P&C cyclus. Tweemaal per jaar rapporteren ze over risico's en het bestaan en de werking van beheersmaatregelen. Om te voorkomen dat WML niet in staat is te voldoen aan haar financiële verplichtingen wordt groot belang gehecht aan het beheersen van alle risico's met betrekking tot de toegang tot de kapitaalmarkt. WML streeft naar een solvabiliteit van 30%, (eind 2024 35,1%). In de toekomst stuurt WML meer op de leverage ratio dan op de solvabiliteit. Eind 2024 bedroeg deze ratio 6,7. Deze daling van de leverage ratio ligt in lijn met het financieel beleid van WML. Ze streven naar een leverage ratio van onder de 7,0 in 2025.				

Naam	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) B.V.	
Vestigingsplaats	Roermond	
Betrokkenen	Aandeelhoudende gemeenten: Echt-Susteren (725 aandelen), Leudal (799 aandelen), Maasgouw (533 aandelen), Roerdalen (463 aandelen), Roermond (1.180 aandelen).	
Doel	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV (OML) draagt bij aan de economische ontwikkeling van Midden-Limburg en streeft daarbij naar een verbetering van de leefbaarheid. De toegevoegde waarde van OML zit in het creëren van een goed huisvestingsklimaat voor bedrijven en hun omgeving. Een aantrekkelijke regio voor bestaande én nieuwe bedrijven en dat bedrijven die zich in onze regio willen vestigen de juiste huisvesting op de juiste plek vinden.	
Bestuurlijk belang	OML is een besloten vennootschap. De gemeente is op basis van het aandelenbezit vertegenwoordigd via de algemene vergadering van aandeelhouders. De raad van Commissarissen bestaat uit een drietal door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders benoemde leden.	
Financieel belang	Het aandeel van de gemeente Roermond in het geplaatste en gestorte kapitaal bedraagt 31,9%, dit is nominaal € 535.461 (1.180 aandelen van € 454). De intrinsieke waarde per aandeel was op 31-12-2025 € 8.293.	
Eigen vermogen	1 januari 2025	€ 27,5 miljoen
	31 december 2025	€ 30,7 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2025	€ 5,2 miljoen
	31 december 2025	€ 5,0 miljoen
Resultaat	Saldo van baten en lasten € 3.166.636 positief	
Ontwikkelingen	In 2025 is het ondernemingsplan van OML voor de periode 2026 tot en met 2029 vastgesteld met daarin de vier kerntaken: advisering bij ruimtelijk economische vraagstukken, locatie- en gebieds- (her) ontwikkeling, acquisitie en sales, advisering en uitvoering duurzame bedrijventerreinen.	
Programma begroting	Programma 3 Economie	
Bijdrage aan het programma	OML treedt namens de gemeente Roermond op als centrale uitvoeringspartner voor de ontwikkeling en herstructurering van bedrijventerreinen. Zij verzorgt hierbij de volledige één loketafhandeling en realiseert economische opdrachten in lijn met het gemeentelijk beleid. De acquisitie en vestiging van nieuwe bedrijven leidt tot een toename van de regionale werkgelegenheid en versterkt de economische structuur.	
Risicobeheer	De ontwikkelingen in de commerciële vastgoedsector beïnvloeden de exploitatie van OML. Door de sterk aantrekkende verkoopcijfers is de totale borgtocht van de aandeelhoudende gemeenten aan de Rabobank naar € 2 miljoen. Daarmee staat Roermond nog garant voor € 637.838.	

Naam	Enexis Holding N.V.	
Vestigingsplaats	Den Bosch	
Betrokkenen	Enexis Holding N.V. is een niet beursgenoteerde N.V. De aandeelhouders bestaan uit vijf provincies (waaronder Limburg) en 88 Nederlandse gemeenten (waaronder gemeente Roermond).	
Doel	In 2022 is de nieuwe strategie van de vennootschap vastgesteld. Enexis brengt mensen steeds meer duurzame energie door mede richting te geven aan het energiesysteem van de toekomst en door slim te investeren in betrouwbare energie-infrastructuur. Op deze wijze houdt Enexis de energietransitie haalbaar en betaalbaar. Haar doelen zijn als volgt: • Wij sturen aan op maatschappelijk optimale energiekeuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe; • Wij bieden iedereen altijd toegang tot energie door een veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijke kosten; • Klanten weten wat ze aan ons hebben, door een transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening. De gemeente tracht met haar aandeelhouderschap in Enexis de publieke belangen te behartigen. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en onze samenleving.	
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders. De gemeente Roermond is niet vertegenwoordigd in de raad van commissarissen.	
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 0,18% van de aandelen in Enexis Holding N.V. Het resultaat 2025 na belasting bedroeg € 400 miljoen (2024 € 254 miljoen), de betaalde dividenduitkering voor 2025 is € 100 miljoen (2024 € 36 miljoen). Voor de gemeente Roermond betekent dit dat de dividenduitkering 2025 na belasting € 180.382, - is.	
Eigen vermogen	1 januari 2025	€ 5.538 miljoen
	31 december 2025	€ 5.811 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2025	€ 5.949 miljoen
	31 december 2025	€ 7.627 miljoen
Resultaat	Het positief resultaat 2025 na belasting is € 400 miljoen (2024 € 254 miljoen).	
Ontwikkelingen	Klimaatverandering is een van de grootste uitdagingen in deze tijd. De overheid wil de ombouw van het energiesysteem als cruciale voorwaarde om in 2050 een CO₂-neutrale samenleving te realiseren. Op Europees niveau wordt daarom vooral samengewerkt met andere netwerkbedrijven via de Alliander-Enexis-Stedin (AES) structuur. Om zo vanuit de gezamenlijkheid de boodschap richting politiek kracht bij te zetten voor klimaatneutrale, betrouwbare en onafhankelijke energievoorziening in 2050 te kunnen realiseren. Op deze wijze kan vanuit vertrouwen gewerkt worden aan het realiseren van de energietransitie. De Nederlandse klimaatdoelstellingen en de bijbehorende energietransitie zijn uitdagend. Enexis zet alles op alles om de energietransitie maximaal te faciliteren. Al wordt het steeds duidelijker dat de wereld sneller verandert dan ons elektriciteitsnet aankan. Het uitbreiden van de capaciteit in de elektriciteitsnetten heeft topprioriteit. Klanten hebben steeds meer behoefte aan elektriciteit en willen duurzaam opgewekte energie terug leveren. Het aantal aanvragen voor nieuwe aansluitingen groeit sneller dan Enexis op tijd kan realiseren. Enexis verwacht dat de lange wachttijden de komende tijd structureel wordt. Daarbij blijft de schaarste van technisch personeel een knelpunt om het werk gerealiseerd te krijgen. Dit heeft bij Enexis de volle aandacht. Door een verschuiving van centrale energieproductie naar lokale duurzame energieopwekking groeit naar verwachting de netcapaciteit in twee jaar net zoveel als in de afgelopen 30 jaar. Het beheren en investeren in de energienetwerken en het borgen van dit publieke belang is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.	
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning	
Bijdrage aan het programma	De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving.	

Naam	Enexis Holding N.V.
Risicobeheer	Enexis is financieel gezond. Enexis streeft naar een minimaal A creditrating profiel (A/A2 met stable outlook). S&P heeft begin 2026, op verzoek van Enexis, de ratings ingetrokken. Dit omdat S&P de rating verlaagd heeft van AA- naar A+. De Fitch ratings zijn AA-. Mocht de rating in de toekomst onder AA- komen, dan heeft Enexis het recht om de converteerbare hybride aandeelhouderslening van € 500 miljoen om te zetten in aandelenkapitaal. Dit heeft een positief effect op de rating. Mochten Enexis de converteerbare hybride aandeelhouderslening in de toekomst omzetten in aandelenkapitaal, dan kunnen de jaarlijkse dividendinkomsten voor onze gemeente dalen. Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V. Wettelijk is minimaal 40% eigen vermogen vereist. Enexis heeft eind 2025 een solvabiliteit van 43,2%.

Naam	Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg)	
Vestigingsplaats	Maastricht-Aachen Airport.	
Betrokkenen	De gemeenten in de Provincie Limburg.	
Doel	Bodemzorg Limburg streeft ernaar om de gesloten stortplaatsen een nuttige en verantwoorde bestemming te geven.	
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is aandeelhouder van Bodemzorg Limburg. De wethouder met Milieu en Afval in de portefeuille neemt deel aan de algemene vergadering van aandeelhouders.	
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 1.260 aandelen à € 0,45 nominaal. Dit is circa 2,2% van het geplaatste aandelenkapitaal.	
Eigen vermogen (meest actuele cijfer)	1 januari 2025	€ 11.038.221
	31 december 2025	€ 11.701.258
Vreemd vermogen (meest actuele cijfer)	1 januari 2025	€ 32.965.197
	31 december 2025	€ 32.428.174
Resultaat	Saldo baten en lasten € 663.036 positief (2025) Gerealiseerd resultaat € 663.036 positief (2025)	
Ontwikkelingen	Bodemzorg Limburg initieert gesprekken met gemeenten, waaronder Roermond, voor de overname van gesloten stortplaatsen. Daarnaast is Bodemzorg Limburg B.V. gestart zonneparken te exploiteren op enkele gesloten stortplaatsen.	
Programma begroting	Programma 7 Volksgezondheid en milieu	
Bijdrage aan het programma	Bodemzorg Limburg is namens de Limburgse gemeenten verantwoordelijk voor het duurzaam beheer van een aantal voormalige regionale stortplaatsen. Deze stortplaatsen moeten eeuwigdurend beheerd en gecontroleerd worden zodat er geen nadelige effecten voor mens en milieu ontstaan. Beheer wordt in samenspraak gedaan met gemeenten en voor zover mogelijk met lokale partijen/initiatieven.	
Risicobeheer	Gesloten stortplaatsen vormen een potentieel risico voor bodemverontreiniging. Naast een milieuhygiënisch risico leidt een nieuwe bodemverontreiniging ook tot een financieel risico. Dit risico wordt beheerst door milieuhygiënische maatregelen te nemen zoals boven- en onder-afdichtingen bij de meest milieugevaarlijke stortplaatsen. Daarnaast vindt monitoring van het grondwater en beheer plaats. Mochten zich substantiële financiële kostenposten voordoen, zoals het tegengaan van een onverwachte verspreiding van verontreiniging, reparatie van de bovenafdichting of herstel van niet functionerende voorzieningen, dan is hiervoor in de totale nazorgvoorziening van Bodemzorg Limburg een risicobedrag gereserveerd. Het vermogen van Bodemzorg Limburg om de stortplaatsen te beheren is in het verleden opgebouwd door de inzameling van afval in opdracht van alle Limburgse gemeenten. Alle directe en indirecte kosten moeten in principe betaald worden uit het rendement van het opgebouwde vermogen, aangevuld met eventuele inkomsten van de stortlocaties (pacht/huur/ energiewinning). Het vermogen is voor een deel belegd in aandelen conform de Wet FIDo (Financiële investeringen door decentrale overheden). Het risico bestaat dat de jaarlijkse opbrengsten lager zijn dan de jaarlijkse lasten. Ongeveer 10 jaar geleden is besloten dat elke gemeente, voor een periode van 10 jaar, een jaarlijkse extra bijdrage van €0,25 per inwoner stort. Deze bijdrage is nu beëindigd. De accountant voert de financiële controle uit en de uitkomsten rapporteren ze aan de raad van commissarissen. Vervolgens wordt jaarlijks een rapport opgesteld en voorgelegd aan de aandeelhouderscommissie, waarna ook de afzonderlijke gemeenten op de financiële ontwikkelingen toezien. In 2025/2026 worden er nog ongeveer acht voormalige stortplaatsen door gemeenten overgedragen aan Bodemzorg Limburg. Mogelijk dragen we ook de stortplaatsen Spik te Asenray over. Daarnaast exploiteert Bodemzorg Limburg zonneparken op enkele gesloten stortplaatsen. Deze hebben naar verwachting ook een positief effect op de winst over 2026.	

Naam	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)	
Vestigingsplaats	Haalen	
Betrokkenen	Alle Limburgse gemeenten (met uitzondering van Mook en Middelaar).	
Doel	Afvalsamenwerking Limburg (ASL) is de vereniging van Limburgse gemeenten die ervoor zorgt dat ingezameld huishoudelijk afval zo efficiënt en zo verantwoord mogelijk wordt verwerkt. Dat doet zij bijvoorbeeld via contractaanbesteding voor grote afvalstromen, zoals PMD, GFT en restafval. ASL heeft daarbij grote ambities met als kern: circulair, samen en grensverleggend. ASL vormt de overkoepelende schakel in de Limburgse keten van afval tot grondstof.	
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in de algemene ledenvergadering van de vereniging vertegenwoordigd door een lid van het college. Het algemeen bestuur van ASL bestaat uit zeven leden. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit drie leden.	
Financieel belang	In programma 7 van deze begroting is de financiële bijdrage van de gemeente Roermond opgenomen. De contributie bedraagt € 0,30 per inwoner. Voor Roermond betekent dit voor 2026 een contributiebedrag van € 18.439,50. Begroting 2027 van ASL is er nog niet, maar er kan uitgegaan worden van een gelijkblijvende contributie voor 2027. RD Maasland te Haalen treedt op als centrumorganisatie voor het programma management van ASL.	
Eigen vermogen	1 januari 2025	€ 389.618
	31 december 2025	€ 507.958
Vreemd vermogen	1 januari 2025	€ 147.772
	31 december 2025	€ 269.634
Resultaat	Saldo baten en lasten 2025: €118.340 positief	
Ontwikkelingen	Gemeenten ondersteunen op de weg naar een circulaire economie, waarbij het niveau van afvalscheiding en -recycling wordt verhoogd en de hoeveelheid restafval wordt teruggedrongen. Intussen is een Rijksbreed programma 'Nederland circulair in 2050' opgesteld.	
Programma begroting	Programma 7 Volksgezondheid en milieu	
Bijdrage aan het programma	Door het beperken van de hoeveelheid (rest)afval en zoveel mogelijk afval gescheiden aan te bieden. Het gescheiden afval kan veelal als secundaire grondstof verwerkt worden. Daarnaast wordt de circulaire gedachte ook meegenomen in aanbestedingen.	
Risicobeheer	Extra kosten kunnen bij ASL optreden, als juridische kwesties gaan spelen en externe advisering nodig is. Hier maken ze met de gemeenten afspraken over.	

Naam	Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging	
Vestigingsplaats	Echt-Susteren	
Betrokkenen	Entiteiten die zich kwalificeren als aanbestedende dienst, aankoopcentrale of speciale-sectorbedrijf conform de Aanbestedingswet AW 2012, laatst gewijzigd 2016.	
Doel	Het verkrijgen van gunstige prijzen en leveringsvoorwaarden en het verlenen van (advies)diensten aan haar leden en het voor eigen rekening en risico aangaan van raamovereenkomsten ten behoeve van al haar deelnemers.	
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in de algemene ledenvergadering van de coöperatie en het Dagelijks Bestuur (DB) vertegenwoordigd door een lid van de gemeenteraad.	
Financieel belang	Roermond is in 2017 toegetreden als lid tot Inkoopcentrum Zuid. De jaarlijkse contributie bedraagt € 7.500.	
Eigen vermogen	01 januari 2025	€ 526.162
	31 december 2025	€ 707.199
Vreemd vermogen	01 januari 2025	€ 353.872
	31 december 2025	€ 86.278
Resultaat	Saldo baten en lasten €181.037 positief (2025) Gerealiseerd resultaat €181.037 positief (2025)	
Ontwikkelingen	Effectief en efficiënt inkopen is voor elke organisatie van belang. Publieke instellingen hebben zich daarbij ook nog te houden aan specifieke wet- en regelgeving. In haar visie "Inkoopsamenwerking 2.0", geeft het ICZ aan dat de Inkoopsamenwerking gaat over het slimmer (samen) inkopen. Met als doel de juiste inkoopwerkzaamheden te (laten) verrichten op de juiste manier, met de meest efficiënte middelen. In 2024 heeft het onderzoek met de titel "Kansen met inkoopsamenwerking Inkoopcentrum Zuid" plaats gevonden. De twee belangrijkste uitkomsten van dit onderzoek zijn in 2025 in gang gezet: enerzijds het werken met Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) met de aangesloten organisaties. De DVO legt vast wat er geleverd wordt, wanneer, tegen welke voorwaarden en met welke kwaliteit. Dit voorkomt misverstanden en gaten in de dienstverlening. De tweede ontwikkeling is de omvorming van Inkoopcentrum Zuid naar een netwerkorganisatie. De huidige personele bezetting blijft daarbij ongewijzigd, maar breidt niet verder uit. Voor de inhuur wordt gewerkt met zoveel als mogelijk een vaste groep externe adviseurs met ervaring in de gewenste specifieke inkoopdomeinen.	
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning	
Bijdrage aan het programma	Ontwikkeling en ondersteuning aan de bedrijfsvoering van Roermond. Onder andere door inkooptrainingen, kennisnetwerk, inkoopbegeleiding en uitvoering van het klachtenmeldpunt (in het kader van de wet- en regelgeving).	
Risicobeheer	Het risico is beperkt tot de jaarlijkse contributie aan de coöperatie.	

Naam	Coöperatieve vereniging Dimpact	
Vestigingsplaats	Enschede	
Betrokkenen	Alle deelnemende gemeenten die lid zijn van de coöperatieve vereniging.	
Doel	Dimpact is een coöperatieve vereniging van, voor en door gemeenten. De focus en ambities van de vereniging liggen op het gebied van samen oplossingen initiëren en realiseren voor de publieke dienstverlening van morgen. We doen dit inmiddels met ruim 40 andere gemeentes die samen meer dan 3 miljoen inwoners vertegenwoordigen. Als Roermond nemen we diverse (software) oplossingen af, zoals een zaakstelsel, website/digitaal loket en burgerzakenmodules. Ook de daarbij horende dienstverlening nemen we af bij Dimpact, zoals hosting, beheer en ondersteuning vanuit het regiebureau. Daarnaast participeren we zelf als lid in deze vereniging voor continue doorontwikkeling en verbetering. In een wereld waarin technologische, juridische en maatschappelijke innovaties elkaar steeds sneller opvolgen, staan gemeenten voor een grote opgave. De digitale innovatie van dienstverlening aan inwoners en bedrijven moet versneld worden, en dat kunnen ze niet alleen. Gelukkig hoeft dat ook niet. De lid gemeenten werken samen, co-creëren en leren van elkaar binnen de onafhankelijke coöperatie Dimpact. Zo kunnen onze leden hun dienstverleningsambities waarmaken, altijd met de behoeften van hun inwoners en lokale bedrijven als basis. De gezamenlijke missie: ervoor zorgen dat in alle Nederlandse gemeenten de publieke dienstverlening optimaal voor elkaar is.	
Bestuurlijk belang	Dimpact is georganiseerd als Coöperatieve vereniging en bestaat voor en door haar (ruim 40) leden. De governance structuur borgt ambassadeurschap, inspraak en invloed van alle deelnemende gemeenten in de vereniging. In de governance structuur vormt de Algemene Leden Vergadering (ALV) het hoogste orgaan van de coöperatieve vereniging. Deze bestaat uit de portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten.	
Financieel belang	De kosten worden naar rato verdeeld over de deelnemende gemeenten in de vereniging. De totale bijdrage aan Dimpact over 2026 bedraagt € 838.754	
Eigen vermogen (o.b.v. raming)	1 januari 2027	€ 1.531.000
	31 december 2027	€ 2.177.000
Vreemd vermogen (meest actuele cijfers)	1 januari 2025	€ 7.566.777
	31 december 2025	€ 6.134.402
Resultaat (o.b.v. raming)	Saldo baten en lasten € 645.664 positief (2027) Gerealiseerd resultaat € 1.116.422 positief (2027)	
Ontwikkelingen	Coöperatieve vereniging Dimpact beperkt zich niet langer tot het coördineren van de aanschaf en het implementeren van een gezamenlijk zaakstelsel, maar speelt een bredere rol in (digitale) dienstverlening. Deze verbreding vormt onderdeel van de aangepaste strategische koers van het samenwerkingsverband. De vereniging, en daarmee wij als lidgemeente, is daardoor ook een van de landelijke koplopers geworden in de Common Ground beweging.	
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning	
Bijdrage aan het programma	Dimpact ondersteunt gemeenten om de dienstverlening richting inwoners en bedrijven te verbeteren. De informatiesystemen die worden afgenomen via het samenwerkingsverband, faciliteren de gemeenten en haar klanten in het doen van zaken met elkaar. Voorbeelden zijn het digitaal loket, producten- en dienstencatalogus, voortgangsinformatie van lopende zaken, een WOO-publicatie platform en een klantcontact systeem.	
Risicobeheer	Middels de ALV kan de gemeente Roermond invloed uitoefenen op de strategie van het samenwerkingsverband. Het financieel risico wordt gedragen door alle participerende gemeenten.	

Naam	Coöperatie Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten (SHPV)	
Vestigingsplaats	Lathum	
Betrokkenen	Alle deelnemende gemeenten die lid zijn van de coöperatie en de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW).	
Doel	SHPV is een coöperatie voor en door gemeenten. Met als doel het stimuleren van vernieuwing in de parkeerketen en het faciliteren van gemeenten bij het digitaliseren van hun parkeerdiensten.	
Bestuurlijk belang	Alle gemeenten die lid zijn vormen de algemene ledenvergadering. Deze vergadert twee keer per jaar en benoemt de leden van de RvC.	
Financieel belang	Niet van toepassing.	
Eigen vermogen	1 januari 2024	€ 2,3 miljoen
	31 december 2024	€ 2,3 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2024	€ 67 miljoen
	31 december 2024	€ 67 miljoen
Resultaat	€ 900.000 positief	
Ontwikkelingen	1. SHPV werkt aan de landelijke toepassing van vrijstellingen en ontheffingen via het NPR. 2. Flexibele parkeermachtiging deelmobiliteit. 3. Landelijke gehandicapten parkeerapp. 4. Vordering parkeerinformatie door politie. 5. Slagboomparkeren. 6. Zero emissie zones; SHPV zorgt dat de locaties en verblijfsrechten van zero emissie zones via het Nationaal Parkeer Register (NPR) kunnen worden vastgelegd en gebruikt en draagt zo bij aan de ontwikkeling van een centraal loket voor zero emissie zones, samen met RDW en het Ministerie van I&W. 7. Progressief parkeertarief. 8. Vergroten gebruik van NPR.	
Programma begroting	Programma 5 Goede Leefomgeving	
Bijdrage aan het programma	Het programma Goede Leefomgeving (product mobiliteit) zet in op een goede bereikbaarheid van Roermond, waarvan parkeren een wezenlijk onderdeel is. Het SHPV zorgt er onder andere voor dat providers van parkeerapps hun dienst in Roermond kunnen aanbieden. Parkeerapps verhogen het gebruiksgemak bij het parkeren in Roermond.	
Risicobeheer	Middels de ALV kan de gemeente Roermond invloed uitoefenen op de strategie van de coöperatie. Het financieel risico is beperkt aangezien het om een coöperatie Uitgesloten van Aansprakelijkheid gaat (UA).	

Naam	Groen & Doen Roermond B.V.
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De gemeente Roermond is als enige aandeelhouder en opdrachtgever verantwoordelijk voor de overheid BV Groenonderhoud en reiniging in combinatie met arbeidsmarktdoelgroepen
Doel	Uitgangspunt is om de combinatie te maken tussen groenonderhoud en reiniging met als tweeledig doel het realiseren van de contractafspraken met de opdrachtgever en het bieden van werkgelegenheid aan de doelgroep van de Participatiewet. 1. Het verrichten van activiteiten ten behoeve van het (doen) aanleggen, beheren en onderhouden van de openbare ruimte, in de gemeente Roermond, met name gericht op het groenonderhoud, reiniging en facilitaire dienstverlening; 2. Het bieden van passende werkzaamheden aan in de Wet sociale werkvoorziening en Participatiewet bedoelde personen; 3. Het ontwikkelen, stimuleren en ondersteunen van mensen om een verbeterde positie op de arbeidsmarkt te (kunnen) verkrijgen.
Bestuurlijk belang	De vennootschap wordt bestuurd door een bestuurder. Het aantal bestuurders alsmede hun bevoegdheid wordt bepaald door de algemene vergadering van aandeelhouder(s) (AVA), zijnde in casu de gemeente. De gemeente Roermond wordt vertegenwoordigd door de wethouder Sociaal Domein. De AVA is bevoegd de bestuurders te benoemen, schorsen en te ontslaan.
Financieel belang	Op basis van de businesscase (juli 2020) liet Groen en Doen Roermond BV vanaf 2022 een integraal en positief financieel beeld zien, mits voldoende maatregelen werden genomen voor de genoemde risico's. Hierbij werd uitgegaan van kwalitatief onderhoud met een hoge sociale opbrengst tegen acceptabele kosten. De afdekking van de exploitatiekosten geschiedt vanuit de budgetten van BOR voor groenonderhoud en reiniging en is opgenomen in programma 7, Volksgezondheid en milieu. Gedurende 2023 bleek dat de uitgaven groter waren dan de inkomsten waardoor een uitdaging is ontstaan in de cashflow. Voor 2026 zijn incidenteel maatregelen getroffen in de vorm van een instandhoudingsbijdrage, welke verwerkt zal worden in de tarieven van 2026. Daarnaast zal gedurende 2026 op basis van scenario's duidelijkheid moeten komen over het toekomstperspectief van Groen en Doen. Daarnaast worden vanuit het BUIG-budget op individuele basis loonkostensubsidies verstrekt aan Westrom en de Groen en Doen, die op basis van reële loonwaarde gedetacheerd worden dan wel werkzaam zijn bij Groen en Doen. Agioreserve: De vennootschap had werkkapitaal nodig om haar activiteiten op te kunnen starten en investeringen te kunnen doen. Voor de financiering van dit startkapitaal is bij de oprichting in 2021 een agioreserve gestort van € 500.000. De gemeente Roermond heeft dit bedrag als krediet beschikbaar gesteld. Terugbetaling van deze storting aan de gemeente kan gebeuren via de AVA mits de vennootschap aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen. In 2025 is een aanvullende kapitaalinjectie gedaan middels een agiostorting voor een bedrag van € 691.000 (resultaatbestemming jaarrekening 2024). Gelet op de financiële betrokkenheid van de gemeente Roermond bij haar eigen BV is gelijktijdig een voorziening gevormd ter afdekking van mogelijke toekomstige verliezen ter hoogte van ditzelfde bedrag, e.e.a. conform de BBV. Om die reden is hiervoor geen aanvullend bedrag opgenomen in deze risicoanalyse. In 2026 wordt een definitieve keuze gemaakt tussen de toekomstscenario's. De implementatie van het gekozen scenario wordt uiterlijk per 1 januari 2027 verwacht.
Eigen vermogen	1 januari 2026 - € 261.757 31 december 2026 - € 261.000
Vreemd vermogen	1 januari 2026 € 1.425.883 31 december 2026 € 1.625.000
Resultaat	-

Naam	Groen & Doen Roermond B.V.
Ontwikkelingen	Vanaf 1 januari 2022 is de gemeente Roermond het onderhoud van groen en reiniging zelf gaan organiseren. Uitgangspunt is om de combinatie te maken tussen groenonderhoud en reiniging met als tweeledig doel het realiseren van de contractafspraken met de opdrachtgever en het bieden van werkgelegenheid aan de doelgroep van de Participatiewet. In eerste instantie vooral medewerkers met een SW-indicatie. In Groen en Doen Roermond BV is de volledige uitvoering van de 3 percelen (5 contracten), inclusief alle huidige ± 110 medewerkers, onder aansturing van een de vennootschap gebracht, waarvan de gemeente Roermond enig aandeelhouder is. Men heeft ontwikkeltrajecten opgestart om personen met een afstand tot de arbeidsmarkt zo veel als mogelijk te ontwikkelen richting vakbekwaamheid. Dit doen ze aan de hand van een 2-jarig opleidingsplan. De instroom van mensen uit deze doelgroep zal nog verder uitgebouwd moeten worden. De financiële ruimte in combinatie met de uitgaven die groter waren dan de inkomsten zorgden voor een grote uitdaging qua cashflow. Dat zal ook in 2026 en 2027, wellicht in mindere mate, nog aan de orde zijn. Het materieel en het wagenpark is sterk verouderd en aan vervanging toe, in 2023 is een start gemaakt met vervanging (veelal op basis van lease), dit zal ook in 2026 en 2027 spelen hetgeen invloed zal hebben op het resultaat.
Programma begroting	Programma 6 Sociaal Domein Programma 7 Volksgezondheid en milieu
Bijdrage aan het programma	De vennootschap is belast met groenonderhoud en reiniging van de openbare ruimte in Roermond. Deze overheid bv levert daarnaast een belangrijke bijdrage aan de participatie en arbeidstoeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met een arbeidsbeperking. De doelstelling is ook om arbeidsdeelname en doorstroom naar (passend) werk te vergroten.
Risicobeheer	De financiële ruimte in combinatie met de uitgaven die groter waren dan de inkomsten zorgde voor een grote uitdaging qua cashflow. In 2025 hebben financiële interventies, op basis van het onderzoek dat uitgevoerd is, plaatsgevonden voor 2025 en 2026. Het risicobeheer zal echter nog voldoende moeten worden geborgd. De groep SW-ers wordt steeds kleiner, omdat er immers alleen nog uitstroom plaatsvindt. Het vervangen van de uitstromende SW-medewerkers met mensen vanuit de Participatiewet is een logische stap en dit is ook het streven. Mede vanwege een krappe arbeidsmarkt is personeel in het groenonderhoud lastig te vinden. Dit is enerzijds een kans voor de doelgroep anderzijds is er een risico dat personeel ook binnen de doelgroep van de Participatiewet moeilijk gevonden kan worden. Vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het groenbedrijf en de gemeente zullen we ervoor moeten zorgen dat er voldoende instroom is vanuit de Participatiewet, hier speelt het WerkgeversServicepunt Midden-Limburg Oost een belangrijke rol in. Ondernemersrisico Overheidsvennootschap Bij elke onderneming is sprake van een ondernemersrisico. Doordat de gemeente Roermond enig aandeelhouder is en tevens opdrachtgever voor alle opdrachten van de overheidsvennootschap is dit risico voor de vennootschap minimaal. Als enig aandeelhouder lopen we als gemeente wel het volledige risico. Eventuele negatieve bedrijfsresultaten zullen door de gemeente betaald moeten worden, temeer gezien de BV nog geen reserves heeft. Doordat we echter zowel aandeelhouder als opdrachtgever zijn hebben we de regie en kunnen we zorgdragen voor voldoende opdrachten en omzet bij de vennootschap.

Naam	Doon Roermond B.V.				
Vestigingsplaats	Roermond				
Betrokkenen	De gemeente Roermond is als enige aandeelhouder en opdrachtgever verantwoordelijk voor de overheid BV				
Doel	Het doel van de vennootschap is: 1. Het ontwikkelen, stimuleren en ondersteunen van personen om een verbeterde positie op de arbeidsmarkt te (kunnen) verkrijgen; 2. het initiëren, creëren, organiseren en uitvoeren van werk en het bevorderen van (arbeids)participatie voor met name diegenen die in de toetreding tot de arbeidsmarkt worden belemmerd; 3. in het kader van de Wet sociale werkvoorziening en de Participatiewet arbeid bieden onder aangepaste omstandigheden aan de in de Wet sociale werkvoorziening bedoelde respectievelijk tot de betreffende doelgroep van de Participatiewet behorende personen, waaronder ook worden verstaan de niet-uitkeringsgerechtigden; 4. het realiseren van sociale activering, scholing en andere stimuleringsactiviteiten ten behoeve van in de Wet sociale werkvoorziening bedoelde en tot de betreffende doelgroep van de Participatiewet behorende personen, waaronder ook worden verstaan de niet-uitkeringsgerechtigden; 5. het verrichten van andere werkzaamheden in het kader van de uitvoering Participatiewet.				
Bestuurlijk belang	De vennootschap wordt bestuurd door een bestuurder. Het aantal bestuurders alsmede hun bevoegdheid wordt bepaald door de algemene vergadering van aandeelhouder(s) (AVA), zijnde in casu de gemeente. De AVA is bevoegd de bestuurders te benoemen, schorsen en te ontslaan. Er zijn twee aandeelhouders te weten de wethouder Sociaal Domein en de wethouder Financiën.				
Financieel belang	De Gemeente Roermond is enig aandeelhouder van Doon. De jaarlijkse omzetgarantie vanaf 2025 bedraagt € 904.000 bedraagt en wordt jaarlijks geïndexeerd.				
Eigen vermogen	<table> <tr> <td>1 januari 2027</td><td>€ 3.683.780</td></tr> <tr> <td>31 december 2027</td><td>€ 3.683.780</td></tr> </table>	1 januari 2027	€ 3.683.780	31 december 2027	€ 3.683.780
1 januari 2027	€ 3.683.780				
31 december 2027	€ 3.683.780				
Vreemd vermogen	<table> <tr> <td>1 januari 2027</td><td>€ 0</td></tr> <tr> <td>31 december 2027</td><td>€ 0</td></tr> </table> (op dit moment is er nog geen meerjarenbalans beschikbaar)	1 januari 2027	€ 0	31 december 2027	€ 0
1 januari 2027	€ 0				
31 december 2027	€ 0				
Resultaat					
Ontwikkelingen	Doon is per 1 januari 2025 opgericht waarbij de gehele doorontwikkeling is voorzien over de jaren 2025 tot en met 2028. Dit maakt dat veel ontwikkelingen nog in de kinderschoenen staan, maar stapsgewijs worden de veranderingen, in de richting van het mensontwikkelbedrijf zoals geschetst in de contourennota, zichtbaar.				
Programma begroting	Programma 6 Sociaal Domein				
Bijdrage aan het programma	Doon levert een belangrijke bijdrage aan de participatie en arbeidstoeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met een arbeidsbeperking. Het doel van Doon is om arbeidsdeelname en doorstroom naar (passend) werk te vergroten. Uitgangspunt hierbij is om de doelgroep zo regulier als mogelijk aan de slag te krijgen. Dit doen zij door het bieden van begeleiding en verschillende vormen van ondersteuning gericht op participatie, arbeidsontwikkeling en toeleiding naar werk. Doon werkt aan het invullen van de personeelsvraag van bedrijven, door nauw samen te werken met het WerkgeversServicepunt Midden-Limburg Oost welke verantwoordelijk zijn voor de werkgeversdienstverlening. Daarnaast vervuld Doon ook een belangrijke faciliterende- en uitvoerende rol ten behoeve van de doelgroep in het kader van de WSW.				

Naam	Doon Roermond B.V.
Risicobeheer	De groep SW-ers wordt steeds kleiner, omdat er immers alleen nog uitstroom plaatsvindt. Het vervangen van de uitstromende SW-medewerkers met mensen vanuit de Participatiewet is een logische stap en dit is ook het streven. Vanwege een krappe arbeidsmarkt is personeel lastig te vinden. Dit is enerzijds een kans voor de doelgroep anderzijds is er een risico dat personeel ook binnen de doelgroep van de Participatiewet moeilijk gevonden kan worden. Vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van Doon en de gemeente Roermond zullen we ervoor moeten zorgen dat er voldoende instroom is vanuit de Participatiewet. Ondernemersrisico Overheidsvennootschap Bij elke onderneming is sprake van een ondernemersrisico. Doordat de gemeente Roermond enig aandeelhouder is en tevens opdrachtgever van een groot deel van de opdrachten van de overheidsvennootschap is dit risico voor de vennootschap minimaal. Als enig aandeelhouder lopen we als gemeente het volledige risico. Eventuele negatieve bedrijfsresultaten zullen in eerste instantie betaald dienen te worden uit de transitiereserve. Doordat we echter zowel aandeelhouder als opdrachtgever zijn hebben we de regie en kunnen we zorgdragen voor voldoende opdrachten en omzet bij de vennootschap.

Stichtingen en verenigingen

Naam	Stichting Keyport	
Vestigingsplaats	Weert	
Betrokkenen	Keyport is de samenwerking tussen bedrijven, overheden en onderwijsinstellingen (triple helix). Deelnemende overheden zijn: Weert, Nederweert, Cranendonck, Leudal, Roerdalen, Roermond en Maasgouw.	
Doel	Keyport versterkt de economische groei, door het aanjagen van innovatie, ondernemerschap en arbeidsmarkt.	
Bestuurlijk belang	Roermond heeft zitting in het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van Keyport	
Financieel belang	De bijdrage aan Keyport bedraagt in 2025 € 2,54 per inwoner, per deelnemende gemeente. In totaal droeg Roermond in 2025 € 132.686, - bij.	
Eigen vermogen	1 januari 2025	€ 8.467
	31 december 2025	€ 43.871
Vreemd vermogen	1 januari 2025	€1.062.370
	31 december 2025	€1.014.581
Resultaat	€ 43.871	
Ontwikkelingen	Dit betreft de kortlopende schulden, bestaande uit: leveranciers en handelskredieten; subsidieverplichtingen / uitvoeringsmiddelen; overlopende passiva.	
Programma begroting	Programma 3 Economie	
Bijdrage aan het programma	Het Programma Economie zet in op duurzame versterking van de economische structuur en het economisch functioneren van de stad. Onderdeel daarvan is het investeren in een vestigings- en ondernemersklimaat dat concurrerend is ten opzichte van andere (economische) steden en regio's. Keyport doet dit door het aanjagen van innovatie, duurzaamheid, ondernemerschap en arbeidsmarkt. Hierdoor stellen ze ondernemers en organisaties in staat om optimaal te ondernemen. Ook bieden ze werkgelegenheid aan de inwoners van Roermond, wat zorgt voor welvaart en (maatschappelijke) participatie.	
Risicobeheer	De continuïteit van Keyport is afhankelijk van de jaarlijkse bijdragen van de participerende gemeenten. Stichting Keyport verleent subsidies aan projecten waarbij derden de grootste investeringen doen. Keyport investeert niet risicodragend.	

Naam	Vereniging van eigenaren (Vve) Parkeergarage Stationspark	
Vestigingsplaats	Roermond	
Betrokkenen	De Vve is een vereniging, tussen twee partijen. De gemeente Roermond neemt voor 64% deel en WP Immobiliën NL GmbH & Co KG neemt voor 36% deel.	
Doel	Overige belangenbehartiging – Vereniging van eigenaars	
Bestuurlijk belang	De Gemeente Roermond heeft voor 64% zitting in het Bestuur van de Vve.	
Financieel belang	De bijdrage aan de Vve bedraagt voor 2026 € 66.372.	
Eigen vermogen	1 januari 2025	€ 52.625
	31 december 2025	€ 47.519
Vreemd vermogen	1 januari 2025	€ 79.038
	31 december 2025	€ 72.173
Resultaat	Saldo van baten en lasten in 2025 was €7.880 negatief	
Ontwikkelingen	Niet van toepassing.	
Programma begroting	Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	
Bijdrage aan het programma	Het programma Goede Leefomgeving (product mobiliteit) zet in op een goede bereikbaarheid van Roermond, waarvan parkeren een wezenlijk onderdeel is. De Vereniging van Eigenaren is opgericht om parkeergarage Stationspark goed en deugdelijk te onderhouden. Wij als gemeente participeren hiervoor 64% in. De vereniging van Eigenaren verzorgt met name het dagelijks- en planmatig (groot) onderhoud aan deze parkeergarage.	
Risicobeheer	De twee leden van de Vve zijn ieder voor hun belang risicodragers. Voor de gemeente Roermond bedraagt dit deel 64%. Door het tijdig uitvoeren en juist plannen van groot onderhoud beperken we de risico's zoveel mogelijk.	

Naam	Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuur Landschap)	
Vestigingsplaats	Roermond	
Betrokkenen	Gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Roermond in de stichting Ons WCL.	
Doel	De stichting heeft als doel: • Het adviseren, ondersteunen en aanjagen van projecten in het kader van inrichting en beheer van het werkgebied. Zowel aan subsidiegevers als aan het indieners van deze te subsidiëren projecten. • Het zelfstandig uitvoeren van projecten alsmede het afmaken van lopende WCL-projecten. • Het in standhouden van een netwerk van organisaties, overheden en instellingen die werkzaam zijn of belang hebben bij de inrichting en het beheer van het landelijk gebied.	
Bestuurlijk belang	In 2027 worden de statuten van de stichting opnieuw aangepast. Hierdoor bepaalt de stuurgroep van het Nationaal Park de werkzaamheden waarvoor de stichting verantwoordelijk is.	
Financieel belang (meest actuele cijfer)	De Roermondse bijdrage wordt begroot op € 39.500.	
Eigen vermogen (meest actuele cijfer)	1 januari 2024	€ 271.405
	31 december 2024	€ 274.178
Vreemd vermogen (meest actuele cijfer)	1 januari 2024	€ 32.225
	31 december 2024	€ 305.458
Resultaat	Nihil.	
Ontwikkelingen	Ons WCL is penvoerder van het Nationaal Park de Meinweg. De stichting organiseert zowel de bestuurlijke vergaderingen als de vergaderingen van de werkorganisatie en het brede netwerk. Daarbij bereid de stichting verschillende subsidieaanvragen voor, waaronder de subsidieaanvraag voor het Nationaal Park. Vanuit de stichting wordt ook een inhoudelijke bijdrage geleverd aan verschillende projecten binnen het Nationaal Park. Het Nationaal Park kan op termijn invloed hebben op het buitengebied van Roermond. Daarnaast is Ons WCL actief betrokken bij gebiedsontwikkeling Roermond Oost (GORO). Ons WCL beheert hiervoor onder anderen de middelen die de gemeente Roermond heeft toegekend aan GORO.	
Programma begroting	Programma 7 Volksgezondheid en milieu	
Bijdrage aan het programma	Ons WCL ondersteunt trajecten voor het ontwikkelen van het landelijk gebied. Ook ondersteunt Ons WCL de regiogemeenten bij het uitvoeren van projecten.	
Risicobeheer	We financieren lopende projecten separaat, waardoor we grote risico's vermijden. De omvang van het eigen vermogen dienen we te monitoren. Dit dient niet ongecontroleerd uit te breiden.	

Overig

Naam	Samenwerking Midden-Limburg (SML)
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De zeven gemeenten in Midden-Limburg: Weert, Nederweert, Leudal, Roermond, Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen.
Doel	Het verbeteren van de ruimtelijk-economische kwaliteit en het versterken van het vestigingsklimaat van Midden-Limburg.
Bestuurlijk belang	Elke gemeente heeft een bestuurder afgevaardigd in het netwerkberaad. Per thema bestaan bestuurlijke werkgroepen.
Financieel belang	In deze begroting is de financiële bijdrage van de gemeente Roermond opgenomen. Deze bijdrage is gebaseerd op een bedrag van € 1,60 per inwoner voor proces- en organisatiekosten. De gemeente Roermond treedt op als centrumgemeente.
Eigen vermogen	Niet van toepassing
Vreemd vermogen	Niet van toepassing
Resultaat	
Ontwikkelingen	In 2025 is de aandacht binnen SML veelal uitgegaan naar de regiodeal en regiodeal projecten. SML staat in basis los van de regiodeal maar SML heeft wel als aanjager gefungeerd voor de regiodeal. De Regio Deal kent echter een eigen regeling, structuur en organisatie waaraan een convenant tussen diverse departementen, de Provincie Limburg en de zeven Midden-Limburgse gemeenten ten grondslag ligt. Ook overlappen de SML thema's niet geheel met die van de Regiodeal. Eind 2025 is weer een aanzet gemaakt met de evaluatie van de werkvelden van SML.
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Bijdrage aan het programma	Het versterken van het vestigingsklimaat in Midden-Limburg. SML treedt hierbij op als regisseur en trekker voor een aantal geprioriteerde werkvelden. SML is ook een coördinatieplatform, verbinder en aanjager om de informatie-uitwisseling, beleidsafstemming en samenwerking tussen de partijen te faciliteren.
Risicobeheer	Het financieel risico ten behoeve van SML is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage aan proces- en organisatiekosten.

Naam	Samenwerkingsverband Waterpanel Noord (WPN)				
Vestigingsplaats	Administratiekantoor/ Financiële administratie door gemeente Venlo				
Betrokkenen	De convenantpartners zijn de 15 noordelijke gemeenten van Limburg (Mook- en Middelaar, Bergen, Gennep, Venray, Peel en Maas, Horst aan de Maas, Venlo, Beesel, Roermond, Roerdalen, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Weert en Echt-Susteren), Waterschap Limburg en Waterleiding Maatschappij Limburg. Het convenant legt een samenwerkingsverband vanaf oktober 2023 vast.				
Doel	Het WPN is een samenwerkingsverband dat de samenwerking in de waterketen organiseert. Deze samenwerking richt zich op de taken die voortkomen uit de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Het doel van deze samenwerking is: • Het verlagen van de kwetsbaarheid en kosten van het waterketenbeheer. • Het vergroten van de kwaliteit van water. • Het versterken van de klantgerichtheid. Daarnaast vormt dit samenwerkingsverband, de werkregio in het kader van het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie waarin maatregelen worden voorbereid die ervoor gaan zorgen dat Nederland in 2050 water robuust en klimaatbestendig is ingericht.				
Bestuurlijk belang	Convenantpartners werken samen vanuit hun eigen publiekrechtelijke bevoegdheden, zorgtaken en (private-) verantwoordelijkheden. Vanuit elke deelnemende partij neemt een bestuurder deel aan de vergaderingen van het bestuurlijk Waterpanel Noord.				
Financieel belang	Het waterpanel kent een (meer jaren) begroting uitgewerkt in jaarschijven die wordt vastgesteld door het bestuurlijk Waterpanel Noord. Opgenomen is de vertaling van doelen naar financiën en activiteiten. De programmabegroting geeft het kader waarbinnen het Waterpanel Noord projecten mag behandelen. Gemeentelijke bijdrage is bepaald op basis van de vastgestelde verdeelsleutel. Bijdrage 2027 is bepaald op €111.529,-. We bekostigen de gemeentelijke bijdrage voor Waterpanel Noord vanuit de rioolheffing. De onderbouwing van de rioolheffing is uitgewerkt in het Water en Rioleringsplan.				
Eigen vermogen	Nihil.				
Vreemd vermogen	<table> <tr> <td>1 januari 2024</td> <td>€ 1.130.203</td> </tr> <tr> <td>31 december 2024</td> <td>€ 1.180.903</td> </tr> </table>	1 januari 2024	€ 1.130.203	31 december 2024	€ 1.180.903
1 januari 2024	€ 1.130.203				
31 december 2024	€ 1.180.903				
Resultaat	Nihil.				
Ontwikkelingen	Concrete uitwerkingen zijn voor inwoners te herkennen aan projecten onder de vlag van Waterklaar, zoals het (ver)groen/blauwen van schoolpleinen, het afkoppelen van regenwater en projecten op het gebied van klimaatadaptatie in diverse gemeenten. Ook publiekscommunicatie, het regionaal grondwatermeetnet, het uitvoeren van risicodialogen en de bouwstenen voor het omgevingsplan pakken we in dit samenwerkingsverband op.				
Programma begroting	Programma 7 Volksgezondheid en milieu				
Bijdrage aan het programma	Uitvoering geven aan het Water en klimaatadaptatieplan van de regionale samenwerking Waterpanel Noord. De geplande projecten van Waterpanel Noord voor 2027 zijn: • Samenhangende aanpak voor watervraagstukken in het buitengebied • Afspraken lozingsroutes bronneringswater • Opstellen regionaal hitteplan • Vaststellen gewenste lozingsroutes afvalwater inclusief VTH • Opstellen referentie en aanpak klimaatadaptief maken bebouwde omgeving • Personele capaciteit: verankeren uitvoeringskracht • Nieuw uitvoeringsprogramma				
Risicobeheer	Het risico blijft beperkt tot de bijdrage die de partners leveren op basis van de kostenraming in de vastgestelde meer jaren (programma-) begroting voor het betreffende jaar, dan wel tussentijdse aanvullingen daarop. Er wordt vastgelegd hoe de kosten (en eventuele baten) tussen de convenantpartners worden verdeeld.				

4.7 Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

De paragraaf grondbeleid geeft de hoofdlijnen van het door de gemeente Roermond te voeren grondbeleid en de daarmee samenhangende financiële risico's en weerstandspositie weer.

De inhoud van deze paragraaf sluit aan bij het Meerjarenprogramma Gebiedsontwikkeling (MPG) 2026–2030, dat door de gemeenteraad op 9 juli 2026 is vastgesteld en integraal inzicht biedt in de stand van zaken, voortgang, risico's en financiële ontwikkeling van de gebiedsontwikkelingen binnen de gemeente. De paragraaf grondbeleid vormt daarmee een belangrijk onderdeel van de planning- & control cyclus en wordt jaarlijks geactualiseerd in samenhang met het MPG en de jaarrekening.

4.7.1 Visie gemeentelijk grondbeleid

In september 2025 heeft de gemeenteraad de Nota Grondbeleid Gemeente Roermond 2025 vastgesteld. Deze nota vormt het strategische kader voor de wijze waarop de gemeente haar rol op de grondmarkt invult en vormt tevens het fundament onder het MPG 2026–2030.

De gemeente Roermond voert een situationeel grondbeleid, waarbij per gebiedsontwikkeling wordt bepaald welke rol de gemeente inneemt. In de basis is dit grondbeleid faciliterend van aard, waarbij ruimtelijke ontwikkelingen door marktpartijen worden gerealiseerd voor eigen rekening en risico. Waar de publieke belangen, de complexiteit van de opgave of de gewenste snelheid van ontwikkeling daarom vragen, neemt de gemeente een meer sturende of actieve rol in.

Dit betekent dat de gemeente afhankelijk van de situatie optreedt in verschillende rollen, variërend van toetsend en faciliterend tot regie voerend of initiërend. Deze situationele aanpak maakt het grondbeleid adaptief en gebiedsgericht en zorgt ervoor dat per ontwikkeling een passende balans wordt gevonden tussen publieke sturing en marktinitiatief.

Binnen dit grondbeleid voert de gemeente regie op het realiseren van publieke belangen, zoals:

- ruimtelijke kwaliteit;
- woningbouwprogrammering en betaalbaarheid;
- duurzaamheid en klimaatadaptatie;
- maatschappelijke en economische functies.

De Nota Grondbeleid bevat daarnaast een samenhangend instrumentarium om invulling te geven aan deze rol, waaronder:

- toepassing van de IFLO-systematiek voor het bepalen van risico's en het benodigde weerstandsvermogen;
- jaarlijkse actualisatie van financiële parameters zoals rente, kosten- en opbrengstenstijging;
- toepassing van de plankostenscan voor het bepalen van exploitatiebijdragen;
- naleving van de Didam-jurisprudentie bij gronduitgifte;
- inzet van strategische grondverwerving, ondersteund door een revolverend investeringsbudget.

Met dit grondbeleid wordt geborgd dat gebiedsontwikkelingen financieel realistisch, juridisch zorgvuldig en maatschappelijk effectief worden uitgevoerd.

Het grondbeleid draagt bij aan:

- de realisatie van maatschappelijke en ruimtelijke doelstellingen;
- de verbetering van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving;
- een evenwichtige en transparante verdeling van kosten en baten.

4.7.2 Faciliterend grondbeleid

In lijn met het situationele grondbeleid voert de gemeente Roermond in de basis een faciliterend grondbeleid. Dit houdt in dat ruimtelijke ontwikkelingen in beginsel door marktpartijen worden gerealiseerd, voor eigen rekening en risico, waarbij de gemeente stuurt op het borgen van publieke belangen.

In dit kader sluit de gemeente anterieure grondexploitatieovereenkomsten met initiatiefnemers. In deze overeenkomsten worden afspraken vastgelegd over onder andere de rolverdeling, fasering en uitvoering van gebiedsontwikkelingen.

Kostenverhaal

De gemeente is verplicht om kosten voor openbare voorzieningen en ambtelijke inzet te verhalen op initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen. Dit kostenverhaal vindt plaats op basis van de systematiek van de Omgevingswet, waarbij gebruik wordt gemaakt van de plankostenscan.

De plankostenscan (hoofdstuk 13 van de Omgevingsregeling) vormt de methodiek voor het berekenen van de plankosten, waarbij per activiteit het benodigde aantal uren wordt vermenigvuldigd met het geldende uurtarief.

Ter verdere uniformering en juridische borging van het kostenverhaal wordt gewerkt aan een Programma Kostenverhaal, waarvan vaststelling in 2027 is voorzien.

Bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen worden conform de Nota Grondbeleid gestort in de Reserve Gebiedsontwikkeling (deelreserve bovenwijkse voorzieningen).

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de te verwachten exploitatiebijdragen op basis van de gesloten grondexploitatieovereenkomsten in de komende jaren.

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Ambtelijke kosten:	€ 160	€ 93	€ 87	€ 87
Bijdragen bovenwijkse voorzieningen:	€ 294	€ 251	€ 269	€ 174
Totale bijdrage kostenverhaal:	€ 454	€ 344	€ 356	€ 261

Gronden binnen projecten faciliterend grondbeleid

Binnen projecten waarbij een anterieure grondexploitatieovereenkomst is gesloten met een marktpartij, worden soms afspraken gemaakt over de inzet van gemeentelijke gronden. Indien het grondaandeel van de gemeente ondergeschikt is aan dat van derden, is geen sprake van een gemeentelijke grondexploitatie. In dat geval worden in de overeenkomst afspraken vastgelegd over de grondprijs en de levering van de betreffende gronden.

De gronden worden doorgaans geleverd in de huidige staat, waarbij het bouw- en woonrijp maken plaatsvindt door en voor rekening van de marktpartijen.

In het MPG 2026–2030 is een overzicht opgenomen van de nog te realiseren grondverkoop binnen faciliterende projecten, inclusief de bijbehorende boekwaarden en verwachte opbrengsten.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het totaal van het te verwachten saldo van de grondverkoop gereed product gedurende de komende jaren. Het saldo bestaat uit het verschil tussen de boekwaarde en de verkoopprijs.

Gronden projecten faciliterend grondbeleid: (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Saldo	€ 499	€ 1.352	€ 242	€ 0

Volgens de Nota Grondbeleid worden boekwinsten die ontstaan binnen faciliterend grondbeleid toegevoegd aan de Reserve Gebiedsontwikkeling. Dit betreft het verschil tussen de verkoopprijs en de boekwaarde van de gronden.

De Reserve Gebiedsontwikkeling heeft een bredere functie binnen het grondbeleid en wordt ingezet voor het opvangen van risico's binnen gebiedsontwikkelingen, waaronder risico's binnen gemeentelijke grondexploitaties en strategische verwervingen. De reserve is opgebouwd uit verschillende deelreserves, waaronder risico's grondexploitaties, bovenwijkse voorzieningen en overige gebiedsontwikkelingsrisico's.

De omvang van de benodigde weerstandscapaciteit wordt niet langer bepaald op basis van een vaste norm, maar op basis van de IFLO-systematiek, waarbij het benodigde weerstandsvermogen wordt gerelateerd aan de boekwaarde en de nog te realiseren opbrengsten van de grondexploitaties. Dit beleid zorgt ervoor dat de gemeente Roermond boekwinsten strategisch inzet om risico's binnen de gebiedsontwikkelings-portefeuille te beheersen en financiële tegenvallers op te vangen.

4.7.3 Gemeentelijke grondexploitatie

De gemeente Roermond voert twee gemeentelijke grondexploitaties: Roerdelta fase 2 en Centrumkwartier.

Roerdelta fase 2

Voor Roerdelta fase 2 is op 5 maart 2018 een anterieure grondexploitatieovereenkomst gesloten. Op basis van deze overeenkomst wordt het project grotendeels voor rekening en risico van de ontwikkelaar gerealiseerd. Binnen dit project is sprake van een combinatie van faciliterend en actief grondbeleid. Dit komt tot uiting in de gemeentelijke grondexploitatie, waarin onder andere zijn opgenomen:

- kosten en opbrengsten van het tijdelijk beheer;
- onderzoekskosten, ambtelijke inzet en externe inhuur;
- verwerking van de boekwaarde van verwervingen en plankosten;
- opbrengsten uit grondverkoop, erfpacht en contractueel overeengekomen bijdragen, waaronder kostenverhaal en bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen.

Op basis van deze uitgangspunten heeft de gemeenteraad in 2019 besloten een grondexploitatie te openen voor dit project. De grondexploitatie wordt jaarlijks geactualiseerd en is laatst herijkt bij het MPG 2026–2030.

Centrumkwartier

Voor het Centrumkwartier is in september 2025 een gemeentelijke grondexploitatie geopend naar aanleiding van de strategische verwerving van de betreffende locatie en de verdere uitwerking van de gebiedsontwikkeling. Het project betreft de transformatie van een binnenstedelijk gebied met een combinatie van woningbouw, centrumfuncties en een vergroening van de openbare ruimte. Binnen deze grondexploitatie is sprake van een integrale gebiedsontwikkeling waarbij de gemeente een actieve rol vervult in de planvorming, voorbereiding en uitvoering. De gemeentelijke grondexploitatie omvat onder andere:

- de kosten van de strategische verwerving van gronden en opstallen;
- plankosten, waaronder ambtelijke inzet en externe advisering;
- kosten in verband met planologische procedures en voorbereiding van de herontwikkeling;
- toekomstige kosten voor sloop, inrichting en realisatie van de openbare ruimte;
- opbrengsten uit grondverkoop en mogelijke bijdragen van derden.

De grondexploitatie kent een onrendabele top, die samenhangt met de gewenste ruimtelijke kwaliteit en de maatschappelijke doelstellingen van de ontwikkeling. Conform de BBV regelgeving is bij het openen van de grondexploitatie een verliesvoorziening getroffen.

Op basis van de meest recente inzichten, zoals verwerkt in het MPG 2026–2030, is de verliesvoorziening in 2025 bijgesteld als gevolg van geactualiseerde ramingen van kosten, opbrengsten en fasering. Met name de plankosten zijn toegenomen, onder andere door aanvullende juridische en projectmatige werkzaamheden en de inzet in het kader van procedures en verdere uitwerking van de samenwerking.

De hogere kosten worden deels gecompenseerd door geactualiseerde opbrengsten, met name als gevolg van bijgestelde grondopbrengsten. Tegelijkertijd zijn mogelijke bijdragen van derden, zoals subsidies, nog niet beschikt en daarom nog niet opgenomen in de grondexploitatie.

De grondexploitatie Centrumkwartier wordt gedurende de looptijd jaarlijks geactualiseerd. Daarbij worden de financiële ontwikkeling, risico's en voortgang gemonitord en via het MPG aan de gemeenteraad gerapporteerd.

Project: (bedragen x € 1.000)	Looptijd:	Eindsaldo:	Toelichting:
Roerdelta Fase 2	2019-2030	36	Herontwikkeling van het gebied Roerdelta fase 2, globaal begrensd door de Ster, Voorstad St. Jacob en de jachthaven, tot een hoogwaardige woonwijk met maximaal 400 woningen.
Centrumkwartier	2025-2032	-14.488	Herontwikkeling van het Centrumkwartier, betreffende het gebied van de voormalige V&D en de Hema, tot een hoogwaardig gebied met centrumfuncties en woningbouw.

Winstneming

In de notitie “Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2023)” van de commissie BBV zijn de uitgangspunten opgenomen voor het bepalen van tussentijdse winstnemingen bij grondexploitaties met een verwacht positief resultaat.

Winstneming vindt plaats naar rato van de voortgang van de grondexploitatie, waarbij de voortgang wordt bepaald op basis van de gerealiseerde kosten en opbrengsten. Hierbij wordt de Percentage of Completion (POC)-methode gehanteerd.

Voor de grondexploitatie Roerdelta fase 2 geldt dat, gelet op de huidige voortgang en de mate van onzekerheid in de nog te realiseren kosten en opbrengsten, geen tussentijdse winstneming wordt toegepast. Een eventueel positief resultaat wordt pas genomen op het moment dat dit met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld.

Verliesnemingen

Op grond van de Nota Grondbeleid worden voor grondexploitaties met een te verwachten tekort voorzieningen getroffen op het moment dat dit verlies onafwendbaar is.

Voor de grondexploitatie Centrumkwartier is bij het vaststellen van de grondexploitatie in 2025 een verliesvoorziening getroffen conform de BBV regelgeving.

Deze verliesvoorziening is geactualiseerd bij het MPG 2026–2030 op basis van de meest recente inzichten in kosten, opbrengsten en fasering. Per 1 januari 2025 bedraagt de totale verliesvoorziening circa € 14,5 miljoen.

4.7.4 Financiële risico's en weerstandsvermogen

Voor een actueel beeld van de risico's binnen de gebiedsontwikkelingen wordt de gemeenteraad jaarlijks geïnformeerd via het Meerjarenprogramma Gebiedsontwikkeling (MPG). Het meest recente MPG heeft betrekking op het tijdvak 2026-2030. Dit MPG geeft inzicht in de financiële stand, risico's en beheersmaatregelen van zowel de gemeentelijke grondexploitaties als de faciliterende projecten.

Conform de Nota Grondbeleid wordt bij de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen gebruikgemaakt van de IFLO-systematiek. Hierbij wordt het risico gerelateerd aan de boekwaarde van de grondexploitaties en de nog te realiseren opbrengsten.

Op basis van deze systematiek bedraagt het indicatief benodigde weerstandsvermogen voor de gemeentelijke grondexploitaties circa:

- € 643.000 op basis van de boekwaarde;
- € 545.000 op basis van de nog te realiseren opbrengsten;

Totaal: circa € 1.188.000.

De beschikbare weerstandscapaciteit binnen de Reserve Gebiedsontwikkeling (i.c. de deelreserve risico's gemeentelijke grondexploitaties) bedraagt per 31 december 2025 circa € 1,15 miljoen en is daarmee nagenoeg voldoende om de geïdentificeerde risico's op te vangen.

De Reserve Gebiedsontwikkeling heeft een bredere functie binnen het grondbeleid en bestaat uit meerdere deelreserves, waaronder:

- risico's gemeentelijke grondexploitaties;
- bovenwijkse voorzieningen;
- strategische verwervingen;
- overige gebiedsontwikkelingsrisico's.

Binnen faciliterende projecten zijn de financiële risico's voor de gemeente beperkt, aangezien deze projecten in beginsel door marktpartijen voor eigen rekening en risico worden gerealiseerd.

Uitvoering grondbeleid

De uitvoering van het grondbeleid vraagt de inzet van verschillende deskundigheden. Gelet op de omvang van de huidige en toekomstige gebiedsontwikkelings opgaven en de toenemende complexiteit van samenwerkingsvormen, is versterking van de structurele capaciteit noodzakelijk.

In het bijzonder betreft dit de inzet op planeconomie en juridische expertise op het gebied van privaatrechtelijke aspecten van gebiedsontwikkeling.

Uit benchmarking met gemeenten van vergelijkbare omvang en opgave blijkt dat de capaciteit binnen de gemeente Roermond op deze onderdelen momenteel beperkt is.

In de meerjarenbegroting 2027 en verder is daarom voor 2027 en 2028 rekening gehouden met een uitbreiding van de formatie op het gebied van planeconomie en privaatrecht, rekening houdend met de strategische personeelsplanning.

4.8 Paragraaf Wet open overheid (Woo)

Artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) schrijft voor dat in de begroting aandacht wordt besteed aan de beleidsvoornemens met betrekking tot de uitvoering van die wet. Hieraan wordt door middel van deze paragraaf invulling gegeven.

Daarbij richten wij ons op de volgende onderdelen van de Woo:

- Actieve openbaarmaking
- Verbetering van de informatiehuishouding

De noodzakelijke acties die volgen uit andere onderdelen van de Woo (aanpassen werkproces afhandeling informatieverzoeken, invoering digitale aanvraagmogelijkheid informatieverzoek en aanwijzen contactpersoon) zijn al eerder doorgevoerd.

Actieve openbaarmaking

De Woo noemt zeventien verplichte categorieën documenten die bestuursorganen actief openbaar moeten gaan maken (onder andere: regelgeving, organisatiegegevens, subsidies). Het overgangsrecht van de Woo regelt dat de start van de verplichte actieve openbaarmaking gefaseerd, dus in tranches, wordt ingevoerd. Sinds 1 november 2024 publiceert Roermond, conform wettelijke verplichting, de informatiecategorieën die vallen in de eerste tranche (onder andere organisatiegegevens en bereikbaarheidsgegevens).

De organisatie bereidt op dit moment de randvoorwaarden voor die nodig zijn om te voldoen aan de komende wettelijke verplichtingen om informatie actief openbaar te maken. Het tijdspad dat de rijksoverheid hiervoor aanhoudt, is nog niet bekend. Oorspronkelijk was de tweede tranche (van de vier) voor 2026 gepland maar dat is uitgesteld. Verder treffen we voorbereidingen voor de organisatiebrede inzet van een anonimiseringsstool en de implementatie van een publicatieplatform. Het gereed maken van deze technische randvoorwaarden vindt gelijktijdig plaats met het voorbereiden van actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën.

Informatiehuishouding

Eén van de uitgangspunten van de Woo is dat de informatiehuishouding op orde is. Feitelijk volgt al uit de archiefwetgeving de verplichting om informatiehuishouding op orde te brengen (op 12 mei 2025 nam de Eerste Kamer een nieuwe Archiefwet aan waarvan de beoogde inwerkingtreding 2027 is). Dat doen we door ervoor te zorgen dat de documenten die we ontvangen, vervaardigen of onder ons hebben, in goede, geordende en toegankelijke staat bevinden. De verbetering van de informatiehuishouding is daarom niet nieuw en onderdeel van een voortdurend proces. Jaarlijks worden stappen gezet, ook onder invloed van zaakgericht werken en digitalisering.

Met de komst van de Woo wordt de verplichting niet alleen benadrukt, maar ook uitgebreid. Van gemeenten wordt namelijk verwacht dat zij maatregelen nemen om de digitale documenten die zij ontvangen, vervaardigen of anderszins onder zich hebben duurzaam toegankelijk te maken.

Vanuit het Programma Bedrijfsvoering & Dienstverlening (onderdeel van het Directieplan 2026 – 2028), wordt de ontwikkeling en invoering van de Woo geprioriteerd en georganiseerd. Doel is dat we tenminste voldoen aan de fasering die de Woo voorschrijft.

Wettelijke verplichtingen en kaders op gebied van informatiemanagement en digitalisering die de komende jaren op gemeenten afkomen worden continu geanalyseerd en geprioriteerd. Buiten de Woo zijn dat ook bijvoorbeeld de Wet digitale overheid, Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer en -zoals reeds vermeld- de Archiefwet.

5.

Financiële begroting

5.1

Algemeen

5.1.1 Doelstelling

Met het coalitieakkoord kiezen we ervoor dat Roermond financieel gezond blijft. Uitgangspunt is een meerjarenbegroting die structureel sluitend is en een transparant en consistent financieel beleid. Er wordt ingezet op een begroting met haalbare doelen en een realistische planning, betrouwbare data en een evenwicht tussen inkomsten en uitgaven.

Om onze ambities te realiseren, zoeken we binnen de begroting naar juiste en verantwoorde financieringsmogelijkheden. Reserves worden ingezet om risico's op te vangen van incidentele tegenvallers en gerichte investeringen.

5.1.2 Beleidskaders

- Financiële verordening gemeente Roermond 2023;
- Nota investeringen gemeente Roermond 2025;
- Nota reserves en voorzieningen gemeente Roermond 2023;
- Treasury statuut en rentenota gemeente Roermond 2024;
- Nota Grondbeleid gemeente Roermond 2025;

5.1.3 Grondslagen voor de begroting

De begroting is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. Waardering van passiva en activa en de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde met uitzondering van de voorziening wethouderpensioenen, die wordt opgenomen tegen de contante waarde. In de Kadernota 2027 zijn de financiële uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2027 opgenomen:

- De algemene uitkering ramen we op basis van de meicirculaire gemeentefonds 2026, uitgegeven door het Ministerie van BZK.
- We gaan in basis uit van 2,5% kostenstijging als algemeen inflatiepercentage. Dit percentage is gebaseerd op het pBBP prijs Bruto Binnenlands Product berekend door het CPB en vermeld in de meicirculaire gemeentefonds 2026,
- De bijdragen verbonden partijen zijn bijgesteld o.b.v. de vastgestelde begroting.
- Voor de ontwikkeling van de loonkosten gaan we uit van de Loonvoet sector Overheid berekend door het CPB en vermeld in de meicirculaire gemeentefonds 2026. Voor 2027 betekent dit een loonstijging van afgerond 4,2%.
- Het gehanteerde rente-omslagpercentage bedraagt 0,50%.
- De investeringsplanning is herijkt (zie hoofdstuk 5.3.3). De financiële gevolgen zijn doorgerekend in de begroting 2027
- Een programmabegroting naar de taakveldindeling (conform BBV voorschriften).

In de financiële overzichten van hoofdstuk 5 worden baten met een -/- teken genoteerd.

5.2

Overzicht baten en lasten en toelichting

5.2.1 Geraamde baten en lasten per programma

Programma: (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0 Bestuur en ondersteuning	€ 11.915	€ -3.117	€ 8.798	€ 10.608	€ -2.804	€ 7.804	€ 9.326	€ -2.734	€ 6.592	€ 9.326	€ -2.734	€ 6.592	€ 9.325	€ -2.734	€ 6.591
1 Veiligheid	€ 15.818	€ -2.022	€ 13.796	€ 16.379	€ -1.908	€ 14.471	€ 15.603	€ -1.616	€ 13.987	€ 14.779	€ -1.552	€ 13.227	€ 14.773	€ -1.552	€ 13.221
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 16.359	€ -3.191	€ 13.168	€ 16.910	€ -2.330	€ 14.580	€ 17.734	€ -2.330	€ 15.404	€ 17.992	€ -2.330	€ 15.662	€ 18.804	€ -2.330	€ 16.474
3 Economie	€ 7.004	€ -2.733	€ 4.271	€ 7.121	€ -2.864	€ 4.257	€ 5.765	€ -2.864	€ 2.901	€ 5.412	€ -2.864	€ 2.548	€ 5.312	€ -2.864	€ 2.448
4 Onderwijs	€ 12.186	€ -5.153	€ 7.033	€ 11.963	€ -4.462	€ 7.501	€ 11.565	€ -4.232	€ 7.333	€ 11.192	€ -4.232	€ 6.960	€ 11.521	€ -4.232	€ 7.289
5 Sport, cultuur en recreatie	€ 26.380	€ -4.136	€ 22.244	€ 24.794	€ -3.519	€ 21.275	€ 24.319	€ -3.384	€ 20.935	€ 24.539	€ -3.384	€ 21.155	€ 24.840	€ -3.423	€ 21.417
6 Sociaal domein	€ 152.815	€ -54.501	€ 98.314	€ 132.499	€ -42.025	€ 90.474	€ 131.321	€ -43.070	€ 88.251	€ 124.749	€ -43.199	€ 81.550	€ 124.927	€ -43.205	€ 81.722
7 Volksgezondheid en milieu	€ 27.148	€ -21.416	€ 5.732	€ 24.436	€ -18.098	€ 6.338	€ 24.709	€ -18.480	€ 6.229	€ 23.701	€ -18.723	€ 4.978	€ 23.783	€ -18.724	€ 5.059
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	€ 8.370	€ -2.121	€ 6.249	€ 12.743	€ -6.525	€ 6.218	€ 9.339	€ -3.459	€ 5.880	€ 13.125	€ -7.702	€ 5.423	€ 9.375	€ -3.796	€ 5.579
Totaal programma's	€ 277.995	€ -98.390	€ 179.605	€ 257.453	€ -84.535	€ 172.918	€ 249.681	€ -82.169	€ 167.512	€ 244.815	€ -86.720	€ 158.095	€ 242.660	€ -82.860	€ 159.800
Overzichten:															
Algemene dekkingsmiddelen	€ 1.720	€ -200.770	€ -199.050	€ 1.547	€ -208.478	€ -206.931	€ 2.846	€ -208.619	€ -205.773	€ 4.335	€ -209.385	€ -205.050	€ 5.613	€ -217.034	€ -211.421
Kosten van de overhead	€ 37.317	€ -457	€ 36.860	€ 40.949	€ -707	€ 40.242	€ 40.529	€ -707	€ 39.822	€ 39.161	€ -707	€ 38.454	€ 39.393	€ -707	€ 38.686
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	€ 83	€ 0	€ 83	€ 85	€ 0	€ 85	€ 85	€ 0	€ 85	€ 85	€ 0	€ 85	€ 85	€ 0	€ 85
Onvoorzien	€ 1	€ 0	€ 1	€ -80	€ 0	€ -80	€ 4.230	€ 0	€ 4.230	€ 8.577	€ 0	€ 8.577	€ 14.037	€ 0	€ 14.037
Totaal overzichten	€ 39.121	€ -201.227	€ -162.106	€ 42.501	€ -209.185	€ -166.684	€ 47.690	€ -209.326	€ -161.636	€ 52.158	€ -210.092	€ -157.934	€ 59.128	€ -217.741	€ -158.613
Totaal saldo van baten en lasten	€ 317.116	€ -299.617	€ 17.499	€ 299.954	€ -293.720	€ 6.234	€ 297.371	€ -291.495	€ 5.876	€ 296.973	€ -296.812	€ 161	€ 301.788	€ -300.601	€ 1.187
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	€ 2.029	€ -20.294	€ -18.265	€ 8.547	€ -16.215	€ -7.668	€ 658	€ -4.559	€ -3.901	€ 158	€ -1.225	€ -1.067	€ 0	€ -1.594	€ -1.594
Het geraamde resultaat	€ 319.145	€ -319.911	€ -766	€ 308.501	€ -309.935	€ -1.434	€ 298.029	€ -296.054	€ 1.975	€ 297.131	€ -298.037	€ -906	€ 301.788	€ -302.195	€ -407

5.2.2 Geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld: (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0 Bestuur en ondersteuning															
0.1 Bestuur	€ 3.602	€ 0	€ 3.602	€ 3.527	€ 0	€ 3.527	€ 3.527	€ 0	€ 3.527	€ 3.527	€ 0	€ 3.527	€ 3.527	€ 0	€ 3.527
0.10 Mutaties reserves	€ 2.029	€ -20.294	€ -18.265	€ 8.547	€ -16.215	€ -7.668	€ 658	€ -4.559	€ -3.901	€ 158	€ -1.225	€ -1.067	€ 0	€ -1.594	€ -1.594
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	€ 766	€ 0	€ 766	€ 1.434	€ 0	€ 1.434	€ 0	€ -1.975	€ -1.975	€ 906	€ 0	€ 906	€ 407	€ 0	€ 407
0.2 Burgerzaken	€ 3.473	€ -1.386	€ 2.087	€ 2.943	€ -1.450	€ 1.493	€ 2.943	€ -1.450	€ 1.493	€ 2.943	€ -1.450	€ 1.493	€ 2.943	€ -1.450	€ 1.493
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	€ 4.840	€ -1.731	€ 3.109	€ 4.138	€ -1.354	€ 2.784	€ 2.856	€ -1.284	€ 1.572	€ 2.856	€ -1.284	€ 1.572	€ 2.855	€ -1.284	€ 1.571
0.4 Overhead	€ 37.317	€ -457	€ 36.860	€ 40.949	€ -707	€ 40.242	€ 40.529	€ -707	€ 39.822	€ 39.161	€ -707	€ 38.454	€ 39.393	€ -707	€ 38.686
0.5 Treasury	€ 436	€ -333	€ 103	€ 170	€ -332	€ -162	€ 1.266	€ -331	€ 935	€ 2.849	€ -330	€ 2.519	€ 4.047	€ -357	€ 3.690
0.61 OZB woningen	€ 631	€ -11.548	€ -10.917	€ 713	€ -11.791	€ -11.078	€ 742	€ -12.037	€ -11.295	€ 771	€ -12.289	€ -11.518	€ 812	€ -12.289	€ -11.477
0.62 OZB niet-woningen	€ 497	€ -9.791	€ -9.294	€ 562	€ -10.245	€ -9.683	€ 586	€ -10.720	€ -10.134	€ 610	€ -10.944	€ -10.334	€ 643	€ -10.944	€ -10.301
0.63 Parkeerbelasting	€ 123	€ -2.417	€ -2.294	€ 63	€ -2.660	€ -2.597	€ 211	€ -2.808	€ -2.597	€ 63	€ -2.660	€ -2.597	€ 66	€ -2.660	€ -2.594
0.64 Belastingen overig	€ 33	€ -325	€ -292	€ 39	€ -344	€ -305	€ 41	€ -344	€ -303	€ 42	€ -344	€ -302	€ 45	€ -344	€ -299
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	€ 0	€ -176.356	€ -176.356	€ 0	€ -183.106	€ -183.106	€ 0	€ -182.379	€ -182.379	€ 0	€ -182.818	€ -182.818	€ 0	€ -190.440	€ -190.440
0.8 Overige baten en lasten	€ 1	€ 0	€ 1	€ -80	€ 0	€ -80	€ 4.230	€ 0	€ 4.230	€ 8.577	€ 0	€ 8.577	€ 14.037	€ 0	€ 14.037
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	€ 83	€ 0	€ 83	€ 85	€ 0	€ 85	€ 85	€ 0	€ 85	€ 85	€ 0	€ 85	€ 85	€ 0	€ 85
Totaal 0 Bestuur en ondersteuning	€ 53.831	€ -224.638	€ -170.807	€ 63.090	€ -228.204	€ -165.114	€ 57.674	€ -218.594	€ -160.920	€ 62.548	€ -214.051	€ -151.503	€ 68.860	€ -222.069	€ -153.209
1 Veiligheid															
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	€ 6.809	€ 0	€ 6.809	€ 7.156	€ -357	€ 6.799	€ 7.158	€ -357	€ 6.801	€ 7.022	€ -357	€ 6.665	€ 7.027	€ -357	€ 6.670
1.2 Openbare orde en veiligheid	€ 9.009	€ -2.022	€ 6.987	€ 9.223	€ -1.551	€ 7.672	€ 8.445	€ -1.259	€ 7.186	€ 7.757	€ -1.195	€ 6.562	€ 7.746	€ -1.195	€ 6.551
Totaal 1 Veiligheid	€ 15.818	€ -2.022	€ 13.796	€ 16.379	€ -1.908	€ 14.471	€ 15.603	€ -1.616	€ 13.987	€ 14.779	€ -1.552	€ 13.227	€ 14.773	€ -1.552	€ 13.221

Geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld: (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2 Vervoer															
2.1 Verkeer en vervoer	€ 13.754	€ -1.492	€ 12.262	€ 14.203	€ -589	€ 13.614	€ 15.103	€ -589	€ 14.514	€ 15.322	€ -589	€ 14.733	€ 16.134	€ -589	€ 15.545
2.2 Parkeren	€ 2.233	€ -1.325	€ 908	€ 2.295	€ -1.358	€ 937	€ 2.218	€ -1.358	€ 860	€ 2.100	€ -1.358	€ 742	€ 2.101	€ -1.358	€ 743
2.3 Recreatieve havens	€ 136	€ -6	€ 130	€ 129	€ -6	€ 123	€ 129	€ -6	€ 123	€ 129	€ -6	€ 123	€ 129	€ -6	€ 123
2.4 Economische havens en waterwegen	€ 236	€ -368	€ -132	€ 283	€ -377	€ -94	€ 284	€ -377	€ -93	€ 441	€ -377	€ 64	€ 440	€ -377	€ 63
Totaal 2 Vervoer	€ 16.359	€ -3.191	€ 13.168	€ 16.910	€ -2.330	€ 14.580	€ 17.734	€ -2.330	€ 15.404	€ 17.992	€ -2.330	€ 15.662	€ 18.804	€ -2.330	€ 16.474
3 Economie															
3.1 Economische ontwikkeling	€ 3.740	€ -297	€ 3.443	€ 3.746	€ -297	€ 3.449	€ 2.395	€ -297	€ 2.098	€ 2.185	€ -297	€ 1.888	€ 2.085	€ -297	€ 1.788
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	€ 121	€ 0	€ 121	€ 124	€ 0	€ 124	€ 119	€ 0	€ 119	€ 76	€ 0	€ 76	€ 76	€ 0	€ 76
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	€ 1.628	€ -934	€ 694	€ 1.640	€ -906	€ 734	€ 1.640	€ -906	€ 734	€ 1.640	€ -906	€ 734	€ 1.640	€ -906	€ 734
3.4 Economische promotie	€ 1.515	€ -1.502	€ 13	€ 1.611	€ -1.661	€ -50	€ 1.611	€ -1.661	€ -50	€ 1.511	€ -1.661	€ -150	€ 1.511	€ -1.661	€ -150
Totaal 3 Economie	€ 7.004	€ -2.733	€ 4.271	€ 7.121	€ -2.864	€ 4.257	€ 5.765	€ -2.864	€ 2.901	€ 5.412	€ -2.864	€ 2.548	€ 5.312	€ -2.864	€ 2.448
4 Onderwijs															
4.1 Openbaar basisonderwijs	€ 35	€ 0	€ 35	€ 36	€ 0	€ 36	€ 36	€ 0	€ 36	€ 36	€ 0	€ 36	€ 36	€ 0	€ 36
4.2 Onderwijshuisvesting	€ 3.007	€ -205	€ 2.802	€ 3.235	€ -210	€ 3.025	€ 3.826	€ -210	€ 3.616	€ 4.110	€ -210	€ 3.900	€ 4.439	€ -210	€ 4.229
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 9.144	€ -4.948	€ 4.196	€ 8.692	€ -4.252	€ 4.440	€ 7.703	€ -4.022	€ 3.681	€ 7.046	€ -4.022	€ 3.024	€ 7.046	€ -4.022	€ 3.024
Totaal 4 Onderwijs	€ 12.186	€ -5.153	€ 7.033	€ 11.963	€ -4.462	€ 7.501	€ 11.565	€ -4.232	€ 7.333	€ 11.192	€ -4.232	€ 6.960	€ 11.521	€ -4.232	€ 7.289

Geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld: (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
5 Sport, cultuur en recreatie															
5.1 Sportbeleid en activering	€ 2.642	€ -629	€ 2.013	€ 2.129	€ -537	€ 1.592	€ 2.052	€ -537	€ 1.515	€ 2.052	€ -537	€ 1.515	€ 2.051	€ -537	€ 1.514
5.2 Sportaccommodaties	€ 5.734	€ -1.632	€ 4.102	€ 5.957	€ -1.592	€ 4.365	€ 5.880	€ -1.532	€ 4.348	€ 5.905	€ -1.532	€ 4.373	€ 6.123	€ -1.571	€ 4.552
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	€ 5.253	€ -601	€ 4.652	€ 4.999	€ -617	€ 4.382	€ 4.788	€ -617	€ 4.171	€ 4.902	€ -617	€ 4.285	€ 4.901	€ -617	€ 4.284
5.4 Musea	€ 1.932	€ -412	€ 1.520	€ 1.621	€ -417	€ 1.204	€ 1.516	€ -342	€ 1.174	€ 1.504	€ -342	€ 1.162	€ 1.501	€ -342	€ 1.159
5.5 Cultureel erfgoed	€ 1.231	€ 0	€ 1.231	€ 1.265	€ 0	€ 1.265	€ 1.229	€ 0	€ 1.229	€ 1.229	€ 0	€ 1.229	€ 1.229	€ 0	€ 1.229
5.6 Media	€ 2.627	€ -534	€ 2.093	€ 2.287	€ -308	€ 1.979	€ 2.287	€ -308	€ 1.979	€ 2.286	€ -308	€ 1.978	€ 2.286	€ -308	€ 1.978
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 6.961	€ -328	€ 6.633	€ 6.536	€ -48	€ 6.488	€ 6.567	€ -48	€ 6.519	€ 6.661	€ -48	€ 6.613	€ 6.749	€ -48	€ 6.701
Totaal 5 Sport, cultuur en recreatie	€ 26.380	€ -4.136	€ 22.244	€ 24.794	€ -3.519	€ 21.275	€ 24.319	€ -3.384	€ 20.935	€ 24.539	€ -3.384	€ 21.155	€ 24.840	€ -3.423	€ 21.417
6 Sociaal domein															
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	€ 18.609	€ -8.782	€ 9.827	€ 9.422	€ -541	€ 8.881	€ 9.092	€ -435	€ 8.657	€ 9.041	€ -435	€ 8.606	€ 9.041	€ -435	€ 8.606
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	€ 4.395	€ 0	€ 4.395	€ 4.362	€ 0	€ 4.362	€ 4.267	€ 0	€ 4.267	€ 4.286	€ 0	€ 4.286	€ 4.286	€ 0	€ 4.286
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	€ 5.163	€ 0	€ 5.163	€ 5.220	€ 0	€ 5.220	€ 5.222	€ 0	€ 5.222	€ 4.977	€ 0	€ 4.977	€ 4.977	€ 0	€ 4.977
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	€ 2.799	€ 0	€ 2.799	€ 2.745	€ 0	€ 2.745	€ 2.745	€ 0	€ 2.745	€ 2.745	€ 0	€ 2.745	€ 2.745	€ 0	€ 2.745
6.3 Inkomensregelingen	€ 46.275	€ -36.197	€ 10.078	€ 44.264	€ -36.071	€ 8.193	€ 44.197	€ -36.071	€ 8.126	€ 44.197	€ -36.071	€ 8.126	€ 44.197	€ -36.071	€ 8.126
6.4 WSW en beschut werk	€ 14.165	€ -40	€ 14.125	€ 13.516	€ -41	€ 13.475	€ 12.883	€ -41	€ 12.842	€ 12.789	€ -41	€ 12.748	€ 12.891	€ -41	€ 12.850
6.5 Arbeidsparticipatie	€ 7.796	€ -410	€ 7.386	€ 7.011	€ -327	€ 6.684	€ 6.832	€ -112	€ 6.720	€ 5.299	€ -272	€ 5.027	€ 5.155	€ -272	€ 4.883

Geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld: (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6 Sociaal domein															
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	€ 2.441	€ -111	€ 2.330	€ 2.536	€ -126	€ 2.410	€ 2.653	€ -131	€ 2.522	€ 2.750	€ -137	€ 2.613	€ 2.817	€ -143	€ 2.674
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	€ 6.489	€ -546	€ 5.943	€ 5.558	€ -546	€ 5.012	€ 5.558	€ -546	€ 5.012	€ 1.504	€ -546	€ 958	€ 1.652	€ -546	€ 1.106
6.713 Dagbesteding (Wmo)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6.714 Overige maatwerk- arrangementen (Wmo)	€ 4.571	€ -40	€ 4.531	€ 4.552	€ -40	€ 4.512	€ 4.552	€ 0	€ 4.552	€ 4.551	€ 0	€ 4.551	€ 4.551	€ 0	€ 4.551
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	€ 724	€ 0	€ 724	€ 202	€ 0	€ 202	€ 206	€ 0	€ 206	€ 160	€ 0	€ 160	€ 165	€ 0	€ 165
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	€ 16.995	€ -2.423	€ 14.572	€ 14.920	€ 0	€ 14.920	€ 14.923	€ -1.400	€ 13.523	€ 14.852	€ -1.364	€ 13.488	€ 14.852	€ -1.364	€ 13.488
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	€ 4.119	€ 0	€ 4.119	€ 4.222	€ 0	€ 4.222	€ 4.222	€ 0	€ 4.222	€ 4.222	€ 0	€ 4.222	€ 4.222	€ 0	€ 4.222
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	€ 7.080	€ -1.690	€ 5.390	€ 5.525	€ 0	€ 5.525	€ 5.525	€ 0	€ 5.525	€ 5.525	€ 0	€ 5.525	€ 5.525	€ 0	€ 5.525
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	€ 54	€ 0	€ 54	€ 55	€ 0	€ 55	€ 55	€ 0	€ 55	€ 55	€ 0	€ 55	€ 55	€ 0	€ 55
6.791 PGB Wmo	€ 121	€ 0	€ 121	€ 122	€ 0	€ 122	€ 122	€ 0	€ 122	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6.792 PGB Jeugd	€ 826	€ 0	€ 826	€ 821	€ 0	€ 821	€ 821	€ 0	€ 821	€ 821	€ 0	€ 821	€ 821	€ 0	€ 821
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	€ 1.265	€ -3.636	€ -2.371	€ 1.310	€ -3.587	€ -2.277	€ 1.310	€ -3.588	€ -2.278	€ 992	€ -3.587	€ -2.595	€ 992	€ -3.587	€ -2.595
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	€ 281	€ 0	€ 281	€ 233	€ 0	€ 233	€ 233	€ 0	€ 233	€ 233	€ 0	€ 233	€ 233	€ 0	€ 233
6.821 Jeugdbescherming	€ 1.977	€ 0	€ 1.977	€ 2.027	€ 0	€ 2.027	€ 2.027	€ 0	€ 2.027	€ 2.027	€ 0	€ 2.027	€ 2.027	€ 0	€ 2.027
6.822 Jeugdreclassering	€ 456	€ 0	€ 456	€ 467	€ 0	€ 467	€ 467	€ 0	€ 467	€ 467	€ 0	€ 467	€ 467	€ 0	€ 467
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	€ 2.249	€ -433	€ 1.816	€ 2.181	€ -435	€ 1.746	€ 2.181	€ -435	€ 1.746	€ 2.163	€ -435	€ 1.728	€ 2.163	€ -435	€ 1.728
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	€ 3.965	€ -193	€ 3.772	€ 1.228	€ -311	€ 917	€ 1.228	€ -311	€ 917	€ 1.093	€ -311	€ 782	€ 1.093	€ -311	€ 782
Totaal 6 Sociaal domein	€ 152.815	€ -54.501	€ 98.314	€ 132.499	€ -42.025	€ 90.474	€ 131.321	€ -43.070	€ 88.251	€ 124.749	€ -43.199	€ 81.550	€ 124.927	€ -43.205	€ 81.722

Geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld: (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
7 Volksgezondheid en milieu															
7.1 Volksgezondheid	€ 5.870	€ -352	€ 5.518	€ 5.724	€ -194	€ 5.530	€ 5.475	€ -60	€ 5.415	€ 4.175	€ -60	€ 4.115	€ 4.170	€ -60	€ 4.110
7.2 Riolering	€ 5.464	€ -7.662	€ -2.198	€ 5.238	€ -7.322	€ -2.084	€ 5.483	€ -7.631	€ -2.148	€ 5.744	€ -7.874	€ -2.130	€ 5.813	€ -7.874	€ -2.061
7.3 Afval	€ 8.061	€ -10.399	€ -2.338	€ 7.886	€ -10.061	€ -2.175	€ 8.095	€ -10.268	€ -2.173	€ 8.095	€ -10.268	€ -2.173	€ 8.092	€ -10.269	€ -2.177
7.4 Milieubeheer	€ 7.013	€ -2.731	€ 4.282	€ 4.831	€ -162	€ 4.669	€ 4.912	€ -162	€ 4.750	€ 4.943	€ -162	€ 4.781	€ 4.964	€ -162	€ 4.802
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	€ 740	€ -272	€ 468	€ 757	€ -359	€ 398	€ 744	€ -359	€ 385	€ 744	€ -359	€ 385	€ 744	€ -359	€ 385
Totaal 7 Volksgezondheid en milieu	€ 27.148	€ -21.416	€ 5.732	€ 24.436	€ -18.098	€ 6.338	€ 24.709	€ -18.480	€ 6.229	€ 23.701	€ -18.723	€ 4.978	€ 23.783	€ -18.724	€ 5.059
8 Volkshuisv, RO en sted. vernieuwing															
8.1 Ruimtelijke ordening	€ 4.488	€ -417	€ 4.071	€ 4.208	€ -388	€ 3.820	€ 3.827	€ -243	€ 3.584	€ 3.543	€ -243	€ 3.300	€ 3.461	€ -4	€ 3.457
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	€ 701	€ -701	€ 0	€ 5.274	€ -5.274	€ 0	€ 2.353	€ -2.353	€ 0	€ 6.596	€ -6.596	€ 0	€ 2.929	€ -2.929	€ 0
8.3 Wonen en bouwen	€ 3.181	€ -1.003	€ 2.178	€ 3.261	€ -863	€ 2.398	€ 3.159	€ -863	€ 2.296	€ 2.986	€ -863	€ 2.123	€ 2.985	€ -863	€ 2.122
Totaal 8 Volkshuisv, RO en sted. vernieuwing	€ 8.370	€ -2.121	€ 6.249	€ 12.743	€ -6.525	€ 6.218	€ 9.339	€ -3.459	€ 5.880	€ 13.125	€ -7.702	€ 5.423	€ 9.375	€ -3.796	€ 5.579
Totaal taakvelden	€ 319.911	€ -319.911	€ 0	€ 309.935	€ -309.935	€ 0	€ 298.029	€ -298.029	€ 0	€ 298.037	€ -298.037	€ 0	€ 302.195	€ -302.195	€ 0

5.2.3 Aanmerkelijke verschillen begroting 2027 - 2026

In onderstaand overzicht worden de grootste verschillen tussen begroting 2027 en 2026 per programma toegelicht.

Overzicht verschillen per programma begroting 2027 en 2026

Programma (bedragen x € 1.000)	Lasten / baten	MJB 2026	MJB 2027	Vershil
	Lasten	€ 51.036	€ 53.109	€ -2.073
	Baten	€ -204.344	€ -211.989	€ 7.645
	Resultaat voor bestemming	€ -153.308	€ -158.880	€ 5.572
	Mutatie reserves	€ -2.898	€ -1.733	€ -1.165
Saldo programma 0 - Bestuur en ondersteuning (exclusief resultaat)		€ -156.206	€ -160.613	€ 4.407
	Lasten	€ 15.818	€ 16.379	€ -561
	Baten	€ -2.022	€ -1.908	€ -114
	Resultaat voor bestemming	€ 13.796	€ 14.471	€ -675
	Mutatie reserves	€ -450	€ -160	€ -290
Saldo programma 1 - Veiligheid		€ 13.346	€ 14.311	€ -965
	Lasten	€ 16.359	€ 16.910	€ -551
	Baten	€ -3.191	€ -2.330	€ -861
	Resultaat voor bestemming	€ 13.168	€ 14.580	€ -1.412
	Mutatie reserves	€ -885	€ -272	€ -613
Saldo programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat		€ 12.283	€ 14.308	€ -2.025
	Lasten	€ 7.004	€ 7.121	€ -117
	Baten	€ -2.733	€ -2.864	€ 131
	Resultaat voor bestemming	€ 4.271	€ 4.257	€ 14
	Mutatie reserves	€ -1.703	€ -1.001	€ -702
Saldo programma 3 - Economie		€ 2.568	€ 3.256	€ -688
	Lasten	€ 12.186	€ 11.963	€ 223
	Baten	€ -5.153	€ -4.462	€ -691
	Resultaat voor bestemming	€ 7.033	€ 7.501	€ -468
	Mutatie reserves	€ -1.950	€ -1.283	€ -667
Saldo programma 4 - Onderwijs		€ 5.083	€ 6.218	€ -1.135

Programma (bedragen x € 1.000)	Lasten / baten	MJB 2026	MJB 2027	Vershil
	Lasten	€ 26.380	€ 24.794	€ 1.586
	Baten	€ -4.136	€ -3.519	€ -617
	Resultaat voor bestemming	€ 22.244	€ 21.275	€ 969
	Mutatie reserves	€ -1.296	€ -542	€ -754
Saldo programma 5 - Sport, cultuur en recreatie		€ 20.948	€ 20.733	€ 215
	Lasten	€ 152.815	€ 132.499	€ 20.316
	Baten	€ -54.501	€ -42.025	€ -12.476
	Resultaat voor bestemming	€ 98.314	€ 90.474	€ 7.840
	Mutatie reserves	€ -6.126	€ -1.161	€ -4.965
Saldo programma 6 - Sociaal Domein		€ 92.188	€ 89.313	€ 2.875
	Lasten	€ 27.148	€ 24.436	€ 2.712
	Baten	€ -21.416	€ -18.098	€ -3.318
	Resultaat voor bestemming	€ 5.732	€ 6.338	€ -606
	Mutatie reserves	€ -1.881	€ -1.219	€ -662
Saldo programma 7 - Volksgezondheid en milieu		€ 3.851	€ 5.119	€ -1.268
	Lasten	€ 8.370	€ 12.743	€ -4.373
	Baten	€ -2.121	€ -6.525	€ 4.404
	Resultaat voor bestemming	€ 6.249	€ 6.218	€ 31
	Mutatie reserves	€ -1.076	€ -297	€ -779
Saldo programma 8 - Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		€ 5.173	€ 5.921	€ -748
Totaal		€ -766	€ -1.434	€ 668

Toelichting op verschillen per programma begroting 2027 en 2026

Programma 0 Bestuur en ondersteuning (-/ minder baten en/of meer lasten) (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo
1) Voor 2027 zijn er incidentele lasten opgenomen voor opstellen van een Strategisch Personeelsplan (SPP). Dit leidt tot meer begrote lasten in 2027 t.o.v. 2026	€ -500			€ -500
2) Voor 2027 zijn er incidentele lasten opgenomen voor toekomstbestendige inrichting publiekszaken. Dit leidt tot meer begrote lasten in 2027 t.o.v. 2026.	€ -300			€ -300
3) Voor 2027 zijn er incidentele lasten opgenomen voor professionalisering communicatie en dienstverlening. Dit leidt tot meer begrote lasten in 2027 t.o.v. 2026	€ -300			€ -300
4) Voor 2027 zijn er incidentele lasten opgenomen voor digitalisering / datagedreven werken. Dit leidt tot meer begrote lasten in 2027 t.o.v. 2026.	€ -500			€ -500
5) Voor 2027 worden meer baten uit het gemeentefonds geraamd dan voor 2026. Hierover wordt de gemeenteraad periodiek geïnformeerd middels raadsinformatiebrief Gemeentefonds circulaires.		€ 5.950		€ 5.950
6) Er zijn op basis van periodieke bijstellingen vanuit BsgW meer OZB baten geraamd in 2027 dan in 2026.		€ 696		€ 696
7) Vanaf 2027 is een stelpost voor het BTW Compensatiefonds opgenomen. Dit leidt tot meer begrote baten in 2027 t.o.v. 2026		€ 800		€ 800
8) Voor 2027 zijn geen lasten meer opgenomen voor de transitie financieel syteem. De implemenatie heeft in 2026 plaatsgevonden.	€ 800			€ 800
9) Personeelskostenbegroting (CAO verhoging) verklaart een stijging in de personeelskosten 2027 t.o.v. 2026	€ -1.020			€ -1.020
10) In 2026 waren er meer reserveonttrekkingen begroot dan in 2027 voor met name de transitie financieel systeem en onderhoud gebouwen.			€ -1.084	€ -1.084
Totaal verklaring	€ -1.820	€ 7.446	€ -1.084	€ 4.542
Programma 1 Veiligheid (-/ minder baten en/of meer lasten)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo
1) Dit betreft een toename van personeelskosten Zorg- en Veiligheidshuis (incl. COA verhoging)	€ -357			€ -357
2) Er zijn extra middelen toegekend voor 2027 t.b.v. noodsteunpunten. Dit leidt tot hogere begrote lasten in 2027 t.o.v. 2026.	€ -150			€ -150
3) Dit betreft een stijging in de bijdrage aan de verbonden partij Veiligheidsregio Limburg-Noord. Hierdoor meer lasten begroot in 2027 t.o.v. 2026.	€ -366			€ -366
4) De rijksmiddelen voor de Specifieke uitkeringen (SPUK) CTER en Preventie met gezag zijn in 2027 niet geraamd.	€ 431	€ -431		€ 0
5) De verhuuropbrengsten van het pand Brandweer Roermond zijn overgeheveld van programma 0 naar programma 1. Per saldo geen voordeel, maar binnen het programma wel.		€ 357		€ 357
6) Er zijn extra middelen toegekend voor risicogericht toezicht en handhaving t.b.v. het project Nulmeting Horeca. Hierdoor meer lasten begroot in 2027 t.o.v. 2026.	€ -100			€ -100

Programma 1 Veiligheid (-/ minder baten en/of meer lasten)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo
7) In 2026 waren er meer reserveonttrekkingen begroot dan in 2027. Dit ter dekking van incidentele initiatieven voor 2026.			€ -290	€ -290
Totaal verklaring	€ -542	€ -74	€ -290	€ -906
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat (-/ minder baten en/of meer lasten)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo
1) Het Onderhoud basiskwaliteit plus was een incidentele ophoging van budget t.b.v. extra onderhoudskwaliteit. Dit stopt in 2027, waardoor begrote lasten lager zijn.	€ 476			€ 476
2) Er zijn extra middelen toegekend voor een onderzoek beheerplannen. Dit leidt tot hogere begrote lasten in 2027 t.o.v. 2026	€ -250			€ -250
3) Er zijn extra middelen toegekend voor een onderzoek naar fietsenstallingen. Dit leidt tot hogere begrote lasten in 2027 t.o.v. 2026	€ -200			€ -200
4) Voor 2027 zijn de middelen voor Midden Limburg Bereikbaar nog niet beschikbaar door het Rijk, derhalve ook nog niet geraamd voor 2027, wat leidt tot dit verschil.	€ 1.012	€ -844		€ 168
5) De kapitaallasten 2027 zijn hoger begroot dan in 2026. Dit heeft grotendeels te maken met doorgeschoven projecten vanuit de herijking investeringsplanning.	€ -989			€ -989
6) Personeelskostenbegroting (CAO verhoging) verklaart een stijging in de personeelskosten 2027 t.o.v. 2026	€ -571			€ -571
7) In 2026 waren er meer reserveonttrekkingen begroot dan in 2027 voor onder ander het onderhoud basiskwaliteit plus.			€ -476	€ -476
Totaal verklaring	€ -522	€ -844	€ -476	€ -1.842
Programma 3 Economie (-/ minder baten en/of meer lasten)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo
1) Mutatie reserves: In 2027 wordt er binnen programma 3 ca. 700/k minder onttrokken uit de reserves. Dit heeft grotendeels te maken met een lagere onttrekking (500/k vs 1.000/k) uit de bestemmingsreserve Regiodeal in 2027.			€ -501	€ -501
Totaal verklaring	€ 0	€ 0	€ -501	€ -501
Programma 4 Onderwijs (-/ minder baten en/of meer lasten)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo
1) Mutatie reserves: In 2026 zijn er meer reserveonttrekkingen begroot dan in 2027 vanuit met name de reserve budgetoverheveling en algemene reserve. Dit t.b.v. diverse projecten, waaronder Kiezen van Kansen.			€ -657	€ -657
2) Stimuleren taal/spraakontwikkeling met opvang (Kiezen voor Kansen) betreft een incidenteel budget. Omdat nog geen definitief besluit is genomen over de voortzetting van KVK, zijn voor 2027 geen lasten begroot.	€ 404			€ 404

Programma 4 Onderwijs (-/ minder baten en/of meer lasten)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo
3) Voor 2026 werden de baten en lasten voor de SPUK Onderwijsachterstandenbeleid bijgesteld naar de verwachte uitgaven in de 1e tussenrapportage. Dit leidt tot minder begrote baten en lasten in 2027 t.o.v. 2026.	€ 268	€ -700		€ -432
4) Voor 2027 zijn middelen beschikbaar gesteld voor het versterken van de samenwerking met onderwijs, bedrijfsleven en regio en het stimuleren van passend hbo- en wo-aanbod.	€ -100			€ -100
5) Mentoring op school (Kiezen voor Kansen) betreft incidenteel budget. Omdat nog geen definitief besluit is genomen over de voortzetting van KVK, zijn voor 2027 geen lasten begroot.	€ 100			€ 100
6) De kapitaallasten 2027 zijn hoger begroot dan in 2026. Dit heeft grotendeels te maken met doorgeschoven projecten vanuit de herijking investeringsplanning.	€ -238			€ -238
7) Voor 2026 werden de lasten voor Beleid Onderwijshuisvesting bijgesteld naar de verwachte uitgaven. Hierdoor zijn de begrote lasten in 2026 lager dan in 2027.	€ -145			€ -145
Totaal verklaring	€ 289	€ -700	€ -657	€ -1.068
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie (-/ minder baten en/of meer lasten)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo
1) Voor 2026 zijn extra incidentele middelen toegekend voor de Stichting ECI. Hierover is in de 1e tussenrapportage 2026 een raadsbesluit genomen. Dit leidt tot minder begrote lasten in 2027 t.o.v. 2026.	€ 450			€ 450
2) Voor 2026 zijn de middelen Zorgplicht openbare bibliotheek (DU) geraamd. Voor 2027 zijn deze middelen nog niet geraamd, waardoor in 2027 minder lasten en minder baten op dit onderdeel.	€ 413	€ -234		€ 179
3) Voor het Soortenmanagementplan zijn in 2026 nog incidenteel lasten als baten geraamd. Voor 2027 niet meer.	€ 420	€ -283		€ 137
4) Voor 2026 zijn er incidentele middelen toegekend voor het opstellen van het Sportaccommodatiebeleid. Dit leidt tot minder begrote lasten in 2027 t.o.v. 2026	€ 323			€ 323
5) Voor 2026 zijn er meer incidentele middelen toegekend voor het opstellen van de expositie koningstroon dan voor 2027.	€ 200			€ 200
6) Voor 2027 zijn er middelen toegekend t.b.v. de herijking cultuurvisie. Deze middelen waren er in 2026 nog niet, wat leidt tot meer begrote lasten in 2027 op dit onderdeel.	€ -150			€ -150
7) In 2026 zijn er meer reserveonttrekkingen begroot dan in 2027 voor met name reserve budgetoverheveling en de algemene reserve. Dit ter dekking van incidentele initiatieven voor 2026.			€ -830	€ -830
Totaal verklaring	€ 1.656	€ -517	€ -830	€ 309

Programma 6 Sociaal Domein (-/ minder baten en/of meer lasten)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo
1) In 2027 zijn er minder lasten en baten begroot vanuit diverse specifieke uitkeringen (o.a. SPUKS opvang ontheemden, inburgering, jeugdzorg etc.). Deze worden pas begroot wanneer de beschikkingen vanuit het Rijk zijn ontvangen en men de verwachte lasten heeft getoetst.	€ 12.030	€ -12.030		€ 0
2) Het resterende verschil in de lagere lastenraming voor 2027 wordt voornamelijk veroorzaakt door de begrote lasten binnen de BUIG, het incidentele karakter van het beleid op het gebied van armoede en schulden binnen de bijzondere bijstand en de Wmo-maatwerkvoorziening huishoudelijke verzorging. Daarnaast is sprake van lagere geraamde lasten binnen participatie, de arbeidsmarktregio en de actieagenda nieuwkomers.	€ 7.207			€ 7.207
3) In 2026 zijn er meer reserveonttrekkingen begroot dan in 2027 vanuit met name de reserve budgetoverheveling, de bestemmingsreserve Armoede en Schulden, bestemmingsreserve bekostiging opvang ontheemden en de algemene reserve.			€ -4.964	€ -4.964
Totaal verklaring	€ 19.237	€ -12.030	€ -4.964	€ 2.243
Programma 7 Volksgezondheid en milieu (-/ minder baten en/of meer lasten)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo
1) Dit betreft een stijging in de bijdrage aan de verbonden partij Veiligheidsregio Limburg-Noord. Hierdoor meer lasten begroot in 2027 t.o.v. 2026.	€ -296			€ -296
2) De Spuk middelen J94 LAI waren in 2026 begroot (zowel baten als lasten) en in 2027 niet. In 2027 leidt dit tot lagere begrote lasten en lagere begrote baten.	€ 1.000	€ -1.000		€ 0
3) De SPUK CDOKE houdt op te bestaan. De middelen komen vanaf 2027 vanuit het gemeentefonds, waardoor de lasten en baten geraamd worden bij de verwerking gemeentefonds circulaires.	€ 1.500	€ -1.500		€ 0
4) Minder overige baten geraamd in 2027 t.o.v. 2026 met name voor opbrengst oud papier en karton, glas, pmd en milieupark.		€ -321		€ -321
5) De SPUK breed kiezen voor kansen (mentale gezondheid, valpreventie en overgewicht) zijn in 2026 geraamd en in 2027 niet. Hierdoor minder lasten en baten in 2027	€ 125	€ -125		€ 0
6) De lasten en baten die in 2026 zijn geraamd voor penvoerderschap Waterpanel Noord zijn voor 2027 niet meer begroot. Dit veroorzaakt lagere begrote lasten en baten voor 2027.	€ 210	€ -210		€ 0
7) In 2026 zijn er meer reserveonttrekkingen begroot dan in 2027. Dit ter dekking van incidentele initiatieven voor 2026.			€ -662	€ -662
Totaal verklaring	€ 2.539	€ -3.156	€ -662	€ -1.279

Programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing (-/ minder baten en/of meer lasten)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo
1) Zowel de begrote lasten als de begrote baten voor de grondexploitaties liggen in 2027 hoger.	€ -4.570	€ 4.570		€ 0
2) Zowel de begrote lasten als de begrote baten m.b.t. de subsidie warmtepompen zijn voor 2027 lager geraamd dan voor 2026.	€ 100	€ -100		€ 0
3) De begrote lasten voor 'Actieagenda thuis in Roermond/ nieuwe woonvormen' zijn voor 2027 lager geraamd dan voor 2026.	€ 173			€ 173
4) De begrote lasten voor 'Limburg centraal' zijn voor 2027 lager geraamd dan voor 2026.	€ 184			€ 184
5) Personeelskostenbegroting (CAO verhoging) verklaart een stijging in de personeelskosten 2027 t.o.v. 2026	€ -171			€ -171
6) In 2026 zijn er meer reserveonttrekkingen begroot dan in 2027. Dit ter dekking van incidentele initiatieven voor 2026.			€ -779	€ -779
Totaal verklaring	€ -4.284	€ 4.470	€ -779	€ -593

5.2.4 Incidentele lasten en baten

Bij de aanpassing van de Gemeentewet en Provinciewet in 2013 is meer nadrukkelijk benoemd, dat in de begroting structurele lasten gedekt dienen te worden door structurele baten. Om vast te kunnen stellen dat sprake is van een structureel evenwicht is belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel. In het algemeen geldt dat een gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele lasten en baten zijn dus de regel, incidentele lasten en baten zijn de uitzondering. Het BBV geeft geen scherpe definitie wat incidenteel of structureel is en laat ruimte aan de decentrale overheden omdat dit past bij de eigen beoordeling van de lokale omstandigheden (principle based). Dit kan tot verschillende interpretaties leiden tussen gemeenten onderling en de gemeente en de toezichthouder. Om deze discussies te beperken hebben de gezamenlijke provincies een handreiking verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten gepubliceerd. Op basis van deze handreiking is het overzicht van incidentele baten en lasten samengesteld.

Incidentele lasten en baten per programma (bedragen x € 1.000)	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029	Lasten 2030	Baten 2030
Programma 0. Bestuur en ondersteuning + algemene dekkingsmiddelen								
Eigenaarsonderhoud gemeentelijke gebouwen Betreft een reserve (planmatig) eigenaars-onderhoud gemeentelijke gebouwen (ontstaan uit vrijval onderhoudsvoorziening jaarrekening 2023). Hiermee wordt het inhalen van uitgesteld onderhoud gefinancierd. Dit betreft een eenmalige inhaalslag over 3 jaren, die eindig is.	€ 1.000	€ -1.000	-	-	-	-	-	-
Strategische personeelsplanning Wij zetten in op een strategische personeelsplanning en benutten kansen voor procesverbetering via lean werken hetgeen in samenhang loopt in relatie met datagericht werken en inzet van AI. Door deze integrale aanpak over de gehele organisatie ontstaat gemeentebreed een beeld van de structurele personeelsbehoefte vanaf 2029 en verder.	€ 500	-	-	-	-	-	-	-
Onderzoek Digitalisering / Datagedreven werken Digitalisering, datagedreven werken en efficiëntere processen versterken een toekomstbestendige organisatie hetgeen in samenhang loopt met het SPP. Door deze integrale aanpak over de gehele organisatie ontstaat gemeentebreed een beeld van de structurele personeelsbehoefte vanaf 2029 en verder.	€ 500	€ -500	€ 500	€ -500	-	-	-	-
Onderzoek toekomstbestendige inrichting Publiekszaken We doen onderzoek naar een toekomstbestendige inrichting van Publiekszaken. We versterken de personele capaciteit ten behoeve van de continuïteit en kwaliteit van onze basisdienstverlening. In 2028 wordt, gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of dit budget op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.	€ 300	-	€ 300	-	-	-	-	-

Incidentele lasten en baten (bedragen x € 1.000)	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029	Lasten 2030	Baten 2030
Programma 0. Bestuur en ondersteuning + algemene dekkingsmiddelen								
Schakelfunctionarissen 5 stuurgroepen Voor integrale sturing op complexe opgaven die in de 5 ingestelde stuurgroepen zijn vervat, zijn in 2027 en 2028 0,5 fte schakelfunctionaris per stuurgroep benodigd. Zij versterken de verbinding tussen beleid, uitvoering en bestuur op de onderwerpen accommodatiebeleid breed, deregulering, bedrijfsvoering & dienstverlening, herijking subsidiebeleid en sociaal domein.	€ 300	-	€ 300	-	-	-	-	-
Professionalisering communicatie De communicatie wordt verder geprofessionaliseerd met centrale aansturing en een organisatiebreed communicatieplan voor tijdige, consistente en kwalitatieve informatievoorziening. In 2028 wordt, ook gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of dit budget op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.	€ 300	-	€ 300	-	-	-	-	-
Doorontwikkeling vastgoedorganisatie Dit betreffen incidentele voorbereidingsmiddelen voor de doorontwikkeling van de vastgoedorganisatie binnen de gemeente Roermond. Middels de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2024 zijn deze door de gemeenteraad beschikbaar gesteld, ten laste van de Algemene Reserve.	€ 112	€ -112	-	-	-	-	-	-
	€ 3.012	€ -1.612	€ 1.400	€ -500	-	-	-	-
Programma 1. Veiligheid								
Uitvoering bibob aanvragen De uitbreiding van de capaciteit versterkt de uitvoeringskracht en ondersteunt een tijdige afhandeling van bibob-aanvragen. Bovenop reeds bestaande budgetten wordt het budget verhoogd en in 2028 wordt, gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of deze capaciteit op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.	€ 120	-	€ 120	-	-	-	-	-
Integrale benadering handhaving Voor de uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan, het Handhavingsplan Stadstoezicht en het nieuwe boa-bestel is in 2027 en 2028 tijdelijke versterking van de juridische en beleidscapaciteit nodig. Bovenop reeds bestaande budgetten wordt het budget verhoogd en in 2028 wordt, gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of deze capaciteit op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.	€ 175	-	€ 175	-	-	-	-	-
Risicogericht toezicht en handhaving Met het project Nulmeting Horeca versterken we de weerbaarheid van de horeca tegen ondermijning en begeleiden we bedrijven naar een actuele en juridisch juiste vergunningensituatie. Hiervoor zijn tijdelijk aanvullende middelen nodig.	€ 100	-	-	-	-	-	-	-

Incidentele lasten en baten (bedragen x € 1.000)	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029	Lasten 2030	Baten 2030
Programma 1. Veiligheid								
Noodsteunpunten Met de vervolgaanpak weerbaarheid wordt de samenleving beter voorbereid op crises. Met deze incidentele middelen worden vijf noodsteunpunten ingericht voor ondersteuning en basisvoorzieningen bij calamiteiten.	€ 150	-	-	-	-	-	-	-
Veteranenstad & democratisering Om Roermond Veteranenstad verder te versterken, wordt een projectleider ingezet ten behoeve van het implementeren van verdere bewustwording. Daarnaast houdt deze projectleider zich bezig met democratisering.	€ 100	-	-	-	-	-	-	-
Preventie met Gezag Betreft een aanpak gericht op het voorkomen dat (kwetsbare) jongeren in de criminaliteit terecht komen of daar verder in groeien. Het borgen van de ingezette (gedrags)interventies om te komen tot een integrale jongerenaanpak. Bovenop reeds bestaande budgetten wordt het budget verhoogd en in 2028 wordt, gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of deze capaciteit op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.	€ 64	-	€ 64					
	€ 709	-	€ 359	-	-	-	-	-
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat								
Onderzoek beheerplannen Het onderhoudsniveau van trottoirs, fietspaden en bermen wordt onderzocht en verwerkt bij de algehele herijking van de beheerplannen in 2027/2028. Op basis hiervan wordt een bestuurlijke afweging gemaakt over alle beheerplannen en eventuele kwaliteitsverbetering.	€ 250	-	€ 250	-	-	-	-	-
Onderzoek fietsenstallingen Betreft een onderzoek naar bredere inzet naar de exploitatie van de rijwielstallingen, o.a. inzet personeel, garantiebanen, automatisering, locaties en behoefteonderzoek.	€ 200	-	€ 200	-	-	-	-	-
	€ 450	-	€ 450	-	-	-	-	-
Programma 3. Economie								
Regiodeal In 2027 zijn de onttrekkingen uit de bestemmingsreserve Regio Deal geraamd, bedoeld voor projecten op het gebied van economie, onderwijs, klimaat, landschap, leefbaarheid en veiligheid. Betreft de bijdrage van Roermond aan de co-financiering en loopt af in 2027.	€ 500	€ -500	-	-	-	-	-	-
Kwaliteitsimpuls binnenstad Betreft een incidentele subsidieregeling 'Kwaliteitsimpuls Binnenstad' met dekking uit de reserve kwaliteitsimpuls.	€ 500	€ -500	-	-	-	-	-	-

Incidentele lasten en baten (bedragen x € 1.000)	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029	Lasten 2030	Baten 2030
Programma 3. Economie								
Gebiedsprofielen verbreden Wij geven prioriteit aan het verkennen van de verbreding/uitbreiding van gebiedsprofielen en bezien de wenselijkheid van het opstellen van nieuwe gebiedsprofielen in dezelfde opzet.	€ 250	-	-	-	-	-	-	-
Realiseren aanbod HBO Dit budget versterkt de samenwerking met onderwijs, bedrijfsleven en regio en stimuleert passend hbo- en mogelijk wo-aanbod. De middelen hebben een aanjaagfunctie en worden waar mogelijk ingezet met cofinanciering van partners.	€ 100	-	€ 100	-	-	-	-	-
Intensivering Citybranding Roermond versterkt haar nationale en internationale positie als retailstad en promoot daarnaast actief haar kwaliteiten op het gebied van historie, cultuur, erfgoed, sport, natuur en water. In 2028 wordt, ook gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of dit budget op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.	€ 100	-	€ 100	-	-	-	-	-
Placemaking Om leegstand terug te dringen en de binnenstad te versterken, wordt ingezet op placemaking en tijdelijke invulling van leegstaande panden. De Culturele Maakplaats is hiervan een succesvol voorbeeld. In 2028 wordt beoordeeld of dit budget op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt opgelost.	€ 100	-	€ 100	-	€ 100	-	-	-
Wijk- en buurteconomie Het contact tussen de gemeente Roermond en de ondernemers in de binnenstad, wijk-/buurtcentra en op bedrijventerreinen wordt geïntensiveerd. In 2028 wordt, gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of deze capaciteit op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.	€ 110	-	€ 110	-	-	-	-	-
	€ 1.660	€ -1.000	€ 410	-	€ 100	-	-	-
Programma 4. Onderwijs								
Kiezen voor kansen Het programma kiezen voor kansen is gericht op incidentele maatregelen binnen het sociaal domein, gezondheid en onderwijs. Dit programma is vastgesteld door de gemeenteraad op 6 juli 2023. Voor onderwijs is de oorspronkelijke einddatum (2026) naar achteren geschoven (2027/2028) i.v.m. schooljaren i.p.v. kalenderjaren. Financiering vindt plaats uit de algemene reserve en incidentele middelen jeugd.	€ 895	€ -895	€ 230	€ -230	-	-	-	-
Realiseren aanbod HBO Dit budget versterkt de samenwerking met onderwijs, bedrijfsleven en regio en stimuleert passend hbo- en mogelijk wo-aanbod. De middelen hebben een aanjaagfunctie en worden waar mogelijk ingezet met cofinanciering van partners.	€ 100	-	€ 100	-	-	-	-	-
	€ 995	€ -895	€ 330	€ -230	-	-	-	-

Incidentele lasten en baten (bedragen x € 1.000)	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029	Lasten 2030	Baten 2030
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie								
Gebruikersonderhoud sportaccommodaties Dit betreft een reserve (planmatig) gebruikersonderhoud gemeentelijke sportaccommodaties. Hiermee wordt het inhalen van uitgesteld onderhoud over een periode van 3 jaar bekostigd.	€ 150	€ -150	-	-	-	-	-	-
Talenten en Topsport (tijdelijke middelen) Middels de resultaatbestemming jaarrekening 2023 heeft de gemeenteraad incidentele middelen beschikbaar gesteld voor 3 jaar, ter promotie van de topsport in Roermond. Dit initiatief is eindig, daar het na 2027 ingebed zou moeten zijn middels het bedrijfsleven.	€ 75	€ -75	-	-	-	-	-	-
	€ 225	€ -225	-	-	-	-	-	-
Programma 6. Sociaal Domein								
Armoede en schulden In november 2024 is het beleidsplan "Armoede en Schulden 2025-2028" vastgesteld, gericht op incidentele maatregelen, zoals verhoging inkomensgrens minimaregelingen en tijdelijke inzet schuldhelpverlening. Financiering vindt plaats uit de algemene reserve.	€ 384	€ -384	€ 325	€ -325	-	-	-	-
Europees Sociaal Fonds (ESF) Dit betreft een incidentele ondersteuning bij de verantwoording van Europese subsidies. Deze ondersteuning eindigt in 2028. Dekking vindt plaats uit de bestemmingsreserve.	€ 60	€ -60	€ 60	€ -60	-	-	-	-
Kiezen voor kansen Het programma kiezen voor kansen is gericht op incidentele maatregelen binnen het sociaal domein, gezondheid en onderwijs. Dit programma is vastgesteld door de gemeenteraad op 6 juli 2023. In november 2024 is het programma 'Investeer in Jeugd' vastgesteld. Dit programma is eindig en loopt tot en met 2028, met dekking uit de reserves.	€ 580	€ -580	€ 480	€ -480	-	-	-	-
	€ 1.024	€ -1.024	€ 865	€ -865	-	-	-	-
Programma 7. Volksgezondheid en milieu								
Kiezen voor kansen Het programma kiezen voor kansen is gericht op incidentele maatregelen binnen gezondheid, het sociaal domein en onderwijs. Dit programma is vastgesteld door de gemeenteraad op 6 juli 2023. In november 2024 is het programma 'Investeer in Jeugd' vastgesteld. Dit programma is eindig en loopt tot en met 2028, met dekking uit de reserve.	€ 1.061	€ -1.061	€ 1.302	€ -1.302	-	-	-	-
	€ 1.061	€ -1.061	€ 1.302	€ -1.302	-	-	-	-

Incidentele lasten en baten (bedragen x € 1.000)	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029	Lasten 2030	Baten 2030
Programma 8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing								
Grondexploitatie Roerdelta Dit betreft de grondexploitatie Roerdelta fase 2. Het totaal van de lasten en het totaal van de baten grondexploitatie dient in het overzicht van incidentele baten en lasten opgenomen te worden. De mutatie met de balanspost voorraden, is afzonderlijk opgenomen in het overzicht van incidentele baten en lasten.	€ 379	€ -2.308	€ 123	€ -2.040	€ 113	€ -547	-	-
Grondexploitatie Centrumkwartier Dit betreft de grondexploitatie Centrumkwartier. Het totaal van de lasten en het totaal van de baten grondexploitatie dient in het overzicht van incidentele baten en lasten opgenomen te worden. De mutatie met de balanspost voorraden, is afzonderlijk opgenomen in het overzicht van incidentele baten en lasten.	€ 527	€ -2.967	€ 313	-	€ 6.049	-	€ 488	€ -2.929
Mutatie balanspost voorraden Met deze mutatie wordt het saldo € 0 gerealiseerd in de grondexploitaties. Deze wordt afzonderlijk opgenomen in het overzicht van incidentele baten en lasten. Dit betreft de mutatie van zowel Roerdelta als Centrumkwartier.	€ 4.369	-	€ 1.917	€ -313	€ 433	€ -6.048	€ 2.441	-
Vergroten harde en zachte plancapaciteit Voor het uitbreiden van de harde en zachte plancapaciteit is senior expertise nodig voor planologie, overeenkomsten en verwerking kostenverhaal. In 2028 wordt, gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of deze capaciteit op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.	€ 84	-	€ 84	-	-	-	-	-
Pilot woonbeleid Om woningzoekenden een stem te geven in het woonbeleid wordt een pilot gestart met einddatum 2028. Daarnaast wordt budget ingezet voor diverse woonopgaven zoals onder andere doorstroming, passend wonen en woningtransformatie.	€ 200	-	€ 200	-	-	-	-	-
Transitieplan omgevingsplan Voor de uitvoering van het Transitieplan Omgevingsplan 2026-2031 is in 2027 en 2028 € 200.000 nodig. De uitvoering vindt zoveel als mogelijk plaats door eigen medewerkers. Hierdoor blijft kennis en expertise binnen de organisatie behouden. Reguliere werkzaamheden worden met dit incidenteel budget geborgd voor continuïteit van de dienstverlening.	€ 200	-	€ 200	-	-	-	-	-
Limburg centraal / Grootschalige woningbouw OV Om kansen uit Limburg Centraal en het Gebiedsprofiel Spoorzone te blijven benutten, continueren wij de actieve regierol en participeren we waar nodig in de gebiedsontwikkelingen binnen de Spoorzone. Hiervoor is € 5 mln. in een bestemmingsreserve gealloceerd, vanuit de Algemene Reserve.	€ 375	€ -5.375	-	-	-	-	-	-
	€ 6.134	€ -10.650	€ 2.837	€ -2.353	€ 6.595	€ -6.595	€ 2.929	€ -2.929
Saldo incidentele lasten en baten	€ 15.270	€ -16.467	€ 7.953	€ -5.250	€ 6.695	€ -6.595	€ 2.929	€ -2.929

5.2.5 Recapitulatie begrotingsevenwicht

Recapitulatie begrotingsevenwicht (bedragen x € 1.000)	2027 totaal	Inciden- teel	Structu- reel	2028 totaal	Inciden- teel	Structu- reel	2029 totaal	Inciden- teel	Structu- reel	2030 totaal	Inciden- teel	Structu- reel
0 Bestuur en ondersteuning + beheer overge- gebouwen en gronden (excl. overzichten, reserves)	€ 10.608	€ 1.300	€ 9.308	€ 9.326	€ 300	€ 9.026	€ 9.326		€ 9.326	€ 9.326	€ 0	€ 9.326
1 Veiligheid	€ 16.379	€ 1.114	€ 15.265	€ 15.603	€ 764	€ 14.839	€ 14.779		€ 14.779	€ 14.773	€ 0	€ 14.773
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 16.910	€ 450	€ 16.460	€ 17.734	€ 450	€ 17.284	€ 17.992		€ 17.992	€ 18.804	€ 0	€ 18.804
3 Economie	€ 7.121	€ 1.660	€ 5.461	€ 5.765	€ 410	€ 5.355	€ 5.412	€ 100	€ 5.312	€ 5.312	€ 0	€ 5.312
4 Onderwijs	€ 11.963	€ 995	€ 10.968	€ 11.565	€ 330	€ 11.235	€ 11.192		€ 11.192	€ 11.521	€ 0	€ 11.521
5 Sport, cultuur en recreatie	€ 24.794	€ 225	€ 24.569	€ 24.319		€ 24.319	€ 24.539		€ 24.539	€ 24.840	€ 0	€ 24.840
6 Sociaal domein	€ 132.499	€ 1.024	€ 131.475	€ 131.321	€ 865	€ 130.456	€ 124.750		€ 124.750	€ 124.928	€ 0	€ 124.928
7 Volksgezondheid en milieu	€ 24.436	€ 1.061	€ 23.375	€ 24.709	€ 1.302	€ 23.407	€ 23.701		€ 23.701	€ 23.784	€ 0	€ 23.784
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	€ 12.743	€ 6.134	€ 6.609	€ 9.339	€ 2.837	€ 6.502	€ 13.125	€ 6.595	€ 6.530	€ 9.375	€ 2.929	€ 6.446
Totaal lasten programma's	€ 257.453	€ 13.963	€ 243.490	€ 249.681	€ 7.258	€ 242.423	€ 244.816	€ 6.695	€ 238.121	€ 242.663	€ 2.929	€ 239.734
0 Bestuur en ondersteuning + beheer overge- gebouwen en gronden (excl. overzichten, reserves)	€ -2.804		€ -2.804	€ -2.734		€ -2.734	€ -2.734		€ -2.734	€ -2.734	€ 0	€ -2.734
1 Veiligheid	€ -1.908		€ -1.908	€ -1.616		€ -1.616	€ -1.552		€ -1.552	€ -1.552	€ 0	€ -1.552
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	€ -2.330		€ -2.330	€ -2.330		€ -2.330	€ -2.330		€ -2.330	€ -2.330	€ 0	€ -2.330
3 Economie	€ -2.864		€ -2.864	€ -2.864		€ -2.864	€ -2.864		€ -2.864	€ -2.864	€ 0	€ -2.864
4 Onderwijs	€ -4.462		€ -4.462	€ -4.232		€ -4.232	€ -4.232		€ -4.232	€ -4.232	€ 0	€ -4.232
5 Sport, cultuur en recreatie	€ -3.519		€ -3.519	€ -3.384		€ -3.384	€ -3.384		€ -3.384	€ -3.423	€ 0	€ -3.423
6 Sociaal domein	€ -42.025		€ -42.025	€ -43.069		€ -43.069	€ -43.199		€ -43.199	€ -43.205	€ 0	€ -43.205
7 Volksgezondheid en milieu	€ -18.098		€ -18.098	€ -18.480		€ -18.480	€ -18.723		€ -18.723	€ -18.724	€ 0	€ -18.724
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	€ -6.525	€ -5.275	€ -1.250	€ -3.459	€ -2.353	€ -1.106	€ -7.702	€ -6.595	€ -1.107	€ -3.796	€ -2.929	€ -867
Totaal baten programma's	€ -84.535	€ -5.275	€ -79.260	€ -82.168	€ -2.353	€ -79.815	€ -86.720	€ -6.595	€ -80.125	€ -82.860	€ -2.929	€ -79.931
Saldo van baten en lasten programma's	€ 172.918	€ 8.688	€ 164.230	€ 167.513	€ 4.905	€ 162.608	€ 158.096	€ 100	€ 157.996	€ 159.803	€ 0	€ 159.803

Recapitulatie begrotingsevenwicht (bedragen x € 1.000)	2027 totaal	Inciden- teel	Structu- reel	2028 totaal	Inciden- teel	Structu- reel	2029 totaal	Inciden- teel	Structu- reel	2030 totaal	Inciden- teel	Structu- reel
Lasten algemene dekkingsmiddelen	€ 1.547	€ 0	€ 1.547	€ 2.846	€ 0	€ 2.846	€ 4.335	€ 0	€ 4.335	€ 5.613	€ 0	€ 5.613
Lasten overhead	€ 40.949	€ 1.712	€ 39.237	€ 40.529	€ 1.100	€ 39.429	€ 39.161	€ 0	€ 39.161	€ 39.393	€ 0	€ 39.393
Lasten vennootschapsbelasting	€ 85	€ 0	€ 85	€ 85	€ 0	€ 85	€ 85	€ 0	€ 85	€ 85	€ 0	€ 85
Lasten overig en onvoorzien	€ -80	€ 0	€ -80	€ 4.230	€ 0	€ 4.230	€ 8.577	€ 0	€ 8.577	€ 14.037	€ 0	€ 14.037
Totaal lasten overzichten	€ 42.501	€ 1.712	€ 40.789	€ 47.690	€ 1.100	€ 46.590	€ 52.158	€ 0	€ 52.158	€ 59.128	€ 0	€ 59.128
Baten algemene dekkingsmiddelen	€ -208.478	€ 0	€ -208.478	€ -208.620	€ 0	€ -208.620	€ -209.385	€ 0	€ -209.385	€ -217.037	€ 0	€ -217.037
Baten overhead	€ -707	€ 0	€ -707	€ -707	€ 0	€ -707	€ -707	€ 0	€ -707	€ -707	€ 0	€ -707
Baten vennootschapsbelasting	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Baten overig en onvoorzien	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal baten overzichten	€ -209.185	€ 0	€ -209.185	€ -209.327	€ 0	€ -209.327	€ -210.092	€ 0	€ -210.092	€ -217.744	€ 0	€ -217.744
Saldo van de overzichten	€ -166.684	€ 1.712	€ -168.396	€ -161.637	€ 1.100	€ -162.737	€ -157.934	€ 0	€ -157.934	€ -158.616	€ 0	€ -158.616
Totaal saldo van baten en lasten van de programma's en overzichten	€ 6.234	€ 10.400	€ -4.166	€ 5.876	€ 6.005	€ -129	€ 162	€ 100	€ 62	€ 1.187	€ 0	€ 1.187
Stortingen in reserves	€ 8.547	€ 0	€ 8.547	€ 658	€ 0	€ 658	€ 158	€ 0	€ 158	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekkingen uit reserves	€ -16.215	€ -11.192	€ -5.023	€ -4.559	€ -2.897	€ -1.662	€ -1.225	€ 0	€ -1.225	€ -1.594	€ 0	€ -1.594
Saldo van reserves	€ -7.668	€ -11.192	€ 3.524	€ -3.901	€ -2.897	€ -1.004	€ -1.067	€ 0	€ -1.067	€ -1.594	€ 0	€ -1.594
Geraamd resultaat	€ -1.434	€ -792	€ -642	€ 1.975	€ 3.108	€ -1.133	€ -905	€ 100	€ -1.005	€ -407	€ 0	€ -407
Totaal structurele lasten			€ 292.826			€ 289.671			€ 290.437			€ 298.862
Totaal structurele baten			€ -293.468			€ -290.804			€ -291.442			€ -299.269
Structurele baten – structurele lasten			€ -642			€ -1.133			€ -1.005			€ -407

5.3

Uiteenzetting financiële positie en toelichting

5.3.1 Geprognoseerde begin- en eindbalans

Omschrijving	Realisatie	Prognose 31-12				
(bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Activa						
Vaste activa:						
(Im)Materiele vaste activa	€ 204.075	€ 256.660	€ 306.432	€ 353.788	€ 384.272	€ 393.706
<i>Financiële vaste activa:</i>						
• Kapitaalverstrekkingen	€ 1.249	€ 1.249	€ 1.249	€ 1.249	€ 1.249	€ 1.249
• Leningen	€ 8.418	€ 10.233	€ 10.164	€ 10.095	€ 10.026	€ 8.787
Totaal vaste activa	€ 213.742	€ 268.142	€ 317.845	€ 365.132	€ 395.547	€ 403.742
Vlottende activa:						
<i>Voorraden:</i>						
• Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	€ 3.789	€ 4.166	€ 2.237	€ 320	€ -114	€ -114
• Gereed product en handelsgoederen	€ 427	€ 427	€ 427	€ 427	€ 427	€ 427
Uitzettingen <1 jaar	€ 24.298	€ 24.298	€ 24.298	€ 24.298	€ 24.298	€ 24.298
Liquide middelen	€ 2.307	€ 2.307	€ 2.307	€ 2.307	€ 2.307	€ 2.307
Overlopende activa	€ 14.355	€ 14.355	€ 14.355	€ 14.355	€ 14.355	€ 14.355
Totaal vlottende activa	€ 45.176	€ 45.553	€ 43.624	€ 41.707	€ 41.273	€ 41.273
Totaal activa	€ 258.918	€ 313.695	€ 361.469	€ 406.839	€ 436.820	€ 445.015
Passiva						
Vaste passiva:						
Eigen vermogen	€ 112.919	€ 95.421	€ 89.190	€ 83.314	€ 83.155	€ 81.969
Voorzieningen	€ 22.762	€ 22.008	€ 24.054	€ 23.508	€ 17.082	€ 19.559
Langlopende leningen	€ 68.050	€ 58.597	€ 73.771	€ 123.229	€ 156.101	€ 169.404
Totaal vaste passiva	€ 203.731	€ 176.026	€ 187.015	€ 230.051	€ 256.338	€ 270.932
Vlottende passiva:						
Vlottende schulden	€ 6.568	€ 89.050	€ 125.835	€ 128.169	€ 131.863	€ 125.464
Overige vlottende passiva	€ 48.619	€ 48.619	€ 48.619	€ 48.619	€ 48.619	€ 48.619
Totaal vlottende passiva	€ 55.187	€ 137.669	€ 174.454	€ 176.788	€ 180.482	€ 174.083
Totaal passiva	€ 258.918	€ 313.695	€ 361.469	€ 406.839	€ 436.820	€ 445.015

5.3.2 EMU-saldo

Omschrijving (bedragen x € 1.000)			Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
1	+	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	€ -17.499	€ -6.234	€ -5.876	€ -161	€ -1.187
2	-/-	Mutatie (im)materiële vaste activa.	€ 52.585	€ 49.772	€ 47.356	€ 30.484	€ 9.434
3	+	Mutatie voorzieningen.	€ -754	€ 2.046	€ -546	€ -6.426	€ 2.477
4	-/-	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie).	€ 377	€ -1.929	€ -1.917	€ -434	€ 0
5	-/-	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa.	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Berekend EMU-saldo			€ -71.215	€ -52.031	€ -51.861	€ -36.637	€ -8.144

5.3.3 Investeringsplanning 2027-2030

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	€ 5.631	€ 4.025	€ 2.875	€ 2.800
0.4 Overhead	€ 5.631	€ 4.025	€ 2.875	€ 2.800
Lasten	€ 5.631	€ 4.025	€ 2.875	€ 2.800
Programma 1 Veiligheid	€ 850	€ 65	€ 0	€ 0
1.2 Openbare orde en veiligheid	€ 850	€ 65	€ 0	€ 0
Lasten	€ 850	€ 65	€ 0	€ 0
Programma 2 Vervoer	€ 17.232	€ 18.203	€ 7.291	€ 4.310
2.1 Verkeer en vervoer	€ 16.862	€ 12.377	€ 7.241	€ 4.310
Lasten	€ 17.120	€ 12.656	€ 7.241	€ 4.310
Baten	€ -258	€ -279	€ 0	€ 0
2.2 Parkeren	€ 120	€ 792	€ 50	€ 0
Lasten	€ 120	€ 792	€ 50	€ 0
2.4 Economische havens en waterwegen	€ 250	€ 5.034	€ 0	€ 0
Lasten	€ 250	€ 5.034	€ 0	€ 0
Programma 4 Onderwijs	€ 21.567	€ 18.773	€ 22.576	€ 10.060
4.2 Onderwijshuisvesting	€ 21.567	€ 18.773	€ 22.576	€ 10.060
Lasten	€ 21.567	€ 18.773	€ 22.576	€ 10.060
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	€ 2.339	€ 2.488	€ 4.803	€ 916
5.2 Sportaccommodaties	€ 662	€ 585	€ 3.205	€ 0
Lasten	€ 662	€ 585	€ 3.205	€ 0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 1.677	€ 1.903	€ 1.598	€ 916
Lasten	€ 1.677	€ 1.903	€ 1.598	€ 916
Programma 6 Sociaal domein	€ 650	€ 650	€ 650	€ 650
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	€ 650	€ 650	€ 650	€ 650
Lasten	€ 650	€ 650	€ 650	€ 650
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	€ 7.355	€ 13.773	€ 4.909	€ 4.965
7.2 Riolerings	€ 7.355	€ 13.773	€ 4.909	€ 4.965
Lasten	€ 7.355	€ 13.773	€ 4.909	€ 4.965
Programma 8 Volkshuisv., RO en sted. vernieuwing	€ 385	€ 600	€ 0	€ 0
8.3 Wonen en bouwen	€ 385	€ 600	€ 0	€ 0
Lasten	€ 385	€ 600	€ 0	€ 0
Eindtotaal	€ 56.009	€ 58.577	€ 43.105	€ 23.701

5.3.4 Verstrekte geldleningen

Verstrekte geldleningen (bedragen x € 1.000)														
Nr.	Geld-nemer	Looptijd in jaren	Aflossing	Betaal-datum	Initiële hoofdsom	Aflossing <1 jan 2027	Saldo per 1/1/2027	Nieuw in 2027	Rente-%	Rente-bedrag 2027	Aflossing in 2027	Aflossing t/m 2027	Totaal rente & aflossing	Prognose saldo 31/12/'26
Verstrekte leningen woningcorporaties														
168	WSR	10	LIN	1-nov	€ 436	€ 305	€ 131	€ 0	0,000%	€ 0	€ 44	€ 349	€ 44	€ 87
Totaal leningen woningcorporaties					€ 436	€ 305	€ 131	€ 0		€ 0	€ 44	€ 349	€ 44	€ 87
Verstrekte leningen overige														
72	Stations-park BV	15	FIX	1-jan	€ 1.214	€ 0	€ 1.214	€ 0	4,700%	€ 57	€ 0	€ 0	€ 57	€ 1.214
2301	Groen en Doen	10	FIX	31-dec	€ 250	€ 75	€ 175	€ 0	3,850%	€ 7	€ 25	€ 100	€ 32	€ 150
Startersleningen					€ 0	€ 0	€ 6.044	€ 0	-	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 6.044
Zon op je dak					€ 0	€ 0	€ 2.669	€ 0	-	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.669
Totaal leningen overige					€ 1.464	€ 75	€ 10.102	€ 0	-	€ 64	€ 25	€ 100	€ 89	€ 10.077
Totaal opgenomen geldleningen					€ 1.900	€ 380	€ 10.233	€ 0	-	€ 64	€ 69	€ 449	€ 133	€ 10.164

5.3.5 Exploitatieovereenkomsten en gronden

Grondexploitatie

Gemeentelijke grond- exploitaties (bedragen x € 1.000)	Boek- waarde 1-1-'26	Mutatie 2026	Boek- waarde 31-12-'26	Mutatie 2027	Boek- waarde 31-12-'27	Mutatie 2028	Boek- waarde 31-12-'28	Mutatie 2029	Boek- waarde 31-12-'29	Mutatie 2030	Boek- waarde 31-12-'30
Roerdelta fase 2	€ 3.788	€ 266	€ 4.054	€ 552	€ 4.606	€ -2.363	€ 2.243	€ -1.882	€ 361	€ -398	€ -37
Centrum- kwartier	€ 9.077	€ 1.156	€ 10.233	€ 513	€ 10.746	€ -3.429	€ 7.317	€ 6.659	€ 13.976	€ 446	€ 14.422
Totaal	€ 12.865	€ 1.422	€ 14.287	€ 1.065	€ 15.352	€ -5.792	€ 9.560	€ 4.777	€ 14.337	€ 48	€ 14.385

Exploitatieovereenkomsten

Exploitatieovereenkomsten: (bedragen x € 1.000)	Exploitatie- bijdrage	Gerealiseerd 1 jan 2026	Nog te realiseren 1 jan 2026	2026	2027	2028	2029	2030
Jazz City	€ 508	€ 429	€ 79	€ 26	€ 53	€ 0	€ 0	€ 0
Zuidelijke stadsrandzone	€ 1.433	€ 1.433	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Neeldervelt	€ 300	€ 300	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Melickerveld	€ 920	€ 230	€ 690	€ 116	€ 116	€ 116	€ 116	€ 115
Bedrijventerrein Oosttangent	€ 509	€ 376	€ 133	€ 54	€ 55	€ 24	€ 0	€ 0
Roerdelta Fase 2	€ 188	€ 10	€ 178	€ 5	€ 71	€ 6	€ 96	€ 0
Parkwijk 't Ham	€ 224	€ 224	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Peelveldlaan 60 Swalmen	€ 112	€ 112	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Clauslaan Maasniel	€ 13	€ 13	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Eiermijn	€ 85	€ 85	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Groeneweg Herten	€ 108	€ 108	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
De Kemp	€ 278	€ 278	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Rooswinkel	€ 185	€ 185	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Van Heutszstraat	€ 12	€ 12	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Schepen van Hertefeltstraat	€ 67	€ 67	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Latiers-Braam	€ 50	€ 50	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Asenray Oost (Ruimte voor Ruimte)	€ 397	€ 397	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Blokker herontwikkeling	€ 15	€ 15	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Weerstand - voormalig Philipsterrein	€ 1.091	€ 62	€ 1.029	€ 136	€ 136	€ 136	€ 136	€ 136
Herontwikkeling Hoek Gebroek, Nassaustr, Bredew	€ 135	€ 15	€ 120	€ 120	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Asenray West	€ 60	€ 60	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Daalakkerweg	€ 116	€ 15	€ 101	€ 50	€ 51	€ 0	€ 0	€ 0
Spickerhoven III	€ 291	€ 165	€ 126	€ 8	€ 8	€ 8	€ 8	€ 8
Dr.Crasbornplein Swalmen	€ 86	€ 43	€ 43	€ 24	€ 19	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal:	€ 7.183	€ 4.684	€ 2.499	€ 539	€ 509	€ 290	€ 356	€ 259

5.3.6 Reserves

Reserves (bedragen x € 1.000)	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 31/12
	2026	2026	2026	2027	2027	2027	2028	2028	2028	2029	2029	2029	2030	2030	2030	2030
1. Algemene reserve																
Vrij beschikbaar deel Algemene Reserve	€ 26.159	€ 20.606	€ 12.937	€ 33.828	€ 0	€ 9.315	€ 24.513	€ 0	€ 685	€ 23.828	€ 0	€ 0	€ 23.828	€ 0	€ 0	€ 23.828
Weerstandscapaciteit	€ 12.827	€ 0	€ 0	€ 12.827	€ 0	€ 0	€ 12.827	€ 0	€ 0	€ 12.827	€ 0	€ 0	€ 12.827	€ 0	€ 0	€ 12.827
Resultaat boekjaar	€ 0	€ 766	€ 0	€ 766	€ 1.434	€ 0	€ 2.200	€ 0	€ 1.975	€ 225	€ 906	€ 0	€ 1.131	€ 407	€ 0	€ 1.538
Totaal	€ 38.986	€ 21.372	€ 12.937	€ 47.421	€ 1.434	€ 9.315	€ 39.540	€ 0	€ 2.660	€ 36.880	€ 906	€ 0	€ 37.786	€ 407	€ 0	€ 38.193
Totaal 1. Algemene reserve	€ 38.986	€ 21.372	€ 12.937	€ 47.421	€ 1.434	€ 9.315	€ 39.540	€ -	€ 2.660	€ 36.880	€ 906	€ -	€ 37.786	€ 407	€ -	€ 38.193
2. Bestemmingsreserves																
Cluster Sociaal Domein																
Bovenreg. taken rijk herv.agenda jeugd	€ 5.018	€ 0	€ 1.107	€ 3.911	€ 0	€ 1.474	€ 2.437	€ 0	€ 1.757	€ 680	€ 0	€ 0	€ 680	€ 0	€ 0	€ 680
Bekostiging opvang ontheemden	€ 2.290	€ 0	€ 495	€ 1.795	€ 0	€ 0	€ 1.795	€ 0	€ 0	€ 1.795	€ 0	€ 0	€ 1.795	€ 0	€ 0	€ 1.795
Armoede en schulden	€ 1.999	€ 0	€ 1.290	€ 709	€ 0	€ 384	€ 325	€ 0	€ 325	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Europees Sociaal Fonds Lokaal Vrij	€ 398	€ 0	€ 60	€ 338	€ 0	€ 60	€ 278	€ 0	€ 60	€ 218	€ 0	€ 0	€ 218	€ 0	€ 0	€ 218
Totaal	€ 9.705	€ 0	€ 2.952	€ 6.753	€ 0	€ 1.918	€ 4.835	€ 0	€ 2.142	€ 2.693	€ 0	€ 0	€ 2.693	€ 0	€ 0	€ 2.693
Cluster Rijksregelingen																
DU Gezond in de stad	€ 45	€ 0	€ 0	€ 45	€ 0	€ 0	€ 45	€ 0	€ 0	€ 45	€ 0	€ 0	€ 45	€ 0	€ 0	€ 45
Totaal	€ 45	€ 0	€ 0	€ 45	€ 0	€ 0	€ 45	€ 0	€ 0	€ 45	€ 0	€ 0	€ 45	€ 0	€ 0	€ 45
Cluster Claims < 500.000																
Claims kleiner dan 500.000	€ 718	€ 0	€ 380	€ 338	€ 0	€ 109	€ 229	€ 0	€ 109	€ 120	€ 0	€ 60	€ 60	€ 0	€ 60	€ 0
Totaal	€ 718	€ 0	€ 380	€ 338	€ 0	€ 109	€ 229	€ 0	€ 109	€ 120	€ 0	€ 60	€ 60	€ 0	€ 60	€ 0

Reserves (bedragen x € 1.000)	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 31/12
	2026	2026	2026	2027	2027	2027	2028	2028	2028	2029	2029	2029	2030	2030	2030	2030
Cluster Maatschp. Vastgoed																
Eigenaarsonderhoud gemeentelijke gebouwen	€ 7.182	€ 0	€ 1.500	€ 5.682	€ 0	€ 1.000	€ 4.682	€ 0	€ 0	€ 4.682	€ 0	€ 0	€ 4.682	€ 0	€ 0	€ 4.682
Gebruikersonderhoud gem. sportaccommodaties	€ 634	€ 0	€ 150	€ 484	€ 0	€ 150	€ 334	€ 0	€ 0	€ 334	€ 0	€ 0	€ 334	€ 0	€ 0	€ 334
Totaal	€ 7.816	€ 0	€ 1.650	€ 6.166	€ 0	€ 1.150	€ 5.016	€ 0	€ 0	€ 5.016	€ 0	€ 0	€ 5.016	€ 0	€ 0	€ 5.016
Cluster Economie																
Kwaliteitsimpuls Binnenstad	€ 350	€ 0	€ 350	€ 0	€ 500	€ 500	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Regio Deal	€ 1.502	€ 0	€ 1.002	€ 500	€ 0	€ 501	€ -1	€ 0	€ 0	€ -1	€ 0	€ 0	€ -1	€ 0	€ 0	€ -1
Maatwerkplan Willem-Alexander	€ 0	€ 222	€ 0	€ 222	€ 0	€ 0	€ 222	€ 0	€ 0	€ 222	€ 0	€ 0	€ 222	€ 0	€ 0	€ 222
Totaal	€ 1.852	€ 222	€ 1.352	€ 722	€ 500	€ 1.001	€ 221	€ 0	€ 0	€ 221	€ 0	€ 0	€ 221	€ 0	€ 0	€ 221
Cluster Planontwikkeling																
Gebiedsontwikkeling	€ 1.840	€ 1.198	€ 0	€ 3.038	€ 5.297	€ 0	€ 8.335	€ 158	€ 0	€ 8.493	€ 158	€ 0	€ 8.651	€ 0	€ 0	€ 8.651
Totaal	€ 1.840	€ 1.198	€ 0	€ 3.038	€ 5.297	€ 0	€ 8.335	€ 158	€ 0	€ 8.493	€ 158	€ 0	€ 8.651	€ 0	€ 0	€ 8.651
Cluster Natuurontwikkeling																
Inkomsten groenverkoppen	€ 73	€ 66	€ 0	€ 139	€ 0	€ 0	€ 139	€ 0	€ 0	€ 139	€ 0	€ 0	€ 139	€ 0	€ 0	€ 139
Totaal	€ 73	€ 66	€ 0	€ 139	€ 0	€ 0	€ 139	€ 0	€ 0	€ 139	€ 0	€ 0	€ 139	€ 0	€ 0	€ 139
Cluster Bedrijfsvoering																
Tijd en struct formatie met inc. Dekking	€ 178	€ 0	€ 89	€ 89	€ 0	€ 0	€ 89	€ 0	€ 0	€ 89	€ 0	€ 0	€ 89	€ 0	€ 0	€ 89
Implementatie nieuw financieel systeem	€ 290	€ 0	€ 289	€ 1	€ 0	€ 0	€ 1	€ 0	€ 0	€ 1	€ 0	€ 0	€ 1	€ 0	€ 0	€ 1
Digitalisering / datagedreven werken	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 500	€ 500	€ 0	€ 500	€ 500	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 468	€ 0	€ 378	€ 90	€ 500	€ 500	€ 90	€ 500	€ 500	€ 90	€ 0	€ 0	€ 90	€ 0	€ 0	€ 90

Reserves (bedragen x € 1.000)	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 31/12
	2026	2026	2026	2027	2027	2027	2028	2028	2028	2029	2029	2029	2030	2030	2030	2030
Cluster Dekking exploitatielasten																
Onderhoud basiskwaliteit Plus	€ 479	€ 0	€ 479	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Kapitaallasten investeringen	€ 23.352	€ 3.209	€ 419	€ 26.142	€ 2.250	€ 653	€ 27.742	€ 0	€ 624	€ 27.118	€ 0	€ 773	€ 26.346	€ 0	€ 1.283	€ 25.064
Totaal	€ 23.831	€ 3.209	€ 898	€ 26.142	€ 2.250	€ 653	€ 27.742	€ 0	€ 624	€ 27.118	€ 0	€ 773	€ 26.346	€ 0	€ 1.282	€ 25.064
Bestemmingsres. budgetoverheveling																
Budgetoverheveling	€ 2.920	€ 0	€ 1.644	€ 1.276	€ 0	€ 1.177	€ 100	€ 0	€ 100	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 2.920	€ 0	€ 1.644	€ 1.276	€ 0	€ 1.177	€ 100	€ 0	€ 100	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Egalisatiereserve Regionale Middelen																
Regionale middelen arbeidsmarktregio	€ 3.841	€ 0	€ 769	€ 3.072	€ 0	€ 392	€ 2.680	€ 0	€ 399	€ 2.281	€ 0	€ 392	€ 1.890	€ 0	€ 251	€ 1.639
Totaal	€ 3.841	€ 0	€ 769	€ 3.072	€ 0	€ 392	€ 2.680	€ 0	€ 399	€ 2.281	€ 0	€ 392	€ 1.890	€ 0	€ 251	€ 1.639
Egalisatiereserve Lokaal																
Egalisatie Bos- en natuurbeheer	€ 219	€ 0	€ 0	€ 219	€ 0	€ 0	€ 219	€ 0	€ 0	€ 219	€ 0	€ 0	€ 219	€ 0	€ 0	€ 219
Totaal	€ 219	€ 0	€ 0	€ 219	€ 0	€ 0	€ 219	€ 0	€ 0	€ 219	€ 0	€ 0	€ 219	€ 0	€ 0	€ 219
Totaal 2. Bestemmingsreserve	€ 53.328	€ 4.695	€ 10.023	€ 48.000	€ 8.547	€ 6.900	€ 49.651	€ 658	€ 3.874	€ 46.435	€ 158	€ 1.225	€ 45.370	€ 0	€ 1.593	€ 43.777
Totaal reserves	€ 92.314	€ 26.067	€ 22.960	€ 95.421	€ 9.981	€ 16.215	€ 89.191	€ 658	€ 6.534	€ 83.315	€ 1.064	€ 1.225	€ 83.156	€ 407	€ 1.594	€ 81.970

5.3.7 Voorzieningen

Voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 31/12
	2026	2026	2026	2027	2027	2027	2028	2028	2028	2029	2029	2029	2030	2030	2030	2030
Voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2)																
Legaat Probleemjongeren	€ 91	€ 0	€ 0	€ 91	€ 0	€ 0	€ 91	€ 0	€ 0	€ 91	€ 0	€ 0	€ 91	€ 0	€ 0	€ 91
Vervanging Riolering	€ 3.720	€ 0	€ 873	€ 2.847	€ 0	€ 714	€ 2.133	€ 0	€ 894	€ 1.239	€ 0	€ 1.033	€ 206	€ 0	€ 620	€ -414
Afvalverwijdering en -verwerking	€ 1.649	€ 0	€ 4	€ 1.645	€ 0	€ 128	€ 1.517	€ 214	€ 0	€ 1.731	€ 209	€ 0	€ 1.940	€ 209	€ 0	€ 2.149
Totaal Voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2)	€ 5.460	€ 0	€ 877	€ 4.583	€ 0	€ 842	€ 3.741	€ 214	€ 894	€ 3.061	€ 209	€ 1.033	€ 2.237	€ 209	€ 620	€ 1.826
Voorziening ter egalisering van kosten (BBV art. 44.1 c)																
Onderhoud Oppervlaktewateren	€ 43	€ 447	€ 0	€ 490	€ 447	€ 0	€ 937	€ 447	€ 0	€ 1.384	€ 447	€ 0	€ 1.831	€ 447	€ 0	€ 2.278
Totaal Voorziening ter egalisering van kosten (BBV art. 44.1 c)	€ 43	€ 447	€ 0	€ 490	€ 447	€ 0	€ 937	€ 447	€ 0	€ 1.384	€ 447	€ 0	€ 1.831	€ 447	€ 0	€ 2.278
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44.1 a en 44.1 b)																
Verlof	€ 5.387	€ 0	€ 0	€ 5.387	€ 0	€ 0	€ 5.387	€ 0	€ 0	€ 5.387	€ 0	€ 0	€ 5.387	€ 0	€ 0	€ 5.387
Wethouders pensioenen	€ 4.164	€ 0	€ 0	€ 4.164	€ 0	€ 0	€ 4.164	€ 0	€ 0	€ 4.164	€ 0	€ 0	€ 4.164	€ 0	€ 0	€ 4.164
Wethouders pensioenen (actieven)	€ 1.644	€ 0	€ 0	€ 1.644	€ 0	€ 0	€ 1.644	€ 0	€ 0	€ 1.644	€ 0	€ 0	€ 1.644	€ 0	€ 0	€ 1.644
Wachtgeld Wethouders	€ 14	€ 0	€ 0	€ 14	€ 0	€ 0	€ 14	€ 0	€ 0	€ 14	€ 0	€ 0	€ 14	€ 0	€ 0	€ 14
Bob Boumanstraat	€ 4	€ 0	€ 0	€ 4	€ 0	€ 0	€ 4	€ 0	€ 0	€ 4	€ 0	€ 0	€ 4	€ 0	€ 0	€ 4
Oolderveste	€ 41	€ 0	€ 0	€ 41	€ 0	€ 0	€ 41	€ 0	€ 0	€ 41	€ 0	€ 0	€ 41	€ 0	€ 0	€ 41
RVU	€ 544	€ 0	€ 0	€ 544	€ 0	€ 0	€ 544	€ 0	€ 0	€ 544	€ 0	€ 0	€ 544	€ 0	€ 0	€ 544
Voorziening Centrumkwartier	€ 5.461	€ 0	€ 324	€ 5.137	€ 2.441	€ 0	€ 7.578	€ 0	€ 313	€ 7.265	€ 0	€ 6.049	€ 1.216	€ 2.441	€ 0	€ 3.657
Totaal Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44.1 a en 44.1 b)	€ 17.259	€ 0	€ 324	€ 16.935	€ 2.441	€ 0	€ 19.376	€ 0	€ 313	€ 19.063	€ 0	€ 6.049	€ 13.014	€ 2.441	€ 0	€ 15.455
Totaal	€ 22.762	€ 447	€ 1.201	€ 22.008	€ 2.888	€ 842	€ 24.054	€ 661	€ 1.207	€ 23.508	€ 656	€ 7.082	€ 17.082	€ 3.097	€ 620	€ 19.559

5.3.8 Opgenomen geldleningen

Opgenomen geldleningen (bedragen x € 1.000)												
Nr.	Looptijd in jaren	Aflossing	Betaal-datum	Initiële hoofdsom	Aflossing <1 jan 2027	Saldo per 1/1/2027	Rente %	Rente bedrag 2027	Aflossing in 2027	Aflossing tm 2027	Totaal rente & aflossing	Schuld per 31/12/2027
81	15	DYN	27-dec	€ 5.000	€ 4.000	€ 1.000	2,890%	€ 29	€ 1.000	€ 5.000	€ 1.029	€ 0
83	14	LIN	2-feb	€ 13.035	€ 10.242	€ 2.793	2,590%	€ 72	€ 931	€ 11.173	€ 1.003	€ 1.862
84	16	LIN	2-feb	€ 7.650	€ 5.259	€ 2.391	2,200%	€ 53	€ 478	€ 5.738	€ 531	€ 1.913
85	15	LIN	28-jan	€ 13.760	€ 10.091	€ 3.669	2,840%	€ 104	€ 917	€ 11.008	€ 1.022	€ 2.752
86	12	LIN	15-apr	€ 11.000	€ 10.083	€ 917	2,090%	€ 19	€ 917	€ 11.000	€ 936	€ 0
87	20	LIN	1-nov	€ 18.000	€ 9.000	€ 9.000	2,650%	€ 239	€ 900	€ 9.900	€ 1.139	€ 8.100
88	12	DYN	15-jan	€ 5.000	€ 1.000	€ 4.000	0,940%	€ 38	€ 1.000	€ 2.000	€ 1.038	€ 3.000
91	12	DYN	15-feb	€ 6.000	€ 2.000	€ 4.000	1,170%	€ 47	€ 1.000	€ 3.000	€ 1.047	€ 3.000
92	10	LIN	1-okt	€ 434	€ 304	€ 130	-0,050%	€ 0	€ 43	€ 347	€ 43	€ 87
93	15	DYN	30-jun	€ 15.000	€ 3.000	€ 12.000	0,380%	€ 46	€ 1.500	€ 4.500	€ 1.546	€ 10.500
94	16	DYN	31-aug	€ 15.000	€ 0	€ 15.000	0,295%	€ 44	€ 0	€ 0	€ 44	€ 15.000
95	15	ANN	30-sep	€ 2.300	€ 0	€ 1.778	2,845%	€ 51	€ 140	€ 140	€ 191	€ 1.638
96	15	ANN	31-jan	€ 2.300	€ 0	€ 1.918	2,994%	€ 57	€ 135	€ 135	€ 193	€ 1.782
Totaal opgenomen geldleningen				€ 114.480	€ 54.979	€ 58.596		€ 798	€ 8.962	€ 63.941	€ 9.760	€ 49.634

6.

Bijlagen

6.1 Bijlage 1 - Ambities begroting 2027

	Ambities vanuit coalitieakkoord		(bedragen x € 1.000)					
Nr.	Programma	Thema uit het coalitieakkoord	Investerings- bedrag	2027	2028	2029	2030	Toelichting
1	Vergroten harde en zachte plancapaciteit	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 280	€ 280			Voor het uitbreiden van de harde en zachte plancapaciteit is senior expertise nodig voor planologie, overeenkomsten en verwerking kostenverhaal. In 2028 wordt, gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of deze capaciteit op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.
	Dekking toerekening uren			€ -196	€ -196			
2	Mobiliteit (capaciteit)	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 120	€ 120			Vanwege de piek in gebiedsontwikkeling en mobiliteit is uitbreiding van de verkeerskundige capaciteit noodzakelijk. Zonder deze versterking dreigen vertragingen in projecten en beleidsontwikkeling. In 2028 wordt, gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of deze capaciteit op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.
	Dekking toerekening uren			€ -84	€ -84			
3	Bodemadviseur	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 120	€ 120			Voor de projectopgave en het beheer van de openbare ruimte is tijdelijke inzet van een bodemadviseur noodzakelijk. Deze specialistische kennis is niet langer beschikbaar via de Omgevingsdienst en blijft essentieel voor advisering en projectuitvoering. In 2028 wordt, gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of deze capaciteit op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.
	Dekking toerekening uren			€ -84	€ -84			
4	Woonwagenlocatie Maalbroek en Sportparklaan	1. Ontwikkelen voor morgen	2027: € 385 2028: € 600	€ -7	€ 15	€ 39	€ 39	Na vaststelling van het woonwagenbeleid start de uitvoering van de eerste twee locaties, met investeringen van € 600.000 in 2027 (Maalbroek, reeds € 215.000 beschikbaar) en € 600.000 in 2028 (Sportparklaan).
5	Beheerplannen	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 250	€ 250			Het onderhoudsniveau van trottoirs, fietspaden en bermen wordt onderzocht en verwerkt bij de algehele herijking van de beheerplannen in 2027/2028. Op basis hiervan wordt een bestuurlijke afweging gemaakt over alle beheerplannen en eventuele kwaliteitsverbetering.

Ambities vanuit coalitieakkoord			(bedragen x € 1.000)					Toelichting
Nr.	Programma	Thema uit het coalitieakkoord	Investerings-bedrag	2027	2028	2029	2030	
6	Duurzaamheid	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 150	€ 150	€ 150	€ 150	Dit aanvullend budget voor duurzaamheid is bestemd voor het stimuleren en ondersteunen van lokale initiatieven en samenwerkingen die bijdragen aan de duurzaamheidsdoelstellingen. Het biedt ruimte voor de voortzetting van bestaande regelingen en activiteiten, evenals voor nieuwe en innovatieve ontwikkelingen binnen energietransitie, circulariteit en klimaatbestendigheid.
7	Woonbeleid (in samenhang met kwetsbare groepen)	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 200	€ 200			Om woningzoekenden een stem te geven in het woonbeleid wordt een pilot gestart. Daarnaast wordt budget ingezet voor diverse woonopgaven zoals onder andere doorstroming, passend wonen en woningtransformatie.
8	Mobiliteit in brede zin - verkeersveiligheid	1. Ontwikkelen voor morgen	2029: € 350 2030 € 500	€ 0	€ 0	€ 0	€ 35	Roermond is goed bereikbaar, verkeersveilig en leefbaar, met duurzame mobiliteit waarin voetganger en fietser centraal staan. Mobiliteit draagt bij aan een toekomstbestendige economie en een gezonde, groene leefomgeving. Bovenop reeds bestaande budgetten wordt het budget voor 2029 verhoogd naar € 500.000 en voor 2030 wordt eveneens € 500.000 opgenomen.
9	Vergroenen (o.b.v. quickscan)	1. Ontwikkelen voor morgen	2028: € 500 2029 € 500	€ 0	€ 0	€ 19	€ 38	Uitvoering van de geprioriteerde locaties in het kader van de Quickscan Vergroenen wijken, pleinen en kernen. Bovenop reeds bestaande budgetten wordt het budget voor 2028 en 2029 nu verhoogd naar € 500.000.
10	Spoorzone	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 375				Om kansen uit Limburg Centraal en het Gebiedsprofiel Spoorzone te blijven benutten, continueren wij de actieve regierol uit 2024-2025-2026 en participeren we waar nodig in de gebiedsontwikkelingen binnen de Spoorzone.
	Spoorzone (vorming bestemmingsreserve)	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 5.000				Gezien het strategische belang van de gebiedsontwikkelingen in de Spoorzone en de ambitie om deze ontwikkeling voortvarend te realiseren, wordt een bestemmingsreserve van € 5 miljoen ingesteld. Deze reserve biedt een begin in financiële ruimte om kansen binnen Limburg Centraal en het Gebiedsprofiel Spoorzone actief te ondersteunen en regie te voeren op de verdere gebiedsontwikkeling.
	Algemene Reserve			€ -375				
	Algemene Reserve			€ -5.000				

	Ambities vanuit coalitieakkoord		(bedragen x € 1.000)					
Nr.	Programma	Thema uit het coalitieakkoord	Investerings- bedrag	2027	2028	2029	2030	Toelichting
11	Tegelarijeveld	1. Ontwikkelen voor morgen	€ 2.250	€ 750	€ 750	€ 750		Tegelarijeveld wordt samen met Wonen Zuid en Nester herontwikkeld tot een toekomstbestendige woonwijk. Voor de voorbereiding wordt, aanvullend op de beschikbare € 300.000 in de jaarrekening 2025, een bestemmingsreserve van € 2,25 miljoen ingesteld.
	Algemene Reserve			€ -750	€ -750	€ -750		
12	Omgevingsplan	1. Ontwikkelen voor morgen	n.v.t.	€ 200	€ 200			Voor de uitvoering van het Transitieplan Omgevingsplan 2026-2031 is in 2027 en 2028 jaarlijks € 200.000 benodigd. Net zoals bij de implementatie van het nieuwe financiële systeem vindt de uitvoering zoveel als mogelijk plaats door eigen medewerkers. Hierdoor blijft kennis en expertise binnen de organisatie behouden. Reguliere werkzaamheden worden met dit incidenteel budget geborgd om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen.
	Totaal 1. Ontwikkelen voor morgen			€ 949	€ 971	€ 208	€ 262	
13	Wijk -en buurteconomie	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 110	€ 110			Het contact tussen de gemeente Roermond en de ondernemers in de binnenstad, wijk-/buurtcentra en op bedrijventerreinen wordt geïntensiveerd. Dit is naast de reeds bestaande bedrijvencontactfunctionaris. In 2028 wordt, gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of deze capaciteit op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.
14	Fietsenstalling	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 200	€ 200	€ 0	€ 0	Bezien op welke wijze een bredere inzet van de exploitatie van de rijwielstallingen mogelijk is. Er wordt onder andere gekeken naar inzet personeel, garantiebanen, automatisering, locaties en behoefteonderzoek. In 2028 wordt, ook gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of dit budget op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.
15	Retail Interventie Team	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100	De inzet van het Retail Interventie Team zetten we onverminderd voort en wordt meerjarig structureel verankerd.

	Ambities vanuit coalitieakkoord		(bedragen x € 1.000)					
Nr.	Programma	Thema uit het coalitieakkoord	Investerings-bedrag	2027	2028	2029	2030	Toelichting
16	Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie en Roermond Waterstad	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 250	€ 250	€ 250	€ 250	De vrijetijdseconomie versterkt de economie en voorzieningen van Roermond. Om de ambities waar te maken investeren we in recreatieve voorzieningen en de kwaliteit van onder andere de Maasplassen en de historische binnenstad.
17	Intensivering Citybranding	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 100	€ 100	€ 0	€ 0	Roermond versterkt haar nationale en internationale positie als retailstad en promoot daarnaast actief haar kwaliteiten op het gebied van historie, cultuur, erfgoed, sport, natuur en water. In 2028 wordt, ook gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of dit budget op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.
18	Placemaking	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 100	€ 100	€ 100		Om leegstand terug te dringen en de binnenstad te versterken, wordt ingezet op placemaking en tijdelijke invulling van leegstaande panden. De Culturele Maakplaats is hiervan een succesvol voorbeeld. In 2028 wordt beoordeeld of dit budget op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.
19	Kwaliteitsimpuls binnenstad	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 500				De succesvolle subsidieregeling ‘Kwaliteitsimpuls Binnenstad’ wordt verder gecontinueerd en de reserve kwaliteitsimpuls wordt opgehoogd met € 500.000.
	Algemene Reserve			€ -500				
20	Evenementen	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100	Vanwege stijgende kosten en het geven van verdere impulsen, wordt het evenementenbudget structureel verhoogd om het voorzieningenniveau te behouden en te versterken.
21	Gebiedsprofielen verbreden	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 250				Wij geven prioriteit aan het verkennen van de verbreding/uitbreiding van gebiedsprofielen en bezien de wenselijkheid van het opstellen van nieuwe gebiedsprofielen in dezelfde opzet.
22	Realiseren aanbod HBO (economie)	2. Werken aan morgen	n.v.t.	€ 100	€ 100			Dit budget versterkt de samenwerking met onderwijs, bedrijfsleven en regio en stimuleert passend hbo- en mogelijk wo-aanbod. De middelen hebben een aanjaagfunctie en worden waar mogelijk ingezet met cofinanciering van partners.
	Totaal 2. Werken aan morgen			€ 1.310	€ 1.060	€ 550	€ 450	

	Ambities vanuit coalitieakkoord		(bedragen x € 1.000)					
Nr.	Programma	Thema uit het coalitieakkoord	Investerings- bedrag	2027	2028	2029	2030	Toelichting
23	Realiseren aanbod HBO (onderwijs)	3. Kansen voor morgen	n.v.t.	€ 100	€ 100			Dit budget versterkt de samenwerking met onderwijs, bedrijfsleven en regio en stimuleert passend hbo- en mogelijk wo-aanbod. De middelen hebben een aanjaagfunctie en worden waar mogelijk ingezet met cofinanciering van partners.
24	Complexe problematiek	3. Kansen voor morgen	n.v.t.	€ 150	€ 150			Op basis van de regiovisie en beleidsagenda Meedoen en Wonen worden de voorzieningen Jongeren uit de Knel, Herstelacademie, Housing First en Straatzorg uitgevoerd. Dit betreft aanvulling op reeds aanwezige dekking die binnen het programma 6 beschikbaar is en in 2028 wordt gezien of dit budget op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.
25	Herijking cultuurvisie	3. Kansen voor morgen	n.v.t.	€ 150	€ 150	€ 150	€ 150	Dit extra budget, boven op de bestaande middelen, is bestemd voor de uitvoering van de cultuurvisie die op het punt van herijking is aangeland inclusief de eventuele voortzetting van aflopende regelingen vanaf 2027. Hiermee blijven we investeren in een sterke en toegankelijke cultuursector.
	Totaal 3. Kansen voor morgen			€ 400	€ 400	€ 150	€ 150	
26	Uitvoering bibob-aanvragen	4. Voorbereiding op morgen	n.v.t.	€ 120	€ 120			De uitbreiding van de capaciteit versterkt de uitvoeringskracht en ondersteunt een tijdige afhandeling van bibob-aanvragen. Bovenop reeds bestaande budgetten wordt het budget verhoogd en in 2028 wordt, gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of deze capaciteit op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.
27	Taskforce overbewoning	4. Voorbereiding op morgen	n.v.t.	€ 130	€ 130			Voor dit tijdelijke project is tot en met 2028 jaarlijks € 275.000 beschikbaar. De inzet richt zich op voldoende en verantwoorde huisvesting van arbeidsmigranten en het tegengaan van overbewoning door preventie, toezicht en handhaving. Bovenop reeds bestaande budgetten wordt het budget verhoogd en in 2028 wordt, gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of deze capaciteit op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.

Ambities vanuit coalitieakkoord			(bedragen x € 1.000)					Toelichting
Nr.	Programma	Thema uit het coalitieakkoord	Investerings-bedrag	2027	2028	2029	2030	
28	Integrale benadering handhaving	4. Voorbereiding op morgen	n.v.t.	€ 175	€ 175			Voor de uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan, het Handhavingsplan Stadtoezicht en het nieuwe boa-bestel is in 2027 en 2028 tijdelijke versterking van de juridische en beleidscapaciteit nodig. Bovenop reeds bestaande budgetten wordt het budget verhoogd en in 2028 wordt, gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of deze capaciteit op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.
29	Risicogericht toezicht en handhaving.	4. Voorbereiding op morgen	n.v.t.	€ 100				Met het project Nulmeting Horeca versterken we de weerbaarheid van de horeca tegen ondermijning en begeleiden we bedrijven naar een actuele en juridisch juiste vergunningensituatie. Hiervoor zijn tijdelijk aanvullende middelen nodig.
30	Noodsteunpunten	4. Voorbereiding op morgen	n.v.t.	€ 150				Met de vervolgaanpak weerbaarheid wordt de samenleving beter voorbereid op crises. Met deze incidentele middelen worden vijf noodsteunpunten ingericht voor ondersteuning en basisvoorzieningen bij calamiteiten.
31	Veteranenstad & democratisering	4. Voorbereiding op morgen	n.v.t.	€ 100				Om Roermond Veteranenstad verder te versterken, wordt een projectleider ingezet ten behoeve van het implementeren van verdere bewustwording. Deze inzet vergroot de zichtbaarheid, betrokkenheid en waardering voor veteranen binnen de gemeente.
32	Preventie met gezag	4. Voorbereiding op morgen	n.v.t.	€ 128	€ 128			Preventie met Gezag is een aanpak gericht op het voorkomen dat (kwetsbare) jongeren in de criminaliteit terecht komen of daar verder in groeien. Het borgen van de ingezette (gedrags) interventies om te komen tot een integrale jongerenaanpak. Bovenop reeds bestaande budgetten wordt het budget verhoogd en in 2028 wordt, gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of deze capaciteit op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.
	Dekking via rijks gelden of via bestaande programma's			€ -64	€ -64			
Totaal 4. Voorbereid op morgen				€ 839	€ 489	€ 0	€ 0	

	Ambities vanuit coalitieakkoord		(bedragen x € 1.000)					
Nr.	Programma	Thema uit het coalitieakkoord	Investerings- bedrag	2027	2028	2029	2030	Toelichting
33	Financiële administratie	5.Investering in morgen	n.v.t.	€ 280	€ 280	€ 280	€ 280	Factuurverwerking wordt centraal belegd en aangestuurd bij/door cluster financiën om kwaliteit, efficiency en specialistische kennis te versterken. De dekking wordt vanaf 2028 gerealiseerd doordat deze werkzaamheden bij andere clusters vervallen en worden overgeheveld.
	Dekking			€ 0	€ -280	€ -280	€ -280	
34	Raadskader sociaal domein	5.Investering in morgen	n.v.t.	€ -2.510	€ 662	€ -196	€ -196	Raadskader sociaal domein inclusief de specifieke claim binnen de reserve vallen conform het coalitieakkoord weg.
35	Strategische Personeelsplanning	5.Investering in morgen	n.v.t.	€ 500				Wij zetten in op strategische personeelsplanning en benutten kansen voor procesverbetering via lean werken hetgeen in samenhang loopt in relatie met datagericht werken en inzet van AI. Door deze integrale aanpak over de gehele organisatie ontstaat gemeentebreed een beeld van de structurele personeelsbehoefte vanaf 2029 en verder.
36	Adviseur Formatie en Personeelskosten	5.Investering in morgen	n.v.t.	€ 110	€ 110	€ 110	€ 110	Voor meer grip op personeelskosten en formatieontwikkeling wordt een medewerker personeelskosten aangesteld voor sturing, inzicht en omzetting van inhuur naar vaste formatie.
	Dekking			€ 0	€ -110	€ -110	€ -110	
37	Communicatie	5.Investering in morgen	n.v.t.	€ 300	€ 300			De communicatie wordt verder geprofessionaliseerd met centrale aansturing en een organisatiebreed communicatieplan voor tijdige, consistente en kwalitatieve informatievoorziening. In 2028 wordt, ook gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of dit budget op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.
38	Publiekszaken	5.Investering in morgen	n.v.t.	€ 300	€ 300			We werken aan een toekomstbestendige inrichting van Publiekszaken. We versterken de personele capaciteit ten behoeve van de continuïteit en kwaliteit van onze basisdienstverlening. In 2028 wordt, ook gekoppeld aan het SPP, beoordeeld of dit budget op deze wijze nodig blijft of dat dit anders wordt ingezet/opgelost.

Ambities vanuit coalitieakkoord			(bedragen x € 1.000)					Toelichting
Nr.	Programma	Thema uit het coalitieakkoord	Investerings-bedrag	2027	2028	2029	2030	
39	Digitalisering / datagedreven werken	5.Investering in morgen	n.v.t.	€ 500	€ 500			Digitalisering, datagedreven werken en efficiëntere processen versterken een toekomstbestendige organisatie hetgeen in samenhang loopt met het SPP. Door deze integrale aanpak over de gehele organisatie ontstaat gemeentebreed een beeld van de structurele personeelsbehoefte vanaf 2029 en verder.
	Algemene Reserve			€ -500	€ -500			
40	Verbijzonderde interne controle (VIC)	5.Investering in morgen	n.v.t.	€ 70	€ 70	€ 70	€ 70	VIC is een wettelijke taak. Uitbreiding naar 2,0 fte is nodig om de rechtmatigheidsverantwoording en accountantscontrole tijdig en kwalitatief uit te voeren.
41	Coördinator BHV, Veiligheid en Arbo	5.Investering in morgen	n.v.t.	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100	Taken op het gebied van arbo, BHV en veiligheid worden centraal belegd in één functie om wettelijke verplichtingen en een samenhangende veiligheidsaanpak te borgen.
42	Inclusiehuis	5.Investering in morgen	n.v.t.	€ 0	€ 0	€ -282	€ -282	De bestaande structurele begrotingspost wordt vanaf 2029 met 50% afgeraamd, uitgaande van een gelijke bijdrage van onder andere partners, verzekeraars en medegebruikers in het beoogde pand. De resterende 50% gemeentelijke bijdrage blijft beschikbaar voor uitvoering en samenwerking.
43	Schakelfunctionarissen 5 stuurgroepen	5.Investering in morgen	n.v.t.	€ 300	€ 300			Voor integrale sturing op complexe opgaven die in de 5 ingestelde stuurgroepen zijn vervat, zijn in 2027 en 2028 0,5 fte schakelfunctionaris per stuurgroep benodigd. Zij versterken de verbinding tussen beleid, uitvoering en bestuur op de onderwerpen accommodatiebeleid breed, deregulering, bedrijfsvoering & dienstverlening, herijking subsidiebeleid en sociaal domein.
	Totaal 5. Investeren in morgen			€ -550	€ 1.732	€ -308	€ -308	
	Ten laste van begrotingssaldo			€ 2.948	€ 4.652	€ 600	€ 554	

Colofon

Uitgave

Gemeente Roermond

Datum

1 oktober 2026

Vormgeving

Luc Jansen - Ask for Graphics

Informatie

Gemeente Roermond

Bezoekadres

Kazerneplein 7

6041 TG Roermond

tel: 14 0475

WhatsApp: 06-10465487

Postadres

Postbus 900

6040 AX Roermond

